

การบริหารจัดการธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงาน
ด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้

โดย

พันตำรวจโท ธีรพงษ์ ดุลยวิจารณ์
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสืบสวนสอบสวนทางการเงิน
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๐
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

เรื่อง การบริหารจัดการธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้
ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์
ผู้วิจัย พันตำรวจโท อีรพงษ์ ดุลยวิจารณ์ **หลักสูตร** วปอ. รุ่นที่ ๖๐

การก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่มีต่อเนื่องยาวนานใช้เงินหรือทรัพย์สินจากที่ใดมาสนับสนุน การดำเนินการด้านการข่าวกรองและข่าวกรองทางการเงินที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันเป็นมาตรการในเชิงตั้งรับการเกิดเหตุแล้วจึงแสวงหาข่าว พยานหลักฐานเพื่อสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดและยังไม่มีดำเนินการตามกฎหมายกับผู้สนับสนุนทางการเงินให้กับกลุ่มผู้ก่อเหตุได้ การนำข้อมูลข่าวกรองทางการเงินมาใช้ประโยชน์เชิงรุกเพื่อกำหนดเป้าหมายและนำไปสู่การใช้มาตรการที่เหมาะสมไม่ต้องรอให้เกิดเหตุก่อน วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้กับงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน เพื่อศึกษาปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ และเพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้ ขอบเขตของการวิจัยใช้ข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิจัยจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยการศึกษาปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้กับงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินที่ผ่านมาได้ใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนประกอบการสืบสวนหาตัวผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ การศึกษาปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้พบว่าเป็นการนำมาใช้ในมาตรการเชิงตั้งรับ ผลการปฏิบัติที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ยังไม่อาจดำเนินการกับผู้สนับสนุนทางการเงินได้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต้องมีการออกกฎหมายพิเศษเป็นการเฉพาะในการจัดทำศูนย์ข้อมูล Big Data เพื่อประโยชน์ด้านความมั่นคงเป็นการเฉพาะและจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบมีบุคลากรซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ โดยประสานงานกับผู้บริหารของหน่วยงานด้านความมั่นคงเกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอดเรื่องการบริหารจัดการธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงพื้นที่จังหวัดตามตะเข็บชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

Abstract

Title : Financial Transaction Management to Support Security in the Southern Border Provinces

Field : Strategy

Name : Pol.Lt.Col.Teerapong Dunlayawijan **Course** NDC **Class** 60

There still questions about the source and process of asset and fund in which keeping the insurgents in the southern border provinces to keep their organisation going. The financial intelligence operation has so far been a defensive measures in which the crime must taken place first, then the intelligence operation start to investigate for evidences in order to find the offender. However, there are still no legal action against the financial supporters, who support the insurgent. Financial intelligence can be used to help determine proactive objective and lead to appropriate measures without having to wait until the crime to occur first. The purpose of the research was to study the insurgency in the three southern provinces and the work of financial intelligence, in order to study the problems of financial intelligence in the three insurgency southern provinces and to set up a management trail for financial intelligence to support security in the southern border provinces. The scope of the research used the data on the unrest in the three southern border provinces and the report on financial and property transactions in the three southern provinces in 2016. The research methodology is a qualitative research using documentary research and in-depth interviews. The result of the research on the study of the problem of insurgency in the three southern border provinces and the work of the intelligence preceding have been used as a supporting information to investigate the causes of insurgency in the three southern border provinces. The study of the problem that related to financial intelligence of the three southern border provinces have revealed that the implementation only been used in a defensive measures only. The result of such defensive measures to the insurgency has not been possible to deal with the financial supporters of the insurgency in the three southern provinces. The recommendation is to have a specific legislation to form and set up as a Big Date centre for specific security purposes and to set up units that responsible that consists of personnel with specialise knowledge by coordinated with the management of the relevant security agencies. Suggestions for next research, there should be an additional research which further the research with the financial transaction management to support the security of the Thai border area with neighbouring countries.

คำนำ

ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่เกิดขึ้นมายาวนานและต่อเนื่อง ยังไม่มีท่าทีว่าจะเกิดความสงบได้เมื่อใดส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของประชาชนในพื้นที่ไม่ว่าจะมีเชื้อชาติ ศาสนาใด กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เป็นหน้าที่สำคัญของคนไทยทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะต้องช่วยกันอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้เกิดความสงบสุขในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยเคยปฏิบัติงานในพื้นที่ดังกล่าวในห้วงปี พ.ศ.๒๕๕๐ ถึง พ.ศ.๒๕๕๖ ทำให้ทราบถึงแนวทางในการปฏิบัติงานในพื้นที่ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และเห็นว่าการนำข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินซึ่งเป็นข่าวกรองประเภทหนึ่งมาใช้เป็นประโยชน์ในด้านมาตรการเชิงรุกจะช่วยให้การแก้ไขปัญหาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นสมดังเจตนารมณ์ของผู้วิจัยที่มีความตั้งใจตั้งแต่ก่อนได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนักศึกษา วปอ. รุ่นที่ ๖๐ ว่า เมื่อมีโอกาสจะทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อความมั่นคงของประเทศสืบไป

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะที่เป็นประโยชน์ในการทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และมีความภูมิใจที่ได้เข้ารับการศึกษาบรมในหลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๐ นี้เป็นอย่างยิ่ง

พันตำรวจโท

(ธีรพงษ์ ดุลยวิจารณ์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๐

ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

ก

คำนำ

ข

สารบัญ

ค

สารบัญตาราง

จ

สารบัญแผนภาพ

ฉ

บทที่ ๑ บทนำ

๑

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๑

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๘

ขอบเขตของการวิจัย

๙

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๙

คำจำกัดความ

๙

บทที่ ๒ แนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๑๑

แนวคิดที่มาของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๑๑

ทฤษฎีการบริหารจัดการ

๓๒

ทฤษฎีความขัดแย้ง

๓๓

แนวความคิดเรื่อง การก่อการร้าย

๓๕

แนวความคิดเรื่อง อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

๓๗

แนวความคิดเรื่อง ข้าราชการด้านความมั่นคง

๓๘

แนวความคิดเรื่อง ความมั่นคงแห่งชาติ

๓๙

แนวความคิดเรื่อง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (ทางการเงิน)

๔๓

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๔๗

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๔๘

กรอบแนวความคิดการวิจัย

๕๐

สรุป

๕๑

บทที่ ๓ งานข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินในสามจังหวัดชายแดนใต้

๕๔

สถานการณ์ด้านการข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบ
ใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้

๕๘

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ด้านการข่าวกรองที่ผ่านมาเกี่ยวกับข่าวกรอง

ธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

๗๔

ปัญหาข้อขัดข้องที่สำคัญ

๗๗

สรุป

๗๙

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๔	ผลการวิจัยแนวทางการแก้ปัญหาด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน กับสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดแดนใต้	๘๑
	วิเคราะห์ปัญหา	๘๑
	ผลการปฏิบัติที่ผ่านมา	๘๒
	แนวทางของต่างประเทศ	๑๒๓
	แนวทางการแก้ปัญหาด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินกับสถานการณ์ความไม่สงบ ในสามจังหวัดชายแดนใต้	๑๓๗
	สรุป	๑๔๖
บทที่ ๕	สรุปและข้อเสนอแนะ	๑๕๐
	สรุป	๑๕๐
	ข้อเสนอแนะ	๑๕๓
บรรณานุกรม		๑๕๖
ภาคผนวก		๑๕๘
	ตัวอย่างคำถามบทสัมภาษณ์	๑๕๙
ประวัติย่อผู้วิจัย		๑๖๑

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒-๑	กรอบแนวคิดการวิจัย	๕๑
๓-๑	แผนที่ประเทศไทย	๕๔
๓-๒	แผนที่จังหวัดยะลา	๕๕
๓-๓	แผนที่จังหวัดปัตตานี	๕๖
๓-๔	แผนที่จังหวัดนราธิวาส	๕๗
๔-๑	สมมติฐานของผู้ศึกษาที่ตั้งไว้	๑๓๙
๔-๒	ข่าวกรองทางการเงิน	๑๔๓
๔-๓	ข่าวกรองทางการเงิน ชี้ให้เห็น เป้าหมาย อะไร	๑๔๕
๔-๔	บุคคลธรรมดา นิติบุคคล	๑๖๒
๔-๕	ข่าวกรองทางการเงินที่ส่งให้กับหน่วยความมั่นคงในพื้นที่เพื่อกำหนดมาตรการ แผนงาน	๑๔๙

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

๑-๑	ข้อมูลการรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ปี ๒๕๕๙ ภาพรวมทั้งประเทศ	๓
๓-๑	ธุรกรรมทางการเงินในห้วงปี พ.ศ.๒๕๕๙ แยกตามประเภทธุรกรรม	๕๘
๓-๒	ธุรกรรมทางการเงินในห้วงปี พ.ศ.๒๕๕๙ แยกตามพื้นที่ การทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน	๕๙
๓-๓	สถานการณ์ด้านการข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบ ในสามจังหวัดชายแดนใต้	๖๐
๓-๔	ธนาคารในพื้นที่จังหวัดปัตตานี	๖๑
๓-๕	ธนาคารในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส	๖๒
๓-๖	สรุปสถิติเหตุการณ์ในจังหวัดชายแดนใต้	๖๓
๓-๗	สถิติเหตุการณ์ ในสามจังหวัดชายแดนใต้ ปี ๒๕๕๙	๖๔
๓-๘	สรุปสถิติเหตุการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำเดือนมกราคม – ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙	๖๕
๓-๙	สถิติการเกิดเหตุการณ์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ของจังหวัดยะลา	๖๖
๓-๑๐	สถิติการเกิดเหตุการณ์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ของจังหวัดปัตตานี	๖๗
๓-๑๑	สถิติการเกิดเหตุการณ์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ของจังหวัดนราธิวาส	๖๙
๓-๑๒	การประชุมหน่วยงานด้านการข่าวเกี่ยวกับความมั่นคง	๗๔
๔-๑	สถิติการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธ ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง	๘๓
๔-๒	การดำเนินคดีอาญา ฐานสนับสนุนทางการเงินการก่อการร้าย/ การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ๑๔ ราย	๘๔
๔-๓	ตำบลที่ไม่เคยเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๙	๘๖
๔-๔	รายละเอียดข้อบกพร่องของประสิทธิภาพแต่ละด้าน	๘๘
๔-๕	ด้านกรอบกฎหมายและกลไก	๙๐
๔-๖	ด้านประสิทธิภาพ	๑๐๐

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่มีต่อเนื่องยาวนาน การก่อเหตุมีเป้าหมายสำคัญ คือ การแบ่งแยกดินแดน พฤติการณ์การในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบดังกล่าวมิใช่การก่ออาชญากรรมปกติทั่วไปที่มุ่งประสงค์ให้เกิดผลร้ายเฉพาะครั้งแล้วจบไป ทั้งลักษณะของการก่อเหตุมิได้เป็นการมุ่งประสงค์เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ต่อทรัพย์สินให้กับผู้ก่อเหตุเองการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นเป็นภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศที่รัฐบาลทุกยุคสมัยให้ความสำคัญในลำดับต้น เป็นที่น่าสังเกตว่าเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เกิดขึ้นและมีอยู่อย่างต่อเนื่องยาวนานได้อย่างไร มีบุคคลที่เกี่ยวข้องในการก่อเหตุในแต่ละจังหวัดรวมกันเป็นจำนวนมากทั้งที่เสียชีวิตแล้ว หลบหนี หรือถูกจับกุมได้บางส่วนแล้วก็ตาม การคงอยู่ของสถานการณ์ที่มีมาอย่างยาวนานนั้นใช้เงินหรือทรัพย์สินจากที่ใดมาสนับสนุน มีการบริหารจัดการอย่างไรจากกล่าวได้ว่าจากข้อมูลด้านการข่าวก็ดีหรือจากผลการซักถามจากบุคคลในพื้นที่ก็ดีเป็นเพียงการตั้งสมมติฐานหรือการคาดคะเนจากการนำข้อมูลนั้นมาเชื่อมโยงกันแต่ยังไม่ถึงกับปรากฏพยานหลักฐานที่ชัดเจนที่นำไปสู่การดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลนั้นได้ ทำให้รัฐไม่อาจตัดท่อน้ำเลี้ยงหรือการส่งกำลังบำรุงให้กับผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ไม่ว่าทั้งทางตรงหรือทางอ้อมได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ และที่เกี่ยวข้อง หน้าที่หนึ่งที่สำคัญคือ การรับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งสถาบันการเงิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่รายงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและทำการศึกษาวิเคราะห์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินดังกล่าวเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินการตามกฎหมายนี้และกฎหมายอื่นรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานมายังสำนักงาน ปปง. ซึ่งมีจำนวนมากและเกิดขึ้นท้องที่ต่างๆ แตกต่างกันเป็นฐานข้อมูลที่มีอยู่เฉพาะของสำนักงาน ปปง. เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านการดำเนินการทางคดีตามกฎหมายฟอกเงินและการกำกับตรวจสอบผู้มีหน้าที่รายงานให้ปฏิบัติตามกฎหมายฟอกเงินอย่างเคร่งครัด ในขณะที่การเกิดเหตุการณ์ก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่มีมาอย่างยาวนานต่อเนื่องกันเป็นเวลานานนับสิบปีจนถึงในขณะนี้ยังไม่ปรากฏข้อมูลว่ามีการสืบสวนจับกุมผู้สนับสนุนทางการเงินซึ่งเป็นการแบ่งแยกหน้าที่กันทำอีกด้านหนึ่งเมื่อมีเงินรายได้จำนวนมากจึงเป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถนำมาใช้สนับสนุนทางการเงินให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบได้ ข้อเสนอพื้นฐานซึ่งยังไม่เคยมีการพิสูจน์มาก่อน คือ การก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่มีผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ ธุรกิจการค้าที่ทำอยู่ในพื้นที่ ฉะนั้น ผู้ก่อเหตุความไม่สงบจึงควรจะต้องเลือกก่อเหตุในพื้นที่อื่นซึ่งไม่ใช่พื้นที่ที่ผู้ทำธุรกรรม

ทางการเงินและทรัพย์สินมีถิ่นที่อยู่หรือเป็นที่ตั้งของการประกอบกิจการค้า เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อการประกอบกิจการค้าและรายได้ของบุคคลนั้น ผู้ศึกษาวิจัยเห็นว่า รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ป.ง. มีเป็นข้อมูลข่าวสารและใช้เป็นข่าวกรองประเภทหนึ่งที่มีความน่าเชื่อถือสูง เรียกว่า “ข่าวกรองทางการเงิน” มีความชัดเจนเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นแล้วที่เป็นความจริง (Fact) ไม่ใช่การคาดคะเนที่ไม่มีหลักฐานรองรับ สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ การนำข้อมูลการรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ป.ง. มีอยู่มาใช้ประโยชน์ด้านข่าวกรอง (ในการศึกษาวิจัยนี้ใช้ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่เกิดขึ้นในช่วง พ.ศ.๒๕๕๙) โดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญซึ่งเป็นเทคนิคเฉพาะ ต้องมีวิสัยทัศน์ ปรับประยุกต์การใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์ในมิติที่หลากหลายและมองการณ์ไกล ทำการคัดกรองข้อมูล แล้ววิเคราะห์ สังเคราะห์กับข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งผู้ทำการศึกษาวิจัยใช้ข้อมูลสถิติเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของแต่ละวันในห้วงเวลาหนึ่งปี (๒๕๕๙) จะทำให้เห็นพฤติกรรม วงรอบของสภาพการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบและพื้นที่ที่ไม่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ (ปลอดการเกิดเหตุ) และผลจากการวิเคราะห์การทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ว่ามีพื้นที่ที่พบการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ถิ่นที่อยู่ของบุคคลผู้ทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่ใดบ้าง ในพื้นที่ปลอดการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบนั้น มีบุคคลใดมีการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินบ้างหรือไม่ รายชื่อผู้ปรากฏข้อมูลพฤติกรรมการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลนี้จะเป็แนวทางให้ฝ่ายรัฐใช้ในการบริหารจัดการความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ได้โดยกำหนดนโยบาย แผนรวมทั้งมาตรการที่เหมาะสม การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาทำการวิเคราะห์กับข้อมูลสถิติการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เป็นนวัตกรรมที่ยังไม่มีการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบนี้มาก่อน ซึ่งเป็นการนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ผู้ทำการศึกษาวิจัยเห็นว่า การนำข้อมูลข่าวกรองทางการเงินเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นจากความเป็นจริง (Fact) เมื่อนำมาทำการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในรูปแบบนี้แล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในหลากหลายมิติและในบริบทที่แตกต่างกันตามความต้องการซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาวิจัยคาดหมายไว้

รายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในหลายมิติ ผู้ศึกษาได้เขียนบทความเรื่อง การสืบสวนทางการเงิน เผยแพร่ให้กับนักกฎหมาย ผู้ว่าคดี พนักงานอัยการ ศาล และบุคคลทั่วไปเพื่อทราบถึงประโยชน์ของการนำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งสำนักงาน ป.ง. มีและนำมาใช้ประโยชน์ในมิติด้านข้อมูลสนับสนุนเป็นพยานหลักฐานในการสืบสวน สอบสวนทางคดีทั้งทางอาญาและทางแพ่งไว้แล้ว (รพี, ๒๕๕๗)

นอกจากนี้นำมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่น เช่น ใช้สอบทานสถาบันการเงินต่างๆ และผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินว่ามีการรายงานไปยังสำนักงาน ป.ง. ถูกต้อง มีคุณภาพหรือไม่ การใช้ศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในช่วงเวลาหนึ่งว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทำธุรกรรมในลักษณะใด เพื่อแจ้งให้สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานทราบเพื่อเป็นการแจ้งเตือนและแนวทางในการติดตามพฤติกรรมทางการเงินของลูกค้ายที่มีลักษณะดังกล่าวแล้วรายงานให้สำนักงาน ป.ง. ทราบเป็นรายงานธุรกรรมสงสัย รวมทั้ง การใช้ศึกษา

วิเคราะห์ สถิติการธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในช่วงเวลาหนึ่งเพื่อส่งให้หน่วยงานราชการ ด้านความมั่นคงทราบ เน้นข้อมูลเชิงสถิติ ปริมาณ การทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินเป็นสำคัญ ซึ่งมีได้เป็นการวิเคราะห์เจาะลึกเพื่อใช้ประโยชน์เฉพาะด้านอย่างจริงจังแต่อย่างใด ประกอบกับ หน่วยงานต่างๆ ไม่ทราบ ไม่เข้าใจ ว่าข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ซึ่งสถาบันการเงิน ผู้มีหน้าที่ในการรายงาน มีข้อมูลรายละเอียดอย่างไร

อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ปปง. ในฐานะศูนย์ข้อมูลธุรกรรมทางการเงิน (FIU) ส่งต่อ รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นๆในประเทศเพื่อดำเนินการ ทางอาญาต่อไปน้อมมาก และขาดความพร้อมสำหรับภารกิจการวิเคราะห์รายงานธุรกรรมที่มีเหตุ อันควรสงสัยที่ได้รับจากสถาบันการเงิน โครงสร้างสำนักงานฯ มีหน่วยสืบสวนที่เน้นการยึดทรัพย์สิน ทางแพ่งซึ่งจะร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการทำงาน นอกจากนี้ สำนักงานฯ ยังขาดการกำหนด แนวทางและการแจ้งผลลัพธ์ (Feedback) ให้หน่วยงานผู้รายงานธุรกรรมทราบ นอกจากนั้น การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องการต่อต้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายยังไม่เพียงพอ (ฝ่ายกฎหมายกองทุนการเงินระหว่างประเทศ, ออนไลน์, ๒๕๕๐)

ตารางที่ ๑ – ๑ ข้อมูลการรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ปี ๒๕๕๙ ภาพรวมทั้งประเทศ ปรากฏดังนี้

ลำดับที่	รายการ	จำนวนธุรกรรม	มูลค่าธุรกรรม
1	ธุรกรรมเงินสด	1,184,538	6,220,890,697,487.12
2	ธุรกรรมทรัพย์สิน	327,516	6,835,235,199,467.74
3	ธุรกรรมต้องสงสัย	19,907	143,440,224,179.48
4	ธุรกรรมเงินโอนอิเล็กทรอนิกส์	13,887,429	290,794,146,958,988.00
	รวม	15,419,390	303,993,713,080,123.00

ที่มา : ข้อมูลธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ณ ๑ มกราคม ๒๕๕๙ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ของประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นเวลา หลายปีมีการเกิดเหตุการณ์ต่อเนื่องจำนวนมากในแต่ละรอบเดือน ต้องมีมาตรการด้านการบังคับใช้ กฎหมายทางอาญามีการสืบสวน สอบสวน เมื่อเกิดเหตุแล้วเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการสืบสวน สอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อทราบว่าใครเป็นผู้กระทำความผิดแล้วยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขออนุมัติออก หมายจับเพื่อให้ได้ตัวมาดำเนินคดีอาญาที่มีการเกิดเหตุ ในการสืบสวนติดตามจับกุมตัวผู้ถูกออก หมายจับเมื่อได้ตัวมาแล้ว มีทั้งให้การรับสารภาพ ภาคเสธ ปฏิเสธ หรือแม้กระทั่งบุคคลที่มีการเรียกตัว มาสอบถามข้อมูลที่มีใช่เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ข้อเท็จจริงที่ได้จากการซักถามก็ดี การสอบสวนก็ดี พบว่า การก่อเหตุความรุนแรงในแต่ละคดีที่เกิดขึ้นมีการแบ่งหน้าที่กันทำ แบ่งพื้นที่ในการก่อเหตุ จะมีผู้นำอาวุธที่จะใช้ไปส่งไว้ยังจุดนัดหมาย แล้วผู้ลงมือก่อเหตุจะนำไปใช้ในการก่อเหตุเมื่อก่อเหตุแล้ว

จะนำอาวุธที่ใช้ในการก่อเหตุไปไว้ยังจุดที่กำหนดไว้ แล้วจึงมีการหลบหนีไปโดยไม่นำเอาอาวุธที่ก่อเหตุนั้นติดตัวไปด้วย เพื่อมิให้ตกเป็นเป้าสายตาของคนทั่วไป ผู้ทำหน้าที่ต่างๆ ไม่จำเป็นที่จะต้องทราบว่ามีใครทำหน้าที่อะไร มีเพียงทำหน้าที่ของตนตามที่ได้รับคำสั่งมาให้เสร็จสิ้นไปในแต่ละภารกิจเท่านั้น ฝ่ายการข่าวของทหาร ตำรวจ ปกครอง ในพื้นที่จะทราบเพียงข้อมูลของบุคคลที่เป็นผู้ลงมือก่อเหตุบางส่วนตามที่มีผู้ให้ข้อมูล หรือมีการซักถามจากบุคคลที่ถูกจับกุมได้ สำหรับประเด็นปัจจัยที่ใช้สนับสนุน คือ เงิน หรือทรัพย์สิน ไม่มีความแตกต่างจากองค์กรอาชญากรรมอื่น แม้จะมีการกล่าวอ้างว่าเป็นการกระทำที่มีอุดมการณ์ อย่างไรก็ตามการขับเคลื่อนไม่ว่าโดยบุคคลคนเดียวหรือหลายคนก็ตามย่อมต้องมีการพักอาศัย การกินอยู่ ยารักษาโรค ยานพาหนะ เครื่องใช้ต่างๆ ที่ผ่านมา การคงอยู่ของการก่อเหตุที่เป็นระยะเวลายาวนานต่อเนื่องนับสิบปีทำให้สะท้อนถึงความจำเป็นจะต้องใช้เงินหรือทรัพย์สินเป็นปัจจัยในการดำรงอยู่ขององค์กรทั้งสิ้น พฤติกรรมในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่มีลักษณะของการแบ่งหน้าที่กันทำ มีการตัดตอนระหว่างกัน ไม่จำเป็นที่แต่ละกลุ่ม หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ที่แตกต่างกันจะต้องรู้จักกันแต่อย่างใด ซึ่งทำให้เกิดปัญหาอุปสรรค ต่อการดำเนินการกับกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ในการสนับสนุนทางการเงิน ปัจจัยต่างๆ ให้กับกลุ่มที่ลงมือก่อเหตุการณ์ความรุนแรง จนถึงในปัจจุบันนี้กล่าวได้ว่า ฝ่ายความมั่นคง หน่วยงานต่างๆ ยังหาความเชื่อมโยงในเชิงประจักษ์เพื่อดำเนินการตามกฎหมายกับกลุ่มที่ทำหน้าที่ทางการเงินให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบได้เลย เมื่อไม่อาจตัดเส้นทางการเงินย่อมส่งผลต่อการคงอยู่ขององค์กรและการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ข้อมูลที่จะต้องแสวงหาเพื่อใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะในด้านการข่าวหรือในทางคดี จึงมีความสำคัญมากมีผลต่อการวิเคราะห์ที่ชัดเจน แม่นยำ และทำให้การสังเคราะห์มีความเป็นเหตุเป็นผล สามารถระบุจุดอ่อน จุดแข็ง ความเสี่ยง ตลอดจนนำไปสู่การวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาไว้ล่วงหน้าได้ งานหรือภารกิจที่มียุ่งยากจะมีสภาพเป็นงานหรือภารกิจที่ยุ่งยากหากมีความพร้อมของข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ข้อมูลด้านการข่าวโดยปกติทั่วไปมีที่มาจากบุคคล เอกสาร ส่วนข้อมูลที่ได้มาจะมีความถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของตัวบุคคล เอกสาร หรือที่มาของข้อมูลนั้นเป็นสำคัญ ข้อมูลการข่าวเกี่ยวกับความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ก็เช่นกัน เห็นได้ว่า โดยส่วนมากการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในแต่ละพื้นที่นั้นมักเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นมาแล้ว จึงค่อยหาข่าวว่าใครเป็นผู้ก่อเหตุ มูลเหตุจูงใจน่าจะมาจากเรื่องใด มีส่วนน้อยที่แต่ก่อนฝ่ายรัฐจะได้รับข้อมูลการข่าวก่อนเกิดเหตุจึงตกอยู่ในสภาพของการตั้งรับรอการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้น โดยกรณีเช่นนี้ข้อมูลการข่าวที่ได้มักจะมีมาจากบุคคลเป็นสำคัญ จึงทำให้ฝ่ายรัฐไม่อาจทราบล่วงหน้าได้ก่อนแล้วสามารถวางแผนป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นได้หรือเตรียมมาตรการในการตอบโต้ได้ทันต่อเหตุการณ์เพื่อมิให้เกิดการสูญเสียใดๆ การพัฒนาหาแหล่งข้อมูลการข่าวโดยวิธีการช่องทางอื่นนอกเหนือไปจากที่เคยกระทำมีบ้างหรือไม่ ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงว่าผู้ก่ออาชญากรรมมักจะศึกษาเรียนรู้วิธีการทำงานของฝ่ายรัฐเพื่อมิให้สืบสวนติดตามจับกุมได้เช่นกันการลงมือปฏิบัติการแล้วประสบผลสำเร็จย่อมสร้างความฮึกเหิม ความมั่นใจและทำให้มีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

“ธุรกรรมทางการเงิน” หากมองอย่างผิวเผินเป็นเรื่องของบุคคลทั่วไปสามารถกระทำได้ แต่สถาบันการเงินจะทราบแต่เฉพาะข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของลูกค้าตนเป็นสำคัญ แต่ไม่อาจทราบว่าแท้จริงแล้วภาพรวมสถานะการเงินในแต่ละพื้นที่ซึ่งเป็นตั้งของสถาบันการเงินที่มีอยู่ในพื้นที่เดียวกันว่ามีการทำธุรกรรมทางการเงินมากน้อยเท่าใด กระแสการเงินในภาพรวมของพื้นที่นั้นเป็นจำนวนเท่าใด หากสถาบันการเงินได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการเงินภาพรวมนี้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ตลาด ลูกค้า เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนในการประกอบธุรกิจเพื่อให้ได้มาซึ่งการมีลูกค้ามาใช้บริการของธนาคารตนให้มากที่สุดและนำไปสู่ผลกำไรในการประกอบกิจการให้มากที่สุด การใช้ช่องทางสถาบันการเงินเป็นช่องทางหนึ่งที่บุคคลทั่วไปรวมทั้งผู้ก่ออาชญากรรมใช้เป็นช่องทางในการได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด การฟอกเงิน มีการปกปิด อำพราง ซ่อนเร้นแหล่งที่มาที่แท้จริง เพื่อให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สิน ใช้สนับสนุนการกระทำความผิด และหากไม่มั่นใจก็คงไม่ทิ้งร่องรอยไว้ให้ถูกสืบสวนติดตามจับกุม ที่ผ่านมการก่ออาชญากรรมในลักษณะขององค์กรอาชญากรรมมีการแบ่งหน้าที่กันทำ มีการตัดตอนเพื่อไม่ให้เป็นที่มาของการสืบสวนติดตามว่ามีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ไม่จำเป็นที่จะต้องรู้ว่าใครทำหน้าที่อะไรบ้าง มีการออกแบบการทำงานไว้เป็นระบบเพื่อให้ยากแก่การสืบสวนจับกุม การก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ก็มีลักษณะคล้ายกัน

ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานไปยังสำนักงาน ปปง. เป็นข้อมูลสำคัญที่ทำให้เห็นว่า บุคคลใดมีภูมิลำเนาอยู่ที่ใดมีการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินด้วยบัญชีใด สถาบันการเงินใด สาขาใด เมื่อวันที่เท่าไร จำนวนเงินแต่ละครั้งเท่าใด มีคู่ทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินแต่ละครั้งหรือไม่ เป็นใคร ซึ่งข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินเหล่านี้สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานจะต้องเก็บข้อมูลแล้วรายงานให้สำนักงาน ปปง. ทราบ อันจะทำให้สำนักงาน ปปง. ทราบพฤติกรรมทางการเงินที่เป็นพยานหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งการใช้ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินดังกล่าวเพื่อเป็นพยานหลักฐานทางคดีที่เกิดขึ้นพบว่ามีการใช้ประโยชน์ค่อนข้างน้อยมากเนื่องจากด้วยปัญหาอุปสรรคที่กล่าวมาในช่วงต้นส่วนหนึ่ง และจากการสืบสวนของสำนักงาน ปปง. จากรายชื่อบุคคลผู้กระทำความผิดก่อเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ซึ่งไม่พบความเคลื่อนไหวทางการเงินจากบัญชีธนาคารของบุคคลที่เป็นผู้ก่อเหตุทั้งการโอน รับโอน ที่พบความผิดปกติ หรือ เชื่อมโยงไปยังบุคคลต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาจากข้อมูลในด้านการข่าวของหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีรายงานว่ามีการบริจาคเงินจากชาวบ้านต่อคนจำนวนไม่มากนักและคาดการณ์ว่าอาจใช้เป็นเงินที่สนับสนุนในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่แต่ก็ยังไม่ปรากฏจากพยานหลักฐานที่ชัดเจนที่พอจะดำเนินคดีกับบุคคลใดๆ ได้แต่อย่างไร ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคในการปิดหรือตัดเส้นทางทางการเงินที่ใช้ในการสนับสนุนการก่อเหตุได้

รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินหากมีการมุ่งใช้ในลักษณะเพียงแง่มุมในทางคดีหรือด้านอื่นซึ่งอาจเป็นประโยชน์อยู่บ้างหรืออาจไม่เป็นประโยชน์เลย หากการนำไปใช้ไม่อาจปรับ ประยุกต์ หรือพลิกแพลงใช้กับข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลอื่น ข้อมูลของหน่วยงานด้านความมั่นคง ทหาร ตำรวจ ปกครอง หน่วยงานราชการอื่นๆ เกี่ยวกับการเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่รายวัน ซึ่งเป็นข้อมูลที่บอกให้ทราบว่า ในวันนี้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรง เช่น ระเบิด ฆ่าตัดคอ ยิง เป็นต้น

ในท้องที่ต่างๆ มีทั้งผู้ได้รับบาดเจ็บ และเสียชีวิต เก็บเป็นสถิติข้อมูลในการรายงานให้หน่วยบังคับบัญชาทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อาจใช้ประโยชน์ในด้านการสืบสวนสอบสวนทางคดีอาญา การข่าว การเปรียบเทียบสถิติข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ในแต่ละรอบเดือนของปีที่ผ่านมา และไม่อาจใช้ประโยชน์ในแง่มุมอื่นอีกได้ซึ่งการนำไปใช้ประโยชน์ด้านใดขึ้นอยู่กับบริบทภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานผู้เก็บรักษาข้อมูลนั้นเป็นสำคัญ สำนักงาน ป.ป.ช. มิได้เป็นหน่วยงานที่ตั้งอยู่และรับผิดชอบในด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้แม้บทบาทภารกิจตามอำนาจหน้าที่จะเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายกรณีเมื่อมีความผิดมูลฐานใดมูลฐานหนึ่งหรือหลายมูลฐานเกิดขึ้นซึ่งรวมทั้งความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายก็ตาม แต่นั่นคือการดำเนินการกับทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งไม่สืบสวนตามพยานหลักฐานทางคดีแล้วจะพบกับทางตันไม่พบว่าผู้ที่เป็นผู้ต้องหาผู้เกี่ยวข้องได้ไปซึ่งทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามกฎหมายจากการก่อความไม่สงบ ทั้งยังไม่อาจเชื่อมโยงไปถึงบุคคลที่เป็นผู้สนับสนุนทางการเงินให้กับกลุ่มบุคคลเหล่านั้นได้ ซึ่งหากพิจารณาจากบริบทของสำนักงาน ป.ป.ช. ด้านนี้การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานแทบจะไม่บรรจุเป้าประสงค์เลย

ปัจจุบัน ข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยสนับสนุนข้อมูล

๑. เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดขึ้นมาแล้ว ตรวจสอบว่ามีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเงินของบุคคลที่เป็นเป้าหมายหรือไม่ หรือใช้เป็นพยานหลักฐานทางคดีหากมีกรณีที่มีการร้องทุกข์เป็นคดีอาญาอีกส่วนหนึ่ง

๒. ยังไม่เกิดเหตุการณ์ แต่มีข้อมูลการข่าวที่คาดการณ์ว่าอาจมีกรณีที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย สนับสนุนตรวจสอบว่ามีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเงินของบุคคลที่เป็นเป้าหมาย หรือบุคคลตามสัญญาที่ที่มีการข่าวบ้างหรือไม่

กรณีเช่นนี้ ผู้ศึกษาวิจัยเห็นว่า การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงานมีและนำมาใช้ประโยชน์ได้เพียง ๕๐% เท่านั้น รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ป.ป.ช. มีสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้แม้อาจไม่มีกรณีตามข้อ ๑ และ ๒ เกิดขึ้นแต่อย่างใด แต่เป็นในบริบทของการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน พฤติกรรมเคลื่อนไหวทางการเงิน ได้ตั้งแต่ เป็นรายจังหวัด ภูมิภาค พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน บุคคลซึ่งมีสัญชาติเป้าหมายที่ควรเฝ้าระวังที่พบข้อมูลการทำธุรกรรม เป็นต้น

รายงานการธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่ถือว่าเป็นจุดแข็งนั้นย่อมไม่เกิดประโยชน์หรือเกิดประโยชน์น้อย หากสำนักงาน ป.ป.ช. หากไม่อาจประยุกต์วิธีการ แนวคิด เพื่อให้การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะต้องมีการกำหนดเป็นระดับนโยบายของรัฐที่จะนำไปใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินในบริบทที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

การที่กฎหมายบัญญัติให้หน่วยงานใดมีอำนาจ เครื่องมือ กลไก พิเศษที่หน่วยงานอื่นไม่มี และหน่วยงานนั้นได้ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้แล้วย่อมถือว่าหน่วยงานนั้นได้มีการดำเนินการเป็นไปตามภารกิจเป้าหมายของหน่วยงานนั้นแล้ว ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว เครื่องมือ กลไก กฎหมายบัญญัติไว้ให้หน่วยงานนั้นเป็นการเฉพาะสามารถนำไปสนับสนุนใช้

ประโยชน์ในบริบทของหน่วยงานอื่นที่ไม่มีอำนาจโดยตรงในการใช้เครื่องมือ กลไก ดังกล่าวแม้ภารกิจในบริบทของหน่วยงานอื่นนั้นจะไม่ใช่งานหลักของหน่วยงานที่เป็นเจ้าของเครื่องมือ กลไกตามกฎหมายก็ตาม แต่การสนับสนุนข้อมูล การเล็งเห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับส่วนรวม ประเทศชาติ ย่อมนับว่าเป็นการนำมาใช้ที่เกิดประโยชน์ที่ตกแก่แผ่นดินอย่างแท้จริง ไม่ว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นในด้านก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ความมั่นคงของประเทศ ด้านเศรษฐกิจ สังคม ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ฉะนั้น หน่วยงานนั้นจึงควรที่จะต้องให้ความสำคัญในการนำเครื่องมือ กลไก นั้นมาสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานอื่นเพื่อให้สมประโยชน์อันเป็นเป้าหมายปลายทางเดียวกัน ประชาชนอยู่ดีมีสุขซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อประเทศมีความมั่นคงที่นำไปสู่ความมั่งคั่งและความยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง สำนักงาน ป.ป.ง. เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เครื่องมือ กลไก หนึ่งในที่สำคัญที่กฎหมายให้มาคือ รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานตามกฎหมายมายังสำนักงาน ป.ป.ง. ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่หน่วยงานอื่นไม่มี การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ตามกฎหมายนั้น มีทั้งการใช้ประโยชน์เพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจากการกระทำความผิดมูลฐาน ความผิดอาญาฐานฟอกเงิน และเพื่อประโยชน์ตามกฎหมายอื่น ซึ่งมีทั้งการใช้เป็นพยานหลักฐานทางคดี และการสนับสนุนข้อมูลตามที่ได้รับการร้องขอเพื่อใช้ในการสืบสวนสอบสวนที่เป็นการเฉพาะรายตามแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงกรณีใดที่เกิดขึ้นเป็นสำคัญ กรณีเช่นนี้จึงถือว่าเป็นภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ง. ที่มีการดำเนินการอยู่เป็นปกติ อันเป็นการใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่เป็นข้อมูลสำคัญและเป็นหน่วยงานเดียวที่มีได้ไม่เต็มที่อยู่อย่างที่ควรจะเป็น ผู้ศึกษาวิจัยเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์จากข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ป.ป.ง. มีที่จะนำมาใช้ในด้านข่าวกรองทางการเงินเพื่อประโยชน์ด้านความมั่นคงของประเทศในมิติต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นเป็นความจริงมีความชัดเจน ถูกต้อง แม่นยำ ทั้งเป็นเครื่องมือที่บ่งชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์ทางการเงินในบริบทต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

สำนักงาน ป.ป.ง. จะต้องนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปทำการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อใช้ประโยชน์ในมิติต่างๆ และบริบทของสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ ห้วงเวลา ไม่ว่าจะเป็นพยานหลักฐานทางคดี, สอบทานความถูกต้อง ครบถ้วนของรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงาน การประยุกต์นำรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในแง่มุมต่างๆ ซึ่งที่ผ่านมามีการนำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์มีจำนวนค่อนข้างน้อย ส่วนหนึ่งมาจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านการวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงินขาดประสบการณ์ในด้านการสืบสวน สอบสวน การเปิดกว้างทางด้านความคิดที่หลากหลาย ในการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินจึงขึ้นอยู่กับผู้ทำการศึกษา วิเคราะห์ว่ามีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ มีความเป็นสหวิทยาการ ทั้งยังมีความเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์อยู่ภายในตัว โดยจะต้องอยู่ภายใต้หลักของความเป็นเหตุและผล ความเป็นธรรม คุณธรรม การคิดแบบไม่มีอคติต่อข้อมูลต่างๆ

ในบริบทของการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งสถานการณ์เกิดเหตุความรุนแรงในพื้นที่ที่มีอยู่ต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายปีการประกอบธุรกิจการค้าเงินหมุนเวียนควรจะต้องซบเซาเนื่องจากผลพวงจากเหตุการณ์การก่อความไม่สงบที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อความรู้สึกและการลงทุน การประกอบกิจการค้า โดยตรงและโดยอ้อมต่อประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก การนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินจากฐานข้อมูลของสำนักงาน ปปง. ที่ได้รับการรายงานจากสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาทำการศึกษา วิเคราะห์ โดยในรายงานการศึกษานี้มุ่งเปรียบเทียบกับข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ก่อความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสของศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนใต้ แล้วทำการสังเคราะห์ว่า พื้นที่ในการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ถิ่นที่อยู่ของผู้ทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน มีความสัมพันธ์กับพื้นที่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในแต่ละวันหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการนำผลจากการศึกษานี้ไปบูรณาการกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสไม่ว่าทหาร ตำรวจ หรือสรรพากรจากการตรวจสอบกระแสการเงินที่พบหมุนเวียนในพื้นที่ว่าในด้านการเสียภาษีมีความถูกต้องใกล้เคียงกับการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีหรือไม่ นับแต่การรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาทำการศึกษา วิเคราะห์ ในอีกมิติหนึ่งจากฐานข้อมูลเดียวกันของรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ซึ่งยังไม่เคยมีการศึกษา วิเคราะห์ ในลักษณะนี้มาก่อนทั้งในต่างประเทศและประเทศไทย ทั้งยังสามารถใช้ผลจากการศึกษา วิเคราะห์นี้รายงานเป็นผลงานการนำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่มาใช้ประโยชน์ต่อ FATF (Financial Action Task Force) หรือคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน ซึ่งมาทำการตรวจประเมินประเทศไทยเป็นระยะว่า รวมทั้งเป็นการส่งผลการปฏิบัติย้อนกลับไปที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานว่าสำนักงาน ปปง. มีการนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่มีการรายงานมาไปใช้ประโยชน์อย่างไรเพื่อทางผู้มีหน้าที่รายงานจะได้นำไปปรับปรุงประสิทธิภาพของการรายงานในโอกาสต่อไปเพื่อให้สอดคล้องกับการนำเอาไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่จะผดุงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและประเทศไทย ซึ่งควรจะต้องกำหนดเป็นนโยบายของรัฐในการนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ปปง. มีมาใช้ด้านข้อมูลข่าวกรองทางการเงินมาใช้ประโยชน์เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ กับงานงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน
๒. เพื่อศึกษาปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้
๓. เพื่อศึกษาแนวทางในการนำธุรกรรมทางการเงินมาใช้ในการกำหนดนโยบายด้านความมั่นคง การวางแผน และมาตรการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เหมาะสม

ขอบเขตของการศึกษา

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาเรื่อง

๑.๑ การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ มีจากรายงานการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ของศูนย์ปฏิบัติการตำรวจชายแดนใต้

๑.๒ การทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ประเภทของผู้ทำธุรกรรมทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ภูมิสำเนาของผู้ทำธุรกรรมจากรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๑.๓ พื้นที่ตำบลที่ไม่มีเหตุการณ์ความไม่สงบของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ เกิดขึ้น กับบุคคลที่มีภูมิสำเนาในตำบลดังกล่าวที่พบการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในปี พ.ศ.๒๕๕๙

๒. ขอบเขตด้านประชากร

สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เชี่ยวชาญด้านความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน ๓ คน ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชญากรรมทางการเงินหรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ จำนวน ๓ คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการข่าวกรองในสามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน ๓ คน

๓. ขอบเขตด้านเวลา

ทำการวิจัย ระหว่าง เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึง เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

๑. ทำให้ทราบถึงปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ กับงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน

๒. ทำให้ทราบถึงปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองกับธุรกรรมทางการเงินในบริบทการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

๓. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการนำธุรกรรมทางการเงินมาใช้ในการกำหนดนโยบายด้านความมั่นคง การวางแผน และมาตรการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เหมาะสม

คำจำกัดความ

กฎหมายว่าด้วยการป้องกัน	หมายถึง พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามและปราบปรามการฟอกเงิน การฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒
พระราชบัญญัตินี้	หมายถึง พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒
เลขาธิการ ปปง.	หมายถึง เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คณะกรรมการธุรกรรม	หมายถึง	คณะกรรมการธุรกรรมตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒
พนักงานเจ้าหน้าที่	หมายถึง	พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒
ธุรกรรม	หมายถึง	กิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรม สัญญาหรือการดำเนินการใดๆ กับผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒
ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	หมายถึง	ธุรกรรมที่มีลักษณะตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒
สถาบันการเงินและ	หมายถึง	สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒
FATF	หมายถึง	Financial Action Task Force คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน
FIU	หมายถึง	Financial intelligence units หน่วยข่าวกรองทางการเงิน

บทที่ ๒

แนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในบทที่ ๒ เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยจะทบทวนวรรณกรรมให้ครอบคลุมถึง แนวความคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับแนวทางการบริหารจัดการงานข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีลำดับการศึกษา ดังนี้

๑. แนวคิดที่มาของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๒. ทฤษฎีการบริหารจัดการ
๓. ทฤษฎีความขัดแย้ง
๔. แนวความคิดเรื่อง การก่อการร้าย
๕. แนวความคิดเรื่อง อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
๖. แนวความคิดเรื่อง ข่าวกรองด้านความมั่นคง
๗. แนวความคิดเรื่อง ความมั่นคงแห่งชาติ
๘. แนวความคิดเรื่อง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (ทางการเงิน)
๙. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
๑๐. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๑๑. กรอบแนวความคิดการวิจัย
๑๒. สรุป

แนวคิดที่มาของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ปัจจุบันนานาอารยประเทศรวมทั้งประเทศไทยได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ มากขึ้น รวมทั้งการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารซึ่งมีผลทำให้เกิดความสะดวกสบาย แต่ในขณะเดียวกันการพัฒนาดังกล่าวก็มีผลเสียเช่นกัน ถ้าอาชญากรนำมาใช้ในทางที่จะเกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชญากรรม ความเจริญและเทคโนโลยีเหล่านี้มีผลทำให้รูปแบบอาชญากรรมมีความซับซ้อนขึ้นไปเปลี่ยนแปลงจากที่เป็นอาชญากรรมธรรมดาที่เกิดขึ้นภายในประเทศ และเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเป็นจำนวนไม่มาก หรือจากอาชญากรรมพื้นบ้าน ไปสู่อาชญากรรมข้ามชาติและมุ่งหวังผลตอบแทนมหาศาลมีการดำเนินงานร่วมกันในรูปแบบขององค์กรอาชญากรรม กล่าวคือมีการรวมตัวกันของอาชญากรรมหลายอย่าง มีการแบ่งงานแบ่งหน้าที่รับผิดชอบมีเครือข่ายเพื่อการติดต่อประสานงานกันในหลายๆ ประเทศ เพื่อก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย การก่ออาชญากรรมประเภทนี้จะมุ่งหวังให้ได้เงินจำนวนมหาศาลเป็นผลตอบแทนเงินเหล่านี้จะถูกนำไปผ่านกระบวนการเปลี่ยนสภาพในหลายๆ ลักษณะเพื่ออำพรางที่มาของเงินได้นั้นๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะอาศัยสถาบันการเงิน

หรือการประกอบธุรกิจในรูปแบบต่างๆ ในการดำเนินการและเงินได้จากการดำเนินการเหล่านั้น จะย้อนกลับไปเป็นเงินทุนเพื่อประกอบอาชญากรรมขึ้นมาอีก เป็นวงจรการประกอบอาชญากรรมที่ยากต่อการจับกุมปราบปราม

ดังนั้น มาตรการทางกฎหมายเพื่อทำลายการประกอบอาชญากรรมจึงถูกสร้างขึ้นมา เพื่อจัดการกับทรัพย์สินหรือเงินได้ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ซึ่งกระบวนการยุติธรรมในอดีตไม่อาจประสบความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายกับทรัพย์สินที่หมุนเวียนอยู่ในวงจรนี้ได้ เนื่องจากทรัพย์สินเหล่านั้นได้ถูก โอน แปรสภาพ หรือเปลี่ยนรูปไปแล้ว การที่เงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น ถูกแปรสภาพเปลี่ยนรูปหรือถูกแปลง ให้เป็นทรัพย์สินใหม่ เปรียบเสมือนการทำทรัพย์สินที่สกปรก ให้กลายเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบ หรือเป็นทรัพย์สินที่สะอาด จึงเรียกกระบวนการนี้ว่า "การฟอกเงิน" กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงเกิดขึ้น เพื่อสกัดกั้นมิให้มีการนำเงินได้จากการกระทำความผิดไปฟอกโดยมีมาตรการการจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เป็นการทำลายวงจรอาชญากรรม ทำให้อาชญากรไม่สามารถดำเนินการต่างๆ กับเงินหรือทรัพย์สินเหล่านั้นได้ปัญหาการฟอกเงินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรมนี้ประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยกำลังประสบอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมยาเสพติด ดังนั้น องค์การสหประชาชาติจึงได้กำหนดให้มีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ (Vienna Convention) ขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า "อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. ๑๙๘๘ " โดยอนุสัญญาฯ ฉบับนี้ได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายไว้หลายประการ เพื่อให้ประเทศที่เป็นสมาชิกนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไข หรือบัญญัติกฎหมายภายในให้มีความสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับอนุสัญญาฯ ดังกล่าว

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. ๑๙๘๘ โดยที่ประเทศไทยได้มีกฎหมายรองรับมาตรการต่างๆ ตามที่อนุสัญญาฯ ได้กำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์ให้แก่ประเทศที่ประสงค์จะเข้าเป็นภาคีสมาชิกรวมทั้งได้มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขึ้น คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๒ โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้ความผิดอาญารวม ๗ ประเภท เป็นความผิดมูลฐาน ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการยักยอกหรือฉ้อโกงสถาบันการเงิน ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชกหรือรีดเอาทรัพย์สินที่กระทำโดยอ้างอำนาจอัยย์หรือช่องโหว่ และความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร

ในยุคทศวรรษที่ ๒๑ องค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญกับปัญหา การฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามความมั่นคงของแต่ละประเทศ ประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะโลกยุคปัจจุบันที่ก้าวล้ำไปด้วยเทคโนโลยีด้านต่างๆ การสื่อสารบนโลกไร้พรมแดนรวมถึงการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่มีความสะดวก รวดเร็ว เน้นการแข่งขันภายใต้บริบทของการค้าและระบบเศรษฐกิจเสรี

มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศผ่านช่องทางที่รวดเร็วสอดรับให้ทันกับการแข่งขันกัน ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีต่อเนื่องมาอย่างยาวนาน เป็นที่น่าสังเกตว่าการคงอยู่ของการก่อเหตุการณ์ความรุนแรงที่มีมาอย่างต่อเนื่องยาวนานดำรงอยู่ได้อย่างไร

ประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์กรสหประชาชาติและประเทศหนึ่งที่เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญากรุง เวียนนา ค.ศ.๑๙๘๘ โดยที่ประเทศไทยได้มีกฎหมายรองรับและมาตรการต่างๆ ตามที่อนุสัญญาฯ ได้ กำหนดไว้ให้แก่ประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกต้องปฏิบัติตามภาคีสมาชิกตามอนุสัญญาฯ ดังกล่าว หรือ ปปง. ทั่วโลกนั้น หมายถึง FIU (Financial intelligence units) หรือหน่วยข่าวกรองทางการเงิน ของแต่ละประเทศที่เป็นภาคีสมาชิก ในแต่ละประเทศ FIU มีหน้าที่สำคัญเหมือนกัน คือ การรับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินจากสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานมายังหน่วย FIU การนำรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนั้นมาทำการวิเคราะห์และส่งผลการวิเคราะห์ไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกที่อยู่ในภาคพื้นแปซิฟิก (APG) จำนวน ๔๑ ประเทศซึ่งไทยเป็นหนึ่งในนั้น นอกจากนี้ไทยยังเป็นสมาชิกของ ปปง. ทั่วโลก หรือเรียกว่า Egmont Group มีประเทศสมาชิกจำนวน ๑๕๑ ประเทศทั่วโลก

การฟอกเงินมิได้เป็นปัญหาระดับชาติเท่านั้น แต่การฟอกเงินมีลักษณะเช่นเดียวกับอาชญากรรมข้ามชาติอื่นๆ โดยอาศัยความสะดวกของการคมนาคม สื่อสาร และช่องว่างของกฎหมายในการประกอบอาชญากรรมที่ร้ายแรง เช่น ยาเสพติด อาชญากรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ และการก่อการร้าย เป็นต้น การฟอกเงินจึงเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ (International Crime) ซึ่งสังคมโลกทั้งในระดับระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคได้จัดให้มีการประชุมต่างๆ และอนุสัญญาเพื่อกำหนดแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาเช่น

๑. อนุสัญญาเวียนนา (Vienna Convention) ...

๒. รายงานของ FATF ...

๓. แถลงการณ์ของบาเซล ...

๔. EC council directive ...

๕. COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ...

การแก้ไขปัญหการฟอกเงินของไทย

ในปี พ.ศ.๒๕๓๔ ได้มีการออกกฎหมายคือ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ เพื่อปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดที่เป็นตัวการใหญ่และริบทรัพย์สินของตัวการค้ายาเสพติดดังกล่าว โดยเฉพาะมาตรการริบทรัพย์สินได้ครอบคลุมถึงทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับความผิดยาเสพติดไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ไม่ว่าจะเปลี่ยนสภาพกี่ครั้ง (ซึ่งเป็นลักษณะของการฟอกเงิน) และไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น โดยไปเป็นของบุคคลอื่น คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินก็มีอำนาจในการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหา ซึ่งต้องสงสัยว่ามีทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับความผิดยาเสพติดได้

แม้ว่าจะมีมาตรการกฎหมายดังกล่าว ซึ่งสรุปได้ว่ากฎหมายให้ศาลริบได้ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะถูก “ฟอก” หรือเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมกี่ครั้งก็ตาม แต่การฟอกเงินยังคงเป็นการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย ผู้ค้ายาเสพติดรวมทั้งอาชญากรทางเศรษฐกิจอื่นๆ จึงสามารถฟอกเงินเพื่อหลบเลี่ยงมิให้เจ้าหน้าที่ทราบแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สินเพื่อปิดร่องรอยการกระทำความผิดของตน

นอกจากนี้ มาตรการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องหรือได้มาจากการกระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าว เป็นการริบทรัพย์สินทางอาญาซึ่งขึ้นอยู่กับ การฟ้องคดีและการลงโทษตามกฎหมายต่อผู้กระทำความผิด ถ้าผู้ต้องหาได้ถูกฟ้องคดีหรือจำเลยมิได้ถูกพิพากษาลงโทษ เป็นเพราะขาดพยานหลักฐานหรือด้วยเหตุผลอื่นใด กระบวนการริบทรัพย์สินซึ่งแม้ผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจะมีหลักฐานเพียงพอที่เชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับความผิดยาเสพติด ก็จะต้องสิ้นสุดลงและคืนทรัพย์สินให้แก่เจ้าของไป

การยกร่างกฎหมายฟอกเงิน

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายฟอกเงินขึ้นประกอบด้วยนักวิชาการและผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเช่นกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมทางธุรกิจ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด กรมตำรวจ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสำนักงาน ป.ป.ส. รับผิดชอบดำเนินการในฐานะเป็นฝ่ายเลขานุการ

คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นในชั้นแรกว่า กฎหมายฟอกเงินควรมุ่งเน้นในการแก้ไขปัญหายาเสพติดก่อน และเมื่อมีกลไกที่พัฒนาให้พร้อมที่จะดำเนินการกับอาชญากรรมอื่นแล้ว จึงควรขยายไปถึงอาชญากรรมอื่นด้วย และเห็นว่าหน่วยงานที่มีความเหมาะสมในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินก็คือกระทรวงการคลัง ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลระบบการเงินและการคลังของประเทศอยู่แล้ว

คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการยกร่างกฎหมายฟอกเงินเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗ และสำเร็จเรียบร้อยเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ได้มีการเสนอร่างต่อคณะกรรมการป.ป.ส. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๓๘ เมื่อ ๘ มีนาคม ๒๕๓๘ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นชอบในร่างกฎหมายนี้ และเห็นว่าควรขยายขอบเขตของความผิดมูลฐานซึ่งเป็นความผิดที่ก่อให้เกิดรายได้และนำมาฟอกเงินให้ครอบคลุมถึงอาชญากรรมอื่นๆ ซึ่งเป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่ร้ายแรงด้วย โดยเฉพาะความผิดฐานค้าหญิงและเด็ก และความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน (กองนิติการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ๒๕๔๒ : ๑๐๔-๑๐๗)

กฎหมายฟอกเงินได้ตราใช้เป็นพระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๔๕ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒

ในการพิจารณาว่าสาระสำคัญของกฎหมายฟอกเงินของประเทศไทยจะมีลักษณะเป็นอย่างไรดังกล่าวนี้ ต้องคำนึงถึงแนวความคิดต่างๆ อันเกี่ยวกับหลักการกำหนดความผิดว่าด้วยการฟอกเงิน อันได้แก่

๑. ทฤษฎีที่ใช้ในการกำหนดความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการฟอกเงิน

นอกจากการที่กำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญา ซึ่งถือว่าเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจแล้ว นักกฎหมายของสหรัฐอเมริกาได้เสนอแนวความคิดว่าด้วยการสมคบกันกระทำการฟอกเงิน โดยให้นำทฤษฎีการสมคบกัน (Conspiracy Theory) และทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน (Aiding and Abetting Theory) มาใช้ อันมีสาระสำคัญดังนี้ (จำแลง กุลเจริญ ๒๕๓๗ : ๑๙ - ๒๑)

๑.๑ ทฤษฎีการสมคบกัน (Conspiracy Theory) ทฤษฎีนี้ได้เป็นไปตามหลักกฎหมายความผิดพื้นฐานของการสมคบกันกระทำความผิดทางอาญาที่ว่า “บุคคลที่ร่วมในการสมคบกันจะต้องมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกับตัวการ” โดย Pinkerton Rule วางหลักไว้ให้ถือว่าผู้ร่วมสมคบกันร่วมกระทำความผิดต่อการกระทำของผู้ร่วมสมคบกันอย่างไม่จำกัดและการให้ความช่วยเหลือในการสมบยอมจะทำให้กลายเป็นกลุ่ม ทั้งนี้ ตามตรรกวิทยาที่ว่า การก่อตั้งมีที่มาจากการตกลงและการตกลงนำไปสู่การสมคบกัน และการสมคบกันก่อให้เกิดความรับผิดชอบเช่นเดียวกับตัวการ

นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดเพิ่มเติมที่ว่า การกระทำความผิดเกิดขึ้นเมื่อบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปสมคบกันกระทำความผิดหรือฉ้อฉลต่อสหรัฐ โดยให้ถือว่าสหรัฐเป็นผู้เสียหาย และเพื่อจะพิสูจน์ความผิดต้องแสดงให้เห็นว่า

๑.๑.๑ มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปสมคบกัน หรือตกลงจะกระทำความผิดหรือฉ้อฉลต่อสหรัฐ และ

๑.๑.๒ ต้องมีลักษณะที่ผู้สมคบกันมีการกระทำอันแสดงออก เพื่อจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการสมคบกัน

ด้วยเหตุนี้ การสมคบกันต้องมีการตกลงกันที่จะกระทำความผิด โดยการกระทำนั้นต้องมีการแสดงออกมาอันไปสู่การบรรลุข้อตกลง ถ้าหากไม่สามารถฟ้องร้องในความผิดฐานฟอกเงิน ก็อาจฟ้องในข้อหาสมคบกันกระทำความผิด ตลอดจนการสมคบกันไม่ต้องการการกระทำถึงขั้นสำเร็จ แต่ต้องการการกระทำอันเป็นความผิด

๑.๒ ทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน (Aiding and Abetting Theory) การที่นำทฤษฎีนี้มาใช้ในคดีฟอกเงิน เนื่องจากการฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดถือว่าเป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นองค์กรอาชญากรรมหรือไม่ก็ตาม ในการใช้เงินที่ได้มาเพื่อขยายอิทธิพลสำหรับการประกอบอาชญากรรมต่อไป โดยการพิสูจน์ว่าผู้กระทำการฟอกเงินได้รู้ว่าเงินดังกล่าวได้มาจากการกระทำความผิดและผู้กระทำได้ทำการฟอกเงินโดยมีเจตนาที่จะช่วยเหลือให้มีการกระทำความผิดต่อไป

๒. การกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินของประเทศไทย

จากแนวความคิดของนักกฎหมายสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับทฤษฎีซึ่งใช้ในการกำหนดความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการฟอกเงินดังกล่าวประกอบกับหลักกฎหมายต่างๆ ของประเทศไทย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้มีนักกฎหมายไทยบางท่านเสนอแนวความคิดในการกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินไว้ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทยต่อไปในอนาคต กล่าวคือควรกำหนดฐานความผิดดังต่อไปนี้ (ปิยะพันธุ์ สารากรบริรักษ์, ๒๕๓๔ : ๑๒๒ - ๑๒๔)

๒.๑ การกำหนดความผิดฐานเป็นองค์กรอาชญากรรม เหตุที่สมควรกำหนดให้มีความผิดฐานเป็นองค์กรอาชญากรรม เนื่องมาจากกิจกรรมขององค์กรอาชญากรรมเป็นที่มาของการกระทำความผิดทางอาญาหลายประเภทอันร้ายแรง จึงต้องกำหนดมาตรการในการปราบปรามการขยายขอบเขตและความรุนแรงของวงการอาชญากรรม

องค์กรอาชญากรรมเป็นอาชญากรโดยอาชีพอันมีการรวมกันของอาชญากรรมหลายอย่าง มีโครงสร้างของการทำงานที่สลับซับซ้อนด้วยการควบคุมระหว่างกันโดยกฎระเบียบขององค์กร รวมทั้งการบังคับบัญชาอย่างเป็นความลับ และมีการติดต่อประสานงานกันในระหว่างกลุ่มอาชญากรที่มีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากกิจกรรมอันไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยในแบบลักษณะเดียวกัน เช่น การค้ายาเสพติด บ่อนการพนัน โสเภณี และการค้าของเถื่อน เป็นต้น อันแตกต่างจากการประกอบอาชญากรรมโดยลำพังซึ่งเกิดขึ้นแต่โดยธรรมชาติจากกิเลสภายในจิตใจของเหล่าปัจเจกชน เช่น การลักทรัพย์ การฉ้อโกง การปล้นทรัพย์ และการข่มขืนกระทำชำเรา เป็นต้น

การรวมกันในลักษณะเป็นองค์กรนั้น ย่อมมีข้อได้เปรียบกว่าการประกอบอาชญากรรมแต่โดยลำพังซึ่งต้องช่วยเหลือป้องกันตนเองเท่านั้น ส่วนในการเป็นองค์กรอาชญากรรมนี้ ก่อให้เกิดข้อได้เปรียบต่อการประกอบอาชญากรรมหลายประการ อันได้แก่

ประการแรก เป็นการทำให้เหล่าอาชญากรรมสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ง่าย เพราะมีการจัดรูปแบบขององค์กรเป็นหน่วยงานควบคุมดูแลเป็นหน่วยๆ อันสะดวกต่อการติดต่อและบังคับบัญชาของหัวหน้าองค์กร ซึ่งทำให้เกิดความยากลำบากแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรเหล่านั้น

ประการที่สอง เป็นการสะดวกในการควบคุมและจัดการรายได้ตลอดจนในการระดมทุน เพื่อหาผลประโยชน์จากรายได้ซึ่งได้มาจากการประกอบอาชญากรรมของบรรดาอาชญากร ซึ่งเป็นสมาชิกในองค์กรนั้น

ประการที่สาม ด้วยการจัดระบบองค์กรที่ตีรวมทั้งการควบคุมของหัวหน้าตามระดับชั้นที่มีประสิทธิภาพ ย่อมสามารถนำผลประโยชน์ซึ่งได้มาจากการแปรสภาพจากรายได้ซึ่งมีที่มาอันไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นมาใช้ในการขยายองค์กรเพื่อแผ่ขยายอิทธิพลขององค์กร โดยวิธีการต่างๆ เช่น การติดสินบนด้วยจำนวนเงินอันมหาศาลเพื่อจูงใจให้ข้าราชการบางคนช่วยเหลือหรือปกปิดการกระทำความผิดใดๆ หรือการขยายกิจการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายไปยังต่างประเทศ จนกลายเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเพื่อเพิ่มพูนรายได้และเพิ่มอิทธิพลขององค์กรให้มากขึ้น หรือการร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนองค์กรอาชญากรรมอื่นๆ เพื่อเป็นพันธมิตรในการกระทำความผิดต่างๆ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ องค์กรอาชญากรรมต่างๆ จึงเป็นที่มาแห่งการกระทำความผิดต่อกฎหมายซึ่งเป็นการยากที่จะทำการปราบปราม ดังตัวอย่างเช่น ในองค์กรค้ายาเสพติดย่อมมีการจำหน่ายยาเสพติดไปยัง ณ ที่ต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในการจัดส่งยาเสพติดดังกล่าวนี้ อาจมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานตามกฎหมายอาญาและในบางกรณี อาจมีการต่อสู้ทำร้ายเจ้าพนักงานซึ่งขัดขวางการกระทำความผิด หรือลงโทษสมาชิกขององค์กรซึ่งละเมิดกฎขององค์กร หรือการทำร้ายประชาชนและทำการแก้แค้นเหล่าอาชญากรขององค์กรอื่นๆ ซึ่งมา

ขัดผลประโยชน์จากการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรม อันเป็นความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ตามกฎหมายอาญา

ในการที่กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินเพื่อขัดขวางการขยายเครือข่ายขององค์กรอาชญากรรมนี้ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศไทยซึ่งบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันแล้ว ความผิดฐานต่างๆ ตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญา เช่น ความผิดฐานเป็นอั้งยี่และความผิดฐานเป็นช่องโจร เป็นต้น การปรับใช้ความผิดเหล่านี้ ยังไม่ตรงตามหลักการที่จะดำเนินการตามกฎหมายแก่องค์กรอาชญากรรมได้โดยตรง เนื่องจากความผิดฐานเป็นอั้งยี่อันกำหนดไว้ในมาตรา ๒๐๙ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ และมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่ ต้องระวางโทษ...” ดังกล่าวนี้อาจขัดขอบเขตในเรื่องตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เฉพาะกรณีที่มีการตกลงว่าจะกระทำความผิดใดๆ กันไว้แล้วในระหว่างผู้เป็นสมาชิกของคณะบุคคลดังกล่าวเท่านั้น และเป็นหลักกฎหมายซึ่งบัญญัติขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อใช้ในการปราบปรามการก่อความไม่สงบของชนบางกลุ่มในอดีต จึงล้าสมัยที่ไม่มีการนำมาใช้แล้ว

ส่วนความผิดฐานสมคบกันเป็นช่องโจร อันกำหนดไว้ในมาตรา ๒๑๐ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ นี้ และความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นช่องโจร ต้องระวางโทษ.....” นั้น มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสมคบกันที่ไม่ชัดเจนว่า ลักษณะการกระทำความผิดอย่างไรจะถือได้ว่าเป็นการแสดงออกว่าสมคบกันและไม่ว่าจะเป็นความผิดฐานเป็นอั้งยี่หรือฐานสมคบกันเป็นช่องโจร ต่างมุ่งเฉพาะเจาะจงไปที่ฐานความผิดแต่ละฐาน โดยมิได้พิจารณาถึงโครงสร้างขององค์กรอาชญากรรมว่ามีความสลับซับซ้อนในการควบคุมบริหารตามสายการบังคับบัญชาจากหัวหน้าถึงบริวาร

ด้วยเหตุนี้ จึงไม่อาจนำหลักกฎหมายเรื่องตัวการ ตามกฎหมายอาญามาใช้ลงโทษแก่บุคคลชั้นหัวหน้าขององค์กรอาชญากรรม เพราะหัวหน้าขององค์กรดังกล่าวไม่ใช่ผู้ลงมือกระทำความผิดด้วยตนเอง และการประกอบอาชญากรรมขององค์กรเหล่านี้มิได้จำกัดเฉพาะการใดการหนึ่ง แม้ว่าบทบัญญัติพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ ได้ส่งออก กำหนดลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้หลายๆ ฐานก็ตาม อันได้แก่ การผลิต นำเข้า จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อทำการจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือการพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย แต่เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้มุ่งปราบปรามเฉพาะการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้น ไม่ได้มีมาตรการที่จะใช้ดำเนินการแก่องค์กรอาชญากรรมโดยตรง เนื่องจากไม่อาจปรับหลักกฎหมายที่มีอยู่เพื่อนำไปใช้ลงโทษผู้บงการอันเป็นชนชั้นหัวหน้าขององค์กร จึงสมควรนำทฤษฎีสมคบกัน (Conspiracy Theory) มาปรับใช้ โดยให้สามารถลงโทษผู้ร่วมกระทำความผิดแต่ละขั้นตอน อันนำไปสู่ความผิดสำเร็จ ซึ่งจะเป็นมาตรการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ การกำหนดความผิดฐานฟอกเงิน ลักษณะของการฟอกเงินได้แก่การนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมาทำการแปรสภาพให้กลายเป็นเงินหรือทรัพย์สินซึ่งบุคคลทั่วไปหลงเชื่อว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย การฟอกเงินจึงคล้ายกับการรับของโจรและ

เงินสกรปรกที่ได้มาจากการกระทำความผิดเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดซึ่งอาจริบได้ตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาหลักกฎหมายอาญา ไม่ว่าจะจะเป็นความผิดฐานรับของโจร หรือการรับทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือได้มาโดยการกระทำความผิดแล้ว จะเห็นได้ว่าไม่อาจนำมาปรับใช้กับการฟอกเงิน เพราะความผิดฐานรับของโจร หรือการรับทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือได้มาโดยการกระทำความผิดแล้ว จะเห็นได้ว่าไม่อาจนำมาปรับใช้กับการฟอกเงิน เพราะความผิดฐานรับของโจร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๗ บัญญัติว่า “ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งทรัพย์สินอันได้มาโดยการกระทำความผิด ถ้าความผิดนั้นเข้าลักษณะลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอก หรือเจ้าพนักงานยักยอกทรัพย์ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานรับของโจร.....” ดังนั้น การรับของโจรจึงมุ่งไปยังการกระทำต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินบางฐานอันกฎหมายอาญากำหนดไว้โดยเฉพาะ และไม่สามารถขยายไปลงโทษต่อผู้กระทำใดๆ ต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในลักษณะอื่น ๆ

ส่วนการรับทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยการกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ (๒) มีหลักเกณฑ์ที่แคบจนไม่อาจตีความให้รวมถึงการรับทรัพย์สินในการฟอกเงิน เพราะในกรณีที่มีการฟอกเงินสำเร็จ ย่อมทำให้ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้นเปลี่ยนสภาพเป็นทรัพย์สินหรือปะปนกับทรัพย์สินอื่น นอกจากนี้ ในการรับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดนั้น ผู้ฟอกเงินเป็นเพียงตัวแทนของผู้กระทำความผิดและไม่ได้เป็นผู้ลงมือกระทำความผิดอันเป็นที่มาแห่งเงินสกรปรกที่นำมาฟอกแต่ประการใด ตลอดจน ในขณะนี้ ยังไม่มีการกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญา อันทำให้ไม่สามารถรับทรัพย์สินจากการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ส่วนซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๕ เป็นเพียงมาตรการในทางแพ่งที่ใช้ตรวจสอบและยึดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ไม่ได้กำหนดความผิดทางอาญาแก่การกระทำอันมีลักษณะเป็นการฟอกเงินไว้

ด้วยเหตุที่การฟอกเงินเป็นปัจจัยสำคัญแห่งการขยายอำนาจขององค์กรอาชญากรรมจากการแปรสภาพทรัพย์สินอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม จึงสมควรมีการกำหนดความผิดฐานฟอกเงินเพื่อลงโทษการกระทำใดๆ อันมีวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดไว้ในบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับการปราบปรามการกระทำความผิดบางประเภท เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และกฎหมายว่าด้วยการปราบปรามการทุจริตและการประพฤติมิชอบในวงราชการ เป็นต้น หรือมีการบังคับใช้กฎหมายพิเศษอันมีหลักเกณฑ์สำหรับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดโดยทั่วไปไว้เป็นการเฉพาะ ดังเช่นกฎหมายฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย (ไชยยศ เหมะรัชตะ, มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หนังสือ, ๒๕๔๐ : ๖๖)

พัฒนาการของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวงปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระและเป็นกลาง (พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๔๐) เป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันผู้ประกอบการซึ่งกระทำความผิดบางประเภท ได้นำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นมากระทำการในรูปแบบต่างๆ อันเป็นการฟอกเงิน เพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ทำให้ยากแก่การปราบปรามการกระทำความผิดเหล่านั้น และโดยที่กฎหมายที่มีอยู่ก็ไม่สามารถปราบปรามการฟอกเงินหรือดำเนินการกับเงินหรือทรัพย์สินนั้นได้เท่าที่ควร ดังนั้นเพื่อเป็นการตวงจรรการประกอบอาชญากรรมดังกล่าว สมควรกำหนดมาตรการต่างๆ ให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ (สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, ๒๕๕๑ : ๒๘)

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย (สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, ๒๕๕๑ : ๕)

สำนักงาน ปปง. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ คณะกรรมการธุรกรรม และปฏิบัติงานธุรการอื่น

(๒) รับรายงานการทำธุรกรรมที่ส่งให้ตามหมวด ๒ และแจ้งตอบการรับรายงาน รวมทั้งการรับรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่ได้มาโดยทางอื่น

(๓) รับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

(๓/๑) กำหนดแนวทางปฏิบัติ กำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ของผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓/๒) ประเมินความเสี่ยงระดับชาติที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเพื่อจัดทำนโยบายและกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเสนอต่อคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรี รวมทั้งแจ้งผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวไปยังหน่วยงานกำกับดูแลผู้ที่มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการใดๆ ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๓/๓) จัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๓/๔) แจ้งรายชื่อผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ ซึ่งไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายไปยังหน่วยงานกำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๓/๕) ส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๔) เก็บ รวบรวมข้อมูล สถิติ ตรวจสอบ และติดตามประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และวิเคราะห์รายงานหรือข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรม และประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๕) เก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) จัดให้มีโครงการที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ การให้การศึกษาและฝึกอบรมในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือช่วยเหลือสนับสนุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มีการจัดโครงการดังกล่าว

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ออนไลน์, ๒๕๕๘)

ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ มีกลไกสำคัญประกอบด้วย

๑. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (เลขาธิการ ป.ง.)

๒. พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. คณะกรรมการธุรกรรม ให้มีคณะกรรมการธุรกรรมคณะหนึ่ง ประกอบด้วย บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจำนวนสี่คนจาก คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม คณะกรรมการตุลาการ ศาลปกครอง คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมี คณะกรรมการอัยการ เลขาธิการ ป.ง. เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

(๒) สั่งยับยั้งการทำธุรกรรมตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖

(๓) ดำเนินการตามมาตรา ๔๘

(๔) เสนอรายงานการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการ

(๕) กำกับ ดูแล และควบคุมให้สำนักงานและเลขาธิการปฏิบัติหน้าที่อย่าง เป็นอิสระและตรวจสอบได้

(๕/๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือกำหนดหลักเกณฑ์ใดๆ เพื่อให้สำนักงานปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของคณะกรรมการธุรกรรม ทั้งนี้ ต้องสอดคล้อง กับระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดและต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ออนไลน์, ๒๕๕๘)

...กรรมการธุรกรรม เลขานุการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขานุการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดๆ มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการซุกซ่อนหรือเก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน เพื่อตรวจค้นหรือเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ หรือยึด หรืออายัดทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐาน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานดังกล่าวนั้นจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม... (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ออนไลน์, ๒๕๕๘)

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกฎหมายที่มีมาตรการการดำเนินการ ๓ ด้าน คือ

๑. มาตรการดำเนินการทางแพ่งกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตาม มาตรา ๓

๒. มาตรการในการดำเนินการทางอาญาในความผิดฐาน “ฟอกเงิน” ตาม มาตรา ๕

๓. มาตรการในการจับและตรวจสอบสถาบันการเงินรวมทั้งผู้ที่หน้าที่ในการรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยเคร่งครัด

หลักในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทั้งในมาตรการทางแพ่งและมาตรการทางอาญานั้นจะต้องเป็นกรณีที่มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดมูลฐาน ๒๔ มูลฐานเกิดขึ้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดมูลฐานจึงจะตกอยู่ภายใต้การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คือ

๑. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๒. ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือความผิดเกี่ยวกับเพศ เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือพาไปเพื่อการอนาจารหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นและความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ เฉพาะที่เกี่ยวกับการกระทำเพื่อหากำไรหรือเพื่ออนาจาร หรือ โดยทุจริต ชื้อ จำหน่าย

หรือรับตัวเด็กหรือผู้เยาว์ซึ่งถูกพรากนั้น หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี หรือที่เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

๓. ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

๔. ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์หรือกระทำโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งกระทำโดย กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น

๕. ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

๖. ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์ที่กระทำโดยอ้างอำนาจอัยย์หรือช่องโหลตามประมวลกฎหมายอาญา

๗. ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

๘. ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

๙. ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาตโดยมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าเกินกว่าห้าล้านบาทขึ้นไป หรือเป็นการจัดให้มีการเล่นการพนันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑๐. ความผิดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมที่มีกฎหมายกำหนดเป็นความผิด

๑๑. ความผิดเกี่ยวกับการรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญาเฉพาะที่เกี่ยวกับการช่วยจำหน่าย ซื้องับจำนำ หรือรับไว้ด้วยประการใดซึ่งทรัพย์ที่ได้มาโดยการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการค้า

๑๒. ความผิดเกี่ยวกับเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเงินตรา ดวงตรา แสตมป์ และตั๋ว ตามประมวลกฎหมายอาญามีลักษณะเป็นการค้า

๑๓. ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาเฉพาะที่เกี่ยวกับการปลอม หรือการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้า หรือความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอันมีลักษณะเป็นการค้า

๑๔. ความผิดเกี่ยวกับเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือหนังสือเดินทางตามประมวลกฎหมายอาญามีลักษณะเป็นปกติธุระหรือเพื่อการค้า

๑๕. ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ ยึดถือ หรือครอบครองทรัพยากรธรรมชาติ หรือกระบวนกรแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีขอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า

๑๖. ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกายจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญาเพื่อให้ได้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน

๑๗. ความผิดเกี่ยวกับการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญาเฉพาะกรณีเพื่อเรียกหรือรับผลประโยชน์หรือเพื่อต่อรองให้ได้รับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง

๑๘. ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ กระชาก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกงหรือยักยอก ตามประมวลกฎหมายอาญาอันมีลักษณะเป็นปกติธุระ

๑๙. ความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดเป็นโจรสลัดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเป็นโจรสลัด

๒๐. ความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมที่มีผลกระทบต่อราคาการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าหรือเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลภายในตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

๒๑. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน เฉพาะที่เป็นการค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด และความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์เฉพาะที่เป็นการค้ายุทธภัณฑ์เพื่อนำไปใช้ในการก่อการร้ายการรบ หรือการสงคราม

ความผิดมูลฐานตามวรรคหนึ่ง ให้ความหมายรวมถึงการกระทำความผิดอาญานอกราชอาณาจักร ซึ่งหากการกระทำความผิดนั้นได้กระทำความผิดในราชอาณาจักรจะเป็นความผิดมูลฐานด้วย

ความผิดมูลฐานนอกจากบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น คือ

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓

(๒) ความผิดตามมาตรา ๑๖ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.๒๕๕๙ (CFTWMD) มีผลบังคับใช้เมื่อ ๓๑ ธ.ค. ๒๕๕๙ บัญญัติอยู่ในมาตรา ๒๕ วรรคแรก หนึ่งมูลฐาน และในมาตรา ๒๕ วรรคสอง อีกหนึ่งมูลฐาน

(๓) ความผิดที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.๒๕๕๖

(๔) ประมวลรัษฎากร พ.ศ.๒๕๖๐ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๔๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๐ / ต้องเข้าองค์ประกอบหลัก ๔ ประการดังกล่าวจึงจะเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมาย ปปง. ผิดตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๗ ทวิ และ มาตรา ๙๐/๔ แห่งประมวลรัษฎากร ให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ปัจจุบัน จึงมีความผิดมูลฐาน รวมทั้งสิ้น ๒๖ มูลฐาน และในอนาคตอาจมีการปรับปรุงกฎหมายบัญญัติความผิดมูลฐานเพิ่มมากขึ้นไปอีกเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานสากลได้

“ธุรกรรม” หมายความว่า กิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรม สัญญาหรือการดำเนินการใดๆ กับผู้อื่น ทางการเงิน ทางธุรกิจ หรือการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

“ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายความว่า ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และให้หมายความรวมถึงการพยายามกระทำธุรกรรมดังกล่าวด้วย

...สถาบันการเงิน หมายความว่า

๑. ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

๒. บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

๓. ยกเลิก

๔. บริษัทประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

๕. สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปและมีวัตถุประสงค์ดำเนินการกิจการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ให้กู้ ให้สินเชื่อ รับจำนองหรือรับจำนำทรัพย์สิน หรือจัดให้ได้มาซึ่งเงินและทรัพย์สินต่างๆ โดยวิธีใดๆ

๖. นิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง...(สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ออนไลน์, ๒๕๕๘)

ในการบังคับใช้กฎหมายของสำนักงาน ปปง. นอกจากมาตรการดำเนินการทางอาญาและดำเนินการกับทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางแพ่งแล้ว มาตรการสำคัญประการหนึ่งซึ่งถือเป็นบทบาทหลัก ปปง. ทั่วโลก คือ มาตรการในการกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน รวมทั้งผู้ที่หน้าที่ในการรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยเคร่งครัด การนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาทำการวิเคราะห์แล้วส่งผลจากการวิเคราะห์ส่งต่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานนั้น ส่วนมาตรการในทางอาญาและการดำเนินการกับทรัพย์สินทางแพ่งนั้นมีเพียงบางประเทศที่มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับสำนักงาน ปปง.

เหตุที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินบัญญัติกำหนดหน้าที่ของสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปยังสำนักงาน ปปง. นั้น สืบเนื่องจากความเป็นมาของกฎหมายฟอกเงินในต่างประเทศเห็นว่าบรรดาคนร้ายหรือองค์กรอาชญากรรมใช้สถาบันการเงินต่างๆ เป็นช่องทางสำคัญในการนำเงินที่ได้จากการก่ออาชญากรรมหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในการปกปิดแหล่งที่มาที่แท้จริงของเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดมาทำการฟอกเงินผ่านระบบสถาบันการเงินเพื่อให้เห็นว่าเงินนั้นเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยสุจริตจึงได้กำหนดมาตรการต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานสากลเพื่อให้ประเทศภาคีสมาชิกออกกฎหมายมารองรับและบังคับใช้อย่างเป็นรูปธรรม

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดหน้าที่ของสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปยังสำนักงาน ปปง. รายละเอียดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งกฎกระทรวงซึ่งออกตามความพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

อย่างไรก็ดีเพื่อให้การดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ปัจจุบันจึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินรวม ๖ ครั้ง คือ

๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

จุดมุ่งหมายในการตราใช้ คือ เนื่องจากผู้ประกอบการ อาชญากรรมซึ่งกระทำ ความผิดกฎหมายบางประเภท ได้นำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำ ความผิดนั้นมากระทำการในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการฟอกเงิน เพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้เป็น ประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ทำให้ยากแก่การปราบปรามการกระทำความผิดกฎหมาย เหล่านั้น และโดยที่กฎหมายที่มีอยู่ก็ไม่สามารถปราบปรามการฟอกเงินหรือดำเนินการกับเงินหรือ ทรัพย์สินนั้นได้เท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อเป็นการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมดังกล่าว สมควร กำหนด มาตรการต่างๆ ให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.๒๕๔๖

จุดมุ่งหมายในการตราใช้ คือ โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญากำหนดความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายและเนื่องจากการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนทำให้การก่อการร้ายรุนแรงยิ่งขึ้น อันเป็นการกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ขอให้ทุกประเทศร่วมมือดำเนินการป้องกันและปราบปรามทำการกระทำที่เป็นการก่อการร้ายเพื่อแก้ไขปัญหาให้การก่อการร้ายยุติลงด้วย สมควรกำหนดให้ความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ เพื่อนำมาตรการตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้ควบคู่กัน ซึ่งจะช่วยให้การบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาในเรื่องนี้เป็นไปอย่างได้ผล โดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศและความปลอดภัยสาธารณะ

๓. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

จุดมุ่งหมายในการตราใช้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สามารถนำมาใช้บังคับในการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมให้ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และจากการที่กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมุ่งเน้นการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเฉพาะในแปดความผิดมูลฐาน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมานี้ไม่อาจช่วยให้การตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมลดน้อยลงหรือหมดไปได้สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันผู้กระทำความผิดอาญามูลฐานอื่นนอกเหนือจากแปดความผิดมูลฐานดังกล่าวยังสามารถ

นำเงินและทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในแต่ละคราวมาใช้ในการสนับสนุนการกระทำความผิดอาญาในแปดความผิดมูลฐานได้อีก นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนในการบังคับใช้กฎหมายบางประการไม่อาจดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น เพื่อให้การตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเป็นไปได้อย่างได้ผลตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างแท้จริง ในขณะที่กระบวนการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสามารถดำเนินการไปได้ด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำเป็นต้องกำหนดให้การกระทำความผิดอาญฐานอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือต่อความมั่นคงแห่งรัฐหรือความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นความผิดมูลฐาน

๔. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๒

จุดมุ่งหมายในการตราใช้ คือ เนื่องจากผู้ประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับความผิดมูลฐานได้ใช้ช่องทางจากการประกอบอาชีพบางประเภทซึ่งมิใช่การดำเนินการของสถาบันการเงินเป็นแหล่งในการฟอกเงิน นอกจากนี้ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าของสถาบันการเงินที่ยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องและไม่ครอบคลุมถึงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า เพื่อให้มีรายละเอียดของข้อมูลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นช่องทางให้ผู้ประกอบอาชญากรรมนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการฟอกเงินได้โดยง่าย ดังนั้น เพื่อเป็นการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพบางประเภทมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการแสดงตนและการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพบางประเภทให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๕. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๖

จุดมุ่งหมายในการตราใช้ คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ ไม่ได้กำหนดให้การกระทำความผิดอาญาร้ายแรงบางฐานความผิดเป็นความผิดมูลฐาน ส่งผลให้ผู้กระทำความผิดสามารถนำเงินและทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดมาใช้ในการสนับสนุนการกระทำความผิดอาญาได้อีก จึงเห็นควรกำหนดความผิดมูลฐานเพิ่มเติมและกำหนดกรอบของความผิดมูลฐานให้ชัดเจนเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน นอกจากนี้ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่จะกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการฟอกเงินและเสนอแนะแนวทางเพื่อป้องกันความเสี่ยง กำหนดเรื่องมาตรการคุ้มครองพยาน เรื่องตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษที่จะได้รับเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสนับสนุนการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดหรือการดำเนินการกับทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิด รวมทั้งกำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๖. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๘

จุดมุ่งหมายในการตราใช้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในปัจจุบัน จึงเห็นควรปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐาน สถาบันการเงิน ทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิด และลักษณะการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน การรายงานการทำธุรกรรม การตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและการจัดฝึกอบรม และกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน และการช่วยเหลือผู้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่และเพิ่มอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ และแจ้งรายชื่อผู้มีหน้าที่รายงานซึ่งกระทำการฝ่าฝืนไปยังหน่วยงานกำกับดูแลและส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติการอำพราง การมีและใช้อำวุธปืนในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรม และกำหนดวิธีการในการคัดเลือกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกำหนดเงื่อนไขเมื่อพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและเลขาธิการดังกล่าวเป็นไปโดยอิสระ และการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ออนไลน์, ๒๕๕๘)

ดังได้กล่าวมาแล้วในข้างต้นว่า ภาคีสมาชิกตามอนุสัญญาฯ ดังกล่าว หรือ ปง.ทั่วโลกนั้น หมายถึง FIU (Financial intelligence units) หรือ หน่วยข่าวกรองทางการเงิน ของแต่ละประเทศที่เป็นภาคีสมาชิก ในแต่ละประเทศ FIU มีหน้าที่สำคัญเหมือนกัน คือ การรับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินจากสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานมายังหน่วย FIU การนำรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนั้นมาทำการวิเคราะห์และส่งผลการวิเคราะห์ไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ความเป็นหน่วยงานด้านการข่าวกรองระหว่างประเทศจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นนโยบายสาธารณะที่ถูกกำหนดขึ้นทางสภานิติบัญญัติ ในรูปของพระราชบัญญัติ เป็นสิ่งที่กำหนดขึ้น ลงมือปฏิบัติ และบังคับใช้โดยสถาบันที่มีอำนาจซึ่งก็คือรัฐบาล การนำนโยบายสาธารณะดังกล่าวไปปฏิบัติจึงต้องกระทำผ่านทางกลไกระบบราชการ องค์การในระบบราชการซึ่งตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คือ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกลไกในการบังคับใช้นโยบายสาธารณะดังกล่าวต่อประชาชน

นาย ไชยยศ เหมะรัชตะ (๒๕๔๐ : ๓๖ – ๕๗) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงิน เมื่อพิจารณาหลักกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของต่างประเทศดังที่กล่าวมาสามารถสรุปสาระสำคัญของกฎหมายฟอกเงินได้ ดังนี้คือ

๑. ลักษณะของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน กฎหมายอันเกี่ยวกับการปราบปรามการฟอกเงินของแต่ละประเทศได้กำหนดรูปแบบของการกระทำอันถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมายไว้หลายลักษณะ ได้แก่

๑.๑ การนำเข้าหรือส่งออกเงินตราของทุกประเทศหรือตราสารทางการเงิน ในจำนวนที่กำหนดไว้จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง โดยไม่ได้รายงานการนำเข้าหรือส่งออก ดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐ

๑.๒ การดำเนินธุรกรรมทางการเงินใดๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเงินอันได้มาจากการประกอบอาชญากรรม โดยผู้ดำเนินธุรกรรมมีเจตนาช่วยเหลือหรือรู้ว่าเงินที่ใช้ในธุรกรรมนั้นได้มาจากการประกอบอาชญากรรม

๑.๓ การกระทำใดๆ อันเป็นการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินซึ่งได้มาจากการประกอบอาชญากรรม เช่น การโอนและจำหน่าย เป็นต้น โดยเจตนาเพื่อช่วยเหลือหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินดังกล่าว

๑.๔ การครอบครองดูแลทรัพย์สิน หรือผลกำไรจากทรัพย์สิน ซึ่งได้มาจากการประกอบอาชญากรรม โดยรู้ที่มาอันมิชอบด้วยกฎหมายของทรัพย์สินนั้น

๑.๕ การเคลื่อนย้าย หรือสนับสนุนในการเคลื่อนย้ายหรือยกย้ายทรัพย์สินใดๆ ที่ได้มาจากการกระทำความผิด โดยรู้ที่มาอันขัดต่อกฎหมายของทรัพย์สินนั้น

๒. ความผิดอันเป็นแหล่งที่มาของการฟอกเงิน กฎหมายฟอกเงินของแต่ละประเทศได้กำหนดความผิดอันเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สินไว้แตกต่างกัน ทั้งนี้ แล้วแต่สถานการณ์และความต้องการของแต่ละประเทศว่าจะบัญญัติให้กฎหมายฟอกเงินมีขอบเขตครอบคลุมในความผิดลักษณะใดบ้าง หรือที่เรียกกันตามกฎหมายว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน โดยแยกลักษณะของความผิดมูลฐานต่างๆ ไว้ ดังนี้

๒.๑ ความผิดมูลฐานร่วม เจตนารมณ์ของการบังคับใช้กฎหมายฟอกเงินของแทบทุกประเทศ ได้แก่ การป้องกันและปราบปรามความผิดอันเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งกลายเป็นปัญหาสำคัญในทุกประเทศและขยายตัวอย่างรวดเร็วเป็นปัญหาระดับระหว่างประเทศ จนทุกประเทศซึ่งบังคับใช้กฎหมายฟอกเงินต้องกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน

๒.๒ ความผิดมูลฐานสากล ในปัจจุบันนี้ ยังมีความผิดบางประเภทที่เป็นการกระทำข้ามชาติ ซึ่งแทบทุกประเทศเริ่มกำหนดให้เป็นความผิดมูลฐานอันอยู่ในบังคับของกฎหมายฟอกเงิน เช่น ความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี และการค้าอาวุธเถื่อน เป็นต้น

๒.๓ ความผิดมูลฐานภายใน ยังมีความผิดบางประเภทอันมีผลกระทบเฉพาะในแต่ละประเทศ ซึ่งกฎหมายฟอกเงินของประเทศนั้นๆ ได้กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐานในการฟอกเงิน เช่น การหลบเลี่ยงภาษี การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การฉ้อโกงประชาชน การพนัน และการลักพาตัวเพื่อเรียกค่าไถ่ เป็นต้น

๓. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสถาบันการเงิน การกำหนดให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการวิชาชีพทางการเงินต้องรายงานการดำเนินงานบางอย่างให้หน่วยงานพิเศษของรัฐทราบเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ในการทราบตำแหน่งที่มาของเงินซึ่งนำไปใช้ในธุรกรรมนั้น ส่วนกรณีที่ก่อให้เกิดหน้าที่แก่สถาบันการเงินดังกล่าวนี้ ได้แก่

๓.๑ การทำธุรกรรมทางการเงินซึ่งมีเหตุอันควรสงสัยว่าธุรกรรมนั้นจะเกี่ยวข้องกับความผิดใดๆ

๓.๒ การโอนเงินหรือตราสารทางการเงินเป็นจำนวนเกินกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงิน

๔. การกำหนดโทษในความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของทุกประเทศ ได้กำหนดบทลงโทษในการกระทำต่างๆ อันขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวไว้ เช่น การเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินหรือเงินอันได้มาจากการกระทำความผิดโดยเจตนา การไม่รายงานธุรกรรมทางการเงินของสถาบันการเงินและการไม่รายงานการนำเข้าหรือส่งออกเงินหรือตราสารทางการเงินของสถาบันทางการเงินและการไม่รายงานการนำเข้าหรือส่งออกเงินหรือตราสารทางการเงินของบุคคลผู้กระทำการดังกล่าว นั้น เป็นต้น โดยบทลงโทษตามกฎหมายสำหรับทั้งการพยายามกระทำและการกระทำความผิดถึงขั้นสำเร็จ ตลอดจนการสมคบหรือช่วยเหลือในการกระทำความผิดต่างๆ ดังกล่าว ได้แก่

๔.๑ การระวางโทษปรับ ซึ่งลงโทษปรับเป็นจำนวนไม่เกินกว่าที่กฎหมายได้กำหนดไว้ เช่น การปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ ฟรังก์ และการปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ เหรียญ หรือในจำนวนสองเท่าของมูลค่าตราสารทางการเงิน แล้วแต่ว่าจำนวนใดมากกว่ากัน เป็นต้น

๔.๒ การระวางโทษจำคุก เป็นการลงโทษจำคุกไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด เช่น จำคุกไม่เกิน ๒๐ ปี เป็นต้น

๔.๓ การยึดทรัพย์สิน กฎหมายของบางประเทศกำหนดให้รัฐมีอำนาจยึดทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน

๔.๔ การรับผิดทางแพ่ง กฎหมายฟอกเงินของบางประเทศกำหนดให้ผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินจะต้องรับผิดทางแพ่งต่อรัฐ ในจำนวนไม่เกินกว่ามูลค่าของทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือจำนวนซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ เช่น ให้รับผิดทางแพ่งเป็นจำนวนไม่เกินกว่ามูลค่าของทรัพย์สิน เงินทุน หรือตราสารทางการเงินซึ่งเกี่ยวกับธุรกรรม หรือเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ เหรียญ แล้วแต่ว่าจำนวนใดมากกว่ากัน เป็นต้น...

ฟิรพันธุ์ เปรมภูติ (๒๕๔๖ : ๕๒-๕๖) กล่าวถึงแนวความคิดของตำรวจในประเทศต่างๆ เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่า

สืบเนื่องมาจากการประชุมร่วมกันระหว่างผู้นำประเทศอุตสาหกรรม ๗ ประเทศ (G๗) ที่ได้จัดให้มีขึ้นนั้น ได้มีการพิจารณาจัดตั้งโครงการความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศ (Financial Action Task Force : FATF) ขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๓๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อต้านการฟอกเงินในปัจจุบันมีสมาชิกรวม ๒๖ ประเทศ

ต่อมาทาง FATF ได้ออกข้อเสนอแนะ ๔๐ ประการ (Recommendations) ให้กับประเทศต่างๆ ไว้พิจารณาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการฟอกเงินในแต่ละประเทศ เพื่อที่จะให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันในการต่อต้านการฟอกเงิน ตลอดจนเพื่อแนะนำให้มีการใช้มาตรการในการต่อต้านการฟอกเงิน ในแต่ละประเทศ ทาง FATF จึงได้ร่วมกับโครงการ

ควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ (United Nations International Drug Control Program : UNDCP) และสำนักงานเลขาธิการแห่งสหราชอาณาจักร (The Commonwealth Secretariat) จัดให้มีการประชุมอภิปรายในปัญหาเรื่องการฟอกเงินในเอเชีย (Asia Money Laundering Symposium) ณ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ ๒๑ - ๒๓ เมษายน ๒๕๓๖ มีผู้แทนของประเทศและภาคพื้นต่างๆ มาร่วมประชุมกันรวม ๒๓ ประเทศ กล่าวคือ ออสเตรเลีย บังคลาเทศ แคนาดา จีน-ไทเป ฮองกง อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย พม่า เนการา บูร์โน ดารุสซาลาม เนปาล นิวซีแลนด์ ปากีสถาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ศรีลังกา ไทย สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และผู้แทนองค์การต่างๆ ได้แก่ Interpol SEACEN และ UNDCP

ผู้แทนที่มาประชุมในครั้งนี้นี้ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้ความชำนาญในด้านการเงิน การบังคับใช้กฎหมาย และผู้มีความรู้ในด้านต่างๆ ทางกฎหมาย โดยในส่วนของตำรวจและเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายในประเทศต่าง ๆ ได้มีการสรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไว้ กล่าวคือ

๑. ประเทศต่างๆ ควรมีความพยายามร่วมกันในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศร่วมกัน โดยให้มีเงื่อนไขน้อยที่สุด

๒. ยังมีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายใน เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับข้อกำหนดในอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ.๑๙๘๘ โดยให้มีการบังคับใช้และมีการดำเนินการให้มีการให้สัตยาบรรณ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดกับข้อจำกัดที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญและหลักกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ

๓. เกี่ยวกับสนธิสัญญาแบบพหุภาคี และบันทึกความเข้าใจร่วมกัน ควรจัดให้มีขึ้น และควรส่งเสริมให้มีความร่วมมือกันอย่างไม่เป็นทางการ ในระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในเขตอำนาจที่ต่างกัน ลักษณะของคดีต่อคดี และควรมีอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีข้อตกลงระหว่างกันอย่างเป็นทางการและถูกต้องของข้อมูล และพยานหลักฐาน จำเป็นต้องมีกฎหมายหรือข้อตกลงแบบทวิภาคีที่กำหนดความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อเป็นการยืนยันการร้องขอในกรณีดังกล่าว ตลอดจนการส่งมอบพยานหลักฐาน ควรจะเป็นไปภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้

๔. ควรพิจารณาว่าการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศและการกระทำความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน เป็นความผิดตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ

๕. ให้มีการพัฒนารูปแบบของความสัมพันธ์ทั้งแบบพหุภาคี หรือทวิภาคีทั้งในแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการเช่น ความร่วมมือในทางกฎหมาย และข้อตกลงทางกฎหมายอย่างไม่เป็นทางการ ตลอดจนการพัฒนาระบบการประสานงานซึ่งกันและกันในแต่ละประเทศ

๖. ให้มีการพัฒนากฎหมายภายใน ให้เป็นไปตามอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ.๑๙๘๘ โดยให้การกระทำที่เป็นการฟอกเงิน หรือการฟอกเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดเป็นความผิดทางอาญา

๗. ให้มีการรับรองวิธีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ในการกระทำที่มีลักษณะเป็นการฟอกเงินหรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นสิ่งที่กระทำได้ในเขตอำนาจตามกฎหมายหรือภายใต้รูปแบบของกฎหมายระเบียบและหลักเกณฑ์ในแต่ละประเทศ

๘. ให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพของความสามารถที่จะบังคับใช้กฎหมายภายใน เพื่อที่จะต่อต้านการค้ายาเสพติด ทั้งภายในระดับท้องถิ่น และในระดับระหว่างประเทศโดยใช้การสืบสวน การยึดหรืออายัด และการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด

๑. ด้านการสืบสวนทางการเงิน

๑.๑ ควรส่งเสริมและขยายรูปแบบของความร่วมมือกันที่มีอยู่แล้วอย่างไม่เป็นทางการและรวมไปถึงความร่วมมือในด้านการสืบสวนทางการเงิน โดยให้มีการพัฒนาเพื่อที่จะจัดตั้ง หน่วยสืบสวนทางการเงินโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันว่าการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการมีประโยชน์คือทำให้เกิดความยืดหยุ่น ในลักษณะของการประสานงานกันตามสถานการณ์ที่ แตกต่างกันในแต่ละประเทศ และการประสานงานในลักษณะดังกล่าวควรมีอยู่ต่อไป

๑.๒ ประเทศส่วนใหญ่จะมีกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน สามารถ ขอรับข้อมูลจากธนาคารได้ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ มีบางประเทศมีกฎหมายบางฉบับที่บัญญัติ ถึงการให้อำนาจสืบสวนทางการเงินที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน

๑.๓ ควรมีการใช้ประโยชน์ของการสืบสวนนอกเครื่องแบบ และการรวบรวมข้อมูล ในทางลับภายในเขตอำนาจของตนในการสืบสวนอาชญากรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนไม่ควร มีขีดจำกัดในการสืบสวนทางการเงินซึ่งกำลังมีการขยายตัว

๑.๔ สำหรับการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือการริบเงินที่ถูก ฟอกมีบางประเทศที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการ เพื่อที่จะออกกฎหมายหรือมาตรการที่เหมาะสม ซึ่งส่วนใหญ่ก็มีการยอมรับกันว่า มีความจำเป็นที่ต้องมีหน่วยสืบสวนทางการเงินที่มีความสามารถ และมีประสิทธิภาพในแต่ละประเทศนั้นๆ

๒. ด้านมาตรการริบทรัพย์สิน

๒.๑ ควรมีการพิจารณาว่า การฟอกเงินที่ผิดกฎหมาย หรือเงินที่ได้มาจากการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นความผิดตามกฎหมาย โดยจัดให้มีการจัดตั้งหน่วยสืบสวนทาง ทางการเงินเพื่อทำหน้าที่ติดตาม ยึดหรืออายัด และริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือ ทรัพย์สินที่แปรสภาพไปโดยผิดกฎหมาย

๒.๒ หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย หรือตำรวจ จะต้องได้รับมอบหมายโดยให้มี อำนาจในการริบทรัพย์สินที่แปรสภาพไป รวมถึงทรัพย์สินที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือ หรือได้ใช้ในการ กระทำความผิดเกี่ยวกับการแปรสภาพทรัพย์สิน

๓. ด้านมาตรการทางการเงิน

๓.๑ ควรมีการพิจารณามาตรการต่างๆ ที่เป็นไปได้ในการติดตามและควบคุมเงิน ที่โอนไปมาระหว่างประเทศ ตลอดจนควรมีการป้องกันอย่างเข้มงวดอันมีความจำเป็น ทั้งนี้ เพื่อเป็น หลักประกันในการใช้ข้อมูลดังกล่าวได้ โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการโอนย้ายเงินโดยเสรี อย่างไรก็ตาม ในแต่ละประเทศส่วนใหญ่ก็ยังไม่มีการใช้เครื่องมือในการติดตามและควบคุมดังกล่าว

๓.๒ สถาบันการเงินควรจัดแจ้งการแสดงตนของลูกค้าอย่างเป็นทางการ หรือโดย เอกสารอย่างอื่นที่น่าเชื่อถือ เพื่อที่จะบันทึกรายละเอียดในการแสดงตนของลูกค้าในระหว่างที่มีการ ติดต่อกัน ประสานงาน หรือการโอนเงินต่าง ๆ

๓.๓ เกี่ยวกับการแจ้งข้อมูลให้กับลูกค้าของธนาคารซึ่งเป็นผู้ต้องสงสัยทราบในระหว่างที่มีการสืบสวนอยู่นั้น ควรมีหลักกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองสถาบันการเงิน หรือพนักงานธนาคารจากความรับผิดทางอาญาและทางแพ่ง ในการที่ต้องเปิดเผยข้อมูล ความลับของลูกค้าให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ทั้งนี้ ถ้าหากได้กระทำไปโดยแจ้งหรือเตือนให้ลูกค้าทราบ ก็ควรมีมาตรการทางกฎหมายที่ดำเนินการกับการกระทำความผิดดังกล่าวด้วย

๓.๔ การกระทำที่มีลักษณะเป็นการฟอกเงิน และความเกี่ยวเนื่องกันกับเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด เป็นที่ยอมรับกันในระดับระหว่างประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการยับยั้งผู้กระทำความผิดที่ได้รับประโยชน์ต่างๆ กันในเขตอำนาจรัฐเดียวกันหรือต่างกัน จึงจำเป็นต้องมีความร่วมมือกันของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย และสถาบันการเงินระหว่างประเทศ ตลอดจนควรมีความร่วมมือซึ่งกันและกันของสถาบันการเงิน เพื่อที่จะสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนสามารถดำเนินคดีกับผู้ฟอกเงิน ซึ่งเป็นต้นเหตุสำคัญของการฟอกเงินระหว่างประเทศ

๓.๕ ควรกำหนดมาตรการในการป้องกันการใช้ประโยชน์จากระบบของธนาคารหรือสถาบันการเงิน เพื่อวัตถุประสงค์ในการฟอกเงิน และควรพิจารณาเน้นไปถึงการใช้ประโยชน์จากธนาคารนอกระบบ (Underground Banking Activities) ซึ่งมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ทั้งนี้ แนวความคิดตามแนวทางที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นข้อสรุปที่ได้จากการอภิปรายและวิเคราะห์ในปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตลอดจนได้มีการพิจารณาถึงผลกระทบของมาตรการในประเทศต่างๆ ที่มีใช้อยู่ แล้วนำมากำหนดเป็นแนวทางพอสรุปได้ดังที่กล่าวไปแล้ว จึงเห็นได้ว่าหากได้มีการนำเอาแนวทางตามแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินงานต่างๆ หรือในการปรับปรุง พัฒนาข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็น่าจะเป็นประโยชน์ตลอดจนได้มีการพิจารณาถึง ตลอดจนทำให้การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นไปได้อย่างได้ผล รวมทั้งประเทศไทย ไม่เป็นแหล่งที่อาชญากรรมทางเศรษฐกิจสามารถนำเงินซึ่งได้จากการกระทำความผิดมาสร้างความสุขให้แก่ตนเองได้อีกต่อไป (หน้าที่ ๕๖)

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการ

แนวคิดการจัดการยุคการบริหารสมัยใหม่ (Modern Management)

ถนัด เดชทรัพย์ (๒๕๕๐ : ๒๖-๒๗) กล่าวว่า แนวคิดในยุคนี้เริ่มตั้งแต่ ปี ค.ศ. ๑๙๕๐ - ปัจจุบัน ซึ่งในขณะนี้เศรษฐกิจและธุรกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว ความสลับซับซ้อนในการบริหารการจัดการก็ มากขึ้น เพราะฉะนั้นการจัดการสมัยใหม่ จึงต้องใช้หลักทางคณิตศาสตร์มาช่วยในการตัดสินใจ ตลอดจนการจัดการเชิงระบบมาช่วย แต่อย่างไรก็ตามการบริหารการจัดการสมัยใหม่ก็ยังมีได้ทั้ง หลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และแนวคิดในด้านมนุษยสัมพันธ์เสียทีเดียว

การจัดการเชิงระบบ (System Approach) ความหมายของระบบ (System) “ A Set of Interdependent, Interaction Element ” ตัวอย่าง เช่น คนเป็นระบบ เพราะในร่างกายของคนเรานั้นประกอบด้วย อวัยวะ ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างอัตโนมัติ ระบบจึงถือเป็น Grand Theory เป็นทฤษฎีขนาดใหญ่ เพราะมีระบบย่อยหรือสิ่งต่างๆ มากมาย เนื่องจากปัจจัยต่างๆ ขององค์การไม่ว่าภายในหรือภายนอกล้วนแต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันดังนั้น การบริหาร

การจัดการจึงต้องปรับตัวใหม่ความสมดุลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวถึงจะทำให้องค์การเติบโต อยู่รอด และสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย

การจัดการโดยใช้คณิตศาสตร์ หรือเชิงปริมาณมาช่วยในการตัดสินใจ (Quantitative or Decision Making Approach) การศึกษาในแนวนี้อาจใช้เครื่องมือสมัยใหม่มาช่วยในการตัดสินใจ เช่น การวิเคราะห์เชิงปริมาณ การวิจัย การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทำให้ต้องมีหลักการ และเหตุผล มีหลักมีเกณฑ์ และเป็นการบริหารการจัดการที่สามารถลดความเสี่ยงขององค์การได้ในระดับหนึ่ง

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเป็นการทำงานของบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปที่ร่วมปฏิบัติการ ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบสำคัญ ใช้ทรัพยากรบริหาร เป็นองค์ประกอบพื้นฐาน ร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (ถนัด เดชทรัพย์, ออนไลน์, ๒๕๖๐)

ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theories)

ทฤษฎีความขัดแย้งที่จุดยืนที่ตรงกันข้ามกับทฤษฎีระบบเชิงการหน้าที่ (Functionalist System Theories) กล่าวคือ ในขณะที่ทฤษฎีระบบมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ของระบบ ในลักษณะของความเห็นพ้องต้องกัน ความร่วมมือร่วมใจ และเสถียรภาพของระบบใหญ่ นักทฤษฎีความขัดแย้งไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้เหตุผลว่า เสถียรภาพของระบบเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างผิวเผิน ชั่วคราว และเป็นสภาวะที่ไม่มีความแน่นอน ความขัดแย้งต่างหากที่เป็นแบบแผนบรรทัดฐานของสังคม ไม่ใช่ความเห็นพ้องต้องกันและพลังขับเคลื่อนชีวิตทางสังคมเป็นสิ่งที่เกิดจากการใช้กำลังบังคับ และการต่อต้านการใช้กำลังบังคับ - ไม่ใช่ความร่วมมือร่วมใจ

ทฤษฎีความขัดแย้งกำเนิดขึ้นมาจากปฏิกิริยาที่ไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีระบบและทฤษฎีโครงสร้าง - การหน้าที่และข้อวิจารณ์ต่างๆ เกี่ยวกับทฤษฎีระบบและทฤษฎีโครงสร้าง การหน้าที่อาทิ การวิจารณ์ว่าทฤษฎีระบบ/โครงสร้างการหน้าที่มีลักษณะอนุรักษ์ทางการเมือง ไม่สามารถจะใช้วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้และไม่ต้องแต่ต้องกับความขัดแย้งทางสังคมเนื่องจากทฤษฎีระบบ/โครงสร้างการหน้าที่สนใจที่จะอธิบายสังคมในเชิงสถิติเป็นหลัก

ในขณะที่ทฤษฎีระบบ/โครงสร้าง - การหน้าที่เห็นว่าสังคมทุกๆ แห่งเป็นระบบใหญ่นิ่งสนิท มีดุลยภาพและมีบูรณาการเพื่อธำรงความเป็นระบบสังคมไว้ดีอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ทฤษฎีความขัดแย้งกลับมองว่า สังคมทุกสังคมนั้นไม่ได้อยู่นิ่งๆ ทว่าขึ้นอยู่กับการกระบวนการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ว่า ณ จุดใดก็จุดหนึ่งของกระบวนการเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในทุกหนทุกแห่ง

ในทุกขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลง สังคมทุกสังคมจะแสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งทางสังคมและความไม่เห็นพ้องต้องกันเสมอ องค์ประกอบทุกส่วนของสังคมต่างเกี่ยวข้องกับ ความแตกแยกและการเปลี่ยนแปลงเสมอ และในทุกสังคมจะต้องมีกลุ่มคนที่มีอำนาจครอบงำกลุ่มคนกลุ่มอื่นๆ อยู่เสมอ สังคมทุกแห่งมีการเปลี่ยนแปลง มีความขัดแย้ง มีการกดขี่ และมีการครอบงำเป็นธรรมชาติในโครงสร้างสังคมจะมีกลุ่มหรือชนชั้นหนึ่งเข้ามามีอำนาจเหนือกลุ่มอื่นเสมอ คนในกลุ่มหรือในชนชั้นเดียวกันจะมีผลประโยชน์ร่วมกันเสมอ ไม่ว่าสมาชิกในสังคมหรือในกลุ่มหรือในชนชั้นนั้น

จะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม เมื่อใดที่ประชาชนเริ่มตระหนักในผลประโยชน์ การรวมตัวเป็นชนชั้นทางสังคม ก็จะเกิดขึ้น และความขัดแย้งระหว่างชนชั้นจะมีความเข้มข้นรุนแรงเพียงใด ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของสังคมและการเมืองในขณะนั้น เช่น การที่ประชาชนมีเสรีภาพในการเคลื่อนไหวมากหรือน้อยเพียงใด หากประชาชนถูกจำกัดสิทธิพื้นฐานมากเท่าไรก็จะมีแรงกดดันที่สะสมเพิ่มพูนรอรวันที่จะแสดงความขัดแย้งออกมา เมื่อทนไม่ไหวหรือเมื่อสถานการณ์อำนวย ซึ่งอาจมีความรุนแรงมาก หากแรงกดดันมีมาก พื้นฐานการกระจายอำนาจและผลประโยชน์ในระบบสังคมนั้นเป็นอย่างไร หากสังคมมีพื้นฐานการกระจายอำนาจและผลประโยชน์ดีอยู่แล้ว ความกดดันและความรุนแรงอาจจะน้อยลง เพราะมีช่องทางที่จะแสดงความขัดแย้งออกมาได้โดยง่าย ตลอดจนระบบเปิดของชนชั้นที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นระบบที่เปิดกว้างมากน้อยเพียงใด หากระบบที่เกี่ยวข้องเปิดกว้างเชื่อมโยงต่อกันได้ดี ความขัดแย้งอาจจะบางเบามาก การเจรจาต่อรองด้วยกระบวนการที่ชอบธรรมอาจจะเป็นไปได้ยิ่งขึ้น และการใช้ความรุนแรงก็ไม่มีความจำเป็น

นักทฤษฎีความขัดแย้งมีศูนย์รวมความสนใจที่สำคัญสองเรื่อง ได้แก่ อำนาจและการเปลี่ยนแปลง กล่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นักทฤษฎีความขัดแย้งสนใจศึกษาแนวทางที่บุคคลใช้พลังอำนาจเพื่อต่อต้านการเปลี่ยนแปลง และใช้พลังอำนาจเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

ทฤษฎีความขัดแย้งมีลักษณะเป็นทฤษฎีที่ติดดิน (Grounded theory) ที่ได้รับอิทธิพลทั้งจากปฏิฐานนิยมและปรากฏการณ์วิทยา โดยที่ทฤษฎีความขัดแย้งมุ่งตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขทางวัตถุและเงื่อนไขทางสังคม กับการผลิตซ้ำจิตสำนึกที่ทรงแท้และจิตสำนึกที่ผิดพลาด นักวิชาการบางท่านก็มองว่าทฤษฎีความขัดแย้งเป็นวิธีการวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ อย่างไรก็ตามมีผู้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในเชิงวิธีวิทยาของทฤษฎีความขัดแย้งคือ การขาดกระบวนการศึกษาที่เป็นวิทยาศาสตร์ ขาดการใช้เครื่องมือชี้วัดที่มีความเที่ยงตรงชัดเจน และขาดการอุปมานเชิงสถิติ ทฤษฎีความขัดแย้งหลายทฤษฎีระบุถึงข้อความที่มีลักษณะเป็นกฎเกณฑ์ กระนั้นก็ตามกฎเกณฑ์เหล่านั้นไม่ได้อยู่ในรูปที่จะใช้เครื่องมือชี้วัดในเชิงปริมาณได้

ทฤษฎีความขัดแย้งมีปัญหาในเชิงวิธีวิทยาค่อนข้างมาก อาทิ เทอร์เนอร์ (Turner, 1986) วิพากษ์ว่า ทฤษฎีความขัดแย้งแนวพหุนิยมนั้นเป็นทฤษฎีที่เลื่อนลอยเอามากๆ เพราะไม่ได้มีการกล่าวถึงนิยามความหมายของคำว่า “ความขัดแย้ง” อย่างชัดเจน ทฤษฎีชนชั้นนำของมิลส์เสนอเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาในเชิงวิธีวิทยา ถ้าหากว่าการรับรู้ที่ใครคนใดบ้างเป็นชนชั้นนำนั้นเป็นสิ่งที่รับรู้กันเฉพาะในกลุ่มชนชั้นนำเท่านั้น คนนอกกลุ่มไม่มีใครจะล่วงรู้ได้ และหากว่าชนชั้นนำได้กำหนดนโยบายอย่างไม่เป็นทางการ ทว่าบังเอิญนโยบายนั้นไปตอบสนองผลประโยชน์ของชนชั้นนำพวกตน เช่นนี้แล้ว เราจะเห็นว่ามีปัญหาในการพิสูจน์เชิงประจักษ์ว่า – ชนชั้นนำมีการดำรงอยู่จริงอย่างไร ตลอดจนการพิสูจน์ว่าแท้จริงแล้ว ชนชั้นนำมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายหรือไม่ เพียงไรนั้น เป็นสิ่งที่กระทำได้ยากยิ่ง หรือมิฉะนั้น ก็อาจจะไม่มีทางพิสูจน์ได้เลย ทฤษฎีชนชั้นนำของมิลส์สะท้อนปัญหาเชิงวิธีวิทยาตรงนี้ได้ชัดเจน

สรุป ทฤษฎีความขัดแย้งเป็นกลุ่มของทฤษฎีหลายทฤษฎี ที่ช่วยให้เราเข้าใจผลกระทบของประวัติศาสตร์ สังคม การเมืองและเศรษฐกิจ ที่มีต่อชีวิตของผู้คน ความหลากหลายของทฤษฎีความขัดแย้งและการที่นำไปเป็นประโยชน์ได้ในหลายระดับ ทำให้เป็นฐานความรู้ที่แน่นหนาในเชิงเศรษฐศาสตร์การเมืองที่นักกิจกรรมสามารถนำไปปฏิบัติได้ทฤษฎีในกลุ่มผลประโยชน์

เชิงพหุนิยมนั้น มีนัยยะของทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่แฝงอยู่ ดังนั้น น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ชอบทฤษฎีระบบที่จะนำเอาทฤษฎีกลุ่มผลประโยชน์ไปใช้ควบคู่กัน ยิ่งไปกว่านั้น ทฤษฎีพหุนิยมยังเน้นการเปลี่ยนแปลงเฉพาะเพิ่มส่วนเข้าไป (Incremental) ทำให้สอดคล้องกับหลักปฏิบัติจริงๆ ของนักสังคมสงเคราะห์ ได้ดี (ทฤษฎีความขัดแย้ง, ออนไลน์)

แนวความคิดเรื่อง การก่อการร้าย

ประเภทของการก่อการร้ายและกลุ่มผู้ก่อการร้ายตามลักษณะของผู้ก่อการร้ายการก่อการร้ายแบ่งออกเป็น :

(การก่อการร้ายผู้เล่นคนเดียว) - ในกรณีนี้การโจมตีของผู้ก่อการร้าย (โดยปกติมักเป็นชุดของการกระทำของผู้ก่อการร้าย) เกิดขึ้นโดยหนึ่งหรือสองคนที่อยู่เบื้องหลังองค์กรที่ไม่เย็น (Dmitry Karakozov, Vera Zasulich, Ravachol ฯลฯ); จัดกิจกรรมร่วมกันของผู้ก่อการร้ายโดยองค์กร (Narodovoltzy SR, Al-Qaeda, IRA, ETA, การก่อการร้ายของรัฐ) การก่อการร้ายที่จัดเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่สุดในโลกสมัยใหม่

เพื่อวัตถุประสงค์ในการก่อการร้ายแบ่งออกเป็น :

ได้หวั่น - แสวงหาเป้าหมายของการแบ่งแยกดินแดนหรือการปลดปล่อยให้เป็นอิสระแห่งชาติ การก่อการร้ายประเภทนี้แพร่หลายไปทั่วโลกโดยมีลักษณะการก่อการร้ายของกลุ่มต่างๆ ที่แสวงหาอิสรภาพจากประเทศใด ๆ หรือเพื่อให้มั่นใจว่าเหนือกว่าประเทศใดประเทศหนึ่ง ชาวไอริช ซิกดิซาร์เมเนียอุยกูร์ทมิฟแอลเบเนียและบาสก์ก่อการร้ายเป็นเรื่องปกติมากที่สุดและมีตัวอย่างมากมายในระหว่างสงครามระหว่างชนเผ่าในประเทศแถบแอฟริกา (ศาสนาฮินดูและมุสลิมชาวมุสลิมและคริสเตียน) และภายในหนึ่งศรัทธา (โปรเตสแตนต์คาทอลิก Shiite Sunnis) และมีจุดมุ่งหมายที่จะบ่อนทำลายอำนาจทางโลกและสร้างอำนาจทางศาสนา (Islamist terrorism)

ผู้ก่อการร้ายทางศาสนาใช้ความรุนแรงเพื่อจุดประสงค์ที่ในความเห็นของพวกเขาถูกกำหนดโดยพระเจ้า ในกรณีนี้วัตถุประสงค์ของการโจมตีของพวกเขาจะเบลอและทางภูมิศาสตร์และเชื้อชาติและสังคม ดังนั้นพวกเขาต้องการที่จะบรรลุการเปลี่ยนแปลงในทันทีและน่าทึ่งซึ่งมักจะอยู่ในระดับโลก

ผู้ก่อการร้ายทางศาสนาไม่ใช่เฉพาะลัทธิเล็กๆ เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงศาสนาที่แพร่หลาย การก่อการร้ายประเภทนี้พัฒนาขึ้นแบบไดนามิกมากกว่าที่อื่นๆ ดังนั้นในช่วงกลางทศวรรษที่ ๑๙๙๐ ออกจากองค์กรก่อการร้ายที่รู้จักกันดีถึง ๕๖ แห่งเกือบครึ่งหนึ่งระบุถึงแรงจูงใจทางศาสนา

เนื่องจาก "คนศาสนา" ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเรียกคืนสิทธิในดินแดนใดเขตหนึ่งหรือใช้หลักเกณฑ์ทางการเมืองใดๆ ขนาดของการโจมตีของพวกเขาจะสูงกว่าการ "nationalists" หรืออุดมการณ์ทางอุดมการณ์ ศัตรูของพวกเขาคือทุกคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของศาสนาหรือนิกาย

กลุ่มผู้ก่อการร้ายกลุ่มนี้ประกอบด้วยอัลกออิดะห์ของอุซามะห์บินลาดีนกลุ่มมุสลิมสุหนี่ ฮามาสกลุ่มเลบานอนชาวฮีบรูและกลุ่มชาวยิวที่เคร่งครัดในสายรับบีเมียร์คาฮานอเมริกันกูเคิลซ์แคลน (Ku Klux Klan) และ "Aum Senrique" ในญี่ปุ่น

ตั้งเป้าหมายทางสังคม - แสวงหาเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงหรือบางส่วนของระบบเศรษฐกิจหรือการเมืองของประเทศโดยการดึงดูดความสนใจของสาธารณชนต่อปัญหารุนแรงใดๆ บางครั้งการก่อการร้ายประเภทนี้เรียกว่าการปฏิวัติ ตัวอย่างของลัทธิก่อการร้ายคือลัทธิอนาธิปไตยสังคมนิยม - ปฏิวัติฟาสซิสต์ยุโรป "ซ้าย" การก่อการร้ายด้านสิ่งแวดล้อมและอื่นๆ

การก่อการร้าย :

๑. ทหารสูงสุด กองกำลังสหรัฐของมุจาฮิดีนของคอเคซัสเป็นองค์กรก่อการร้ายทางทหาร - การเมือง ที่จัดตั้งขึ้นเมื่อต้นปีพ. ศ. ๒๕๔๔ บนพื้นฐานของกลุ่มผู้ก่อการร้าย "สภาองค์กรของชาวอิเคเคเรียและดาเกสถาน" ถูกสร้างขึ้นสำหรับสมาคมทางทหาร - การเมืองของหน่วยของผู้บัญชาการสนามที่เข้าร่วมในการปฏิบัติการทางทหารกับกองทัพรัสเซีย กิจกรรมขององค์กรมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการถอนตัว ของสาธารณรัฐคอเคเซียนเหนือจากสหพันธรัฐรัสเซียและการสร้าง "เอมิเรตส์" ภายในอาณาเขตของพวกเขาที่เรียกว่า "มหากาหลิบอิสลาม"

๒. สภาองค์กรของชน Ichkeria และ Dagestan (KNID) เป็นองค์กรก่อการร้ายของ Islamist ที่สร้างขึ้นในปีพ. ศ. ๒๕๔๑ โดย Shamil Basayev และ Movladi Udugov โดยได้รับการสนับสนุนจากทหารรับจ้างอาหรับในเชเชเนีย กิจกรรมของ "สภาองค์กร" มีวัตถุประสงค์เพื่อปลุกระดมความคลั่งไคล้และการแบ่งแยกดินแดนในภูมิภาคมุสลิมของรัสเซียรวมถึงการดำเนินการกระทำการก่อการร้ายในดินแดนของตน เป้าหมายคือการสร้างสิ่งที่เรียกว่า "หัวหน้าศาสนาอิสลามอิสลามในคอเคซัส"

๓. "อัลกออิดะห์" ("ฐาน" "ฐาน" "รากฐาน" "หลักการ") เป็นหนึ่งในองค์กรก่อการร้ายสากลที่ใหญ่ที่สุดของศาสนาอิสลามของ Wahhabi มันถูกสร้างขึ้นในปี ๑๙๘๘ หลังจากถอนกองกำลังโซเวียตออกจากอัฟกานิสถานแล้วอัลกออิดะห์ได้ส่งประเด็นเรื่องการต่อสู้กับสหรัฐเรียกว่า "โลกตะวันตก" และผู้สนับสนุนในประเทศอิสลาม ๑. จุดมุ่งหมายขององค์กรคือการล้มล้างระบอบฆราวาสในประเทศอิสลามการสร้าง "มหาอิสลามหัวหน้าศาสนาอิสลาม"

๔. Asbat al-Ansar เป็นองค์กรก่อการร้ายที่นับถือนิกายพันดาเมนทัลลัทธิอิสลามประเภทหนึ่งของซุนนีซึ่งเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยชีคฮิซามฮรีดีซึ่งมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในค่ายชาวปาเลสไตน์ของ Ain al-Hilwa ในเขต Sayda ประเทศเลบานอน กลุ่มรัสเซียได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ก่อการร้าย กลุ่มก่อการร้ายถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องในการลักพาตัวนักการทูตรัสเซียในอิรักตามแหล่งข่าวบางแห่ง

๕. "อิสลามญิฮาดอียิปต์" ซึ่งเป็นกลุ่มก่อการร้ายของกลุ่มก่อการร้ายมุ่งเป้าไปที่การล่มสลายระบบการปกครองแบบฆราวาสในประเทศอียิปต์และการจัดตั้งรัฐอิสลามในดินแดนของตน รวมถึงการต่อสู้กับผลประโยชน์ของสหรัฐและอิสราเอลในอียิปต์และประเทศเพื่อนบ้าน มันถูกสร้างขึ้นในช่วงปลายยุค ๗๐ ปัจจุบันเขากำลังพยายามทำลายระบอบการปกครองของประธานาธิบดีฮอสนีมูบารัค

๖. The Caucasus Emir ไม่ใช่แนวความคิดในการสร้างรัฐอิสลาม (อิสลาม) ขึ้นในดินแดนเหนือคอเคซัส ที่คอเคซัสเอมิเรตประกาศในเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ โดยโดกูมารอฟประธานของสาธารณรัฐเชเชน Ichkeria (CRI) ที่ไม่รู้จัก ในความเป็นจริงคอเคซัสเอมิเรตเป็นดินแดนแบ่งแยกดินแดนอิสลามครอบคลุมถึงดาเกสถานเชเชนียอินกูเชเตีย Kabardino-Balkaria และ Karachaevo-Cherkessia ตลอดจนกองกำลังติดอาวุธที่ปฏิบัติการในพื้นที่ป่าภูเขาของสาธารณรัฐเหล่านี้

๗. ขบวนการอิสลามของอุซเบกิสถานเป็นองค์กรอิสลามที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยอดีตรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศและการเคลื่อนไหวในอุซเบกิสถานจำนวนมาก ผู้นำทางการเมืองของการเคลื่อนไหวคือ Tahir Yuldashev หัวหน้าของหน่วยทหาร - Dzhuma Khodzhiev (Namangani) กิจกรรมของ IMU ถูกติดตามโดยเจ้าหน้าที่ของอุซเบกซึ่งเป็นเหตุให้ผู้นำและสมาชิกระดับสูงของขบวนการเคลื่อนไหวล้วนเป็นผู้ลี้ภัย สำนักงานใหญ่ก่อนการปฏิบัติการก่อการร้ายในอัฟกานิสถานตั้งอยู่ที่เมืองกันดาฮาร์ (อัฟกานิสถาน)

๘. กลุ่มตอลิบานเป็นขบวนการอิสลาม (ประเภทซุนนี) ที่เกิดขึ้นในอัฟกานิสถานท่ามกลางกลุ่ม Pashtuns ในปี ๑๙๙๔ กฎของอัฟกานิสถานตั้งแต่ปีพ. ศ. ๒๕๓๙ ถึง ๒๕๔๔ ("Emirate อิสลามแห่งอัฟกานิสถาน") และพื้นที่ของ Waziristan ทางตอนเหนือของปากีสถาน ("รัฐอิสลาม Waziristan") ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ (แนวความคิดเรื่อง การก่อการร้าย, ออนไลน์)

แนวความคิดเรื่อง อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

ลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

คำว่า “อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ” “อาชญากรรมทางธุรกิจ” หรือ “อาชญากรรมทางพาณิชย์” เริ่มเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่ประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองเมื่อทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งตามความจริงแล้วอาชญากรรมดังกล่าวได้เกิดขึ้นในประเทศไทยมานานแล้ว ดังจะเห็นได้จากกฎหมายหลายฉบับได้เคยวางหลักเกณฑ์เพื่อควบคุมอาชญากรรมเกี่ยวกับการค้าขายมาแล้ว คำถามที่มีก็จะมีคำถามอยู่เสมอเมื่อมีการกล่าวถึง “อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ” ก็คือใครคือ “อาชญากรทางเศรษฐกิจ” คำตอบที่ได้รับได้แก่อาชญากรทางเศรษฐกิจ คือ ผู้กระทำความผิดซึ่งสถานภาพทางสังคมทางหน้าที่การงาน มีความรู้ประสบการณ์ประกอบอาชญากรรมจากวิชาชีพหรืออาชีพที่ตนถนัดโดยมุ่งหวังผลประโยชน์มูลค่ามหาศาล

ท่าน Reckless นักอาชญาวิทยาที่สร้างผลงานสำคัญๆ ให้แก่การศึกษาอาชญาวิทยาได้จัดประเภทอาชญากรรมทางเศรษฐกิจให้อยู่ในประเภทอาชญากรรมอาชีพที่ใช้เทคนิคขั้นสูงในการกระทำความผิด จนฝ่ายบ้านเมืองต้องตั้งหน่วยงานเฉพาะที่มีประสิทธิภาพสูงในการติดตามจับกุม โดยท่านได้กล่าวไว้ว่า อาชญากรทางเศรษฐกิจนั้นนอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการกระทำความผิดเหมือนเช่นอาชญากรอาชีพธรรมดาแล้วยังจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษอีกหลายประการเหนือกว่าอาชญากรอาชีพ คือ

๑. มีภูมิหลังดีกว่าเฉลี่ยฉลาดกว่าอาชญากรอาชีพธรรมดา มีบุคลิกอย่างที่คนทั่วไปนิยม
๒. ใช้เทคนิคที่มีประสิทธิภาพสูงในการกระทำความผิด และยากแก่การสืบสวน
๓. ประกอบอาชญากรรมที่มีลักษณะไม่เขย่าขวัญประชาชนไม่สร้างความโกรธแค้นอย่างรุนแรงแก่ผู้เสียหาย
๔. มีวิธีปกปิดความผิดและไม่พยายามหลงเหลือหลักฐานไว้ให้จับกุม
๕. เป็นการกระทำความผิดที่ให้ผลตอบแทนสูง และมักจะดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางสังคมของพลเมืองดี

Reckless ได้ยกตัวอย่างของอาชญากรประเภทนี้ว่า ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของธนาคาร หรือนายธนาคารกระทำความผิด ผู้กระทำความผิดต่อตัวเงิน เช็ก หรือเอกสารเกี่ยวกับการเงิน ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอมสินค้าส่งออกต่างประเทศ นักธุรกิจที่ฉ้อภาษีรัฐบาล รวมตลอดไปจนถึง ผู้กระทำความผิดต่อทรัพยากรของชาติ อาชญากรประเภทนี้อาจจะทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่มแต่ไม่ถึงกับมีการจัดระเบียบเป็นองค์กรอาชญากรรมอย่างเป็นกิจจะลักษณะ (พล.ต.ต.ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์, ออนไลน์, ๒๕๖๐)

แนวความคิดเรื่อง ข้าราชการด้านความมั่นคง

พลตรี อนุรักษ์ ไบเงิน ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กระทรวงกลาโหม นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร ภาครัฐ เอกชนและการเมือง รุ่นที่ ๒ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๗ – ๒๕๔๘) เอกสารวิจัยส่วนบุคคลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์ เรื่อง แนวความคิดการพัฒนาระบบข้าราชการของประเทศไทย

การข้าราชการ คือ ผลอันเกิดจากการรวบรวม การประเมินค่า การวิเคราะห์ การสนธิกรรม และการตีความข่าวสารทั้งหมดที่ได้มา ซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างของต่างชาติ หรือของพื้นที่ปฏิบัติการยุทธ และมีความสำคัญโดยตรง หรือน่าจะมีความสำคัญต่อการวางแผน ในการยุทธ การกำหนดยุทธศาสตร์ และนโยบายของชาติ และการกำหนดยุทธศาสตร์ (พลตรี อนุรักษ์ ไบเงิน, ๒๕๔๗ – ๒๕๔๘ : ๓๒)

พลตรี อนุรักษ์ ไบเงิน เสนอในเอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง แนวความคิดการพัฒนาระบบข้าราชการของประเทศไทย ปี ๒๕๔๘ สรุปสาระสำคัญว่า การแสวงหาบุคคลากรในลักษณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งฝ่ายข้าราชการและความมั่นคง รวมถึงผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแต่ละสาขาของภาครัฐ และเอกชน ปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ในศูนย์ประมวลข่าวกรองกลาง ที่มีประสิทธิภาพ เข้าใจในมิติความมั่นคงรูปแบบใหม่ มีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ เป็นส่งเสริมการได้ยากลำบาก หากขาดแรงจูงใจในหลายด้าน เช่น ความก้าวหน้าในหน้าที่และค่าตอบแทนที่เหมาะสม เป็นต้น (พลตรี อนุรักษ์ ไบเงิน, ๒๕๔๘ : ๗๙)

นายวิษณุ ตาปสนันท์ ผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติส่วนหน้า จังหวัดชายแดนภาคตะวันตก สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๔๙ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๙ – ๒๕๕๐ เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์ เรื่อง แนวความคิดการพัฒนาระบบข้าราชการของประเทศไทยว่า

องค์กรข่าวกรองตามหน้าที่หลักและหน้าที่รอง ได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. หน่วยข่าวหลัก (Professional) มีหน้าที่รวบรวมข่าวกรองโดยตรง เจ้าหน้าที่ขององค์กรได้รับการฝึกอบรม พัฒนาจนมีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดีในการรวบรวมข่าวด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งการใช้แหล่งข่าวบุคคล และการใช้เครื่องมือเทคนิค (Technical Collection) อาจกล่าวได้ว่าหน่วยงานเหล่านี้จะรวบรวมข่าวโดยการปฏิบัติงานลับเป็นสำคัญ องค์กรข่าวกรองที่ถือว่าเป็นหน่วยข่าวหลักในประเทศไทย ได้แก่ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กรมข่าวทหารบก กรมข่าวทหารเรือ กรมข่าว

ทหารอากาศ ศูนย์รักษาความปลอดภัย ตำรวจสันติบาล เป็นต้น ซึ่งองค์กรเหล่านี้เป็นองค์การข่าวกรอง (Intelligence Service หรือ Intelligence Organization) ตามความหมายของสากล

๒. หน่วยข่าวกรอง (Auxiliary) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักขององค์การอยู่แล้ว แต่มีหน้าที่รอง คือ การประมวลข่าวจากแหล่งเปิด หรือติดตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของหน่วยงานของตนเท่านั้น หน่วยข่าวเหล่านี้ไม่มีการปฏิบัติงานลับ เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ อาทิ กระทรวงการต่างประเทศ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นองค์กรหรือหน่วยงานเล็ก (Unit) เท่านั้น ที่ทำหน้าที่ด้านการข่าว หรือเป็นศูนย์รวบรวมกลาง (Information Centre) หรือทำหน้าที่เฝ้าดู (Watch) สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหรือภารกิจหลักของตนเองมากกว่าจะทำหน้าที่รวบรวมข่าวกรอง นิต (Intelligence Collection) โดยตรง (นายวิชญะ ตาปสนันท์, ๒๕๔๙ – ๒๕๕๐ : ๖)

แนวความคิดเรื่อง ความมั่นคงแห่งชาติ

ความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร

๑. ความหมาย

๑.๑ ความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร หมายถึงขีดความสามารถด้านการทหารที่แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของกำลังรบของชาติ ความพร้อมรบ ความมี ประสิทธิภาพของอาวุธ ยุทโธปกรณ์และการใช้อาวุธ มีวินัย ขวัญ และกำลังรบอื่นๆ มีการจัดการ ฝึก การศึกษา การสวัสดิการ ยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีที่สามารถจะเอาชนะศัตรูผู้รุกรานทั้งจาก ภายในและภายนอกประเทศได้

๑.๒ กำลังอำนาจแห่งชาติด้านการทหาร คือ ทรัพยากรและความสามารถทางทหารของประเทศเป็นกำลังอันสำคัญยิ่งของชาติที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งชาติหรือบีบบังคับให้ชาติอื่นกระทำตาม

๑.๓ หมายถึง กองกำลังที่รัฐจัดเตรียมไว้เพื่อปฏิบัติการรบหรือการสงครามเพื่อชาติพิทักษ์รักษาเอกราช ความมั่นคงแห่งรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเพื่อการพัฒนาประเทศ

๒. องค์ประกอบ

๒.๑ กำลังอำนาจทางทหาร มีองค์ประกอบ ๒ ประการคือ กำลังรบที่จัดไว้แล้ว กับศักยภาพสงคราม

๒.๒ ลักษณะวิชาด้านการทหาร ได้แก่ การพัฒนาหลักนิยม ระบบอาวุธ ระบบการฝึก ศึกษาการกำลังสำรอง การส่งกำลังบำรุง การข่าว ฯลฯ ซึ่งเป็นภารกิจของหน่วยทหาร การประยุกต์ใช้ทรัพยากรทางทหาร เพื่อการพัฒนาประเทศและการพาณิชย์ ความร่วมมือกับหน่วยทหารต่างประเทศเพื่อความมั่นคงในภูมิภาค การวิจัยและพัฒนากองทัพ เพื่อการพึ่งพาตนเอง และความ เป็นสากล

๓. แนวความคิด และสถานะแวดล้อมด้านการทหารปัจจุบัน

๓.๑ กำลังรบที่จัดไว้แล้ว หมายถึง กำลังพลและอาวุธยุทโธปกรณ์ ที่ใช้ได้ ทันที ซึ่งมีการเตรียมพร้อมทางทหารตั้งแต่มานาน เช่น กองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ

และทหารพราน เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนเท่าที่จำเป็น เพื่อให้มีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะทำให้ศัตรูไม่กล้ารุกรานการเตรียมกำลังไว้ให้พร้อมเป็นแต่เพียงเครื่องยับยั้งมิให้ข้าศึกก่อสงครามขึ้นเพื่อจะได้ไม่ต้องทำการรบ กำลังรบที่จัดไว้แล้วจะมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับการเตรียม กำลังประจำการขีดความสามารถกำลังรบที่จัดไว้แล้วขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ขนาดของกำลังรบ คุณภาพของทหาร อาวุธ ยุทโธปกรณ์ ผู้นำทางทหารการเตรียมการทางทหาร

๓.๒ ศักยภาพ ได้แก่ ขีดความสามารถที่จะผลิตกำลังรบเพิ่ม ผลิตอำนาจการรบองค์ประกอบของศักยภาพสงคราม ๔ ส่วน คือ กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ กำลังอำนาจทางการเมือง ขวัญและกำลังใจ เมื่อเกิดการสู้รบขึ้น และการสนับสนุนจากพันธมิตร ซึ่งสามารถแจ้งรายละเอียด เป็น ๗ ปัจจัย ดังนี้

๓.๒.๑ ขนาด ที่ตั้ง และลักษณะของประเทศ

๓.๒.๒ จำนวน อายุลักษณะประชากร ขีดความสามารถทางแรงงานและขวัญของพลเมือง

๓.๒.๓ จำนวนและชนิดของอาหาร และวัตถุดิบ จำนวนสำรองของ วัตถุดิบ รวมทั้งขีดความสามารถที่จะนำเข้ามา ทั้งยามสงบและยามสงคราม

๓.๒.๔ ขีดความสามารถทางอุตสาหกรรม

๓.๒.๕ ขีดความสามารถในการขนส่ง

๓.๒.๖ ทรัพยากรด้านวัตถุและกำลังคน ในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓.๒.๗ คุณภาพของผู้นำและผู้บริหารของชาติ

๓.๓ ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ (Total Defence) คือ ระบบการต่อสู้เพื่อป้องกันและตอบโต้การปฏิบัติของฝ่ายตรงข้ามโดยนำแผนการใช้กำลังทุกประเภทมาผสมผสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ทุกระดับของความขัดแย้ง ตลอดห่วงเวลาแห่งการขัดแย้งและไม่จำกัดเวลา ด้วยการสนับสนุนทุกประเภทที่มีอยู่และแสวงหาได้ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และการทหาร โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งใช้กำลังทั้งกำลังรบหลัก กำลังประจำถิ่น กำลังประชาชน และกำลังสนับสนุนจากมิตรประเทศที่มีอยู่

๓.๔ หลักการสงคราม คือ หลักที่ใช้ในการทำสงคราม เกิดจากการปฏิบัติของแม่ทัพนายกองผู้มีชื่อเสียงในอดีต ซึ่งประสบความสำเร็จในการทำสงคราม จนเป็นที่ยอมรับของนักการทหารว่าหากได้ปฏิบัติไปเช่นนี้แล้วจะได้ชัยชนะข้าศึก ปัจจุบันกองทัพไทยได้นำหลักการ สงครามของกองทัพสหรัฐมาใช้เป็นหลักปฏิบัติในการทำสงคราม ๑๐ ประการ คือ หลักความมุ่งหมาย หลักการรุก หลักการรวมกำลัง หลักการออมกำลัง หลักการดำเนินกลยุทธ์ หลักเอกภาพในการบังคับบัญชา หลักการระวังป้องกัน หลักการจู่โจม หลักความงายและหลักการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

๓.๕ การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม คือ การใช้พลังอำนาจทางทหารเพื่อการปฏิบัติการในด้านอื่นๆ ที่มีใช้การทำสงคราม หมายรวมถึงการปฏิบัติการต่างๆ ที่ใช้พลังอำนาจทางทหารของชาติเข้าทำการแต่ไม่ใช้การยุทธขนาดใหญ่ และอาจเป็นการปฏิบัติการรวมงานพลเรือนและเอกชน ในลักษณะเสริมกัน เป็นการป้องปรามสงครามแก้ไขข้อขัดแย้ง สนับสนุน สันติภาพและสนับสนุน ฝ่ายพลเรือนเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศเป้าหมายเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์แห่งชาติโดยรวดเร็ว ถือว่าเป็นการเพียงพอแล้ว มีรูปแบบต่างๆ ดังนี้

๓.๕.๑ การสนับสนุนปราบปรามยาเสพติด

๓.๕.๒ การต่อต้านการก่อการร้าย

๓.๕.๓ การปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ

๓.๕.๔ การอพยพประชาชน

๓.๕.๕ การสนับสนุนส่วนราชการพลเรือน

๓.๕.๖ การช่วยเหลือชาติอื่น

๓.๕.๗ การสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

๔. ความสำคัญของการกำลังอำนาจแห่งชาติด้านการทหาร

นับตั้งแต่เริ่มต้นอารยธรรมของมนุษยชาติ กำลังอำนาจทางทหารถือว่าเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่ใช้ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ และใช้ในการควบคุมและครอบครองรัฐอื่น หากแบ่งการใช้กำลังอำนาจทางทหารตามอารยธรรมของโลกที่ผ่านมาจากแนวคิดของ อัลวิน ทอฟเลอร์ ได้แก่

๔.๑ คลื่นลูกที่หนึ่ง(ยุคปฏิวัติเกษตรกรรม) มีการเปลี่ยนการเกษตรแบบเลื่อนลอย มาทำเกษตรแบบอยู่กับที่ กำลังอำนาจทางทหารจะใช้เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ปกครอง หรือการขยายอาณาเขต โดยอาวุธที่ใช้จะเป็นธนู หอก ดาบ ทวน ขวาน เป็นการต่อสู้แบบประจัญบาน กองทัพที่มีขนาดใหญ่กว่า มีความเข้มแข็งกว่ามักจะได้เปรียบ

๔.๒ คลื่นลูกที่สอง (ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม) มีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม และนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้มากขึ้น มีความจำเป็นต้องใช้วัตถุดิบ และแรงงานจำนวนมากกำลังอำนาจทางทหารจะใช้ในการล่าอาณานิคม และแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างชาติ ทำให้เกิดสงครามใหญ่หลายครั้ง เช่น สงครามโลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ เป็นต้น โดยอาวุธที่ใช้ได้แก่ ปืนกล ปืนประเภทต่างๆ เครื่องบิน รถถัง ปืนใหญ่ เรือรบ อาวุธนิวเคลียร์ ชีวะเคมี เป็นต้น กองทัพที่มีขนาดใหญ่กว่า มีอาวุธที่มีประสิทธิภาพ และมีเทคโนโลยีเหนือกว่า มีระบบส่งกำลัง บำรุงดีกว่ามักจะได้เปรียบ

๔.๓ คลื่นลูกที่สาม (ยุคปฏิวัติข้อมูลข่าวสาร) เป็นการปฏิวัติด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายโทรคมนาคม ทำให้มีการเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสารกันอย่างรวดเร็ว ทั่วโลก เทคโนโลยีทางทหารมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว อาวุธยุทโธปกรณ์มีสมรรถนะสูงขึ้นและความแม่นยำเทคโนโลยีด้านอวกาศทำให้ประเทศมหาอำนาจได้เปรียบในเรื่องข้อมูลข่าวสารและการโจมตีที่แม่นยำ กำลังอำนาจทางทหารยังคงใช้แก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ สงครามสำคัญในยุคนี้ได้แก่ สงครามอ่าวเปอร์เซีย สงครามอิรัก สงครามยูโกสลาเวีย เป็นต้น กองทัพที่มีความได้เปรียบเรื่องข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีทางทหาร ระดับที่สูงกว่ามักจะมีความได้เปรียบ

๕. เครื่องมือทางด้านการทหาร

อำนาจทางทหารของรัฐ หรือขีดความสามารถที่จะใช้กำลังทางทหารเป็น เครื่องมือพฤติกรรมและการดำเนินการของรัฐอื่นๆ อย่างไรก็ดีตาม ผู้ดำเนินนโยบายทั้งหลายตระหนักดีว่า เครื่องมือนี้เป็นเครื่องมืออันตรายและสิ้นเปลืองเงินทองมากที่สุด ดังนั้นเครื่องมือทางทหารจึงมักเป็นทางเลือกสุดท้ายที่ผู้กำหนดนโยบายจะเลือกใช้ นอกจากนั้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สร้างปัญหาใหญ่และก่อให้เกิดการอภิปรายถึงประโยชน์ของการใช้พลังอำนาจทางทหารเป็นเครื่องมือทางอำนาจของรัฐในยุคอาวุธนิวเคลียร์เช่นในปัจจุบันนี้ อย่างไรก็ตาม เครื่องมือนี้ก็ยังสามารถใช้ได้เพื่อประโยชน์ดังนี้

๕.๑ การป้องกัน (Defence) เป็นการเคลื่อนทัพ หรือเสริมกำลังทางการทหาร เพื่อหยุดยั้งการโจมตี หรือให้ความเสียหายน้อยที่สุดเมื่อถูกโจมตี ซึ่งบางครั้งอาจต้องชิงลงมือโจมตีก่อน (Strike first) เมื่อเห็นว่าจวนตัว และหากรอช้าจะต้องโดนโจมตีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๕.๒ การป้องปราม (Deterrence) เป็นการเสริมกำลังทางการทหารเพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามลงมือปฏิบัติการบางสิ่งบางอย่าง โดยเป็นเชิงขว้างโดนตอบโต้ แก่เผด็จจุดประสงค์ คือ การป้องกันไม่ให้เกิดสิ่งไม่พึงประสงค์ และไม่ต้องมีการลงมือใช้กำลังเข้าต่อสู้กัน ประสิทธิภาพจะขึ้นอยู่กับความสามารถของรัฐที่จะทำให้อีกฝ่ายเชื่อว่า ตนมีกำลังอำนาจและความตั้งใจจริง ที่จะลงโทษอีกฝ่ายอย่างรุนแรง การป้องกันและการป้องปรามเหมือนกันตรงที่มีจุดประสงค์ในการป้องกันรัฐจากการโจมตีด้วยอาวุธ โดยการชี้ชวนให้อีกฝ่ายไม่ลงมือกระทำการใดๆ ที่จะนำภัยมาสู่ตนเอง ข้อแตกต่างคือการป้องกันเป็นการแสดงให้อีกฝ่ายเห็นว่าตนมีแสนยานุภาพทางการทหารที่ฝ่ายตรงข้ามจะไม่สามารถเอาชนะได้ แต่การป้องปรามเป็นการแสดงให้อีกฝ่ายเห็นว่าความหายนะจากการตอบโต้แก่เผด็จแน่นอน

กำลังทหารมีความสำคัญพื้นฐานต่อรัฐในการป้องปรามและป้องกันการโจมตี ลักษณะของความขัดแย้งระหว่างประเทศในปัจจุบันกำลังทหารมีบทบาทกว้างขวางมากขึ้นและยังมีการใช้อยู่เสมอ เพื่อเปลี่ยนแปลงสถานะที่เป็นอยู่รัฐต่างๆ จึงยังพิจารณาเลือกใช้กำลังทหารเป็นเครื่องมือในการป้องกันผลประโยชน์ หรือเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายระหว่างประเทศ

๖. ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับกำลังอำนาจแห่งชาติด้านอื่นๆ

๖.๑ กำลังอำนาจทางทหารเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่สนับสนุนนโยบายด้านความมั่นคงด้านการเมืองระหว่างประเทศ มีเป้าหมายช่วยทำให้นโยบายที่ประเทศได้เลือกปฏิบัตินั้นบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้พร้อมกันไปกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศโดยตรง หรือเพื่อสนับสนุนเครื่องมือทางการเมือง และการทูต เครื่องมือทางจิตวิทยา และเครื่องมือทาง เศรษฐกิจ มากกว่าใช้ด้วยเครื่องมือทางทหารเอง และใช้เป็นมาตรการสุดท้าย เมื่อการใช้เครื่องมืออื่นๆ ไม่ประสบความสำเร็จ

๖.๒ เครื่องมือทางทหารใช้ประโยชน์ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ได้อย่างน้อย ๓ ประการ คือ กำลังทหารสนับสนุนการทูต การให้ความช่วยเหลือในด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ และการฝึกอบรม การใช้กำลังทหารออกปฏิบัติการจริง

๖.๓ ด้านการเมืองภายในกองทัพ จะเกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงภายในและเสถียรภาพของรัฐบาล

๖.๔ ด้านเศรษฐกิจ หน่วยทหารบางหน่วยมีคุณลักษณะและขีดความสามารถในการพัฒนา อาจได้รับมอบหน้าที่ให้ช่วยในการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน

๖.๕ บทบาทของทหารในการคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ในทะเลและสิทธิในการเดินเรือเพื่อการค้าขาย ความมั่งคั่งและทรัพยากรของชาติช่วยให้การทหารเข้มแข็ง

๖.๖ การพัฒนาความเข้มแข็งของกองทัพ หรืออำนาจกำลังรบ กำลังอำนาจทางทหารจะพัฒนาโดยสมดุลกับกำลังอำนาจอื่นๆ ของชาติ และสอดคล้องกับความเป็นจริงด้านเศรษฐกิจ แต่โดยข้อเท็จจริงประเทศชาติจำเป็นจะต้องมีกำลังอำนาจทางทหารที่เข้มแข็งอยู่เสมอเพื่อดำรง

ขีดความสามารถในการรักษาเอกราชอธิปไตยของชาติไว้ให้ดี และเพื่อประโยชน์ในการเป็น ปัจจัยสำคัญ ในการเสริมสร้างพลังอำนาจแห่งชาติด้านอื่นๆ อาทิ ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การเมือง ระหว่างประเทศ เป็นต้น

๖.๗ บทบาทของกองทัพในการสนับสนุนนโยบายความมั่นคงของชาติ (วรพงษ์ สง่าเนตร, ๒๕๕๓ : บรรยาย) ได้แก่

๖.๗.๑ บทบาทของกองทัพในการสนับสนุนด้านการเมืองระหว่างประเทศ

๖.๗.๒ บทบาทของกองทัพในการสนับสนุนด้านการเมืองภายในประเทศ

๖.๗.๓ บทบาทของกองทัพในการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจ

๖.๗.๔ บทบาทของกองทัพในการสนับสนุนด้านสังคมจิตวิทยา

๖.๗.๕ บทบาทของกองทัพในการสนับสนุนด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ
การพลังงาน

๖.๗.๖ บทบาทของกองทัพในการสนับสนุนการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

๖.๗.๗ บทบาทของกองทัพในการคุ้มครองผลประโยชน์แห่งชาติทางบกและ
ทางทะเล

๖.๘ ทุกปัจจัยกำลังอำนาจ ต้องพัฒนาควบคู่กันไปจะพัฒนาเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง
ไม่ได้ (สำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ, ออนไลน์, ๒๕๖๐)

แนวความคิดเรื่อง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (ทางการเงิน)

ความมั่นคงแห่งชาติด้านเศรษฐกิจ

๑. ความหมาย

๑.๑ ความมั่นคงแห่งชาติด้านเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่ทำให้
ประชากรมีงานทำ และยอมรับนับถือระบบเศรษฐกิจของประเทศสามารถยกฐานะทางเศรษฐกิจ
ทั้งส่วนตัว และส่วนรวมให้สูงขึ้นได้ในอัตราที่เหมาะสม โดยที่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ไม่มีความ
แตกต่างเหลื่อมล้ำกันมากนัก ประเทศสามารถรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ มีระบบภาษีอากร
ที่เหมาะสม และเป็นธรรม สามารถพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีอิสระ
ทางเศรษฐกิจจากต่างประเทศ มีความสามารถทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม
การบริการ ตลอดจนกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ

๑.๒ ระบบเศรษฐกิจ หมายถึง สถาบันต่างๆ ทางเศรษฐกิจที่มีบทบาทและทำหน้าที่
ต่างๆ ที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันเหล่านั้น (เอกสาร วปอ.หมายเลข ๐๑๑,
๒๕๕๒ : ๑๐๔)

๒. องค์ประกอบ

๒.๑ สถาบันทางเศรษฐกิจประกอบด้วย สถาบันการผลิต การค้า การเงิน การธนาคาร
และอื่นๆ ซึ่งทำหน้าที่กำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น ผลิตอะไร ด้วยกรรมวิธีใด และจะแจกจ่าย
ผลผลิตให้แก่ใครบ้าง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งระบบเศรษฐกิจเกิดขึ้นเพื่อการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันใน

การแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจซึ่งเกิดจากทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่นั้น ไม่สามารถจะสนองความต้องการทุกอย่างของมนุษย์ได้ สถาบันทางเศรษฐกิจทำหน้าที่ ควบคุมหน่วยธุรกิจต่างๆ ในระบบ เศรษฐกิจ เพื่อมิให้ขัดแย้งจนกลายเป็นการสูญเสียขึ้น และจำเป็นต้องทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลในระบบเศรษฐกิจ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ หน่วยเศรษฐกิจ วงจรในระบบเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจของ ประเทศต่างๆ รวมทั้งระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

๒.๒ ลักษณะวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การเงิน การคลัง การตลาด การค้า การลงทุน หลักทรัพย์ งบประมาณ การเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การบริหาร การประมง ปศุสัตว์ หัตถกรรม การท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง คมนาคม ชลประทาน ก่อสร้าง รัฐวิสาหกิจ วิสาหกิจชุมชน โครงการของรัฐด้านเศรษฐกิจ เช่น กองทุนหมู่บ้าน OTOP การปักหมุดเกษตรกร การสหกรณ์ การส่งออก การนำเข้า ศุลกากร ภาษี การประกันชีวิต ประกันภัยอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ทรัพย์สินทางปัญญา ระบบสิทธิประโยชน์ การให้สัมปทาน การแปรสัญญา การคุ้มครองผู้บริโภค

๒.๓ การศึกษาทางเศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วย การผลิต การบริโภค การแลกเปลี่ยน การกระจายรายได้ ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ คือ จะผลิตอะไร ผลิตอย่างไร จะผลิตเพื่อใคร

หลักการสำคัญของเศรษฐศาสตร์ คือ หลักความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล องค์ประกอบของระบบเศรษฐกิจได้แก่ ครัวเรือน หน่วยธุรกิจ รัฐบาล ความรู้ทั่วไปทาง เศรษฐกิจ เพื่อศึกษาถึงความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วยระบบเศรษฐกิจ อุปสงค์และ อุปทาน รายได้ประชาชาติ ตลาดการเงินและนโยบายการเงิน การคลังสาธารณะและนโยบายการเงิน คลัง การค้าและการเงินระหว่างประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจ เศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ นโยบายเศรษฐกิจของ รัฐบาลปัจจุบัน

๒.๔ องค์ประกอบของระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ ครัวเรือน หน่วยธุรกิจ และรัฐบาล

๓. แนวความคิดและสภาวะด้านเศรษฐกิจปัจจุบัน

การพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่างๆ ที่มีผลทำให้ ระดับ รายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อบุคคลเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลายาวนาน เพื่อให้ระดับความอยู่ดีกินดี ของประชากรสูงขึ้นกว่าเดิม

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบยั่งยืน มีคำอธิบายไว้ ๔ ประการ ดังนี้

๓.๑ การพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่ตรงกับความต้องการตามความจำเป็นในปัจจุบันโดยสามารถรองรับความต้องการและ/หรือความจำเป็นที่จะเกิดแก่ชนรุ่นหลังๆ ด้วย

๓.๒ การพัฒนาแบบยั่งยืน ครอบคลุมมาตรการรักษามรดกทางทรัพยากรที่จะตกกับชนรุ่นหลัง โดยอย่างน้อยให้ได้มากพอๆกับชนรุ่นปัจจุบันได้รับมา

๓.๓ การพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่กระจายประโยชน์ของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนเป็นการพัฒนาที่ปกป้องสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับท้องถิ่น และในระดับโลกโดยรวม เพื่อชนรุ่นหลังและเป็นการพัฒนาที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นอย่างแท้จริง

๓.๔ การพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึง การทำให้คุณภาพชีวิตมนุษย์ดีขึ้น ภายในระบบ นิเวศวิทยาที่สามารถจะรองรับการดำเนินชีวิตได้ต่อไป

๔. เครื่องมือทางด้านเศรษฐกิจ รัฐสามารถใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่ตนมีอยู่ในการสร้างอิทธิพลต่อพฤติกรรมของรัฐที่ขาดทรัพยากรนั้นๆ โดยมักจะเป็นการดำเนินการในทางอ้อมเพื่อให้ บรรลุจุดมุ่งหมาย ในด้านใดด้านหนึ่งต่อสังคมของรัฐ เป้าหมาย เช่นต่อทรัพย์สิน การผลิต ความกินดีอยู่ดีทางเศรษฐกิจโดยทั่วไป ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงกดดันภายในอันจะส่งผลกระทบต่อผู้กำหนด นโยบายในที่สุด การใช้อิทธิพลทางเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือของอำนาจรัฐสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ด้านใหญ่ คือ

๔.๑ การให้รางวัล เช่น การที่รัฐหนึ่งให้หรือสัญญาที่จะให้ทรัพยากรที่เป็นที่ต้องการต่อรัฐอื่น

๔.๒ การลงโทษทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการตัดทอนหรือผู้ที่ตัดหรือไม่ให้ทรัพยากรที่รัฐนั้นๆ ต้องการ

๕. ความสัมพันธ์กับกำลังอำนาจของชาติด้านอื่น

๕.๑ บริบทใหม่ของโลกและการปรับตัวของประเทศไทย ความเสี่ยงใหม่หลังวิกฤติเศรษฐกิจโลก๒๗

๕.๑.๑ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของโลกในระยะปานกลางมีแนวโน้มที่จะอยู่ในระดับต่ำ แต่บทบาทของภูมิภาคเอเชียมีเพิ่มสูงขึ้น

๕.๑.๒ การปรับตัวของตลาดการเงินในลักษณะ Multiple Financial Nodes และมีระบบใหม่ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินที่เข้มงวดมากขึ้น เงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาดำรงบทบาทลงในเศรษฐกิจโลก

๕.๑.๓ ความมั่นคงทางอาหาร และพลังงาน การขาดแคลนน้ำและพื้นที่การเกษตรและแหล่งพลังงานดั้งเดิมในอนาคต

๕.๑.๔ ผลกระทบด้านสังคม การว่างงานและความยากจนเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่แนวโน้มสังคมผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น

๕.๑.๕ ภาวะโลกร้อน วิกฤติที่มีผลกระทบทั้งด้านบวกและลบ แต่ยังเป็นวาระเร่งด่วนของความยั่งยืนระดับโลก ซึ่งมีผลต่อทั้งด้านการค้า การลงทุน การทำธุรกิจ และผู้บริโภค

๕.๑.๖ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ยิ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในอนาคต

๕.๑.๗ การบริหารจัดการระบบเศรษฐกิจ เปลี่ยนไปสู่ระบบ State Capitalism Sustainable Capitalism (หรือ Creative Capitalism) มากขึ้น

๕.๑.๘ การค้า การกีดกันทางการค้าเพิ่มสูงขึ้น ในขณะเดียวกันมีแนวโน้มความร่วมมือในแต่ละภูมิภาคเพิ่มขึ้น

๕.๑.๙ การเมืองโลก บทบาทของสหรัฐฯ ลดลง ในขณะที่กลุ่มที่มีบทบาททางเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงภูมิภาคเอเชียมีบทบาทในเวทีโลกเพิ่มขึ้น

๕.๒ เศรษฐกิจกับความสัมพันธ์ด้านต่างๆ

เศรษฐกิจเป็นศูนย์รวมของกิจกรรมด้านสังคม การเมือง วัฒนธรรม แม้กระทั่งการต่างประเทศ ยามใดเศรษฐกิจดีการเมืองก็มั่นคง เศรษฐกิจดีใจผู้ร้ายก็มีน้อย เศรษฐกิจไม่ดีใจผู้ร้ายก็ชุกชุม การแก่งแย่งทำให้สังคมปั่นป่วน วัฒนธรรมความเป็นอยู่ก็จะปรับ

เป็นวัฒนธรรมการบริโภคมากขึ้น เมื่อเปิดประเทศทางเศรษฐกิจ มีชาวต่างประเทศเข้ามา เกิดผลกระทบที่มาจากต่างประเทศในขณะเดียวกัน เศรษฐกิจประเทศไทยก็เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกได้ เช่น วิกฤติต้มยำกุ้ง ปี ๒๕๔๐

๕.๓ บทบาทสำคัญของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ

๕.๓.๑ บริหารทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ

๕.๓.๒ จัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม

๕.๓.๓ ดูแลความสงบเรียบร้อย

๕.๓.๔ เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ

๕.๓.๕ สร้างกฎ ระเบียบ และกติกาเพื่อสังคม

๕.๔ สิ่งที่น่าจับตาต่อโครงการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕

นโยบายไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจของไทยใช้เงิน ๑.๔๓ ล้านล้านบาท โดย ๘๐% ของวงเงินดำเนินการใน ๔ สาขา คือ สาขาททรัพยากรน้ำและการเกษตร สาขาส่งและโลจิสติกส์ สาขากำลังงานและสาขาการศึกษา สิ่งที่น่าจับตามองต่อโครงการไทยเข้มแข็งได้แก่

๕.๔.๑ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจครั้งใหญ่มากในรอบ ๕๐ ปี นับตั้งแต่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๕.๔.๒ เป็นความจำเป็น และมาในจังหวะที่เหมาะสม ขณะที่การลงทุนของภาคเอกชนถดถอย หรือชะลอไปจากภาวะเศรษฐกิจโลกและการส่งออก ซึ่งเป็นรายได้หลักของประเทศลดลงอย่างมากเมื่อปี ๒๕๕๒

๕.๔.๓ กระตุ้นการลงทุนและทำให้ไทยมีความน่าสนใจในการลงทุนที่เกี่ยวข้องจากทุนต่างประเทศ

๕.๔.๔ สิ่งที่น่ากังวล คือการควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมาย และลดการทุจริตคอร์รัปชันให้น้อยที่สุด

๕.๕ การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังเช่นการตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Marketing)

๕.๕.๑ เป็นสินค้าที่ผลิตให้ผลดีกับความต้องการของผู้บริโภคโดยปราศจากความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย

๕.๕.๒ เป็นสินค้าที่ไม่ใช่สารพิษที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์และสัตว์

๕.๕.๓ เป็นสินค้าที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ใหม่ได้อีกไม่ว่าจะเป็นการประดิษฐ์จากวัสดุเดิม หรือกรรมวิธีย่อยสลายแล้วดัดแปลงมาใช้ใหม่

๕.๕.๔ เป็นสินค้าที่อนุรักษ์พลังงานธรรมชาติ ผลิตแล้วต้องไม่เปลืองพลังงานตั้งแต่การผลิต การใช้ไปจนถึงการสิ้นสภาพ กระบวนการผลิตจะไม่ทำให้เสียสินค้า โดยไม่จำเป็นหรือเมื่อผลิตออกมาเป็นสินค้าแล้วควรมีอายุการใช้งานนาน เพิ่มหรือเติมพลังงาน เข้าไปใหม่ได้

๕.๕.๕ เป็นสินค้าที่ใช้ภาชนะหีบห่อน้อยที่สุด การออกแบบกล่องหรือหีบห่อบรรจุต้องไม่ฟุ่มเฟือย (แนวความคิดเรื่อง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (ทางการเงิน), ออนไลน์, ๒๕๖๐)

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในเรื่องนี้มีคำที่มีความหมายและความสัมพันธ์กันในการศึกษา คือ

๑. การวิเคราะห์
๒. ชุกรกรรม
๓. การข่าวกรอง

การวิเคราะห์ (อังกฤษ : Analysis) เป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง โดยพื้นฐานแล้วการวิเคราะห์ถือเป็นทักษะที่มนุษย์ฝึกได้ โดยมีผู้กล่าวไว้ว่าทักษะการวิเคราะห์ประกอบด้วย ๓ ส่วนคือ

๑. ความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ ตลอดจนทัศนคติในเรื่องที่จะวิเคราะห์นั้นๆ ๔๐% รวมเรียกว่าศาสตร์
๒. ศิลปะในการใช้ภาษา การสื่อสาร การถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจมุมมอง ๔๐% รวมเรียกว่า ศิลปะ
๓. สัญชาตญาณและความกล้าหาญอีก ๒๐% เรียกว่าพรสวรรค์

วิธีคิดวิเคราะห์

การวิเคราะห์ คือ การพิจารณาแยกสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนๆ เพื่อทำความเข้าใจแต่ละส่วนให้แจ่มแจ้ง แล้วทำความเข้าใจต่อไปว่า แต่ละส่วนสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างไร ก่อนที่เราจะสามารถแยกแยะสิ่งที่เราจะพิจารณาออกเป็นส่วนๆ ได้ เราจำเป็นต้องมีหลักความรู้เพียงพอที่จะนำมาใช้ในกระบวนการคิดวิเคราะห์

ขั้นตอนของวิธีคิดเชิงวิเคราะห์

๑. กำหนดขอบเขตหรือนิยามสิ่งที่เราจะวิเคราะห์ให้ชัดเจน
๒. กำหนดจุดมุ่งหมายว่าจะวิเคราะห์เพื่ออะไร
๓. พิจารณาหลักความรู้หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องว่าจะใช้หลักใดในการวิเคราะห์
๔. ใช้หลักความรู้นั้นให้ตรงกับเรื่องที่จะวิเคราะห์เป็นกรณีๆ ไปและต้องรู้ว่าควรวิเคราะห์อย่างไร
๕. สรุปและรายงานผลให้เป็นระเบียบ (วิกิพีเดีย, ๒๕๕๒)

“ชุกรกรรม” นายมีชัย ฤชุพันธ์ ให้ความหมายของชุกรกรรมไว้ว่ากิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรม สัญญา หรือการดำเนินการใดกับผู้อื่นทางการเงินทางธุรกิจหรือ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งรวมความว่า อะไรๆ ที่ทำกับคนอื่นเกี่ยวกับการเงิน ธุรกิจ หรือทรัพย์สินล้วนเป็นชุกรกรรม (ความหมายของชุกรกรรม, ออนไลน์, ๒๕๕๑)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องนี้ผู้ศึกษาได้นำวรรณกรรมของผู้ที่เคยทำการศึกษาในประเด็นใกล้เคียงกันมาทำการทบทวนวรรณกรรมดังนี้

พลตรี ญัฐชัย ใบเงิน ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กระทรวงกลาโหม นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร ภาครัฐ เอกชนและการเมือง รุ่นที่ ๒ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๗ – ๒๕๔๘) เอกสารวิจัยส่วนบุคคลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์ เรื่อง แนวความคิดการพัฒนาระบบข่าวกรองของประเทศไทย

การข่าวกรอง คือ ผลอันเกิดจากการรวบรวม การประเมินค่า การวิเคราะห์ การสนธิกรรม และการตีความข่าวสารทั้งหมดที่ได้มา ซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างของต่างชาติหรือของพื้นที่ปฏิบัติการยุทธ และมีความสำคัญโดยตรง หรือน่าจะมีความสำคัญต่อการวางแผนในการยุทธ การกำหนดยุทธศาสตร์ และนโยบายของชาติ และการกำหนดยุทธศาสตร์ (พลตรี ญัฐชัย ใบเงิน ๒๕๔๗ – ๒๕๔๘ : ๓๒)

พลตรี ญัฐชัย ใบเงิน เสนอในเอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง แนวความคิดการพัฒนาระบบข่าวกรองของประเทศไทย ปี ๒๕๔๘ สรุปสาระสำคัญว่า การแสวงหาบุคคลากรในลักษณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งฝ่ายข่าวกรองและความมั่นคง รวมถึงผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแต่ละสาขาของภาครัฐ และเอกชนปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ในศูนย์ประมวลข่าวกรองกลางที่มีประสิทธิภาพเข้าใจในมิติความมั่นคงรูปแบบใหม่ มีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ เป็นส่วนดำเนินการได้ยากลำบากหากขาดแรงจูงใจในหลายด้าน เช่น ความก้าวหน้าในหน้าที่และค่าตอบแทนที่เหมาะสม เป็นต้น (พลตรี ญัฐชัย ใบเงิน, ๒๕๔๘ : ๗๙)

นายวิชญะ ตาปสนันท์ ผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติส่วนหน้า จังหวัดชายแดน ภาคตะวันตก สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๔๙ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๙ – ๒๕๕๐ เอกสารวิจัยส่วนบุคคลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์ เรื่อง แนวความคิดการพัฒนาระบบข่าวกรองของประเทศไทย ว่า

องค์กรข่าวกรองตามหน้าที่หลักและหน้าที่รอง ได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. หน่วยข่าวหลัก (Professional) มีหน้าที่รวบรวมข่าวกรองโดยตรง เจ้าหน้าที่ขององค์กรได้รับการฝึกอบรม พัฒนาจนมีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดีในการรวบรวมข่าวด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งการใช้แหล่งข่าวบุคคล และการใช้เครื่องมือเทคนิค (Technical Collection) อาจกล่าวได้ว่าหน่วยงานเหล่านี้จะรวบรวมข่าวโดยการปฏิบัติงานลับเป็นสำคัญ องค์กรข่าวกรองที่ถือว่าเป็นหน่วยข่าวหลักในประเทศไทย ได้แก่ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กรมข่าวทหารบก กรมข่าวทหารเรือ กรมข่าวทหารอากาศ ศูนย์รักษาความปลอดภัย ตำรวจสันติบาล เป็นต้น ซึ่งองค์กรเหล่านี้เป็นองค์กรข่าวกรอง (Intelligence Service หรือ Intelligence Organization) ตามความหมายของสากล

๒. หน่วยข่าวกรอง (Auxiliary) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักขององค์การอยู่แล้ว แต่มีหน้าที่รอง คือ การประมวลข่าวจากแหล่งเปิด หรือติดตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของหน่วยงานของตนเท่านั้น หน่วยข่าวเหล่านี้ไม่มีการปฏิบัติงานลับ เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ อาทิ กระทรวงการต่างประเทศ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นองค์กรหรือหน่วยงานเล็ก (Unit) เท่านั้น ที่ทำหน้าที่ด้านการข่าว หรือเป็นศูนย์รวบรวมกลาง (Information Centre) หรือทำหน้าที่เฝ้าดู (Watch) สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานหรือภารกิจหลักของตนเองมากกว่าจะทำหน้าที่รวบรวมข่าวกรอง นิต (Intelligence Collection) โดยตรง (วิชญะ ตาปสนันท์, ๒๕๔๙ : ๖)

วิชญะ ตาปสนันท์ เสนอในเอกสารงานวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติกับการบูรณาการทางการข่าวของไทย ปี ๒๕๔๙ สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรค การปฏิบัติการด้านการข่าวและผลกระทบ ไว้ว่า สืบเนื่องมาจากหน่วยข่าวกรองในประเทศไทยมีความหลากหลาย ทั้งในด้านจำนวน ภารกิจ และความชำนาญ ทั้งหน่วยข่าวกรองพลเรือน ทหารและตำรวจ ซึ่งแต่ละหน่วยมีสายการบังคับบัญชาที่แตกต่างกัน ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ให้ความสำคัญกับหน่วยหรือมีอัตลักษณ์ของหน่วยสูง ข่าวสารที่รายงานไปยังหน่วยเหนือหรือผู้บังคับบัญชาขาดการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำกับหน่วยอื่นรัฐบาลซึ่งเป็นผู้ให้ข่าวสำคัญ เกิดความสับสน และไม่มั่นใจในความถูกต้องแม่นยำของข่าวสาร หรือข่าวกรองที่ได้รับจากหน่วยต่างๆ

ขณะเดียวกันปัญหาอุปสรรคดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านการข่าวตามวงจรข่าวกรอง (Intelligence Cycle) ในทุกขั้นตอนตั้งแต่ในขั้นตอน ๑. การวางแผนการรวบรวมข่าวสารซึ่งผู้ใช้ข่าวระดับสูงอาจกำหนดความต้องการข่าวสารไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ เนื่องจากได้รับข่าวสาร-ข่าวกรองที่ไม่ถูกต้อง หรือได้รับข่าวสารที่ซ้ำซ้อน เพราะการปฏิบัติงานไม่เป็นเอกภาพ ๒. ในขั้นตอนการรวบรวมข่าวสารไม่ครบถ้วน ครอบคลุม และไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ข่าว หรือสถานการณ์จริง ๓. การวิเคราะห์ข่าวสาร ไม่สามารถใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากหน่วยข่าวต่างๆ มาวิเคราะห์หรือดำเนินกรรมวิธีต่อข่าวสารร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ๔. การกระจายผลผลิตให้ผู้ใช้อ้างหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจไม่ทั่วถึง เนื่องจากสภาพการแข่งขันระหว่างหน่วยงาน

ดังนั้น การบูรณาการด้านการข่าวในประชาคมข่าวกรองของไทยในขณะนี้ จึงยังไม่ปรากฏผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนตามนโยบายของรัฐบาล โดยหน่วยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับการบริหารงานของประชาคมข่าวกรอง โดยคณะที่ปรึกษาด้านการข่าวทำหน้าที่ให้คำปรึกษา เสนอแนะต่อผู้ใช้ข่าวระดับสูง แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานร่วมกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นเพียงการควบคุมการดำเนินงานข่าวกรองและต่อต้านข่าวกรองให้เป็นไปตามนโยบายเท่านั้น (นายวิชญะ ตาปสนันท์, ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐ : ๓๐)

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์ เรื่อง ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติกับการบูรณาการทางการข่าวของไทย โดย นายวิชญะ ตาปสนันท์ ผู้อำนวยการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติส่วนหน้า จังหวัดชายแดน ภาคตะวันตก สำนักข่าวกรอง

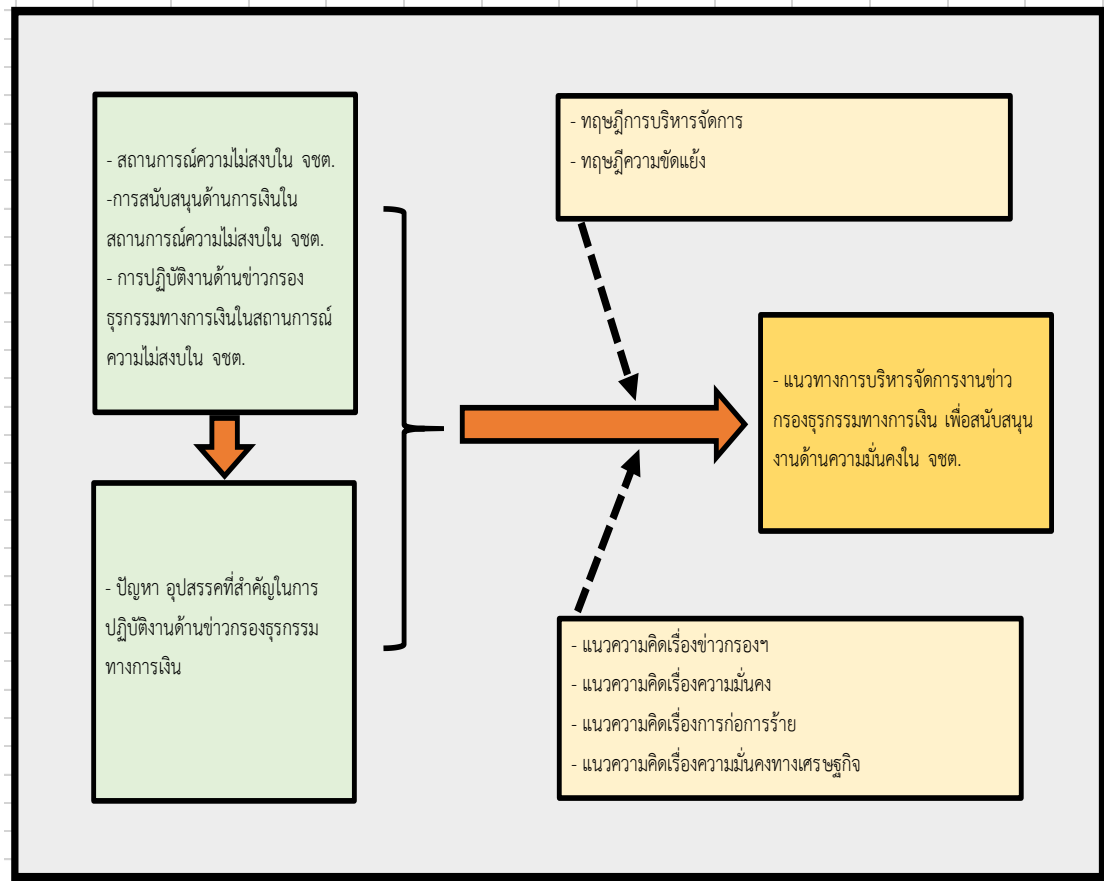
แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๔๙ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๙ – ๒๕๕๐

จากวรรณกรรมดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่า การข่าวกรองมีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างยิ่ง ข่าวกรองที่ได้รับมาอาจเกี่ยวข้องไม่เฉพาะแต่ในด้านความมั่นคงทางทหารเท่านั้น ข่าวกรองที่มีความถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือและมีความสำคัญต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย การวางแผน หรือใช้ประกอบการบริหารความเสี่ยง แนวความคิด ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าวในข้างต้นจึงเป็นประโยชน์และนำมาสนับสนุนการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ กรณีศึกษาในเรื่องนี้เป็นการนำข้อมูลจากรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานไปยังสำนักงาน ปปง. นำมาใช้ประโยชน์ในด้านการข่าวกรองทางการเงินในการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย วางแผน ในด้านความมั่นคงของประเทศในบริบทของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนใต้นั้นเริ่มทวีความรุนแรงแต่ พ.ศ.๒๕๔๗ ต่อเนื่องเป็นต้นมาและยังไม่อาจคาดการณ์ได้ว่า จะยุติหรือเกิดความสงบสุขเมื่อใด การคงอยู่ของการเกิดเหตุการณ์และต่อเนื่อง มีแหล่งเงิน ปัจจัย อื่นๆ ในการสนับสนุนจากที่ใดเป็นคำถามที่ยังหาคำตอบได้ไม่ชัดเจนพอที่จะนำไปสู่การดำเนินการ ตามกฎหมายหรือกำหนดมาตรการเพื่อตัดท่อน้ำเลี้ยงของกลุ่มขบวนการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบ ในสามจังหวัดชายแดนใต้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ปี พ.ศ.๒๕๕๔ และข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ปี พ.ศ.๒๕๕๔ มาใช้เป็นกรอบของการศึกษาวิจัยเพื่อให้เห็นข้อเท็จจริงในเชิงประจักษ์ที่เกิดขึ้นในรอบหนึ่งปีของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบและการเกิดการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในรอบปีเดียวกัน

แผนภาพที่ ๒-๑ กรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุป

กล่าวโดยสรุป สำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยข่าวกรองทางการเงิน หรือ FIU (Financial intelligence units) จากการที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญากรุง เวียนนา ค.ศ. ๑๙๘๘ แต่ละประเทศที่เป็นสมาชิกมีหน้าที่สำคัญเหมือนกัน คือ การรับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน และทรัพย์สินจากสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานมายังหน่วย FIU การนำรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนั้นมาทำการวิเคราะห์และส่งผลการวิเคราะห์ไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามการฟอกเงิน นอกจากนี้การข่าวกรองทางการเงินยังนำมาใช้ประโยชน์ในด้านความมั่นคงของประเทศในมิติต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีมาอย่างต่อเนื่องและยังไม่มีคำตอบชัดเจนได้ว่า จะยุติลงเมื่อใดเกิดจากมีผู้ไม่ประสงค์ดีนำประวัติศาสตร์ความเป็นมาของความแตกต่างทางเผ่าพันธุ์ การก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มีการบิดเบือนพยายามสร้างความขัดแย้งเปรียบเทียบให้เห็นความเป็นมาของเผ่าพันธุ์ การนับถือศาสนาที่แตกต่างจากคนส่วนใหญ่ของประเทศ การถูกกดขี่เอารัดเอาเปรียบทั้งจากรัฐและความคนไทยต่างศาสนา ความพยายามในการบิดเบือน สร้างภาพให้เห็นถึงความแตกต่าง สร้างข้อเปรียบเทียบมีผลต่อการเพิ่มความกดดันและนำไปสู่การใช้ความรุนแรง

เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความไม่พึงพอใจ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ตระหนักในผลประโยชน์ การรวมตัวเป็นชนชั้นทางสังคมให้เกิดขึ้นโดยใช้พลังอำนาจเพื่อต่อต้านการเปลี่ยนแปลง และใช้พลังอำนาจเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง การหิบบกประเด็นของการบิดเบือนประวัติศาสตร์ ความเป็นมาความแตกต่างทางเผ่าพันธุ์ ศาสนา ข้อขัดแย้งทางสังคมดังกล่าวเป็นแนวทางหนึ่งที่ถูกหิบบกขึ้นมาในการสร้างความแตกต่างทางความคิดและใช้การก่อการร้ายเป็นเครื่องมือแนวทางหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายแห่งผลสำเร็จของการแบ่งแยกสามจังหวัดชายแดนใต้ออกจากประเทศไทย

ความคงอยู่อย่างต่อเนื่องยาวนานของการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เมื่อมีการเกิดเหตุการณ์ขึ้นผู้ก่อเหตุเมื่อก่อเหตุแล้วหลบหนีการจับกุมไปไม่อาจดำรงชีพเป็นปกติได้อย่างบุคคลทั่วไป การแบ่งหน้าที่กันทำที่ชัดเจนผู้ลงมือก่อเหตุกลุ่มหนึ่งมีการสั่งงานตัดตอนกันเป็นทอดๆ ไม่จำเป็นจะต้องรู้จักซึ่งกันและกัน มีวิธีการที่เป็นระบบตลอดจนการขับเคลื่อนองค์กรที่จำเป็นต้องมีทุนทรัพย์มาสนับสนุนการดำเนินการ ผู้ที่มีบทบาทอีกด้านหนึ่งในการสนับสนุนทางการเงินทุนทรัพย์ใช้พฤติการณ์แอบแฝงจากสภาพภายนอกที่มีกิจการงานประกอบอาชีพเฉกเช่นสุจริตชนทั่วไปแต่เบื้องหลังแฝงไว้จากสถานภาพทางสังคมทางหน้าที่การงาน มีความรู้ประสบการณ์ประกอบอาชีพการงานจากวิชาชีพหรืออาชีพที่ตนถนัดโดยมุ่งหวังผลประโยชน์มูลค่ามหาศาลด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดรูปแบบต่างๆ เป็นการกระทำความผิดที่ให้ผลตอบแทนสูงและมักจะดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางสังคมของพลเมืองดี อาชญากรประเภทนี้อาจจะทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่มมีวิธีการปิดความผิดและไม่พยายามหลงเหลือหลักฐานไว้ให้จับกุม การดำเนินการกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้จึงไม่อาจจำกัดเฉพาะแต่เพียงบุคคลที่ก่อเหตุเท่านั้นไม่ได้จะต้องมีการแสวงหาข้อมูลข้อเท็จจริงการข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่จะเป็นผู้สนับสนุนในด้านทุนทรัพย์การเงินให้กับขบวนการก่อความไม่สงบนี้ให้ได้ ความมั่นคงของประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้จึงไม่จำกัดแต่เฉพาะความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหารเท่านั้น ความมั่นคงภายในประเทศจึงไม่อาจเลือกใช้กำลังทหารเป็นเครื่องมือในการป้องกันผลประโยชน์เพียงด้านเดียวได้จึงต้องมีความสัมพันธ์กับกำลังอำนาจแห่งชาติด้านอื่น เช่น ด้านเศรษฐกิจ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่ทำให้ประชากรมีงานทำ และยอมรับนับถือระบบเศรษฐกิจของประเทศสามารถฐานะทางเศรษฐกิจทั้ง ส่วนตัว และส่วนรวมให้สูงขึ้นได้ในอัตราที่เหมาะสมเป็นความมั่นคงแห่งชาติด้านเศรษฐกิจที่ทุกประเทศต้องการให้เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามทุกรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศมีเป้าหมายสำคัญที่ต้องการส่งเสริมให้ประเทศมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจซึ่งหากมองในแง่การพัฒนาประเทศ เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชนย่อมไม่มีปัญหาแต่ในอีกด้านหนึ่งกลับมีผู้ที่แอบแฝงใช้ช่องทางการส่งเสริมทางเศรษฐกิจมาใช้ในการขับเคลื่อนสนับสนุนการแบ่งแยกประเทศไทย การก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

ระบบข่าวกรองของประเทศไทยจึงต้องมีความหลากหลายของข้อมูลข่าวสารไม่จำกัดแต่เฉพาะการข่าวของการก่อเหตุ การใช้กำลัง การข่าวที่หลากหลายนั้นจะต้องมีการพัฒนาแล้วนำมาประเมินค่า วิเคราะห์ สนธิกรรม ตีความ มีความสำคัญโดยตรง หรือน่าจะมีความสำคัญต่อการวางแผนในการยุทธ การกำหนดยุทธศาสตร์ และนโยบายของชาติ และการกำหนดยุทธศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม เมื่อแหล่งที่มาของการข่าวที่หลากหลายนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้บุคคลากรในลักษณะ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งฝ่ายข่าวกรองและความมั่นคง รวมถึงผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแต่ละสาขาของ ภาครัฐ และเอกชน ปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ในศูนย์ประมวลข่าวกรองกลาง ที่มีประสิทธิภาพ เข้าใจในมิติความมั่นคงรูปแบบใหม่ มีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ นำมาปรับประยุกต์ใช้ให้ เหมาะสมกับบริบทด้านความมั่นคงของประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ข่าวกรองทางการเงินที่สำนักงาน ป.ง.มียู่จึงเป็นข่าวกรองที่มีความสำคัญอีกด้านหนึ่งที่ต้องนำมาใช้ ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้อย่างเหมาะสม การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้จึงไม่อาจบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แม้จะมีหน่วยงานต่างๆ รับผิดชอบตามภารกิจหน้าที่ ของแต่ละหน่วยอยู่แล้วก็ตามแต่หากการดำเนินการต่างฝ่ายต่างทำไม่มีลักษณะของการเชื่อมโยงและ สอดรับกันไปทิศทางเดียวกันจึงเป็นสิ่งที่ยากที่จะทำให้การแก้ไขปัญหาการก่อความ ไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้บรรลุผลเป็นลำดับได้ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน การใช้มาตรการด้านการทหาร การปราบปราม การบังคับใช้กฎหมายต่างๆ จึงไม่อาจแก้ไขปัญหาการ ก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้อย่างยั่งยืน จึงมีความจำเป็นจะต้องมีการบริหาร จัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อความมั่นคงต่อไป

บทที่ ๓

งานข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ ความไม่สงบสามจังหวัดชายแดนใต้

การศึกษาในบทที่ ๓ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๑ เพื่อศึกษาปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ กับงานงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๒ เพื่อศึกษาปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีลำดับการศึกษา ดังนี้

๑. สถานการณ์ด้านข่าวกรองทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้

๒. การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ด้านข่าวกรองที่ผ่านมาเกี่ยวกับข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้

๓. ปัญหาข้อขัดข้องที่สำคัญ

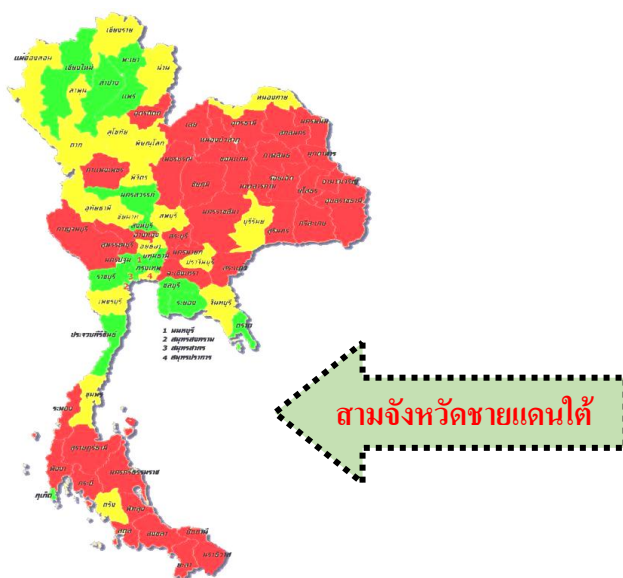
๔. สรุป

เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้เป็นที่ทราบและเข้าใจว่าอยู่ทางตอนใต้สุดของประเทศไทย พื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ หมายถึง จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส มีสภาพทางกายภาพด้านภูมิศาสตร์และมีการแบ่งพื้นที่ตามเขตการปกครอง ดังนี้

สามจังหวัดชายแดนใต้ ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

การแบ่งพื้นที่ตามเขตการปกครอง

แผนภาพที่ ๓-๑ แผนที่ประเทศไทย

แต่ละจังหวัดมีการแบ่งเขตการปกครอง ประกอบด้วย อำเภอ ตำบล ภายในของแต่ละจังหวัดดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓-๒ แผนที่จังหวัดยะลา

จังหวัดยะลา ประกอบด้วย ๘ อำเภอ ๕๘ ตำบล

จังหวัดยะลา
กิ่งอำเภอกรงปินัง
ตำบลกรงปินัง ตำบลสุไโรง ตำบลสะละ ตำบลห้วยกระทิง
อำเภอกาบัง
ตำบลกาบัง ตำบลบาละ
อำเภอธารโต
ตำบลคีรีเขต ตำบลธารโต ตำบลบ้านแห่ ตำบลแม่หวาด
อำเภอบันนังสตา
ตำบลถลิ่งชัน ตำบลตานะปูเต๊ะ ตำบลถ้ำทะลุ ตำบลบันนังสตา ตำบลบาเจาะ ตำบลเขื่อนบางลาง
อำเภอยะหา
ตำบลกาตอง ตำบลตาชี ตำบลบาโงยซิแน ตำบลบาโร๊ะ ตำบลปะแต ตำบลยะหา ตำบลละแอ
อำเภอรามัน
ตำบลกอตอติอร์๊ะ ตำบลกาบูบอง ตำบลกาลอ ตำบลกาลูบิง ตำบลกะเก๊ะ ตำบลตะโละทะเล ตำบลท่าธง ตำบลบาลอ ตำบลบาโงย ตำบลบือม็ง ตำบลยะดี ตำบลวังพญา ตำบลอาซ่อง ตำบลกะรอ ตำบลเนินงาม ตำบลโกตาบารู
อำเภอเบตง
ตำบลตานะแมเราะ ตำบลธารน้ำทิพย์ ตำบลยะรม ตำบลอัยเยอร์เวง ตำบลเบตง
อำเภอเมือง
ตำบลตาเซะ ตำบลท่าสาป ตำบลบันนังสาเรง ตำบลปุตี ตำบลพร่อน ตำบลยะลา ตำบลยุโป ตำบลลำพะยา ตำบลลำใหม่ ตำบลลิถล ตำบลสะเตง ตำบลสะเตงนอก ตำบลหน้าถ้ำ ตำบลเปาะเล้ง

แผนภาพที่ ๓-๓ แผนที่จังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ๑๒ อำเภอ ๑๔๕ ตำบล

จังหวัดปัตตานี
อำเภอกะพ้อ
ตำบลกะรุปี ตำบลตะโล๊ะตือรามัน ตำบลปล่องหอย
อำเภอทุ่งยางแดง
ตำบลตะโล๊ะแมะนา ตำบลน้ำดำ ตำบลปากู ตำบลพิเทน
อำเภอปะนาเระ
ตำบลควน ตำบลคอกกระบือ ตำบลตอน ตำบลท่าข้าม ตำบลท่าม้า ตำบลบ้านกลาง ตำบลบ้านนอก ตำบลบ้านน้ำบ่อ ตำบลปะนาเระ ตำบลพ้อมัง
อำเภอมายอ
ตำบลกระหะ ตำบลกระเสาะ ตำบลตรัง ตำบลถนน ตำบลปะโด ตำบลป่านัน ตำบลมลายอ ตำบลกลาง ตำบลลูโบะยิไร ตำบลสะก่า ตำบลสาโคมบน ตำบลสาโคมใต้ ตำบลเกาะจัน
อำเภอยะรัง
ตำบลกระโด ตำบลกลอคำ ตำบลคลองใหม่ ตำบลประจัน ตำบลปิตุมดี ตำบลยะรัง ตำบลระแว้ง ตำบลวัด ตำบลสะดาว ตำบลสะนอ ตำบลเขาตูม
อำเภอยะหริ่ง
ตำบลจะรัง ตำบลตอหลัง ตำบลตะโล๊ะ ตำบลตะโล๊ะกาโปร์ ตำบลตันหยงจิงงา ตำบลตันหยงดाल ตำบลตาลีอาห์ ตำบลตาเกาะ ตำบลบางปู ตำบลบาโลย ตำบลปียามูมิง ตำบลปลากง ตำบลมะนังยง ตำบลยามู ตำบลราตาป็นยัง ตำบลสาบัน ตำบลหนองแรต ตำบลแหลมโพธิ์
อำเภอสายบุรี
ตำบลกะตุง ตำบลตะบึง ตำบลตะลุปัน ตำบลทุ่งคล้า ตำบลบางเก่า ตำบลบือเระ ตำบลปะเสยวอ ตำบลมะนังดาลำ ตำบลละหาร ตำบลเตราชะบอน
อำเภอหนองจิก
ตำบลคอตตันหยง ตำบลตอนรัก ตำบลดาโต๊ะ ตำบลตูลง ตำบลท่ากำชำ ตำบลบางดาว ตำบลบางเขา ตำบลบ่อทอง ตำบลลูโละปูโย ตำบลยาบี ตำบลลิปะสะโง ตำบลเกาะเปาะ
อำเภอเมือง
ตำบลกะมียอ ตำบลคลองมานิง ตำบลจะบังติกอ ตำบลตะลุโบะ ตำบลตันหยงลุโละ ตำบลบานา ตำบลบาราเฮาะ ตำบลบาราโหม ตำบลปะกาอะรัง ตำบลปูยุด ตำบลรูสะมิแล ตำบลสะบารัง ตำบลอาเนาะรู
อำเภอแม่ลาน
ตำบลปาไร่ ตำบลม่วงเตี้ย ตำบลแม่ลาน
อำเภอโคกโพธิ์
ตำบลควนโนรี ตำบลช้างให้ตก ตำบลทรายขาว ตำบลทุ่งผลา ตำบลท่าเรือ ตำบลนาประดู่ ตำบลนาเกตุ ตำบลบางไกราะ ตำบลปากล่อ ตำบลป่าบอน ตำบลมะกรูด ตำบลโคกโพธิ์
อำเภอไม้แก่น
ตำบลคอนทราย ตำบลตะโล๊ะไทรทอง ตำบลไทรทอง ตำบลไม้แก่น

แผนภาพที่ ๓-๔ แผนที่จังหวัดนราธิวาส

จังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย ๑๓ อำเภอ ๗๗ ตำบล

จังหวัดนราธิวาส
อำเภอจะแนะ
ตำบลจะแนะ ตำบลช้างเผือก ตำบลคูซังญอ ตำบลผดุงมาตร
อำเภอตากใบ
ตำบลนาค ตำบลบางขุนทอง ตำบลพร่อน ตำบลศาลาใหม่ ตำบลเกาะสะท้อน ตำบลเจ๊ะเห ตำบลโฆซิด ตำบลไพรวัน
อำเภอบาเจาะ
ตำบลกาเยาะมาตี ตำบลบาเจาะ ตำบลบาเรเหนือ ตำบลบาเรใต้ ตำบลสะลุกลาเกาะ ตำบลลูโละสาวอ
อำเภอยี่งอ
ตำบลจ่อเบาะ ตำบลตะปอเยาะ ตำบลยี่งอ ตำบลละหาร ตำบลลูโละบายะ ตำบลลูโละบือซา
อำเภอระแงะ
ตำบลกาลิซา ตำบลตันหยงมัส ตำบลตันหยงลิมอ ตำบลบองอ ตำบลบางโงะโต ตำบลมะริออต ตำบลเฉลิม
อำเภอศรีสาคร
ตำบลกาหลง ตำบลซากอ ตำบลตะมะเยง ตำบลศรีบรรพต ตำบลศรีสาคร ตำบลเชิงคีรี
อำเภอสือริน
ตำบลภูเขาทอง ตำบลมาโม่ง ตำบลร่มไพร ตำบลสุริน ตำบลเกียร์
อำเภอสือหงา
ตำบลกาละ ตำบลปะลุรู ตำบลรีโก้ ตำบลสากอ ตำบลสุหงาปัตติ ตำบลไต่เต้ง
อำเภอสือหงาโลก
ตำบลปูโยะ ตำบลปาเสมัส ตำบลมูโนะ ตำบลสุหงาโลก
อำเภอเจาะไอร้อง
ตำบลจวบ ตำบลบูกิต ตำบลมะริออต
อำเภอเมือง
ตำบลกะลุวอ ตำบลกะลุวอเหนือ ตำบลบางนาค ตำบลบางปอ ตำบลมะนังตอย ตำบลลำภู ตำบลโคกเคียน
อำเภอแว้ง
ตำบลกาญูละ ตำบลมะละาะ ตำบลเอราวัณ ตำบลแมตง ตำบลแว้ง ตำบลโละจุด

สถานการณ์ด้านการข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบ ใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้

ในชีวิตประจำวันของเราการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นปกติในสังคมโลก ธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายและไม่ชอบด้วยกฎหมายปะปนกัน และเป็นสิ่งที่ยากที่บอกได้ว่าธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่เกิดขึ้นรายการใดชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ สำนักงาน ปปง. ได้รับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินของสามจังหวัดชายแดนใต้จากสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานดังนี้

ตารางที่ ๓-๑ ธุรกรรมทางการเงินในห้วงปี พ.ศ.๒๕๕๙ แยกตามประเภทธุรกรรม

ธุรกรรมการเงินในห้วงปี พ.ศ. 2559 แยกตามประเภทธุรกรรม						
ชนิดธุรกรรม	ยะลา		ปัตตานี		นราธิวาส	
	จำนวนครั้ง	มูลค่า	จำนวนครั้ง	มูลค่า	จำนวนครั้ง	มูลค่า
ธุรกรรมเงินสด	3,750	17,393,060,291.70	3,387	15,153,396,408.44	2,533	10,317,396,428.08
ธุรกรรมทรัพย์สิน	2,898	14,436,518,276.19	1,370	7,437,499,245.95	1,173	6,726,478,072.00
ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	35	16,588,592.73	25	36,696,086.70	39	22,817,866.67
ธุรกรรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	211	918,309,103.33	318	328,479,332.22	235	121,775,509.42
รวม	6,894	32,764,476,264	5,100	22,956,071,073	3,980	17,188,467,876

ที่มา : ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน ปปง.

หากพิจารณาเบื้องต้นจะพบว่าเป็นข้อมูลปฐมภูมิเกี่ยวกับสถิติการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากเป็นข้อมูลเชิงสถิติแล้วในรายละเอียดของข้อมูลจากรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยังมีข้อเท็จจริงซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ว่า ใครเป็นผู้ทำธุรกรรมทางการเงินที่สถาบันการเงินใด เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ในการติดต่อ ผ่านบัญชีธนาคารอะไร จำนวนเท่าไร เมื่อใด ประเภทการทำธุรกรรม เป็นธุรกรรมเกี่ยวกับต่างประเทศ หรือธุรกรรมในประเทศ หากมีผู้ร่วมทำธุรกรรม ระบุความเกี่ยวข้อง หรือผู้ได้รับประโยชน์จากการทำธุรกรรมนั้น ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ เหล่านี้ ใช้ประโยชน์ด้านข่าวกรองทางการเงินที่มีคุณภาพสูงได้เป็นอย่างดี มีการเก็บรักษาอย่างเป็นระบบ มีความน่าเชื่อถือ และใช้เป็นพยานหลักฐานอ้างอิงในชั้นการพิจารณาของศาลและได้รับการยอมรับได้เป็นอย่างดี รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินที่มีการรายงานมายังสำนักงาน ปปง. นี้ยังนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเพื่อหาความเชื่อมโยงระหว่างบัญชี ระหว่างบุคคล ช่วงวันเวลาสถานที่ได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในบริบทของการนำมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ เมื่อนำมาทำการคัดกรองข้อมูลของรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินของแต่ละจังหวัดลงถึงในระดับอำเภอ ปรากฏข้อมูล

ตารางที่ ๓-๒ ธุรกรรมทางการเงินในห้วงปี พ.ศ.๒๕๕๙ แยกตามพื้นที่ การทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินดังนี้

ธุรกรรมการเงินในห้วงปี พ.ศ. 2559 แยกตามพื้นที่						
จังหวัด	ลำดับ อ.		ธุรกรรมเงิน + ทรัพย์สิน		ธุรกรรมเงินโอนอิเล็กทรอนิกส์	
			จำนวนครั้ง	มูลค่า	จำนวนครั้ง	มูลค่า
ยะลา			6,683	31,846,167,160.62	211	918,309,103.33
	1	เมืองยะลา	5,622	26,696,102,349.09	183	885,509,094.45
	2	เบตง	661	3,574,249,088.97	23	30,550,000.00
	3	ยะหา	189	804,955,539.84	1	100,000.00
	4	บันนังสตา	121	447,889,474.56	1	100,000.00
	5	รามัน	75	215,327,439.16	3	2,050,008.88
	6	กิ่งอำเภอกรงปินัง	15	107,643,269.00		
ปัตตานี			4,782	22,627,591,741.09	318	328,479,332.22
	1	เมืองปัตตานี	4,123	20,599,716,237.22	289	320,500,940.22
	2	โคกโพธิ์	271	860,106,067.26	2	200,000.00
	3	สายบุรี	163	529,710,046.61	24	4,178,392.00
	4	มายอ	78	206,881,300.00	-	-
	5	หนองจิก	72	152,369,000.00	-	-
	6	ปะนาเระ	31	147,345,200.00	-	-
นราธิวาส			3,745	17,066,692,366.75	235	121,775,509.42
	1	เมืองนราธิวาส	2,608	13,065,654,513.85	165	99,193,331.12
	2	สุไหงโก-ลก	406	1,715,304,888.53	5	3,788,600.00
	3	สุไหงปาดี	230	622,465,121.87	5	5,940,000.00
	4	ตากใบ	127	509,262,128.47	12	4,893,750.00
	5	ระแงะ	96	282,731,025.78	18	1,872,000.00
	6	รือเสาะ	79	267,366,164.15	8	3,839,828.30
	7	ตันหยงมัส	55	207,025,743.83	-	-
	8	บาเจาะ	59	174,941,649.35	6	600,000.00
	9	ศรีสาคร	23	85,415,617.97	-	-
	10	สุคีริน	19	73,650,645.83	6	600,000.00
	11	แว้ง	43	62,874,867.12	10	1,048,000.00
ยอดรวมทั้งหมด			15,210	71,540,451,268.46	764	1,368,563,944.97

ที่มา : ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน ปปง.

ตารางที่ ๓-๓ สถานการณ์ด้านการข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

ธนาคารในพื้นที่จังหวัดยะลา					
(๑) ธนาคาร อิสลามแห่งประเทศไทย					
(๒) บมจ.ธนาคารกรุงไทย					
(๓) บมจ. ธนาคารธนชาติ					
(๔) SIAM COMMERCIAL BANK PUBLIC COMPANY LIMITED					
(๕) บมจ. ธนาคารกรุงเทพ					
(๖) บมจ.ธนาคารกสิกรไทย					
(๗) ธนาคารออมสิน					
(๘) ธนาคารยูโอบี					
(๙) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)					
(๑๐) บจ.ไปรษณีย์ไทย สาขายะลา					

ธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่จังหวัดยะลา ปี ๒๕๕๙					
ธุรกรรมเกี่ยวกับต่างประเทศ	โอนไป ตปท.	รับโอนจาก ตปท.	IBK	อื่นๆ	รับชำระเงิน
ธุรกรรมเกี่ยวกับต่างประเทศ	79 รายการ	37 รายการ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
รวมจำนวนเงินทำธุรกรรม	68,246,755.37	32,205,715.35	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ธุรกรรมเกี่ยวกับในประเทศ	โอนเงิน	รับโอนเงิน	IBK	อื่นๆ	รับชำระเงิน
ธุรกรรมในประเทศ	10,218 รายการ	1,692 รายการ	730 รายการ	2,007 รายการ	1,482 รายการ
รวมจำนวนเงินทำธุรกรรม	26,199,097,769.89	2,196,024,555.73	1,350,052,398.51	5,079,053,132.44	2,451,707,954.05

ที่มา : ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน ปปง.

ตารางที่ ๓-๔ ธนาคารในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ธนาคารในพื้นที่จังหวัดปัตตานี					
(๑) ธนาคาร อิสลามแห่งประเทศไทย					
(๒) บมจ.ธนาคารกรุงไทย					
(๓) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร					
(๔) บมจ. ธนาคารธนาชาติ					
(๕) SIAM COMMERCIAL BANK PUBLIC COMPANY LIMITED					
(๖) บมจ. ธนาคารกรุงเทพ					
(๗) บมจ.ธนาคารกสิกรไทย					
(๘) ธนาคารออมสิน					
(๙) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)					

ธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๕๙					
ธุรกรรมเกี่ยวกับต่างประเทศ	โอนไป ตปท.	รับโอนจาก ตปท.	IBK	อื่นๆ	รับชำระเงิน
ธุรกรรมเกี่ยวกับต่างประเทศ	66 รายการ	20 รายการ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
รวมจำนวนเงินทำธุรกรรม	34,292,483.65	2,865,799.49	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ธุรกรรมในประเทศ	โอนไป	รับโอน	IBK	อื่นๆ	รับชำระเงิน
ธุรกรรมในประเทศ	10,773 รายการ	1,276 รายการ	563 รายการ	830 รายการ	1,813รายการ
รวมจำนวนเงินทำธุรกรรม	12,186,593,343.84	1,694,247,231.69	1,601,030,024.05	1,798,953,693.38	3,139,185,657.68

ที่มา : ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน ปปง.

ตารางที่ ๓-๕ ธนาคารในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

ธนาคารในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส					
(๑) ธนาคาร อิสลามแห่งประเทศไทย					
(๒) บมจ.ธนาคารกรุงไทย					
(๓) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร					
(๔) บมจ. ธนาคารชนชาติ					
(๕) SIAM COMMERCIAL BANK PUBLIC COMPANY LIMITED					
(๖) บมจ. ธนาคารกรุงเทพ					
(๗) บมจ.ธนาคารกสิกรไทย					
(๘) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)					
(๙) ธนาคารออมสิน					
(๑๐) ธนาคารอาคารสงเคราะห์					

ธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๕๙					
ธุรกรรมเกี่ยวกับต่างประเทศ	โอนไป ตปท.	รับโอนจาก ตปท.	IBK	อื่นๆ	รับชำระเงิน
ธุรกรรมเกี่ยวกับต่างประเทศ	114 รายการ	12 รายการ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
รวมจำนวนเงินทำธุรกรรม	96,996,592.36	1,972,180.76	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ธุรกรรมในประเทศ	โอนไป	รับโอน	IBK	อื่นๆ	รับชำระเงิน
ธุรกรรมในประเทศ	5,150 รายการ	1,013 รายการ	1,463 รายการ	1,061 รายการ	998 รายการ
รวมจำนวนเงินทำธุรกรรม	6,239,071,854.40	1,234,616,268.24	3,800,717,711.90	2,218,543,165.00	1,605,375,138.57

ที่มา : ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน ปปง.

จากสถานการณ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ นับแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๗ จากเหตุการณ์การปล้นปืนจากกองพันพัฒนาที่ ๔ ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "ค่ายปิเหล็ง" ในตำบลปิเหล็ง อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เป็นต้นมา ได้การก่อความไม่สงบ ได้ทวีความรุนแรงต่อเนื่องเรื่อยมายาวนานจนถึงปัจจุบัน พอสรุปสถิติการเกิดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

ตารางที่ ๓-๖ สรุปสถิติเหตุการณ์ในจังหวัดชายแดนใต้

สรุปสถิติเหตุการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้					
ประจำเดือน 2547 - ปัจจุบัน					
ลำดับ	เหตุการณ์	เกิด	ก่อความไม่สงบ	อาชญากรรม	
				ส่วนตัว	ไม่ทราบสาเหตุ
1	โจมตีที่ตั้ง	39	39	0	0
2	ซุ่มโจมตี	189	189	0	0
3	ยิง	8619	4184	3327	1108
	3.1 ตามยิง	4889	2427	1722	740
	3.2 ยิงระยะประชิด	1493	598	749	146
	3.3 ซุ่มยิง	1403	886	420	97
	3.4 อื่น ๆ	834	273	436	125
4	ระเบิด	3388	3333	37	18
	4.1 วาง	3187	3151	20	16
	4.2 ขวาง	173	156	15	2
	4.3 อื่นๆ	28	26	2	0
4	วางเพลิง	1690	1496	87	107
	5.1 โรงเรือน	326	315	3	8
	5.2 ส่วนราชการ	131	125	2	4
	5.3 อาคาร/บ้านเรือน	356	282	24	50
	5.4 ตู้โทรศัพท์	267	262	0	5
	5.5 เสาสัญญาณ/อุปกรณ์	207	206	0	1
	5.6 อื่นๆ	403	306	58	39
6	ฆ่าด้วยวิธีทารุณกรรม	108	92	9	7
	6.5 ฆ่าตัดคอ	45	38	3	4
	6.2 ฆ่าแล้วเผา	60	51	6	3
	6.3 ฆ่าตัดคอแล้วเผา	3	3	0	0
7	ประสงค์ต่ออาวุธ	179	176	0	3
	7.1 อาวุธปืน	173	171	0	2
	7.2 วัตถุระเบิด	1	1	0	0
	7.3 อื่นๆ	5	4	0	1
8	ชุมนุมประท้วง	65	65	0	0
9	ทำร้าย	391	46	267	78
10	อื่นๆ	26	26	0	0
รวม		14694	9646	3727	1321
ก่อกวน		3524			
1. ยิงรบกวน		347		18503	
2. ขวางระเบิดเพลิง		81			
3. เผาเผา		448			
4. ไปรยตะตูเรือใบ		229			
5. ตัดต้นไม้		142			
6. ถอดเนื้อตรงรถไฟ หรือ		45			
7. วัตถุต้องสงสัย		432			
8. อื่นๆ		1800			
ปะทะ		285			

ตารางที่ ๓-๘ สรุปสถิติเหตุการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประจำเดือน มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2559					
ลำดับ	เหตุการณ์	เกิด	ก่อความไม่สงบ	อาชญากรรม	
				ส่วนตัว	ไม่ทราบสาเหตุ
1	โจมตีที่ตั้ง	3	3	0	0
2	ซุ่มโจมตี	2	2	0	0
3	ยิง	382	124	225	33
	3.1 ตามยิง	160	52	93	15
	3.2 ยิงระยะประชิด	62	18	40	4
	3.3 ซุ่มยิง	45	29	16	0
	3.4 อื่น ๆ	115	25	76	14
4	ระเบิด	196	195	1	0
	4.1 วาง	191	190	1	0
	4.2 ขว้าง	5	5	0	0
	4.3 อื่นๆ	0	0	0	0
4	วางเพลิง	25	16	7	2
	5.1 โรงเรือน	1	1	0	0
	5.2 ส่วนราชการ	0	0	0	0
	5.3 อาคาร/บ้านเรือน	3	1	2	0
	5.4 ตู้โทรศัพท์	1	1	0	0
	5.5 เสาสัญญาณ/อุปกรณ์โทร	11	11	0	0
	5.6 อื่นๆ	9	2	5	2
6	ฆ่าด้วยวิธีทารุณกรรม	2	2	0	0
	6.5 ฆ่าตัดคอ	0	0	0	0
	6.2 ฆ่าแล้วเผา	2	2	0	0
	6.3 ฆ่าตัดคอแล้วเผา	0	0	0	0
7	ประสงค์ก่ออาชญากรรม	2	2	0	0
	7.1 อาวุธปืน	2	2	0	0
	7.2 วัตถุระเบิด	0	0	0	0
	7.3 อื่นๆ	0	0	0	0
8	ชุมนุมประท้วง	0	0	0	0
9	ทำร้าย	19	0	18	1
10	อื่นๆ	1	1	0	0
รวม		632	345	251	36
รวม				287	
ก่อกวน		46			
1. ยิงรบกวน		6		688	
2. ขว้างระเบิดเพลิง		0			
3. เผาซาก		2			
4. ไปยตะตูเรือใบ		0			
5. ตัดต้นไม้		1			
6. ถอดน็อตรางรถไฟ หรือเสาไฟฟ้า		0			
7. วัตถุต้องสงสัย		0			
8. อื่นๆ		37			
ปะทะ		10			

ตารางที่ ๓-๙ สถิติการเกิดเหตุการณ์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ของจังหวัดยะลา

จังหวัด ยะลา					
ลำดับ	เหตุการณ์	เกิด	ก่อความไม่สงบ	อาชญากรรม	
				ส่วนตัว	ไม่ทราบสาเหตุ
1	โจมตีที่ตั้ง	0	0	0	0
2	ชุมนุมโจมตี	1	1	0	0
3	ยิง	85	23	51	11
	3.1 ตามยิง	36	9	23	4
	3.2 ยิงระยะประชิด	12	1	10	1
	3.3 ชุมนยิง	9	6	3	0
	3.4 อื่น ๆ	28	7	15	6
4	ระเบิด	31	31	0	0
	4.1 วาง	29	29	0	0
	4.2 ขวาง	2	2	0	0
	4.3 อื่น ๆ	0	0	0	0
5	วางเพลิง	13	10	2	1
	5.1 โรงเรือน	0	0	0	0
	5.2 ส่วนราชการ	0	0	0	0
	5.3 อาคาร/บ้านเรือน	1	0	1	0
	5.4 ตู้โทรศัพท์	0	0	0	0
	5.5 เสาสัญญาณ/อุปกรณ์โทร	10	10	0	0
	5.6 อื่น ๆ	2	0	1	1
6	ฆ่าด้วยวิธีทารุณกรรม	1	1	0	0
	6.5 ฆ่าตัดคอ	0	0	0	0
	6.2 ฆ่าแล้วเผา	1	1	0	0
	6.3 ฆ่าตัดคอแล้วเผา	0	0	0	0
7	ประสงค์ก่ออาชญากรรม	2	2	0	0
	7.1 อาวุธปืน	2	2	0	0
	7.2 วัตถุระเบิด	0	0	0	0
	7.3 อื่น ๆ	0	0	0	0
8	ชุมนุมประท้วง	0	0	0	0
9	ทำร้าย	1	0	1	0
10	อื่นๆ	0	0	0	0
รวม		134	68	54	12
ก่อแกน		8			
1. ยิงรบกวน		0		145	
2. ขวางระเบิดเพลิง		0			
3. เผาขาง		1			
4. ไปรยะตูลเรือโบ		0			
5. ตัดต้นไม้		1			
6. ถอดเนื้อตรงรถไฟ หรือเสาไฟฟ้า		0			
7. วัตถุต้องสงสัย		0			
8. อื่น ๆ		6			
ปะทะ		3			

ตารางที่ ๓-๑๐ สถิติการเกิดเหตุการณ์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ของจังหวัดปัตตานี

จังหวัด ปัตตานี

ลำดับ	เหตุการณ์	เกิด	ก่อนความไม่สงบ	อาชญากรรม	
				ส่วนตัว	ไม่ทราบสาเหตุ
1	โจมดีที่ตั้ง	0	0	0	0
2	ชุมนุมโจมดี	0	0	0	0
3	ยิง	134	53	61	20
	3.1 ตามยิง	60	21	29	10
	3.2 ยิงระยะประชิด	27	12	12	3
	3.3 ชุมนยิง	21	17	4	0
	3.4 อื่น ๆ	26	3	16	7
4	ระเบิด	71	70	1	0
	4.1 วาง	70	69	1	0
	4.2 ขว้าง	1	1	0	0
	4.3 อื่นๆ	0	0	0	0
5	วางเพลิง	10	5	4	1
	5.1 โรงเรียน	1	1	0	0
	5.2 ส่วนราชการ	0	0	0	0
	5.3 อาคาร/บ้านเรือน	2	1	1	0
	5.4 ตู้โทรศัพท์	1	1	0	0
	5.5 เสาสัญญาณ/อุปกรณ์โทรคมนาคม	0	0	0	0
	5.6 อื่นๆ	6	2	3	1
6	ฆ่าด้วยวิธีทารุณกรรม	1	1	0	0
	6.5 ฆ่าตัดคอ	0	0	0	0
	6.2 ฆ่าแล้วเผา	1	1	0	0
	6.3 ฆ่าตัดคอแล้วเผา	0	0	0	0
7	ประสงค์ก่ออาชญากรรม	0	0	0	0
	7.1 อาชญากรรม	0	0	0	0
	7.2 วัตถุประสงค์	0	0	0	0

ตารางที่ ๓-๑๐ สถิติการเกิดเหตุการณ์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ของจังหวัดปัตตานี (ต่อ)

จังหวัด ปัตตานี

	7.3 อื่นๆ	0	0	0	0
8	ชุมนุมประท้วง	0	0	0	0
9	ทำร้าย	6	0	6	0
10	อื่นๆ	1	1	0	0
รวม		223	130	72	21
				93	
ก่อกวน		23	247		
1. ยิงรบกวน		5			
2. ขว้างระเบิดเพลิง		0			
3. เหยียง		1			
4. ไปรยตะตูเรือใบ		0			
5. ตัดต้นไม้		0			
6. ถอดน็อตรางรถไฟ หรือ เสาไฟฟ้า		0			
7. วัตถุต้องสงสัย		0			
8. อื่นๆ		17			
ปะทะ		1			

ตารางที่ ๓-๑๑ สถิติการเกิดเหตุการณ์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ของจังหวัดนราธิวาส

จังหวัด นราธิวาส					
ลำดับ	เหตุการณ์	เกิด	ก่อความไม่สงบ	อาชญากรรม	
				ส่วนตัว	ไม่ทราบสาเหตุ
1	โจมตีที่ตั้ง	3	3	0	0
2	ซุ่มโจมตี	1	1	0	0
3	ยิง	136	40	94	2
	3.1 ตามยิง	51	18	32	1
	3.2 ยิงระยะประชิด	18	4	14	0
	3.3 ซุ่มยิง	12	6	6	0
	3.4 อื่น ๆ	55	12	42	1
4	ระเบิด	86	86	0	0
	4.1 วาง	84	84	0	0
	4.2 ขวาง	2	2	0	0
	4.3 อื่นๆ	0	0	0	0
5	วางเพลิง	1	0	1	0
	5.1 โรงเรือน	0	0	0	0
	5.2 ส่วนราชการ	0	0	0	0
	5.3 อาคาร/บ้านเรือน	0	0	0	0
	5.4 ตู้โทรศัพท์	0	0	0	0
	5.5 เสาสัญญาณ/อุปกรณ์โทร	0	0	0	0
	5.6 อื่นๆ	1	0	1	0
6	ฆ่าด้วยวิธีทารุณกรรม	0	0	0	0
	6.5 ฆ่าตัดคอ	0	0	0	0
	6.2 ฆ่าแล้วเผา	0	0	0	0
	6.3 ฆ่าตัดคอแล้วเผา	0	0	0	0
7	ประสงค์ต่ออาวุธ	0	0	0	0
	7.1 อาวุธปืน	0	0	0	0
	7.2 วัตถุระเบิด	0	0	0	0
	7.3 อื่นๆ	0	0	0	0
8	ข่มขืนประห้วง	0	0	0	0
9	ทำร้าย	10	0	9	1
10	อื่นๆ	0	0	0	0
รวม		237	130	104	3
ก่อความ		11			
1. ยิงรบกวน		1		253	
2. ขวางระเบิดเพลิง		0			
3. เผาขาง		0			
4. ไปรยตะดูเรือใบ		0			
5. ตัดต้นไม้		0			
6. ถอดน็อตรางรถไฟ หรือเสาไฟฟ้า		0			
7. วัตถุต้องสงสัย		0			
8. อื่นๆ		10			
ปะทะ		5			

จากเหตุการณ์การก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ของประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นเวลาหลายปีเกิดเหตุการณ์จำนวนมากในแต่ละรอบเดือน ในด้านการสืบสวน สอบสวน เมื่อเกิดเหตุแล้วเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการสืบสวน สอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อทราบว่าใครเป็นผู้กระทำความผิดแล้วยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขออนุมัติออกหมายจับเพื่อให้ได้ตัวมาดำเนินคดีอาญาที่มีการเกิดเหตุ ในการสืบสวนติดตามจับกุมตัวผู้ถูกออกหมายจับเมื่อได้ตัวมาแล้ว มีทั้งให้การรับสารภาพ ภาคเสธ ปฏิเสธ หรือแม้กระทั่งบุคคลที่มีการเรียกตัวมาสอบถามข้อมูลที่มีใช้เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ข้อเท็จจริงที่ได้จากการซักถามก็ดี การสอบสวนก็ดีพบว่า การก่อเหตุความรุนแรงในแต่ละคดีที่เกิดขึ้นมีการแบ่งหน้าที่กันทำ แบ่งพื้นที่ในการก่อเหตุ จะมีผู้นำอาชญากรที่จะใช้ไปส่งไปยังจุดนัดหมาย แล้วผู้ลงมือก่อเหตุจะนำไปใช้ในการก่อเหตุ เมื่อก่อเหตุแล้วจะนำอาวุธที่ใช้ในการก่อเหตุไปไว้ยังจุดที่กำหนดไว้ แล้วจึงมีการหลบหนีไปโดยไม่เอาอาวุธที่ก่อเหตุนั้นติดตัวไปด้วย เพื่อมิให้ตกเป็นเป้าสายตาของคนทั่วไป ผู้ทำหน้าที่ต่างๆ ไม่จำเป็นที่จะต้องทราบว่าใครทำหน้าที่อะไร มีเพียงทำหน้าที่ๆ ของตนตามที่ได้รับคำสั่งมาให้เสร็จสิ้นไปในแต่ละภารกิจเท่านั้น ฝ่ายการข่าวของทหาร ตำรวจ ปกครอง ในพื้นที่จะทราบเพียงข้อมูลของบุคคลที่เป็นผู้ลงมือก่อเหตุบางส่วนตามที่มีผู้ให้ข้อมูล หรือมีการซักถามจากบุคคลที่ถูกจับกุมได้ แต่ครั้งมาถึงประเด็นปัจจัยที่ใช้สนับสนุน คือ เงิน หรือทรัพย์สิน ย่อมไม่มีความแตกต่างจากองค์กรอาชญากรรมต่างๆ ถึงแม้จะมีการกล่าวอ้างว่าเป็นการกระทำที่มีอุดมการณ์แต่อย่างไรก็ตามการขับเคลื่อนที่บุคคลจะเป็นคนเดียวหรือหลายคนก็ตามการพักอาศัย การกินอยู่ ยารักษาโรค ยานพาหนะ เครื่องใช้ต่างๆ ที่สำคัญคือ ระยะเวลาในการคงอยู่ของกลุ่มบุคคล การก่อเหตุการณ์เป็นระยะตามห้วงเวลาต่างๆ นานนับสิบปีที่ผ่านมามีความจำเป็นจะต้องใช้เงินเป็นปัจจัยในการดำรงอยู่ทั้งสิ้น การก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ก็เช่นเดียวกัน การก่อเหตุการณ์ความรุนแรงต่างๆ ในพื้นที่ตามที่ปรากฏแนวทางและวิธีการในการสืบสวน สอบสวน จะต้องเริ่มจาก

๑. มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

๒. สืบสวนหาตัวผู้ก่อเหตุ

๓. เมื่อทราบว่าเป็นบุคคลใด ออกหมายจับ

๔. ติดตามจับกุมมาเพื่อให้ได้ตัวส่งพนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาล

๕. ทำการสอบสวนขยายผลเพื่อทราบว่า นอกจากบุคคลที่ถูกออกหมายจับและจับกุมตัวได้แล้วนั้น (ผู้ต้องหาจัดอยู่ในระดับกลุ่มของบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดี ขั้นที่ ๑. ว่า มีบุคคลใดเกี่ยวข้องเพิ่มเติมอีกหรือไม่ (พวกที่ถูกให้การถึงนี้จัดเป็นผู้เกี่ยวข้องในคดีลำดับ ขั้นที่ ๒. เกี่ยวข้องอย่างไร ซึ่งหากผู้ถูกจับกุมหรือให้ข้อมูลให้การถึงบุคคลใด ในการดำเนินคดีอาญานั้นถือว่าเป็นคำชัดทอดของผู้ถูกกล่าวหา ผู้กล่าวหาจะใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อยืนยันการกระทำความผิดของบุคคลใดไม่ได้หรือรับฟังได้เพียงเบาบางจะต้องหาพยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุนยืนยันให้รับฟังได้เพียงพอในระดับปราศจากข้อสงสัยว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิด ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินคดีอาญากับบุคคลที่มีการให้การพาดพิงถึงเหล่านี้เป็นอย่างมาก

๖. สำหรับบุคคลที่สนับสนุนทางการเงินเงิน ปัจจัยต่างๆ ให้กับกลุ่มผู้ต้องหา ไม่ว่าจะ เป็นระดับชั้นที่ ๑ หรือ ชั้นที่ ๒ ก็ดีถึงปัจจุบันนี้ยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานข้อเท็จจริงทางคดีพอฟังได้ ว่ามีบุคคลใดเป็นผู้เกี่ยวข้องที่เป็นผู้สนับสนุนทางการเงิน ปัจจัย ให้กับผู้ที่ก่อความไม่สงบเหล่านี้ แต่อย่างใด

ข้อมูลที่รวบรวมได้มากเพียงใดย่อมส่งผลต่อการวิเคราะห์ที่แม่นยำ ชัดเจน และ ทำให้การสังเคราะห์มีความเป็นเหตุเป็นผล สามารถระบุจุดอ่อน จุดแข็ง ความเสี่ยง และนำไปสู่การ วางแผนอย่างเป็นขั้นตอนตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาไว้วงหน้าทางหนีทีไล่ไว้วงหน้าได้ จนทำให้งานหรือภารกิจหรือการประกอบกิจการที่มียุ่งยากกลายเป็นงานหรือภารกิจที่ไม่ยุ่งยากได้ อย่างง่ายดาย ข้อมูลด้านการข่าวโดยปกติทั่วไปที่มาจาก บุคคล เอกสาร แต่จะมีความถูกต้องของ ข้อมูลที่ได้มาเพียงใดหรือไม่ต้องประกอบด้วย ความน่าเชื่อถือของตัวบุคคล เอกสาร หรือที่มาของข้อมูล นั้นเป็นสำคัญ ข้อมูลการข่าวเกี่ยวกับความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ก็เช่นกัน ดังจะเห็นได้ว่า การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในแต่ละพื้นที่นั้น เป็นไปในทางเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นมาแล้ว จึงค่อยหาข่าวว่าใครเป็นผู้ก่อเหตุ มูลเหตุจูงใจน่าจะมาจากเรื่องใด แต่ก่อนเกิดเหตุ นั้นเหตุใดฝ่ายรัฐ จึงไม่ทราบล่วงหน้าจะได้วางแผนป้องกันด้วยความรอบคอบเพื่อมิให้เกิดความเสียหาย มีจำนวนน้อย ครั้งมากที่ฝ่ายรัฐจะทราบข้อมูลการข่าวแล้วสามารถป้องกันเหตุได้ และกรณีเช่นนี้ข้อมูลการข่าว ที่ได้มามักจะมาจากบุคคลเป็นสำคัญ

การหาแหล่งข้อมูลการข่าวนอกเหนือไปจากที่เคยกระทำมาหรือไม่ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง ว่าผู้ก่ออาชญากรรมมักจะศึกษาเรียนรู้วิธีการทำงานของฝ่ายรัฐได้เช่นกัน มีการพัฒนาขีดความสามารถ วิธีการในการก่อเหตุเพื่อให้การก่อเหตุการณ์ประสบผลสำเร็จ เกิดความเสียหายที่รุนแรงเป็น จำนวนมาก และเมื่อก่อเหตุแล้วต้องหลบหนีการสืบสวนจับกุมจากฝ่ายรัฐให้ได้ ลงมือปฏิบัติการมาก ครั้งเพียงใดย่อมทำให้มีประสบการณ์และความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

“ธุรกรรมทางการเงิน” หากมองอย่างผิวเผินก็เป็นเรื่องของบุคคลทั่วไปสามารถกระทำได้ แต่ละสถาบันการเงินก็จะทราบเฉพาะข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของลูกค้าตนเป็นสำคัญ ไม่ทราบว่าแท้จริงแล้วสถานะการเงินในพื้นที่ตั้งของสถาบันการเงินที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันว่ามีการทำ ธุรกรรมทางการเงินมากน้อยเท่าใด เบ็ดเสร็จแล้วกระแสการเงินในภาพรวมของพื้นที่นั้นเป็นจำนวน เท่าใด ในบริบทของสถาบันการเงินอยากทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการเงินภาพรวมนี้หรือไม่ เพื่อวิเคราะห์ตลาด ลูกค้า เพื่อวางแผนในการประกอบกิจการให้มีลูกค้ามาใช้บริการของธนาคาร ตนให้มากที่สุด เพื่อนำไปสู่ผลกำไรในการประกอบการให้มากที่สุด หากเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็ต้องการทราบว่า การก่ออาชญากรรมรายใดมีการทำธุรกรรมทางการเงินโดยบุคคลใดไปยังบุคคลใด เพื่อดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น เป็นต้น ข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินจึงมีประโยชน์ ในบริบทที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับผู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ด้านใดเป็นสำคัญ

การใช้ช่องทางสถาบันการเงินเป็นช่องทางหนึ่งที่บุคคลทั่วไปรวมทั้งผู้ก่ออาชญากรรม ใช้เป็นช่องทางในการได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด การฟอกเงิน มีการปกปิด อำพราง ซ่อนเร้น แหล่งที่มาที่แท้จริง เพื่อให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สิน ใช้สนับสนุนการกระทำความผิด และหากไม่มั่นใจก็คงไม่ทิ้งร่องรอยไว้ให้ถูกสืบสวนติดตามจับกุมหากเป็นการทำธุรกรรมทางการเงิน ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หากในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็จะมุ่งไปที่ว่าฝ่ายผู้กระทำ

ความผิดมีการทำธุรกรรมทางการเงินหรือไม่โดยใคร แล้วสืบสวนจับกุมมาดำเนินคดีที่ผ่านมาการก่ออาชญากรรมทั่วไปมีการแบ่งหน้าที่กันทำ แต่ละขั้นตอนแต่ละหน้าที่ที่แบ่งกันทำ มีการติดต่อเพื่อไม่ให้เป็นที่มาของการสืบสวนติดตามว่ามีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ไม่จำเป็นที่จะต้องรู้ว่าใครทำหน้าที่อะไรบ้าง มีการออกแบบการทำงานไว้เป็นระบบ การก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ก็เช่นกัน

นำ "ข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงิน" มาใช้ประโยชน์ในด้านอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ได้อีกหรือไม่ ?

การข่าว - ข้อมูล - สถานการณ์ในขณะนั้น - ความต้องการของลูกค้า (DEMAND) มากน้อยขนาดไหน / การสนองตอบความต้องการเป็นอย่างไร ในขณะนั้น (SUPPLY)

วงรอบของการเกิดเหตุการณ์

ปัจจุบัน ข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ง. ในฐานะหน่วยสนับสนุนข้อมูล

๑. เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดขึ้นมาแล้ว ตรวจสอบว่ามีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเงินของบุคคลที่เป็นเป้าหมายหรือไม่ หรือใช้เป็นพยานหลักฐานทางคดีหากมีกรณีที่มีการร้องทุกข์เป็นคดีอาญาอีกส่วนหนึ่ง

๒. ยังไม่เกิดเหตุการณ์ แต่มีข้อมูลการข่าวที่คาดการณ์ว่าอาจมีกรณีที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย สนับสนุนตรวจสอบว่ามีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเงินของบุคคลที่เป็นเป้าหมายหรือบุคคลตามสัญชาติที่มีการข่าวบ้างหรือไม่

กรณีเช่นนี้ ผู้ศึกษาวิจัยเห็นว่า การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงานมีและนำมาใช้ประโยชน์ได้เพียง ๕๐% เท่านั้น รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ป.ป.ง. มีสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้แม้อาจไม่มีกรณีตามข้อ ๑ และ ๒ เกิดขึ้นแต่อย่างใด แต่เป็นในบริบทของการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน พฤติกรรมการเคลื่อนไหวทางการเงิน ได้ตั้งแต่ เป็นรายจังหวัด ภูมิภาค พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน บุคคลซึ่งมีสัญชาติเป้าหมายที่ควรเฝ้าระวังที่พบข้อมูลการทำธุรกรรม เป็นต้น

แม้ว่าภารกิจหลักของสำนักงาน ป.ป.ง. เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินเพื่อใช้ประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายทางคดีเป็นหลักก็ตาม ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่มีอยู่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์สถานการณ์ตามปัจจัยแวดล้อมและในบริบทต่างๆ ได้เป็นอย่างดีรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อยอดได้อย่างมาก

พฤติกรรมในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีลักษณะของการแบ่งหน้าที่กันทำ ตัดตอนระหว่างกัน ไม่จำเป็นที่แต่ละกลุ่ม หรือบุคคลที่ทำหน้าที่แตกต่างกันจะต้องรู้จักกันแต่อย่างใด ซึ่งทำให้เกิดปัญหา อุปสรรค ต่อการดำเนินการกับกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ในการสนับสนุนทางการเงิน ปัจจัยต่างๆ ให้กับกลุ่มที่ลงมือก่อเหตุการณ์ความรุนแรง จนถึงในปัจจุบันนี้กล่าวได้ว่า ฝ่ายความมั่นคง หน่วยงานต่างๆ ยังหาความเชื่อมโยงในเชิงประจักษ์เพื่อดำเนินการตามกฎหมายกับกลุ่มที่ทำหน้าที่ทางด้านการเงินให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบได้เลยเมื่อไม่อาจตัดเส้นทางการเงิน หรือเปรียบได้กับเส้นโลหิตของมนุษย์ก็ส่งผลให้ยังมีความเคลื่อนไหวของการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ อยู่อย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน

ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานไปยังสำนักงาน ปปง. เป็นข้อมูลสำคัญที่ทำให้เห็นว่า บุคคลใดมีภูมิสำเนาอยู่ที่ใด มีการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินด้วยบัญชีใด สถาบันการเงินใด สาขาใด เมื่อวันที่เท่าไร จำนวนเงินแต่ละครั้งเท่าใด มีคู่ทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินแต่ละครั้งหรือไม่ เป็นใคร ซึ่งข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินเหล่านี้สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานจะต้องเก็บข้อมูลแล้วรายงานให้สำนักงาน ปปง. ทราบ อันจะทำให้สำนักงาน ปปง. ทราบพฤติกรรมทางการเงินที่เป็นพยานหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งการใช้ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินดังกล่าวเพื่อเป็นพยานหลักฐานทางคดีที่เกิดขึ้นพบว่ามีการใช้ประโยชน์ค่อนข้างน้อยมากเนื่องจากด้วยปัญหาอุปสรรคที่กล่าวมาในข้างต้นส่วนหนึ่ง และจากการสืบสวนของสำนักงาน ปปง. จากรายชื่อบุคคลผู้กระทำความผิดก่อเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ยังไม่พบความเคลื่อนไหวทางการเงินจากบัญชีธนาคารของบุคคลที่เป็นผู้ก่อเหตุทั้งการโอน รับโอน ที่พบความผิดปกติ หรือ เชื่อมโยงไปยังบุคคลต่างๆ แต่อย่างใด แม้ที่ผ่านมาจากข้อมูลในด้านการข่าวของหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีรายงานว่ามีการบริจาคเงินจากชาวบ้านต่อคนจำนวนไม่มากนักและคาดการณ์ว่าอาจใช้เป็นเงินที่สนับสนุนในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่แต่ก็ยังไม่ปรากฏจากพยานหลักฐานที่ชัดเจนที่พอจะดำเนินคดีกับบุคคลใดๆ ได้แต่อย่างใด ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคในการปิดหรือตัดเส้นทางการเงินที่ใช้ในการสนับสนุนการก่อเหตุได้

รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินหากมีการมุ่งใช้ในลักษณะเพียงแง่มุมในทางคดีหรือด้านอื่นซึ่งอาจเป็นประโยชน์อยู่บ้างหรืออาจไม่เป็นประโยชน์เลย หากการนำไปใช้ไม่อาจปรับ ประยุกต์ หรือพลิกแพลงใช้กับข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลอื่นข้อมูลของหน่วยงานด้านความมั่นคง ทหาร ตำรวจ ปกครอง หน่วยราชการอื่นๆ เกี่ยวกับการเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่รายวัน ซึ่งเป็นข้อมูลที่บอกให้ทราบว่า ในวันนี้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรง เช่น ระเบิดฆ่าตัดคอ ยิ่ง เป็นต้น ในท้องที่ต่างๆ มีทั้งผู้ได้รับบาดเจ็บ และเสียชีวิต เก็บเป็นสถิติข้อมูลในการรายงานให้หน่วยบังคับบัญชาทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อาจใช้ประโยชน์ในด้านการสืบสวนสอบสวนทางคดีอาญา การข่าว การเปรียบเทียบสถิติข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ในแต่ละรอบเดือนของปีที่ผ่านมาและไม่อาจใช้ประโยชน์ในแง่มุมอื่นอีกได้ซึ่งการนำไปใช้ประโยชน์ด้านใดขึ้นอยู่กับบริบทภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานผู้เก็บรักษาข้อมูลนั้นเป็นสำคัญ สำนักงาน ปปง. มิได้เป็นหน่วยงานที่ตั้งอยู่และรับผิดชอบในด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้แม้บทบาทภารกิจตามอำนาจหน้าที่จะเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายกรณีเมื่อมีความผิดมูลฐานใดมูลฐานหนึ่งหรือหลายมูลฐานเกิดขึ้นซึ่งรวมทั้งความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายก็ตาม แต่นั่นคือการดำเนินการกับทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งไม่สืบสวนตามพยานหลักฐานทางคดีแล้วจะพบกับทางตันไม่พบว่าผู้ที่เป็นผู้ต้องหาผู้เกี่ยวข้องได้ไปซึ่งทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามกฎหมายจากการก่อความไม่สงบทั้งยังไม่อาจเชื่อมโยงไปถึงบุคคลที่เป็นผู้สนับสนุนทางการเงินให้กับกลุ่มบุคคลเหล่านั้นได้ ซึ่งหากพิจารณาจากบริบทของสำนักงาน ปปง. ด้านนี้การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานแทบจะไม่มีประโยชน์เลย

รายงานการธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่ถือว่าเป็นจุดแข็งนั้นย่อมไม่เกิดประโยชน์หรือเกิดประโยชน์น้อยหากสำนักงาน ป.ป.ง. หากไม่อาจประยุกต์วิธีการ แนวคิด เพื่อให้การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลซึ่งถือเป็นการนำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติ

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ด้านการข่าวกรองที่ผ่านมาเกี่ยวกับข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

ในด้านการข่าว สำนักงาน ป.ป.ง. เป็นหน่วยงานหนึ่งของการประชุมหน่วยงานด้านการข่าวเกี่ยวกับความมั่นคงที่เข้าร่วมการประชุมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ดังนี้

ตารางที่ ๓-๑๒ การประชุมหน่วยงานด้านการข่าวเกี่ยวกับความมั่นคง

ลำดับ	การประชุม	วัตถุประสงค์การประชุม	จัดโดย	ที่
๑	ผู้ประสานงานข่าวเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายสากล	๑.เพื่อประเมินสถานการณ์ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ๒.การแลกเปลี่ยนข่าวสาร สนง.ปปง.เกี่ยวกับการฟอกเงิน(การดำเนินคดีในความรับผิดชอบของ สนง.ปปง.) ๓.หาหรือเรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล/กองข่าว	กรุงเทพมหานคร
๒	กลุ่มงานข่าว ด้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ	บูรณาการในการวางแผน อำนาจการ ประสาน การปฏิบัติและกำกับดูแลงานด้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ/การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของส่วนราชการ	ศูนย์ปฏิบัติการปฏิบัติที่ ๓ กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ส่วนรับผิดชอบ/ส่วนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ	กรุงเทพมหานคร
๓	คณะกรรมการติดตามเส้นทางการเงินเครือข่ายยาเสพติดและกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	ติดตามความคืบหน้าเป้าหมายเครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดรายสำคัญที่มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง รวมถึงภัยแทรกซ้อนอื่นๆ นำไปสู่การบูรณาการด้านการข่าวกับหน่วยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมร่วมกัน	ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดชายแดนใต้ กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๔ ส่วนหน้า/สำนักอำนาจการข่าวกรอง	ค่ายเสนาณรงค์ หาดใหญ่ สงขลา

การประชุมแต่ละคณะจะเป็นการประชุมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อแสวงหาข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์เพื่อใช้ทางด้านการสืบสวนสอบสวนเมื่อเกิดความไม่สงบขึ้นในพื้นที่และมีข้อสั่งการแนวทางการดำเนินการกับเรื่องนั้นซึ่งเป็นมาตรการบังคับใช้กฎหมายทางอาญา และสนับสนุนข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินการข่าว นอกจากนี้จะมีการประชุมติดตามเป็นรายคดีเพื่อทราบว่ามียุทธศาสตร์ของผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเพื่อพิสูจน์ทราบว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการก่อเหตุเป็นใครเพื่อนำไปสู่การดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายเป็นสำคัญ ซึ่งการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ป.ป.ง. มีมาใช้ในลักษณะนี้เป็นการนำมาใช้ที่ได้รับประโยชน์ค่อนข้างน้อยและเป็นมาตรการตั้งรับรอเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นมาก่อนจึงไล่ตามจับกุมผู้ก่อเหตุมาดำเนินการตามกฎหมายและผู้ก่อเหตุที่ลงมือก่อเหตุจะเป็นเพียงลูกมีระดับล่างของขบวนการทั้งสิ้นเทียบเคียงได้กับผู้ก่อเหตุที่ลงมือกระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การลักลอบขนส่งทรัพยากรธรรมชาติผิดกฎหมาย ซึ่งมีการวางแผนการตัดตอนไว้เป็นทอดๆ อย่างเป็นระบบทำให้ยากแก่การสืบหาให้ถึงตัวการผู้อยู่เบื้องหลังที่คอยสั่งการขับเคลื่อนอยู่เบื้องหลังโดยไม่ต้องลงมือก่อเหตุด้วยตนเอง

ในความเป็นจริงแล้วความสำคัญของข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่รายงานมายังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองรอง ข่าวกรองทางการเงินเป็นข้อมูลในเชิงประจักษ์สามารถพิสูจน์ทราบระบุตัวตนของผู้ทำธุรกรรมและหรือกรณีที่มีคู่ทำธุรกรรมรวมทั้งบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน มีความชัดเจนแน่นอนของข้อมูล ผู้จัดเก็บข้อมูลคือสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานตามกฎหมายเชื่อถือและยืนยันความถูกต้องได้การจัดเก็บมีทั้งการจัดเก็บในรูปของเอกสารและไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ตลอดจนหากพบว่ามีพฤติกรรมการทำธุรกรรมรายใดจะมีการวิเคราะห์ความผิด ความสลับซับซ้อนที่พบจากพฤติกรรมในการทำธุรกรรมรายนั้นเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยแจ้งเบาะแสให้สำนักงาน ป.ป.ง. ทราบเป็นการเฉพาะอีกด้วย ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนี้มีคุณลักษณะของข่าวกรองทางยุทธศาสตร์และข่าวกรองเพื่อความมั่นคง นำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน การบริหารงานในบริบทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง การเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ได้เป็นอย่างดี

การรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนี้เป็นรายงานที่มีลักษณะเชิงบังคับตามกฎหมายที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานมายังสำนักงาน ป.ป.ง. ไม่น้อยกว่า พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นต้นมาจึงทำให้สามารถสืบค้นข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในอดีตต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันมีความยืดหยุ่นในตัวเองสามารถสืบค้นได้ในทันทีที่ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนี้จึงมีคุณลักษณะที่เหมาะสมแก่การนำมาใช้ประโยชน์เป็นการข่าวกรองทางการเงินที่มีการรายงานเข้ามาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ เป็นปัจจุบัน มีความอ่อนตัว หากมีการนำมาใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ คาดการณ์ วางแผนทั้งในเชิงป้องกันและปราบปรามได้อย่างเหมาะสมทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความมั่นคงของประเทศ นอกเหนือจากการใช้ประโยชน์ตามภารกิจปกติของสำนักงาน ป.ป.ง. ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงาน ป.ป.ง. จึงมีความพร้อมตามกฎหมายในการสนับสนุนข้อมูลด้านการข่าวกรองทางการเงินนี้ให้กับหน่วยงานต่างๆ ได้ ในการศึกษาวิจัยนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการ

สัมภาระเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ผู้เชี่ยวชาญด้านความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน ๗ ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชญากรรมทางการเงินหรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ จำนวน ๓ ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการข่าวกรองในสามจังหวัดชายแดนใต้จำนวน ๓ ท่าน รายละเอียดปรากฏในภาคผนวกในการปฏิบัติงานในพื้นที่อยู่บนประเด็นที่มีการหยิบยกข้อแตกต่างของชาติพันธุ์ ศาสนา การศึกษา ของประชาชนชาวไทยมุสลิมในพื้นที่เป็นข้อกล่าวอ้างในการต่อต้านรัฐมาโดยตลอด การดำเนินการแก้ไขปัญหาของรัฐจึงตั้งอยู่บนความละเอียดอ่อน ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องมีความชัดเจน เป็นเหตุเป็นผลด้วยเหตุผลดังกล่าวเจ้าหน้าที่รัฐจึงมีความจำเป็นจะต้องมีข้อมูลด้านการข่าวกรองให้มากที่สุด เพื่อการปฏิบัติงานที่ต้องมีความชัดเจน แม่นยำ

การดำเนินการของรัฐที่สำคัญด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เพื่อแก้ไขปัญหาการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบที่มีมาอย่างต่อเนื่องยาวนานและดำรงอยู่ยังไม่ทำที่ว่าจะจบสิ้นลงเมื่อใดซึ่งมีความแตกต่างจากการก่ออาชญากรรมทั่วไปที่เกิดขึ้นเฉพาะรายเฉพาะช่วงเวลาหนึ่ง การดำรงอยู่ของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบโดยกล่าวอ้างถึงความแตกต่างดังกล่าวมาในข้างต้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันคือการแบ่งแยกดินแดนจึงมีลักษณะของการก่ออาชญากรรมที่เป็นระบบมีเครือข่ายขบวนการขนาดใหญ่ ซึ่งองค์กรขนาดใหญ่ในลักษณะนี้ไม่อาจดำรงอยู่ได้หากไม่มีเงินทุน หรือการสนับสนุนทางการเงินและทรัพย์สินเพื่อใช้ขับเคลื่อนกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการก่อเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เป็นกิจกรรมด้านหนึ่งของเครือข่ายขบวนการนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการต่อสู้กับรัฐ จากการสืบสวนรวบรวมข้อมูลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงในพื้นที่ได้ข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกันว่า เครือข่ายขบวนการนี้ใช้เงินทุนทรัพย์สินจากแหล่งใดในการขับเคลื่อนขบวนการให้คงอยู่ได้อย่างต่อเนื่อง พอสรุปได้ว่าแหล่งเงินทุนนั้นมีที่มาจาก

๑. ภายในประเทศ

๑.๑ จากรัฐสนับสนุน

๑.๑.๑ มาจากเงินงบประมาณในการสนับสนุนด้านการศึกษาให้กับโรงเรียนเอกชนทั้งในระบบ และนอกระบบในพื้นที่ทั้งที่จัดตั้งเป็นมูลนิธิ และที่มีได้จัดตั้งเป็นมูลนิธิ

๑.๑.๒ งบประมาณขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในโครงการต่างๆ

๑.๒ จากการจัดหาเอง จากคนในพื้นที่ การรับบริจาค (เงินชะกาต) กองทุนสัจจะวันละ ๑ บาท จากการประกอบอาชีพทั้งภาคเกษตรกรรม การใช้ทรัพยากรในพื้นที่ ของในพื้นที่จากการระดมทุนในรูปสหกรณ์ในพื้นที่

๑.๓ จากภัยแทรกซ้อนในพื้นที่ การก่ออาชญากรรมในพื้นที่ เช่น ยาเสพติด ลักลอบศุลกากร

๒. จากต่างประเทศ

๒.๑ การขอรับสนับสนุนจากองค์กรของประเทศต่างๆ เพื่อกิจการด้านการศึกษาศาสนา แล้วนำมาใช้ผิดวัตถุประสงค์

๒.๒ การขอรับบริจาคจากบุคคล ชุมชน องค์กรต่างๆ ที่อยู่ในต่างประเทศ

ทั้งนี้ข้อมูลต่างๆ ดังกล่าวนี้มีที่มาจากการการซักถามบุคคลในพื้นที่ การคาดคะเนความเชื่อได้ยังไม่ถึงขนาดปรากฏข้อเท็จจริงที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานที่จะเชื่อมโยงอย่างเป็นรูปธรรมนำไปสู่การดำเนินการตามกฎหมายได้ ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามที่ผ่านมาแทบจะไม่มีเลยก็ว่าได้ ซึ่งเป็นเครื่องยืนยัน สนับสนุน ให้เห็นว่ารัฐยังไม่ประสบผลสำเร็จการดำเนินการตัดท่อน้ำเลี้ยงของการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินงบประมาณที่มาจากภาครัฐสนับสนุนด้านการศึกษา การพัฒนาท้องถิ่น การกำกับและตรวจสอบว่ามีการนำไปใช้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่ การแสดงบดุลของมูลนิธิในแต่ละปีซึ่งเป็นงานปกติของภาครัฐทั้งสิ้นขาดการดำเนินการอย่างจริงจังจึงทำให้เป็นปัญหาสะสมต่อเนื่องมาเป็นเวลานานจนถึงปัจจุบันได้มีการแก้ไขให้เป็นรูปธรรมแต่อย่างไร

ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องนี้พบว่ามีการใช้ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ปปง. ในด้านการข่าวกรองทางการเงินค่อนข้างน้อยมาก ในบางบริบทเท่านั้นจึงยังไม่เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เท่าที่ควร

ปัญหาข้อขัดข้องที่สำคัญ

จากข้อเท็จจริงจากการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ในการศึกษาวิจัยนี้ ยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงจากการนำข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ปปง. มีมาใช้ประโยชน์ด้านข่าวกรองทางการเงินที่จะนำไปสู่การดำเนินการกับบุคคลที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งไม่สอดคล้องกับการประกอบกิจการ อาชีพ ฐานะที่มีอยู่จริง โดยใช้กฎหมายปกติที่มีอยู่ดำเนินการกับบุคคลเหล่านั้นไปตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วย ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบันมีการนำข้อมูลธุรกรรมทางการเงินมาใช้ด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มีลักษณะดังนี้

๑. เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้แล้วจากการสืบสวนทราบว่าบุคคลใดที่เกี่ยวข้องกับการก่อเหตุแล้วจึงนำมาทำการตรวจสอบจากรายชื่อบุคคลดังกล่าวว่ามีการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินบ้างหรือไม่ (เมื่อเกิดเหตุแล้ว)

๒. เมื่อปรากฏจากข้อมูลการข่าวเกี่ยวกับบุคคลเป้าหมายรายใดที่ฝ่ายความมั่นคงหรือหน่วยข่าวได้ทราบมา แล้วมีการขอข้อมูลด้านต่างๆ ที่แต่ละหน่วยอาจมีเกี่ยวกับบุคคลนั้นมาใช้ประกอบการพิจารณา (เกิดเหตุแล้ว หรือเป็นเป้าหมายที่เฝ้าระวัง)

จากการสัมภาษณ์บุคคลจากหน่วยงานด้านความมั่นคงซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้จึงทำให้ทราบบริบท ที่มาของการสนับสนุนทางการเงินและทรัพย์สินให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ แต่การดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลที่เกี่ยวข้องแทบจะไม่มีดำเนินการที่เป็นรูปธรรมแต่อย่างใด ทั้งที่ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มีมาแต่ก่อนปี พ.ศ.๒๕๔๗ และได้ทวีความรุนแรงต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่ารัฐยังไม่บรรลุเป้าหมายการแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ แนวทางการปฏิบัติของภาครัฐที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นแล้วจึงทำการสืบสวนหาตัวผู้ก่อเหตุจึงมีลักษณะของการตั้งรับและไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าเหตุการณ์ความรุนแรงจะสงบลงได้

เมื่อใด การคงอยู่ของเครือข่ายขบวนการย่อมต้องมีปัจจัยมาสนับสนุน จึงจำเป็นอย่างยั้งที่ต้องใช้มาตรการตัดท่อน้ำเลี้ยง เส้นทางการเงิน แหล่งเงินทุน ที่ใช้ในการสนับสนุนเครือข่ายขบวนการ ซึ่งจากข้อมูล การข่าว ที่ภาครัฐมียังไม่อาจเชื่อมโยงในเชิงประจักษ์และปรากฏพยานหลักฐานที่จะนำไปสู่การตามกฎหมายกับผู้สนับสนุนทางการเงินหรือทรัพย์สินแก่เครือข่ายขบวนการนี้ได้ ข้าราชการทางการเงินจากข้อมูลรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในมิติหนึ่งถูกมีการนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานทางคดีเมื่อมีเหตุการณ์ความรุนแรงหรือความผิดที่เป็นภัยแทรกซ้อนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ แม้สำนักงาน ป.ป.ง. จะมีการดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินการก่อการร้ายก็ตามแต่มิใช่เป็นกรณีที่มีการดำเนินการกับผู้ที่เป็นนายทุน ผู้สนับสนุนทางการเงินหรือทรัพย์สินที่มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับเครือข่ายขบวนการเป็นเพียงการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ศาลแพ่งมีคำสั่งประกาศให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเท่านั้นการดำเนินการดังกล่าวจึงมิใช่การตัดท่อน้ำเลี้ยง เงินทุน ที่ใช้ในการสนับสนุนเครือข่ายขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้แต่อย่างใด นอกจากนี้ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนี้ในอีกมิติหนึ่งเมื่อมีการร้องขอจากหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิสำนักงาน ป.ป.ง. ได้สนับสนุนให้ตามคำร้องขอของหน่วยงานด้านความมั่นคงเพื่อใช้ประโยชน์อีกมิติหนึ่งแต่ก็ไม่พบว่าข้อมูลนั้นได้นำไปสู่การดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลใดที่เป็นผู้สนับสนุนทางการเงินหรือทรัพย์สินแก่เครือข่ายขบวนการก่อเหตุในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้แต่อย่างใด ทั้งสำนักงาน ป.ป.ง. ก็ยังไม่เคยมีการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินมาทำการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ในลักษณะในเชิงการเฝ้าระวัง ป้องกันเหตุแต่อย่างใด ทั้งที่ข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ป.ป.ง. ได้รับรายงานจากสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานตามกฎหมายเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้น ต่อเนื่อง เป็นปัจจุบันจะทำให้ทราบข้อมูล พฤติการณ์ ความเคลื่อนไหวของข้าราชการทางการเงินสามจังหวัดชายแดนใต้ได้เป็นอย่างดีหากได้มีการนำมาทำการวิเคราะห์ ซึ่เป้า วางแผน มาตรการที่เหมาะสมในการดำเนินการรูปแบบต่างๆ โดยใช้กฎหมายที่มีอยู่ดำเนินการได้ตามปกติ

การดำเนินการของหน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เป็นไปในลักษณะของการตั้งรับเหตุการณ์เป็นสำคัญ กล่าวคือ รอให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นแล้วจึงเข้าดำเนินการสืบสวนสอบสวน พิสูจน์ทราบ ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร มีใครเกี่ยวข้องบ้าง หากมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะขอออกหมายจับก็จะดำเนินการไปตามขั้นตอน หากพยานหลักฐานที่มีไม่เพียงพอจะเก็บเป็นข้อมูลด้านการข่าวหากภายหลังปรากฏข้อมูลที่เกี่ยวข้องรับเพิ่มเติมเข้ามาก็จะนำมาเชื่อมโยงกัน ข้อมูลด้านการข่าวกรองจึงเป็นไปในลักษณะของการรวบรวมแสวงหาจากการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นเป็นเรื่อยๆ ไป จึงไม่อาจเชื่อมโยงไปถึงหรือทราบได้ว่ามีบุคคลใดในขบวนการของการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่อยู่ในระดับสูงกว่าระดับของผู้ลงมือปฏิบัติการในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบได้ ซึ่งมีการแบ่งหน้าที่กันทำอย่างเป็นขั้นตอนมีการตัดตอนป้องกันไว้เพื่อปกปิดตัวเองมิให้ถูกฝ่ายรัฐดำเนินการทางกฎหมายได้ สถานะในสังคมของคนในกลุ่มขบวนการนี้ในพื้นที่จึงเสมือนหนึ่งบุคคลทั่วไปที่มีการประกอบกิจการอาชีพทั้งภาคเอกชน ฝ่ายปกครองท้องถิ่น เกษตรกร หรือแม้แต่การ

ปฏิบัติงานในหน่วยงานของภาครัฐเอง ทำหน้าที่แตกต่างกันไปแต่มีเป้าหมายเดียวกัน จึงทำให้ยากแก่การปราบปรามแบบชดเชยดอกเบี้ยทั้งการหยิบบกเรื่องชาติพันธุ์ ศาสนา ขึ้นมาเป็นข้อกล่าวอ้างของกลุ่มเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเพราะบางฝ่ายแก่การปลุกระดมประชาชนในพื้นที่ การสนับสนุนทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งอาจมีที่มาทั้งจากการเรียกรับงบประมาณของทางราชการที่จัดสรรให้กับท้องถิ่นเพื่อใช้ในการบริหารพัฒนา เงินช่วยเหลือด้านการศึกษา เงินที่ได้รับมาจากการบริจาคจากมูลนิธิทั้งในและต่างประเทศ หรือเงินหรือทรัพย์สินจากการก่ออาชญากรรมอื่นๆ ย่อมง่ายต่อการรวบรวมและระดมมาใช้ในการสนับสนุนการคงอยู่ของขบวนการในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่อย่างต่อเนื่องมายาวนานหลายปีแม้ว่าที่ผ่านมาแต่ละรัฐบาลที่ขึ้นมามีการบริหารประเทศจะมีนโยบายต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่หลากหลายอยู่แล้วก็ตามสิ่งหนึ่งที่ทำให้การแก้ไขปัญหาของฝ่ายรัฐที่มีอยู่ยังไม่อาจประสบผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควรมาจากข้อมูลด้านการข่าวกรองที่ยังไม่อาจเชื่อมโยงเครือข่ายขบวนการการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ในส่วนของบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ลงมือก่อเหตุการณ์ความไม่สงบแต่มีสถานะทางสังคมในพื้นที่ซึ่งมีการแบ่งหน้าที่กันทำไว้นั่นเอง

สรุป

การศึกษาในบทที่ ๓ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๑ เพื่อศึกษาปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ กับงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๒ เพื่อศึกษาปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีผลการศึกษาที่ตอบวัตถุประสงค์ทั้งสองข้อดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๑ เพื่อศึกษาปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ กับงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน สรุปได้ว่า การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งทวีความรุนแรง ต่อเนื่องมาตลอดนับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้น และยังไม่เห็นว่าสงบลงได้เมื่อใด ข้อมูลด้านข่าวกรองทางการเงินที่ผ่านมามีจนถึงปัจจุบันมีการนำมาใช้ประโยชน์เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นแล้วในเชิงข้อมูลสนับสนุนประกอบการสืบสวนหาตัวผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และการเคลื่อนไหวทางการเงินเกี่ยวกับผู้ก่อเหตุในแต่ละครั้งเป็นสำคัญ นอกจากนี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการในการดำเนินการต่างๆ ในการประชุมด้านความมั่นคงเท่านั้น การคงอยู่ของเหตุการณ์ที่มีอยู่อย่างยาวนานนั้นจำเป็นต้องมีเงินทุน ทรัพย์สินมาสนับสนุนการคงอยู่นั้นทั้งฝ่ายตรงข้ามกับรัฐหรือแม้แต่ฝ่ายรัฐเองยังต้องมีการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นข้อสรุปและใช้ในการประเมินผลให้เห็นว่ามาตรการด้านต่างๆ ที่รัฐใช้ในการดำเนินการอยู่นั้นยังไม่บรรลุผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้รวมทั้งการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการข่าวกรองทางการเงินด้วย

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๒ เพื่อศึกษา**ปัญหาข้อขัดข้อง**เกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ สรุปได้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้การนำข้อมูลด้านข่าวกรองรวมทั้งข้อมูลข่าวกรองทางการเงินมีลักษณะของการตั้งรับการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นมาแล้วใช้ประโยชน์ในด้านการสืบสวน การรวบรวมพยานหลักฐาน ว่ามีบุคคลใดบ้างเป็นผู้ก่อเหตุเพื่อทำการออกหมายจับ สืบจับ นำตัวมาดำเนินคดีตามกฎหมายมาโดยตลอด ซึ่งเป็นแนวทางที่ฝ่ายรัฐมีความจำเป็นต้องใช้เป็นเครื่องมือด้านการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่คู่ขนานไปกับมาตรการด้านอื่นๆ ที่มีการดำเนินการอยู่ในขณะที่ข้อมูลการข่าวกรองทางการเงินของสำนักงาน ป.ง. นั้นได้มีการนำมาใช้ประโยชน์ในด้านข้อมูลสนับสนุนเมื่อได้รับการร้องขอจากฝ่ายความมั่นคงเพื่อใช้ประกอบการสืบสวนดำเนินคดีการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ทางนี้มีความจำเป็นที่ซึ่งแนวทางดังกล่าวเป็นการนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ได้ค่อนข้างน้อยไม่ถึง ๕๐% ของคุณค่าที่ควรนำมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นความจริงในเชิงประจักษ์มีความถูกต้องและแม่นยำ การนำมาใช้ประโยชน์ในด้านข่าวกรองทางการเงินเท่าที่ผ่านมาจึงมีข้อจำกัดเฉพาะเป็นข้อมูลสนับสนุนการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด ประกอบข้อสั่งการต่างๆ แต่เพียงเท่านั้น

บทที่ ๔

แนวทางการแก้ปัญหาด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน กับสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดแดนใต้

การศึกษาในบทที่ ๔ มีความมุ่งหมายเพื่อที่จะตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๓ เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาด้านข่าวกรองทางธุรกรรมทางการเงินกับสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีลำดับการศึกษาดังนี้

๑. วิเคราะห์ปัญหาข้อขัดข้อง
 ๒. ผลการปฏิบัติที่ผ่านมา
 ๓. แนวทางการดำเนินการของต่างประเทศ
 ๔. แนวทางการแก้ปัญหา
 ๕. สรุป
- โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิเคราะห์ปัญหา

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนของผลการศึกษาในบทที่ ๓ ที่พบว่าปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ กับงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน ในห้วงเวลาที่ผ่านมามีข้อมูลด้านข่าวกรองทางการเงินที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีการนำมาใช้ประโยชน์เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นแล้วในเชิงข้อมูลสนับสนุนประกอบการสืบสวนหาตัวผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และการเคลื่อนไหวทางการเงินเกี่ยวกับผู้ก่อเหตุในแต่ละครั้งเป็นสำคัญ นอกจากนี้ใช้เป็นข้อมูลเพียงเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการในการดำเนินการต่างๆ ในการประชุมด้านความมั่นคงเท่านั้น การคงอยู่ของเหตุการณ์ที่มีอยู่อย่างยาวนานเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าข้อสรุปมาตรการด้านต่างๆ ที่รัฐใช้ในการดำเนินการอยู่นั้นยังไม่อาจบรรลุผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้แต่อย่างใด นอกจากนี้ผลการศึกษาปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้แสดงให้เห็นว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาข้อมูลด้านข่าวกรองรวมทั้งข่าวกรองทางการเงินจะมีการนำมาใช้ประโยชน์เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เป็นรายเหตุการณ์ขึ้นแล้ว ในบริบทดังกล่าวข้อมูลการข่าวกรองทางการเงินได้มีการนำมาใช้ประโยชน์ในด้านข้อมูลสนับสนุนเมื่อได้รับการร้องขอจากฝ่ายความมั่นคงเพื่อใช้ประกอบการสืบสวนดำเนินคดีการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งแนวทางนี้การนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้จึงประโยชน์ค่อนข้างน้อยไม่ถึง ๕๐% ของคุณค่าและประโยชน์ที่ควรจะเป็น การนำข้อมูลด้านข่าวกรองรวมทั้งข้อมูลข่าวกรองทางการเงินที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันจึงมีลักษณะของการใช้ข้อมูลข่าวกรองในเชิงการตั้งรับรอการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นแล้วและนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการ

สืบสวน การรวบรวมพยานหลักฐาน ว่ามีบุคคลใดบ้างเป็นผู้ก่อเหตุเพื่อทำการออกหมายจับ สืบจับ นำตัวมาดำเนินคดีตามกฎหมาย ซึ่งรัฐยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องคงไว้และมีการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่เป็นแนวทางตามปกติที่ต้องคงมีอยู่และต้องทำคู่ขนานไปกับมาตรการด้านอื่นๆ ที่มีอยู่ไปพร้อมกัน ในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ในแต่ละรอบปีรัฐให้ความสำคัญของปัญหาในลำดับต้นๆ มีการจัดสรรงบประมาณของทางราชการสรรพกำลังเครื่องมือเป็นจำนวนมากทุ่มเทให้การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มาอย่างต่อเนื่อง โดยที่รัฐยังไม่อาจประเมินสถานการณ์ได้ว่าจะยุติปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้นและสร้างความผาสุกให้เกิดขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้เมื่อใด

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินที่มีอยู่นั้นสามารถนำมาใช้ในด้านของมาตรการเชิงรุกหรือป้องกันในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้เนื่องจากข่าวกรองทางการเงินมีลักษณะที่แตกต่างจากข้อมูลข่าวกรองด้านอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเป็นข้อมูลที่เป็นความจริง (Fact) ในเชิงประจักษ์มีความถูกต้องและแม่นยำ หากได้มีการนำมาใช้เป็นมาตรการเพิ่มเติมในเชิงรุกร่วมกับมาตรการในการปราบปราม มาตรการในการสร้างทัศนคติต่อคนในพื้นที่ที่มีการดำเนินการอยู่แล้วไปพร้อมๆ กัน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบและสร้างความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการปฏิบัติที่ผ่านมา

จากสถิติข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ปรากฏในบทที่ ๓ จะพบว่าการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบนั้นมีการกระจายการเกิดเหตุในพื้นที่อยู่โดยรอบ หากเปรียบเทียบการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้กับการป่วยเจ็บเป็นโรคร้ายไข้เจ็บแล้ว การดำเนินการของฝ่ายรัฐในการแก้ไขปัญหาเป็นเสมือนการรักษาเยียวอาการป่วยเจ็บไปตามอาการที่เกิดขึ้นเป็นระยะเฉพาะหน้าไปเรื่อยๆ เท่านั้น ยังไม่อาจค้นพบยาที่จะใช้ในการรักษาให้หายจากโรคร้ายไข้เจ็บที่เผชิญอยู่นั้นไม่ได้อย่างเด็ดขาดหากวันใดฝ่ายรัฐค้นพบวิธีการรักษาให้หายขาดจากโรคร้ายที่เผชิญอยู่ได้อย่างเด็ดขาดแล้วจึงจะนำไปสู่การค้นหามาตรการวิธีการการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุได้อย่างเป็นรูปธรรมแบบถาวรได้เป็นลำดับต่อมา

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง พ.ศ.๒๕๖๐ มีการบังคับใช้กฎหมายนั้นที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔-๑ สถิติการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

สถิติผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	
ลำดับ	ผลการดำเนินการ
๑	การขึ้นบัญชีประกาศรายชื่อผู้มีความผิดที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN List) ประกาศ ๑๑๙ ครั้ง รวมจำนวนบุคคลที่ถูกกำหนดทั้งสิ้น ๔๗๕ ราย จำแนกเป็น บุคคลธรรมดา ๓๙๐ ราย นิติบุคคล ๘๕ ราย
๒	การขึ้นบัญชีประกาศรายชื่อผู้มีความผิดที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายหรือสนับสนุนทางการเงินการก่อการร้าย ตามคำสั่งศาลแพ่ง (Thai List) ประกาศ ๔๙ ครั้ง จำนวน ๑๑๐ ราย
๓	การขึ้นบัญชีประกาศรายชื่อผู้กระทำการอันเกี่ยวกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ประกาศ ๗ ครั้ง รวมจำนวนบุคคลที่ถูกกำหนด ๒๑๗ ครั้ง จำแนกเป็นบุคคลธรรมดา ๑๐๒ ราย นิติบุคคล ๑๑๕ ราย
๔	การดำเนินคดีอาญาฐานสนับสนุนทางการเงินการก่อการร้าย/การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ๑๔ ราย

นอกจากนี้มีการดำเนินคดีอาญา ฐานสนับสนุนทางการเงินการก่อการร้าย/การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ๑๔ ราย

ตารางที่ ๔-๒ การดำเนินคดีอาญา ฐานสนับสนุนทางการเงินการก่อการร้าย/การแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ๑๔ ราย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	เหตุการณ์	กล่าวโทษเมื่อ	พนักงานสอบสวนท้องที่	ผลการดำเนินการ
๑	นาย อับดุลรอญี คีอราแม	เป็นผู้จัดหารถเพื่อใช้ก่อเหตุระเบิด เช่นทรลเกาะสมุย	เมื่อ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙	กองปราบปราม	อยู่ระหว่างพนักงานสอบสวนดำเนินการ
๒	นาย อูสนี บาโด	เป็นผู้รวบรวมเงินจากสมาชิกของขบวนการก่อการร้าย ซึ่งทำงานที่ประเทศมาเลเซียแล้วนำเงินไปมอบให้กับนายมารูวัน บากา เพื่อนำไปให้สมาชิกใช้จ่ายในการก่อเหตุในพื้นที่ อำเภอระแงะ จ.นราธิวาส ต่อเนื่องถึงตลาดรันตูป็นยัง ประเทศมาเลเซีย เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๒๔ พ.ย.๒๕๕๗ - ๕ ธ.ค.๒๕๕๗	เมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙	สภ.ระแงะ	อยู่ระหว่างพนักงานสอบสวนดำเนินการ
๓	นาย มารูวัน บากา				
๔	นาย ดุลละหะเล็ง ยามาสะกา				
๕	นาย มูหัมมะดามีนียา ดาลี				
๖	นาย คีอราฟา เจ๊ะอูมา				
๗	นาย อับดุลเลาะห์ มะมิง				
๘	นาย เตาฟีก โต๊ะเลาะ				
๙	นาย ชารีซานอัมรี คีอราแม	สั่งการให้สมาชิกของขบวนการก่อการร้ายจัดหาโทรศัพท์มือถือ จำนวน ๕ เครื่อง พร้อมซิมการ์ด รถจักรยานยนต์ จำนวน ๒ คัน รถจักรยานยนต์คันประกอบระเบิดจำนวน ๑ คัน รถยนต์คันประกอบระเบิด จำนวน ๑ คัน จากนั้นได้มอบค่าใช้จ่ายจำนวน ๑๙,๐๐๐ บาท ให้กับสมาชิกของขบวนการก่อการร้ายนำไปใช้ในการจัดหา รวบรวม หรือดำเนินการทางการเงิน หรือทรัพย์สิน โดยเจตนาให้เงิน หรือทรัพย์สิน หรือการดำเนินการดังกล่าวส ถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการก่อเหตุลอบวางระเบิดในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน ๒ ชุด ได้แก่ บริเวณหน้าร้านเซเว่น อีเลฟเว่น ถนนพลพิชัย และ สภ.หาดใหญ่ ในวันที่ ๖ พ.ค.๒๕๕๗	เมื่อ เมษายน ๒๕๕๙	สภ.หาดใหญ่	
๑๐	นาย อับดุลรอเซ เกูเตะ	ได้รับเงินจาก นาย ชารีซานอัมรี คีอราแม จำนวน ๑๙,๐๐๐ บาท ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อเหตุลอบวางระเบิดในพื้นที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา จำนวน ๒ ชุด ได้แก่ บริเวณหน้าร้านเซเว่น อีเลฟเว่น ถนนพลพิชัย และ สภ.หาดใหญ่ ในวันที่ ๖ พ.ค.๒๕๕๗			
๑๑	นาย นูรุดดิน กาจะลากี	รับคำสั่งจาก นายชารีซานอัมรี คีอราแม ในการจัดหา รถจักรยานยนต์ จำนวน ๒ คัน เพื่อใช้ในการเดินทางไปก่อเหตุลอบวางระเบิด และใช้รถยนต์เก๋ง ยี่ห้อที่ดำ สีขาว คันหมายเลขทะเบียน มว ๔๑๖๐ กทม. ในการสำรวจเส้นทางเดินทางไปก่อเหตุ และรับส่งผู้ก่อเหตุที่จุดนัดพบเพื่อเดินทางไปก่อเหตุ	เมื่อ เมษายน ๒๕๕๙		
๑๒	นาย อูสมัน ดาลัน	รับคำสั่งจาก นายชารีซานอัมรี คีอราแม ในการจัดหา รถจักรยานยนต์ จำนวน ๒ คัน เพื่อใช้ในการเดินทางไปก่อเหตุลอบวางระเบิด ซึ่งเป็นรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้าเวฟ คันสีขาว จำนวน ๑ คัน และรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้าเวฟ คันสีแดง จำนวน ๑ คัน จากนั้น ได้มอบรถจักรยานยนต์คันสีขาวให้แก่ นาย นูรุดดิน กาจะลากี ไปพร้อมกับเสื้อวินสืเหลือง	เมื่อ เมษายน ๒๕๕๙		
๑๓	นาย ยูโซะ ฮามะ	ขับรถยนต์กระบะยี่ห้อโตโยต้า ดีโพรดี สีbronซ์ทอง คันหมายเลขทะเบียน บร ๑๓๔๐ สงขลา พาผู้ก่อเหตุเดินทางไปก่อเหตุลอบวางระเบิด และรับผู้ก่อเหตุที่จุดนัดพบหลังก่อเหตุเสร็จเพื่อหลบหนี	เมื่อ เมษายน ๒๕๕๙		
๑๔	นาย เพาชี ยะดารอ	ให้ที่พักพิงซ่อนเร้นแก่ นาย มาหามะ แม่เร้าะ ซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด	น่าจะ พฤศจิกายน ๒๕๕๙	สภ.รือเสาะ	

จากผลการดำเนินการในข้างต้นจะเห็นได้ว่า การดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายกับผู้สนับสนุนทางการเงิน ทรัพย์สิน ให้กับขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีจำนวนน้อยมาก หากพิจารณาจากการเริ่มการก่อเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๗ ต่อเนื่องเป็นต้นมา การดำเนินการที่กล่าวถึงในข้างต้นเป็นเพียงการดำเนินการที่ปรากฏข้อเท็จจริงที่มาจาก การก่อเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นมาแล้วมีการสืบสวนทราบถึงตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้วจึงทราบถึงการรับบริจาคเงิน การปล้นยานพาหนะ ซึ่งเป็นเพียงช่องทางหนึ่งมาใช้ก่อเหตุหรือการสนับสนุนการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบเฉพาะครั้ง เฉพาะเหตุการณ์ นอกจากนั้นยังไม่ปรากฏข้อมูลข้อเท็จจริงของการสนับสนุนด้วยเงินหรือทรัพย์สินที่เป็นกลุ่มก้อนหรือมีลักษณะต่อเนื่องที่พอจะมีการบังคับใช้ดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลใดๆ ได้ ทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดเจนว่าที่มาของเงิน ทรัพย์สินที่นำมาใช้สนับสนุนการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบนั้นมีแหล่งที่มาอย่างไรเป็นเพียงการคาดคะเนไปต่างๆนาๆ นอกจากนี้ที่ผ่านมายังไม่เคยมีรูปแบบของการหารือเพื่อนำข้อมูลจากรายงานการทำงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปใช้เชิงของการป้องกันเหตุ หรือตัดทอนกำลังอำนาจฝ่ายตรงข้ามแต่อย่างใด จึงกล่าวได้ว่าฝ่ายรัฐยังไม่อาจบรรลุเป้าประสงค์ต่อการดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลที่เป็นท่อน้ำเลี้ยง สนับสนุนกำลังเงิน ทรัพย์สิน ให้กับขบวนการในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบได้เลย ซึ่งเป็นผลที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้และส่งผลต่อการคงอยู่ของการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มาจนถึงปัจจุบันโดยยังไม่ทำที่ว่าจะยุติการก่อเหตุเมื่อใด

แต่อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตซึ่งอาจถูกมองข้ามไปเนื่องจากมักมีการเก็บข้อมูลสถิติของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นว่า เกิดเหตุการณ์อะไร ที่ไหน เมื่อใด ไว้ แต่ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งที่อาจมีนัยหรือมีความสำคัญแอบแฝงอยู่ในขณะเดียวกัน คือ พื้นที่ซึ่งไม่เคยเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเลยในปีนั้น จากการนำข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นปี พ.ศ.๒๕๕๙ มาทำการวิเคราะห์แล้วพบว่า มีพื้นที่ซึ่งปลอดจากการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเลยของสามจังหวัดชายแดนใต้ดังนี้

ตารางที่ ๔-๓ ตำบลที่ไม่เคยเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๙

พื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งไม่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเลยใน ปี ๒๕๕๙		
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ยะลา	ธารโต	คีรีเขต
ยะลา	เบตง	ธารน้ำทิพย์
ยะลา	เมืองยะลา	บันนังสราเรง
ยะลา	เมืองยะลา	เปาะเล้ง
ยะลา	ยะหา	ดาซี
ยะลา	ยะหา	ละแอ
ยะลา	รามัน	กาลอ
ยะลา	รามัน	กาอุปิง
ยะลา	รามัน	ตะโล๊ะหะลอ
ยะลา	รามัน	ท่าธง
ยะลา	รามัน	บาโงย
ยะลา	รามัน	บาลอ
ยะลา	รามัน	ยะติะ
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ปัตตานี	โคกโพธิ์	ทรายขาว
ปัตตานี	โคกโพธิ์	ป่าบอน
ปัตตานี	ปะนาเระ	คอกกระบือ
ปัตตานี	ปะนาเระ	ดอน
ปัตตานี	ปะนาเระ	ท่าข้าม
ปัตตานี	ปะนาเระ	ท่าน้ำ
ปัตตานี	มายอ	ตริง
ปัตตานี	มายอ	สาโอบน
ปัตตานี	เมืองปัตตานี	กะมียอ
ปัตตานี	เมืองปัตตานี	คลองมานิง
ปัตตานี	เมืองปัตตานี	จะบังติกอ
ปัตตานี	เมืองปัตตานี	บาราโหม
ปัตตานี	ไม้แก่น	ตะโล๊ะไกรทอง
ปัตตานี	ยะหริ่ง	จะรัง
ปัตตานี	ยะหริ่ง	ตะโล๊ะกาโปร์
ปัตตานี	ยะหริ่ง	มะนังยง
ปัตตานี	ยะหริ่ง	ราตาปันยัง
ปัตตานี	ยะหริ่ง	สาบัน
ปัตตานี	ยะหริ่ง	หนองแรด
ปัตตานี	ยะหริ่ง	แหลมโพธิ์
ปัตตานี	สายบุรี	แป้น
ปัตตานี	หนองจิก	เกาะเปาะ
ปัตตานี	หนองจิก	บางตาวา
ปัตตานี	หนองจิก	ยาบี
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
นราธิวาส	เมืองนราธิวาส	กะลุวอ
นราธิวาส	ยี่งอ	ลุโละบายะ
นราธิวาส	ระแงะ	ตันหยงลิมอ
นราธิวาส	รือเสาะ	สามัคคี
นราธิวาส	แว้ง	ขอเลาะ
นราธิวาส	แว้ง	แม่ตง
นราธิวาส	แว้ง	เอราวัณ
นราธิวาส	ศรีสาคร	เชิงคีรี
นราธิวาส	สุคีริน	เกียร์
นราธิวาส	สุคีริน	ภูเขาทอง
นราธิวาส	สุโหงปาตี	กาวะ

เหตุใดจึงไม่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ตำบล อำเภอ ของสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังกล่าวเลยพื้นที่ของแต่ละตำบลนั้นมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจหรือเป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญ หรือมีบุคคลสำคัญคนใดอยู่ในพื้นที่นั้นหรือไม่อย่างไร มีความเชื่อมโยงอย่างไรกับขบวนการที่ก่อความไม่สงบหรือไม่ อย่างไร บุคคลที่อยู่ในพื้นที่ปลอดการเกิดเหตุการณ์เหล่านั้นมีการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินผ่านสถาบันการเงินบ้างหรือไม่ อย่างไร

จากการปฏิบัติของสำนักงาน ป.ป.ง. ที่ผ่านมามีการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน และทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินของประเทศไทยที่ผ่านมายังไม่บรรลุผลเท่าที่ควรและเป็นไปตามมาตรฐานสากลดังจะเห็นได้จากการในการตรวจประเมินประเทศไทยในรอบที่ผ่านมา

ข้อบกพร่องจากการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. ข้อบกพร่องสำคัญด้านกรอบกฎหมาย อาทิ

กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังมีข้อบกพร่องหรือไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น

๑.๑ ข้อกำหนดที่ต้องส่งข้อมูลไปพร้อมกับการโอนเงินในกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า

๑.๒ กฎหมายต่างๆ ที่กำหนดโทษทางอาญาให้รับทรัพย์สิน ขาดบทบัญญัติเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน (ยกเว้นเพียงเรื่องความผิดฐานทุจริต)

๑.๓ ความผิดมูลฐานยังไม่ครอบคลุมเรื่องการลักลอบนำคนเข้าเมือง และการลักลอบนำเข้าของโจร

๑.๔ กฎหมายไทยยังไม่บังคับให้สถาบันการเงินและธุรกิจบางประเภทต้องดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย อาทิ บริษัทสีซิง หนวยความ นักบัญชี สำนักงานที่ปรึกษากฎหมายและบัญชี

๑.๕ กฎหมายฟอกเงินให้การยกเว้นการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยของหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และธุรกรรมบางประเภท โดยไม่ได้ดำเนินการตามหลักบริหารความเสี่ยง

๑.๖ เจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่มีอำนาจในการยึด/อายัดเงินในกรณีที่สงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และไม่มีอำนาจยึด/อายัดเงินหากผู้เดินทางได้สำแดงเงิน เงินตราและตราสารเปลี่ยนมืออย่างถูกต้อง ถึงแม้จะทราบหรือสงสัยว่าเงิน เงินตรา และตราสารเปลี่ยนมือดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดก็ตาม

๑.๗ บทกำหนดโทษตามกฎหมายต่างๆ ที่ใช้กับผู้กระทำความผิด กำหนดโทษเบาเกินไป จนทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย จึงไม่มีผลเป็นการยับยั้งการกระทำความผิดให้ลดน้อยลง

๒. ข้อบกพร่องในด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน

๒.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนบางแห่งยังไม่มี ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงที่เผชิญอยู่และไม่มีมาตรการลดความเสี่ยงที่ครบถ้วน ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ได้แก่ การทุจริตรับสินบน การหลีกเลียงภาษี และการลักลอบหนีศุลกากร

๒.๒ หน่วยบังคับใช้กฎหมายยังไม่สามารถดำเนินคดีอาญาในข้อหาการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน เพื่อช่วยในการสนับสนุนการดำเนินคดีมูลฐาน และไม่สามารถสืบสวนอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงิน

๒.๓ หน่วยบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถดำเนินคดีอาญาฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายทั้งที่ยังคงมีเหตุความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง

๒.๔ ขาดการกำกับตรวจสอบองค์กรไม่แสวงหากำไรทั้งที่จดทะเบียนและที่ไม่ได้จดทะเบียนอย่างเพียงพอ ซึ่งเสี่ยงต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

๒.๕ ขาดข้อมูลสถิติระดับชาติที่ครบถ้วนที่จะช่วยสนับสนุนให้เห็นผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม อาทิ ไม่มีมูลค่าการริบทรัพย์ทางอาญา

ตารางที่ ๔-๔ รายละเอียดข้อบกพร่องของประสิทธิผลแต่ละด้านมีดังนี้

ด้าน ที่	เรื่อง	ผล	จุดอ่อน
๑	เข้าใจความเสี่ยงและ มีมาตรการจัดการความเสี่ยง อย่างเหมาะสม ร่วมมือใน ประเทศ	สูง	๑. หน่วยงานรัฐและผู้ประกอบอาชีพบางประเภท ยังไม่มี ความเข้าใจความเสี่ยง ๒. มาตรการที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ เช่น การยกเว้น การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับ ธุรกรรมของหน่วยงานรัฐ และการผ่อนปรน ข้อกำหนดในการรายงานหรือการทำ CDD ไม่ได้มา จากการพิจารณาความเสี่ยง ๓. ไม่มีการประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจและ การประเมินความเสี่ยงอาชญากรรมที่มีลักษณะ ข้ามชาติ และการก่อการร้ายข้ามชาติ
๒	ความร่วมมือต่างประเทศ	สูง	๑. ร่วมมือคดีทุจริต/รับสินบนน้อยไป ๒. ไม่ค่อยมีคำขอเกี่ยวกับเรื่องฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และอาชญากรรมที่เป็นความเสี่ยงสูงไปยัง ต่างประเทศ ๓. ยังไม่มีการแบ่งปันทรัพย์สินกับต่างประเทศ
๖	วิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงิน	สูง	๑. ขาดวิเคราะห์เชิงรุกและการวิเคราะห์เชิง ยุทธศาสตร์โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับ การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ๒. ขาดตัวอย่างคดีที่สามารถสืบสวนและ ดำเนินการได้จากรายงานวิเคราะห์ธุรกรรมเชิงรุก

ตารางที่ ๔-๔ รายละเอียดข้อบกพร่องของประสิทธิผลแต่ละด้านมีดังนี้ (ต่อ)

ด้าน ที่	เรื่อง	ผล	จุดอ่อน
๘	ริบทรัพย์	สูง	๑. มาตรการตรวจจับเงินข้ามแดนบกพร่อง ๒. ขาดมาตรการริบทรัพย์ตามมูลค่า ๓. การริบทรัพย์ในความเสี่ยงสูงยังมีน้อย เช่น ทูริต/รับสินบน
๓	กำกับตรวจสอบ	ปาน กลาง	๑. ไม่กำกับตามความเสี่ยง ๒. ไม่ประเมินความเสี่ยงภาคธุรกิจ ๓. ไม่มีการกำกับทนาย นักบัญชี ลิขซึ่ง โรงรับ จำนำ สหกรณ์ที่มีทุนต่ำกว่า ๒ ล้านบาท ๔. โทษไม่รุนแรง
๗	อาณูฐานฟอกเงิน	ปาน กลาง	๑. ดำเนินคดีอาญาฟอกเงินน้อย/ ไม่สอดคล้องกับ ความเสี่ยง ๒. ขาดความเชี่ยวชาญในการสืบสวนทางการเงิน ๓. ไม่ค่อยดำเนินการสืบสวนอาญาฟอกเงินควบคู่ กับคดีมูลฐาน ๔. โทษไม่รุนแรง
๙	การสืบสวนและดำเนินคดี สนับสนุนทางการเงินแก่การ ก่อการร้าย	ปาน กลาง	๑. ไม่มีคดีสนับสนุนเงินแก่การก่อการร้าย ๒. ไม่ใช้การสืบสวนทางการเงินประกอบการ ดำเนินคดีสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ๓. โทษไม่รุนแรง
๑๐	มาตรการป้องกันก่อการร้าย + องค์กรไม่แสวงหากำไร (NPO)	ปาน กลาง	๑. การกำกับ NPO ไม่เพียงพอ และไม่ เหมาะสมกับความเสี่ยง ๒. ไม่มีมาตรการจัดการกับ NPO ที่ไม่จด ทะเบียน ๓. ต้องเพิ่มการให้ความรู้ ๔. โทษไม่รุนแรง
๑๑	มาตรการยับยั้งการสนับสนุน ทางการเงินแก่การแพร่ขยาย อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้าง สูง	ปาน กลาง	๑. ยังไม่มีแนวปฏิบัติ ๒. ต้องเพิ่มการให้ความรู้แก่ ผู้มีหน้าที่ รายงาน และธุรกิจอื่นๆ ที่อาจเกี่ยวข้อง เช่น บริษัทซัพปิ้ง กรมการค้าต่างประเทศ กรม ศุลกากร ๓. โทษไม่รุนแรง

ตารางที่ ๔-๔ รายละเอียดข้อบกพร่องของประสิทธิผลแต่ละด้านมีดังนี้ (ต่อ)

ด้าน ที่	เรื่อง	ผล	จุดอ่อน
๔	ผู้มีหน้าที่รายงานทำงานตามความเสี่ยง	ต่ำ	๑. ไม่ครอบคลุมทนาย นักบัญชี ๒. บางภาคธุรกิจยังไม่เข้าใจความเสี่ยง ๓. ปฏิบัติตาม กม. ยังไม่ครบถ้วน ๔. แนวปฏิบัติไม่ชัดเจน และขัดแย้งกับกฎหมาย
๕	ตรวจสอบนิติบุคคล, ป้องกันการใช้ตัวแทน	ต่ำ	๑. ไม่มีข้อมูลผู้รับประโยชน์ ๒. ขาดมาตรการกำกับทรัพย์สินต่างชาติที่มาดำเนินการในไทย

อย่างไรก็ตามประเทศไทยได้เตรียมแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องจากการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศไทยไว้ดังนี้

แผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องจากร่างรายงานการประเมินมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของประเทศไทย

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้เป็นเอกภาพ และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล อาทิ ๑. กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ๑.๑ ปรับถ้อยคำให้ชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจของสำนักงาน ปปง. ในการส่งผลประเมินความเสี่ยงให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ๑.๒ เพิ่มความผิดมูลฐานให้ครอบคลุมความผิดเกี่ยวกับการลักลอบนำคนข้ามแดน			

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>๑.๓ ปรับปรุงนิยาม “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” ให้รวมถึงความผิดอื่นที่ไม่ใช่ความผิดมูลฐานด้วย</p> <p>๑.๔ ปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับทรัพย์ตามมูลค่าให้ครอบคลุมทุกความผิดมูลฐาน</p> <p>๑.๕ เพิ่มบทบัญญัติให้สามารถเพิกถอนการกระทำที่อาจส่งผลต่อการรับทรัพย์ได้ (Void Actions)</p> <p>๑.๖ กำหนดให้ สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย บริษัทที่รับทำและตรวจสอบบัญชี ทนายความและนักบัญชี ควรดำเนินมาตรการด้าน AML/CFT และให้อำนาจหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแล</p> <p>๑.๗ ปรับปรุงมาตรา ๒๒ วรรคท้าย ให้นำความใน (๒) เรื่องการเก็บข้อมูลการทำธุรกรรมมาใช้กับผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖ ด้วย</p> <p>๑.๘ ปรับปรุงมาตรา ๒๒/๑ ให้รวมถึงการเก็บรักษาเอกสารในการทำ CDD ของผู้ทำธุรกรรมครั้งคราว</p> <p>๑.๙ พิจารณาทบทองโทษให้มีความเหมาะสม</p> <p>๑.๑๐ เพิ่มบทคุ้มครองผู้รายงานธุรกรรมโดยสุจริตให้ครอบคลุมถึงผู้บริหารของสถาบันการเงินที่ดำเนินการโดยสุจริต</p>	มิ.ย. ๒๕๖๑	<p>๑. สำนักงานปปง.</p> <p>๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>๑. ครม.</p> <p>๒. สนช.</p> <p>๓. หน่วยบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔. หน่วยกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง เช่น ธปท. ก.ล.ต. กรมส่งเสริมสหกรณ์ สภาวิชาชีพบัญชี สภานายความ</p> <p>๕. ภาครัฐกิจที่เกี่ยวข้อง</p>

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>๒. กฎกระทรวง เรื่อง การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า เช่น</p> <p>๒.๑ การปรับระดับความเสี่ยงของลูกค้าจากเสี่ยงสูงเป็นเสี่ยงต่ำต้องได้รับอนุมัติจากผู้บริหารระดับสูง</p> <p>๒.๒ ควรปรับข้อกำหนดเกี่ยวกับการระบุตัวตนผู้ถือหุ้นหรือผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>๒.๓ ระบุให้ชัดเจนว่า ให้ระบุว่าลูกค้าหรือผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงเป็นบุคคลที่มีสถานภาพทางการเงิน</p> <p>๒.๔ ระบุข้อกำหนดที่ชัดเจนให้ต้องมีการประเมินมาตรการควบคุมภายในของธนาคารที่จะสร้างความสัมพันธ์แบบธนาคารตัวแทน หรือพิจารณาความน่าเชื่อถือของธนาคารดังกล่าว มาตรฐานการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่สามารถเชื่อถือได้</p>			

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>๒.๕ เพิ่มข้อกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องได้รับเอกสารเกี่ยวกับการระบุผู้รับประโยชน์ของทรัสต์ที่กำหนดโดยคุณลักษณะอย่างเพียงพอที่จะระบุตัวตนของผู้รับประโยชน์นั้นได้เมื่อมีการจ่ายเงินตามผลประโยชน์ของทรัสต์นั้นหรือใช้สิทธิของตนในทรัสต์นั้นและประเภทเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการระบุตัวตน</p> <p>๒.๖ เพิ่มข้อกำหนดให้ทรัสต์ต้องเปิดเผยสถานะเมื่อทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพ</p> <p>๒.๗ เพิ่มข้อกำหนดที่ชัดเจนว่า การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้รับประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันชีวิตจะต้องดำเนินการทันทีที่ระบุตัวตนผู้รับประโยชน์ตามกรรมธรรม์ได้</p> <p>๒.๘ เพิ่มข้อกำหนดให้สถาบันการเงินสามารถทำธุรกรรมกับลูกค้าที่การดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ารายนั้นยังไม่เสร็จสมบูรณ์ โดยต้องบริหารความเสี่ยงในกรณีดังกล่าว ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การจำกัดวงเงิน หรือ จำนวนครั้ง หรือประเภทในการทำธุรกรรม เป็นต้น</p>			

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>๒.๙ กำหนดให้ตัวแทนของผู้ให้บริการโอนเงินจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดด้าน AML/CFT</p> <p>๒.๑๐ เพิ่มข้อกำหนดที่ชัดเจนกรณีการทำธุรกรรมโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต่ำกว่า 50,000 บาท ต้องระบุประเภทข้อมูลที่ต้องมีพร้อมคำสั่งโอนเงิน และต้องตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวเมื่อมีข้อสงสัยว่าเป็นการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย</p> <p>๒.๑๑ กำหนดให้ธนาคารผู้โอนต้องเก็บข้อมูลของผู้โอนและผู้รับโอนไว้</p> <p>๒.๑๒ กำหนดให้ธนาคารผู้รับคำสั่งโอนเงินปฏิเสธไม่ทำธุรกรรมกรณีได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้</p> <p>๒.๑๓ กำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับกรณีที่สถาบันการเงินมีสาขาหรือบริษัทในเครือที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศว่าจะต้องมีการกำกับดูแลด้านAML/CFT แบบกลุ่มธุรกิจ (group-wide supervision)</p>			

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>๒.๑๔ กำหนดให้ชัดเจนว่าต้องทำการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าอย่างเข้ม (Enhanced DueDiligence) กับลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมกับประเทศที่ระบุว่ามีข้อบกพร่องโดย FATF</p> <p>๓. กฎกระทรวงและแนวปฏิบัติอื่นๆ</p> <p>๓.๑ ยกเลิกการยกเว้นการรายงานธุรกรรมของรัฐบาลส่วนราชการ</p> <p>๓.๒ ทบทวนแนวทางการพิจารณาลูกค้าที่มีปัจจัยความเสี่ยงต่ำในประกาศสำนักงาน ปปง. รวมถึงกรณีการทำธุรกรรมบางประเภทที่ไม่ได้มีความเสี่ยงต่ำที่แท้จริง</p> <p>๔. กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง</p>	ธ.ค. ๒๕๖๐	<p>๑. สำนักงาน ปปง.</p> <p>๒. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>๓. หน่วยงานด้านการข่าว</p> <p>๔. หน่วยงานด้านความมั่นคง</p>	หน่วยกำกับดูแล

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>๔.๑ ปรับปรุงให้ครอบคลุมความผิดฐาน สนับสนุนการพยายามกระทำความผิด หรือช่วยเหลือการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการพยายามกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ของกลุ่มบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน</p> <p>๔.๒ กำหนดให้บุคคลที่ถือครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดต้องแจ้งให้ ปปง. ทราบกรณีได้ดำเนินการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หรือการพยายามทำธุรกรรม</p> <p>๔.๓ กำหนดขั้นตอนการแจ้งให้บุคคลที่ถูกกำหนดตาม UN List ทราบว่าเกี่ยวกับกระบวนการในการยื่นคำขอถอนรายชื่่ออกจากบัญชี</p> <p>๔.๔ ปรับปรุงบทบัญญัติให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเข้าถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการเพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายพื้นฐานหรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่สอดคล้องกับ UNSCR 1452</p> <p>๔.๕ ปรับปรุงบทกำหนดโทษฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยเฉพาะโทษปรับให้สูงขึ้น</p>			

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>๕. กฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ และระเบียบ</p> <p>๕.๑ ปรับปรุงบทลงโทษขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายให้เหมาะสม โดยเฉพาะโทษปรับ</p> <p>๕.๒ เพิ่มอำนาจให้หน่วยกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรทุกประเภทในการตรวจสอบและลงโทษขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และเพิ่มข้อกำหนดในการตรวจสอบด้าน AML/CFT</p> <p>๕.๓ เพิ่มอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรไม่แสวงหากำไร กับหน่วยงานในต่างประเทศ</p>	มี.ย. ๒๕๖๑	<p>๑. กรมการปกครอง</p> <p>๒. กรมการจัดหางาน</p> <p>๓. สำนักงานปปง.</p> <p>๔. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>๑. ครม.</p> <p>๒. สนช.</p> <p>๓. สำนักงานพระพุทธศาสนา</p> <p>๔. กรมการศาสนา</p> <p>๕. กระทรวงวัฒนธรรม</p> <p>๖. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p>

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>๖. กฎหมายและอนุบัญญัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลภาคการเงิน</p> <p>๖.๑ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยกำกับหลักกับกฎหมายของสำนักงาน ปปง. ให้มีความสอดคล้องกัน เช่น เรื่องการรู้จักลูกค้า และการพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า</p> <p>๖.๒ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ให้บริการโอนเงินโดยไม่มีใบอนุญาตหรือไม่จดทะเบียน ไม่รุนแรงเพียงพอ</p> <p>๖.๓ กำหนดให้ชัดเจนว่าต้องตรวจทานข้อมูลผู้บริหาร ผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ถือหุ้นใหญ่ของสถาบันการเงินเป็นระยะๆ ว่ามีคุณลักษณะต้องห้ามหรือไม่</p> <p>๖.๔ เพิ่มข้อกำหนดในการตรวจ fit & proper ให้ครอบคลุมถึงกรณีผู้ถือหุ้นใหญ่</p> <p>๖.๕ กำหนดอำนาจในการตรวจ fit & proper และการกำกับดูแลธุรกิจลิสซิงในด้าน AML/CFT นอกเหนือจากบริษัทลิสซิงที่เป็นลูกของธนาคาร</p>	มี.ย. ๒๕๖๑	<p>๑. สำนักงาน ปปง.</p> <p>๒. ธปท.</p> <p>๓. ก.ล.ต.</p> <p>๔. คปภ.</p> <p>๕. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง</p> <p>๖. กรมส่งเสริมสหกรณ์</p>	

ตารางที่ ๔-๕ ด้านกรอบกฎหมายและกลไก (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>๗. กฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลนิติบุคคล</p> <p>ควรมีกฎหมายกำหนดให้นิติบุคคลต้องเปิดเผยข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง เก็บข้อมูลปรับปรุงข้อมูล และรายงานข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงต่อนายทะเบียน</p> <p>๘. กฎหมายเกี่ยวกับศุลกากรและการควบคุมการลักลอบขนเงินข้ามแดน</p> <p>กำหนดให้ชัดเจนที่ให้อำนาจกรมศุลกากรยึด/อายัดเงินในกรณีที่สงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน และสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และไม่มีอำนาจยึด/อายัดเงินได้ หากมีการสำแดงเงิน เงินตราตราสารเปลี่ยนมือ อย่างถูกต้อง หากสงสัยว่าอาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด</p>	มี.ย. ๒๕๖๑	<p>๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า</p> <p>๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>๑. ครม.</p> <p>๒. สนช.</p>

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๑ ความเข้าใจความเสี่ยงและความร่วมมือภายในประเทศด้าน AML/CFT			
๑. ปรับปรุงนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยให้ความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	มี.ค. ๒๕๖๑	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย (ตร. DSI กรมศุลกากร) ๒. หน่วยกำกับดูแล (ธปท. ก.ล.ต. คปภ. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ปปง.)	หน่วยงานด้านเศรษฐกิจ
๒. ปรับปรุงนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับชาติโดยเน้นการปราบปรามภัยคุกคามด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายข้ามชาติให้มากขึ้น	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงานปปง. ๒. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๓. หน่วยงานด้านการข่าว ๔. หน่วยงานด้านความมั่นคง	หน่วยกำกับดูแล
๓. นำผลการประเมินความเสี่ยงไปจัดลำดับความสำคัญในการจัดทำนโยบายและมาตรการ และเพื่อสนับสนุนภาคเอกชนในการดำเนินการตามความเสี่ยง	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงานปปง. ๒. หน่วยกำกับดูแล (ธปท. ก.ล.ต. คปภ. กรมส่งเสริมสหกรณ์)	ภาคเอกชน
๔. สร้างความตระหนักและให้ข้อมูลผลการประเมินความเสี่ยงแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	ต.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงานปปง. ๒. หน่วยกำกับดูแล (ธปท. ก.ล.ต. คปภ. กรมส่งเสริมสหกรณ์)	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๕. จัดทำการประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจ และองค์กรไม่แสวงหากำไรอย่างละเอียด	ต.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. หน่วยกำกับดูแล (ธปท. ก.ล.ต. คปภ. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมการปกครอง กรมการจัดหางาน)	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. หน่วยงานด้านการข่าว ๓. หน่วยงานด้านความมั่นคง
๖. จัดทำการประเมินความเสี่ยงเฉพาะเรื่องของอาชญากรรมที่เป็นความผิดมูลฐานและอาชญากรรมทางเศรษฐกิจอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยาเสพติด การฉ้อโกง การค้ามนุษย์ การทุจริต (ควรประเมินเกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตและการรับสินบน เช่น ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับหน่วยงานรัฐ การจัดซื้อจัดจ้าง การรับสินบนจากต่างประเทศ และแหล่งที่มาของความร่ำรวยผิดปกติ) การหลีกเลี่ยงภาษี การลักลอบศุลกากร การพนัน และการใช้นิติบุคคลไปในทางที่ผิด	เริ่ม ก.ค. ๒๕๖๐ และดำเนินการต่อเนื่อง	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย (ป.ป.ส. ตร. กสพ. ป.ป.ช. กรมศุลกากร) ๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมดังกล่าว (กรมสรรพากร, กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)	๑. หน่วยงานด้านการข่าว ๒. หน่วยงานด้านความมั่นคง ๓. หน่วยกำกับดูแล
๗. ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่มาจากต่างประเทศ และภัยคุกคามเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและนักรบก่อการร้ายต่างชาติ	เริ่ม ก.ค. ๒๕๖๐ และดำเนินการต่อเนื่อง	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๓. สำนักงาน ป.ป.ช. ๔. สชช. ๕. สมช.	หน่วยงานด้านความมั่นคง

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๘. จัดทำรายงานข่าวกรองเชิงยุทธศาสตร์ที่มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น และเผยแพร่รายงานดังกล่าว และรายงานการประเมินสถานการณ์ ฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และผู้มีส่วนได้เสียอย่างต่อเนื่อง	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	๑. หน่วยงานด้านการข่าว ๒. หน่วยงานด้านความมั่นคง ๓. หน่วยกำกับดูแล ๔. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย
๙. เพิ่มกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ และแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือกรณีศึกษาให้ภาคเอกชนมากขึ้น	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	
๑๐. เพิ่มความร่วมมือในการปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงกับหน่วยงานเชิงยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบมาตรการควบคุมการค้า	เริ่ม ก.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	กรมการค้าต่างประเทศ
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๒ ความร่วมมือระหว่างประเทศ			
๑๑. เพิ่มสำนักงาน ปปง. กรมศุลกากร และกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. อส. ๒. กต.	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. กรมศุลกากร ๓. กสพ.

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑๒. จัดทำแผนเพื่อกำหนดประเด็นที่ควรให้ความสำคัญในด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยบังคับใช้กฎหมาย หน่วยกำกับดูแล สำนักงาน ปปง. และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการให้ให้ความร่วมมือเชิงรุก	ธ.ค. ๒๕๖๐	อส.	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. หน่วยกำกับดูแล ๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน ๔. สำนักงาน ปปง.
๑๓. เพิ่มจำนวนการขอความร่วมมือเชิงรุกผ่านช่องทางแบบเป็นทางการ (MLA และการส่งผู้ร้ายข้ามแดน) ให้มากขึ้นโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง เช่น การทุจริต และควรให้ความสำคัญกับการสืบสวนติดตามทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่อยู่นอกประเทศ รวมทั้งดำเนินการขอให้ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนที่หลบหนีไปอยู่ต่างประเทศกลับไทย	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. อส. ๒. ตร. ๓. กสพ. ๔. สำนักงานปป.ช. ๕. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๖. สำนักงานปปง.	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน
๑๔. ดำเนินการเชิงรุกในการจัดทำข้อตกลงในการแบ่งปันทรัพย์สินกับประเทศคู่สนธิสัญญา	มี.ค. ๒๕๖๑	อส.	กต.
๑๕. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย และกรมศุลกากรควรเพิ่มการแสวงหาความร่วมมือเพื่อจัดการความเสี่ยงที่เผชิญอยู่ และเพิ่มความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านช่องทางแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. กรมศุลกากร	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑๖. หน่วยกำกับดูแลควรเพิ่มการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงของภาคธุรกิจ ข้อมูลการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้บริหาร และข้อมูลการกำกับและตรวจสอบ	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยกำกับดูแล (ธปท. ก.ล.ต. คปภ. กรมส่งเสริมสหกรณ์) ๒. สำนักงาน ปปง.	
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๓ การกำกับดูแล			
๑๗. กำหนดนโยบายที่ให้ความสำคัญกับมาตรการควบคุมและตรวจสอบคุณสมบัติของผู้บริหารสถาบันการเงินและ DNFBPs ตามความเสี่ยง เพื่อใช้เป็นมาตรการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่มีขนาดใหญ่	มี.ค. ๒๕๖๑	๑. กระทรวงการคลัง ๒. ธปท. ๓. ก.ล.ต. ๔. คปภ. ๕. กรมส่งเสริมสหกรณ์	
๑๘. ทบทวนข้อกำหนดในการออกใบอนุญาตและจดทะเบียน และมาตรการควบคุมรวมทั้งข้อกำหนดเรื่องผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ให้ครอบคลุมสถาบันการเงินและ DNFBPs ทุกประเภท และตรวจสอบทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารและความเป็นเจ้าของ	มี.ค. ๒๕๖๑	๑. กระทรวงการคลัง ๒. ธปท. ๓. ก.ล.ต. ๔. คปภ. ๕. กรมส่งเสริมสหกรณ์	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. สำนักงาน ปปง.
๑๙. หน่วยบังคับใช้กฎหมายและหน่วยข่าวกรองทางการเงินควรแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงด้าน ML/FT กับหน่วยกำกับดูแลและสำนักงาน ปปง. เพื่อนำไปใช้ประกอบการประเมินความเสี่ยง	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. หน่วยข่าวกรอง ๓. สำนักงาน ปปง.	หน่วยกำกับดูแล

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๒๐. หน่วยกำกับดูแลควรใช้ข้อมูลของหน่วยบังคับใช้กฎหมาย หน่วยข่าวกรองทางการเงิน และหน่วยงานคู่เจรจาต่างประเทศ ประกอบการตรวจสอบคุณสมบัติ ตามหลักความเสี่ยง	ดำเนินการต่อเนื่อง	หน่วยกำกับดูแล	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. สำนักงาน ปปง.
๒๑. ควรดำเนินการเผยแพร่ความรู้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามหลักความเสี่ยง	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	
๒๒. สำนักงาน ปปง. ควรมีข้อมูลเพียงพอในการประเมินความเสี่ยง เพื่อทำความเข้าใจความเสี่ยงของธุรกิจภายใต้กำกับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการกำกับ off-site การทบทวนความเสี่ยงรายการกิจการ โดยเน้นไปที่ธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	๑. หน่วยกำกับดูแล ๒. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย
๒๓. พัฒนาขีดความสามารถ และสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ในการกำกับดูแลตามความเสี่ยง หน่วยกำกับและสำนักงาน ปปง. อาจจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ระหว่างกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับ ML/FT	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. หน่วยกำกับดูแล ๒. สำนักงาน ปปง.	
๒๔. สำนักงาน ปปง. ควรเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ด้านกำกับดูแล เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านข่าวกรองทางการเงิน และด้านคดี และเพิ่มผู้เชี่ยวชาญด้าน AML/CFT	ธ.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๒๕. ปรับปรุงบทลงโทษและค่าปรับให้เหมาะสม เพื่อให้โทษทางปกครองทางแพ่ง และทางอาญามีความรุนแรงและได้สัดส่วน เพื่อให้การลงโทษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	มิ.ย. ๒๕๖๑	สำนักงาน ปปง.	
๒๖. ทบทวนนโยบายการบังคับใช้กฎหมายเพื่อเพิ่มบทลงโทษที่รุนแรงมากขึ้น เช่น การประกาศรายชื่อผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือการถอนใบอนุญาต	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. หน่วยกำกับดูแล	
๒๗. เพิ่มความเข้มของการแก้ไขข้อบกพร่องและบทลงโทษเพื่อสนับสนุนการจัดการกับความเสี่ยง	ธ.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	
๒๘. หน่วยกำกับดูแลเสถียรภาพทางการเงิน ควรกำกับดูแลด้าน AML/CFT ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลด้านเสถียรภาพ อาทิ กำกับดูแลมาตรการ CDD ธนาคารตัวแทน	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยกำกับดูแล ๒. สำนักงาน ปปง.	
๒๙. เพิ่มการกำกับดูแลด้านเสถียรภาพทางการเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อสนับสนุนการกำกับดูแลด้าน AML/CFT ของภาคสหกรณ์	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ๒. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ๓. สำนักงาน ปปง.	
๓๐. เพิ่มการกำกับดูแลด้าน AML/CFT โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจลิสซิ่ง หนายความและนักบัญชี และควรขยายการกำกับดูแลไปยังธุรกิจขนาดเล็กที่มีความซับซ้อนในอนาคต	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ๒. สภา หนายความ ๓. สภาวิชาชีพบัญชี ๔. สำนักงาน ปปง.	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๓๑. หน่วยกำกับดูแลและสำนักงานปปง. ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยกำกับดูแล ๒. สำนักงานปปง.	
๓๒. พัฒนาการกำกับดูแลจาก rule-based เป็น risk-based	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. สำนักงานปปง. ๒. หน่วยกำกับดูแล	
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๔ มาตรการเชิงป้องกัน			
๓๓. กำหนดให้สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย บริษัทที่รับทำและตรวจสอบบัญชี ทนายความและนักบัญชี และสถาบันการเงินที่ยังไม่อยู่ภายใต้การกำกับด้าน AML/CFT อันเป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงควรมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT และให้อำนาจหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลในการกำกับด้าน AML/CFT อย่างเหมาะสม	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงานปปง. ๒. สภาทนายความ ๓. สภาวิชาชีพบัญชี	กระทรวงยุติธรรม
๓๔. เพิ่มกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงให้ผู้มีหน้าที่รายงาน มากกว่าการเผยแพร่ความรู้ทั่วไปด้าน AML/CFT และควรเพิ่มกิจกรรมเข้าถึงภาคธุรกิจที่มีความเสี่ยงให้มากขึ้น อาทิ ภาคอสังหาริมทรัพย์ และทนายความตลอดจนกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่มีความเสี่ยงสูงทั้งภาครัฐและเอกชน	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงานปปง.	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๓๕. ปรับปรุงกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ โดยยกเลิกการยกเว้นการรายงานธุรกรรมของรัฐบาล ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ	มิ.ย. ๒๕๖๑	สำนักงาน ปปง.	
๓๖. พิจารณาข้อกำหนดเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (STR) เพื่อให้มั่นใจว่าภาคธุรกิจที่มีความเสี่ยงจะไม่ถูกยกเว้นการรายงาน	ธ.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	
๓๗. แก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นกรณีที่มีความเสี่ยงสูง บุคคลที่มีสถานภาพทางการเมือง ธนาคารตัวแทน การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ความเสี่ยงด้าน ML/FT ของเทคโนโลยีใหม่ และการตรวจสอบธุรกรรมทางการค้ากับรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด	มิ.ย. ๒๕๖๑	สำนักงาน ปปง.	
๓๘. เสริมสร้างความเข้าใจและการจัดการความเสี่ยงด้าน ML/FT โดยการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความเสี่ยงในแต่ละเรื่อง อาทิ การทุจริต บุคคลที่มีสถานภาพทางการเมือง (PEPs) ธนาคารเฉพาะกิจ ภาคหลักทรัพย์ และประกันภัย โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ หน่วยกำกับดูแล หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ผู้มีหน้าที่รายงาน สมาคมของภาคธุรกิจ เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเพื่อจัดทำแนวทางปฏิบัติ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความเสี่ยงด้าน ML/TF	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. หน่วยกำกับ ๓. ผู้มีหน้าที่รายงาน

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๓๙. หน่วยกำกับดูแลควรให้ความสำคัญในการตรวจสอบในประเด็นที่เป็นความเสี่ยงสูงมากขึ้น เช่น บุคคลที่มีสถานภาพทางการเงิน การทำ CDD ลูกค้ายาเสพติดต่างๆ เช่น ลูกค้ายาเสพติดสูง ลูกค้ายาเสพติดที่เป็นบริษัท และลูกค้ายาเสพติดที่มีโครงสร้างความเป็นเจ้าของที่ซับซ้อน การระบุและตรวจสอบผู้รับประโยชน์ ธนาคารตัวแทน การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ความเสี่ยงด้าน ML/FT ของเทคโนโลยีใหม่ นโยบายควบคุมภายใน และการตรวจสอบธุรกรรมทางการเงิน	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยกำกับดูแล ๒. สำนักงานปปง.	
๔๐.สำนักงาน ปปง. ควรพิจารณาสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีสถานภาพทางการเงิน (PEPs) เพื่อช่วยสถาบันการเงินในการระบุตัวตน PEPs	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงานปปง. ๒. สำนักงานป.ป.ช.	
๔๑. สำนักงาน ปปง. ควรมีมาตรการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้มีหน้าที่รายงานมีการควบคุมและตรวจสอบผู้รับประโยชน์ที่เพียงพอและมีประสิทธิผล	ธ.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	ผู้มีหน้าที่รายงาน
๔๒. สำนักงาน ปปง. ควรมีมาตรการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ที่เกี่ยวข้องมีการปฏิบัติตามมาตรการทางการเงินกับบุคคลที่ถูกกำหนด โดยเฉพาะธุรกิจที่มีธุรกรรมทางการเงินควรอยู่ภายใต้ข้อกำหนดให้ตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด	ธ.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	๑. กรมการค้าต่างประเทศ ๒. กรมศุลกากร

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๔๓. ส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการประเมินความเสี่ยงภายในกิจการ	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยกำกับดูแล ๒. สำนักงาน ปปง.	
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๕ นิติบุคคลและบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย			
๔๔. กำหนดผู้ให้บริการเกี่ยวกับทรัสต์และบริษัทที่อยู่ในประเทศไทยปฏิบัติตามข้อกำหนดด้าน AML/CFT รวมถึงการทำ CDD ตามหลักความเสี่ยง	มี.ย. ๒๕๖๑	๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ๒. สำนักงาน ก.ล.ต. ๓. สำนักงาน ปปง.	
๔๕. ควรประเมินความเสี่ยงอย่างละเอียดว่ามีประเภทนิติบุคคลและบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายประเภทใดบ้างที่มีความเสี่ยงด้าน ML/FT รวมทั้งการทบทวนความพอเพียงของกฎหมาย การกำหนดให้บริษัทต้องจัดเก็บข้อมูลผู้รับประโยชน์ การเพิ่มอำนาจของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในการกำกับดูแล และบทลงโทษกรณีไม่ส่งข้อมูล หรือแจ้งข้อมูลเท็จ	มี.ค. ๒๕๖๑	๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ๒. สำนักงาน ปปง.	
๔๖. ควรประเมินความเสี่ยงเชิงลึกเกี่ยวกับนิติบุคคลไทยที่มีต่างชาติเป็นเจ้าของ	มี.ค. ๒๕๖๑	๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ๒. สำนักงาน ปปง.	สำนักงาน ปปง.

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๔๗. จัดกิจกรรมเผยแพร่และจัดทำแนวปฏิบัติให้สถาบันการเงิน DNFBPs กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงาน ก.ล.ต. ตร. กสพ. ปปง. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงของนิติบุคคล และบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย	เริ่ม เม.ย. ๒๕๖๑ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	๑. กรมพัฒนา ธุรกิจการค้า ๒. สำนักงาน ปปง.	
๔๘. กำหนดให้ผู้ให้บริการทรัสต์ต่างชาติที่ดำเนินการในไทยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดด้าน AML/ CFT	มิ.ย. ๒๕๖๑	สำนักงาน ปปง.	
๔๙. สำนักงาน ปปง. และหน่วยกำกับดูแลสถาบันการเงินควรนำผลการประเมินความเสี่ยงของนิติบุคคล และบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนกำกับดูแลด้าน AML/CFT	ดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. สำนักงาน ก.ล.ต. ๓. ธปท. ๔. คปภ. ๕. กรมส่งเสริม สหกรณ์	
๕๐. ควรใช้ผลการประเมินความเสี่ยงในการให้แนวทางแก่สถาบันการเงินในเรื่องกำหนดเวลาและความถี่ในการปฏิบัติตามมาตรการ CDD อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจได้ว่ามีข้อมูลผู้รับประโยชน์ของลูกค้า	ดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	
๕๑. เพิ่มอำนาจให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเพื่อขยายบทบาทและขีดความสามารถในการกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับข้อกำหนดเรื่องการรายงาน เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลจดทะเบียนบริษัทมีความถูกต้องและทันสมัย	มิ.ย. ๒๕๖๑	กรมพัฒนาธุรกิจ การค้า	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๕๒. กรมพัฒนาธุรกิจการค้าควรดำเนินการเพื่อแก้ไขเรื่องบริษัทที่ไม่มี การดำเนินการเป็นจำนวนมาก และ การไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด โดยให้ แจ้งข้อมูลกลับไปยังนายทะเบียน บริษัทเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่นาย ทะเบียนมีอยู่มีความถูกต้องและ เชื่อถือได้	มิ.ย. ๒๕๖๑	กรมพัฒนาธุรกิจ การค้า	
๕๓. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับ บริษัทจำกัดโดยกำหนดให้บริษัท จำกัดต้องดำเนินมาตรการที่ เหมาะสมในการได้มาและเก็บรักษา ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับประโยชน์ของ บริษัทให้มีความทันสมัย	มิ.ย. ๒๕๖๑	กรมพัฒนาธุรกิจ การค้า	
๕๔. แก้ไขกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยกำหนดให้ลูกค้าของสถาบัน การเงินที่เป็นทรัพย์สินต้องแจ้งสถานะ ของตนต่อสถาบันการเงิน	มิ.ย. ๒๕๖๑	สำนักงาน ปปง.	
๕๕. หน่วยบังคับใช้กฎหมายควรเน้น การสืบสวนบริษัทให้มากขึ้น	ดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง	หน่วยบังคับใช้ กฎหมาย	
๕๖. มีมาตรการในการจัดการกับ บริษัทที่ไม่มีการดำเนินงานหรือไม่ส่ง ข้อมูลให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	ดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง	กรมพัฒนาธุรกิจ การค้า	
๕๗. ระบุประเทศที่ควรแสวงหาความ ร่วมมือเกี่ยวกับข้อมูลนิติบุคคลและ การตกลงกันทางกฎหมาย โดยควรมี กลไกการประสานงานเพื่อสนับสนุน ความร่วมมือเชิงรุกอย่างเหมาะสมกับ ความเสี่ยง	ดำเนินการ ต่อเนื่อง	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. สำนักงาน อัยการสูงสุด ๓. หน่วยบังคับใช้ กฎหมาย ๔. หน่วยกำกับ ดูแล	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๕๘. พิจารณาจัดทำฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับผู้รับประโยชน์	มิ.ย. ๒๕๖๑	กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๖ หน่วยข่าวกรองทางการเงิน			
๕๙. กองข่าวกรองทางการเงินของสำนักงาน ปปง. ควรเพิ่มการจัดทำรายงานวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงินเชิงรุก เพื่อช่วยบ่งชี้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและผู้กระทำความผิดที่หน่วยเกี่ยวข้องอาจยังไม่ทราบเรื่อง	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	
๖๐. หน่วยบังคับใช้กฎหมายและกรมศุลกากร รวมถึง กสพ. และสำนักงาน ป.ป.ช. ควรจัดทำนโยบายระดับหน่วยงานที่ให้ความสำคัญในการใช้ข่าวกรองทางการเงินและการสืบสวนทางการเงินให้มากขึ้น เพื่อใช้ประกอบการสืบสวนความผิดฐานการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมถึงการบูรณาการทำงานร่วมกัน โดยอาจขอให้ ปปง. ช่วยเสริมเฉพาะในส่วนที่เป็นอำนาจเฉพาะของ ปปง.	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. กรมศุลกากร ๓. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ๔. สำนักงาน ป.ป.ช.	สำนักงาน ปปง.
๖๑. เพิ่มการอบรมและพัฒนาขีดความสามารถในการสืบสวนทางการเงินของหน่วยบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะ กสพ. สำนักงาน ป.ป.ช. และกรมศุลกากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. กรมศุลกากร ๓. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ๔. สำนักงาน ป.ป.ช.	สำนักงาน ปปง.

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๖๒. พิจารณาการจัดสรรอัตรากำลังของ ตร. และ กสพ. ในเรื่องการสืบสวนทางการเงิน	ธ.ค. ๒๕๖๐	ตร. และ กสพ.	
๖๓. พิจารณาว่าสำนักงาน ปปง. ควรมีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญาฟอกเงินหรือไม่	ธ.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	
๖๔. สำนักงาน ปปง. ควรเพิ่มการจัดทำรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อระบุรูปแบบและแนวโน้มอาชญากรรม และพัฒนาการจัดทำรายงานเชิงยุทธศาสตร์ตามพื้นที่ และภาคธุรกิจ เพื่อระบุความเสี่ยงในเชิงยุทธศาสตร์ และเผยแพร่รายงานดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งกองกำกับและตรวจสอบของสำนักงาน ปปง. กรมศุลกากรและกรมสรรพากร เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	
๖๕. สำนักงาน ปปง. ควรได้รับและใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมข้ามแดนของ ธปท. และข้อมูลการตรวจจับของกรมศุลกากร ณ ด่านพรมแดน	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. ธปท. ๓. กรมศุลกากร	
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๗ การสืบสวนและดำเนินคดีอาญาฟอกเงิน			
๖๖. ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินคดีอาญาฟอกเงินในความผิดมูลฐานต่างๆ โดยถ่ายทอดจากระดับนโยบายมาสู่ระดับปฏิบัติ	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. ตร. ๓. กสพ.	หน่วยบังคับใช้กฎหมาย

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๖๗. สร้างความตระหนักแก่หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ถึงประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญาฟอกเงินเชิงรุก เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามภัยคุกคามจากอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ นอกเหนือจากการดำเนินคดีมูลฐานและการริบทรัพย์	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. ตร. ๓. กสพ.	หน่วยบังคับใช้กฎหมาย
๖๘. หน่วยบังคับใช้กฎหมายควรดำเนินคดีอาญาฟอกเงินโดยพุ่งเป้าที่กลุ่มองค์กรอาชญากรรมเพื่อดำเนินการกับผู้ที่อยู่เบื้องหลังที่ได้เงินไปใช้และคนที่ช่วยเหลือในการฟอกเงิน	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. สำนักงาน ปปง.	
๖๙. ควรให้ความสำคัญกับการฟอกเงินที่ได้จากการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ และการฟอกเงินโดยบุคคลที่สาม	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. สำนักงาน ปปง.	
๗๐. เพิ่มขีดความสามารถของหน่วยบังคับใช้กฎหมายในการสืบสวนคดีอาญาฟอกเงิน รวมทั้งพัฒนาความชำนาญในการสืบสวนทางการเงิน	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. สำนักงาน ปปง.	
๗๑. เพิ่มการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาฟอกเงินให้แก่ นักสืบสวนสอบสวน อัยการ และผู้พิพากษา	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๓. สำนักงาน อัยการสูงสุด ๔. สำนักงานศาลยุติธรรม	
๗๒. กำหนดให้ความผิดฐานลักลอบนำคนเข้าเมืองเป็นความผิดมูลฐาน	ม.ย. ๒๕๖๑	สำนักงาน ปปง.	๑. กรมสรรพากร ๒. สตม. ๓. พม.

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๗๓. ขยายอายุความอาญาฟอกเงินสำหรับนิติบุคคล (ปัจจุบัน ๑ ปี)	ธ.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	สคก. สภาฯ
๗๔. พิจารณาว่าควรจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบโดยตรงในการสืบสวนทางการเงิน และการดำเนินคดีอาญาฟอกเงินภายในหน่วยบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะ ตร. และ กสพ. ซึ่งในหน่วยงานดังกล่าวควรมีผู้เชี่ยวชาญในการสืบสวนทางการเงิน และได้รับการอบรมในการสืบสวนทางการเงิน เพื่อสนับสนุนข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการสืบสวนสอบสวนคดีมูลฐานและคดีอาญาฟอกเงินควบคู่กันไป	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. ตร. ๓. กสพ.	หน่วยบังคับใช้กฎหมาย
๗๕. พิจารณาความเหมาะสมในการให้อำนาจสำนักงานอัยการสูงสุดเข้าไปมีส่วนร่วม กับ ตร. ป.ป.ช. และหน่วยบังคับใช้กฎหมาย อื่นๆ ในขั้นตอนการสืบสวนเพื่อสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาฟอกเงิน โดยเฉพาะคดีที่มีความซับซ้อน และการรวบรวมพยานหลักฐานจากต่างประเทศ	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. อส. ๒. ตร. ๓. ป.ป.ช.	หน่วยบังคับใช้กฎหมาย
๗๖. พิจารณาว่าเพิ่มอำนาจให้หน่วยบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ และสำนักงาน ปปง. มีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาฟอกเงินควบคู่กับการสืบสวนคดีมูลฐานหรือไม่	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. ตร. ๓. กสพ.	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๘ การริบทรัพย์			
๗๗. ควรให้ความสำคัญในการใช้มาตรการยึดและริบทรัพย์ในความผิดฐานอื่นนอกเหนือจากยาเสพติดให้มากขึ้น โดยเฉพาะทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทุจริต การทุจริตในต่างประเทศ การฉ้อโกง และการพนัน	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. สำนักงานปปง. ๒. ป.ป.ช.	
๗๘. ปรับปรุงระบบการสำแดง (เช่น ให้สำแดงเป็นเอกสารทุกราย) เพิ่มอำนาจของเจ้าหน้าที่ศุลกากรในการดำเนินการกับความผิดที่เกี่ยวข้องกับสำแดงเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือข้ามแดน และเพิ่มการสืบสวนและโทษ เพื่อจัดการการลักลอบขนเงิน	มิ.ย. ๒๕๖๑	กรมศุลกากร	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๗๙. ปรับปรุงกฎหมายให้สามารถริบทรัพย์ตามมูลค่าในทุกความผิดฐานและคดีอาญาฟอกเงิน ซึ่งจะช่วยทำให้สามารถติดตามคืนทรัพย์สินที่มีการเคลื่อนย้ายไปต่างประเทศ ทรัพย์ที่ถูกใช้หมดไป หรือที่ซุกซ่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	มิ.ย. ๒๕๖๑	สำนักงาน ปปปง.	กระทรวงยุติธรรม
๘๐. พิจารณาติดตั้งระบบข้อมูลโดยสารข้ามแดนล่วงหน้า (advanced passenger information) ตามด่านศุลกากร เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ล่วงหน้า	ธ.ค. ๒๕๖๐	กรมศุลกากร	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๘๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมายควรใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงินของสำนักงาน ปปง. เพื่อใช้ประกอบการดำเนินการกับทรัพย์สินให้มากขึ้น	ดำเนินการต่อเนื่อง	หน่วยบังคับใช้กฎหมาย	สำนักงาน ปปง.
๘๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรแสวงหาความร่วมมือจากต่างประเทศ และขอคำสังศาลเพื่อนำไปใช้แสดงต่อศาลในต่างประเทศเพื่อติดตามคืนทรัพย์สิน	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๒. สำนักงาน ปปง.	
๘๓. ประเทศไทยควรให้ความสำคัญเร่งด่วนในการจัดทำข้อตกลงเพื่อแบ่งปันทรัพย์สินกับต่างประเทศ เพื่อให้สามารถแบ่งปันและติดตามคืนทรัพย์สินได้	มี.ค. ๒๕๖๑	สำนักงานอัยการสูงสุด	
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๙ การสืบสวนการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย			
๘๔. เร่งดำเนินคดีอาญาฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการ ร้าย (FT) จากข้อมูลการสืบสวนทางการเงินของสำนักงาน ปปง. และใช้ข้อมูลข่าวกรองทางการเงินประกอบการสืบสวนคดี FT	มี.ย. ๒๕๖๑	ตร.	สำนักงาน ปปง.
๘๕. สร้างความตระหนักให้ ตร. ดำเนินคดีอาญา FT และให้ความสำคัญกับการสืบสวนคดี FTควบคู่ไปกับการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย	ดำเนินการต่อเนื่อง	ตร.	
๘๖. เพิ่มโทษปรับสำหรับความผิด FT ให้รุนแรงมากขึ้น และการลงโทษ จำคุกควรนับรวมระยะเวลา ลงโทษได้โดยไม่มีข้อจำกัด ระยะเวลาโทษไม่เกิน ๒๐ ปี	มี.ย. ๒๕๖๑	สำนักงาน ปปง.	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๘๗. เพิ่มการให้ความสำคัญกับการสนับสนุนเงินแก่เครือข่ายก่อการร้ายที่มีลักษณะข้ามพรมแดนโดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการใช้ข่าวกรองทางการเงิน และการสืบสวนเกี่ยวกับกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักบกก่อการร้ายต่างชาติซึ่งเข้ามาใช้ประเทศไทย	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. สช. ๒. สมช. ๓. ตร. ๔. สำนักงานปปง.	
๘๘. เพิ่มขีดความสามารถและการฝึกอบรมด้านการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้แก่หน่วยบังคับใช้กฎหมายอัยการ และศาล	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. สำนักงานปปง. ๒. หน่วยบังคับใช้กฎหมาย ๓. สำนักงานอัยการสูงสุด ๔. สำนักงานศาลยุติธรรม	
๘๙. เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปปง. ในการสืบสวน FT และเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการสืบสวนที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย	ธ.ค. ๒๕๖๐	สำนักงานปปง.	
๙๐. เสริมสร้างความร่วมมือแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการระหว่างหน่วยบังคับใช้กฎหมายและอัยการ เพื่อสนับสนุนการสืบสวนและดำเนินคดี FT และมาตรการเชิงป้องกันที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. ตร. ๒. สำนักงานอัยการสูงสุด	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๑๐ มาตรการทางการเงิน และการป้องกันองค์กรไม่แสวงหากำไร (NPO)			
๙๑. ส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรการทางการเงินในทุกภาคส่วน โดยการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงรวมทั้งที่เกิดจากผู้กระทำผิดพยายามหลบเลี่ยงมาตรการลงโทษทางการเงินและสำนักงาน ปปง. ควรร่วมมือกับสมาคมของภาคธุรกิจเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามข้อดีของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ โดยเฉพาะสถาบันการเงินและภาคธุรกิจขนาดเล็ก และกำกับดูแลตามความเสี่ยง รวมทั้งมีการลงโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	
๙๒. หน่วยกำกับควรดำเนินการตรวจสอบเฉพาะเรื่อง (Thematic Examination) เกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด และการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่รายงาน	ดำเนินการต่อเนื่อง	หน่วยกำกับสำนักงาน ปปง.	
๙๓. หน่วยบังคับใช้กฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรตรวจสอบรายชื่อทุกครั้งเมื่อได้รับรายชื่อโดยตรงจากเว็บไซต์ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ	ดำเนินการต่อเนื่อง	หน่วยบังคับใช้กฎหมาย	
๙๔. เมื่อพิจารณาจากความเสี่ยง อาจขอให้ประเทศอื่นหรือประเทศเพื่อนบ้านนำรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามกฎหมายไทย ไปจัดทำรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๔๕. ทบทวนความเสี่ยงขององค์กรไม่แสวงหากำไร (NPO) ทุกประเภทตามนิยามของ FATF และระบุลักษณะของ NPO รวมทั้งกิจกรรมที่มีความเสี่ยงที่จะถูกใช้โดยผู้ก่อการร้าย	ธ.ค. ๒๕๖๐	๑. กรมการปกครอง ๒. กรมการจัดหางาน ๓. สำนักงาน ปปง.	๑. สชช. ๒. สมช.
๔๖. กรมการจัดหางานและกรมการปกครองควรตรวจสอบรายชื่อกรรมการมูลนิธิหรือสมาคมกับรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดในขั้นตอนการจดทะเบียน	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. กรมการปกครอง ๒. กรมการจัดหางาน	สำนักงาน ปปง.
๔๗. ควรดำเนินมาตรการเร่งด่วนในการส่งเสริมให้ NPO ที่ไม่จดทะเบียน เข้ามาอยู่ในระบบทะเบียนตามหลักความเสี่ยง	มี.ค. ๒๕๖๑	๑. กรมการปกครอง ๒. กรมการจัดหางาน	
๔๘. จัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ NPO และผู้มีหน้าที่รายงานอย่างสม่ำเสมอ กำกับดูแลตามความเสี่ยง และมีการลงโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเหมาะสมและรุนแรงเพียงพอ	ดำเนินการต่อเนื่อง	๑. กรมการปกครอง ๒. กรมการจัดหางาน ๓. สำนักงาน ปปง.	
ผลลัพธ์ระยะสั้นที่ ๑๑ มาตรการทางการเงินเพื่อป้องกันการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD)			
๔๙. เมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้ ควรจัดทำประกาศต่างๆ ที่ออกตามความในกฎหมาย และแจ้งให้ผู้มีหน้าที่รายงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงข้อกำหนดและเริ่มดำเนินการตรวจสอบรายชื่อลูกค้าและการทำธุรกรรม	ต.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	

ตารางที่ ๔-๖ ด้านประสิทธิผล (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	กำหนดเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
		หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑๐๐. ควรมีการแจ้งให้ผู้มีหน้าที่รายงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดโดยไม่ชักช้า	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	
๑๐๑. เผยแพร่ข้อมูลความเสี่ยงช่องทางที่เป็นจุดเปราะบาง และแนวโน้มวิธีการที่เกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และโอกาสที่ผู้กระทำผิดจะหลบเลี่ยงมาตรการลงโทษทางการเงินเพื่อช่วยให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติได้อย่างถูกต้องมากขึ้น	ต.ค. ๒๕๖๐	สำนักงาน ปปง.	
๑๐๒. จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักให้กับภาคเอกชนเกี่ยวกับมาตรการในการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และจัดทำแนวทางปฏิบัติในการรายงาน STR และการปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎหมายที่ชัดเจน และปรับให้มีความทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ	ดำเนินการต่อเนื่อง	สำนักงาน ปปง.	๑. สมช. ๒. กรมศุลกากร ๓. กรมการค้าต่างประเทศ
๑๐๓. ระบุนาครุกิจที่มีความเสี่ยงเพื่อการกำกับดูแลในอนาคต	มิ.ย. ๒๕๖๑	สำนักงาน ปปง.	๑. สมช. ๒. กรมศุลกากร ๓. กรมการค้าต่างประเทศ

อย่างไรก็ตามแม้ประเทศไทยจะไม่มีหน่วยงานใดมาติดตามตรวจสอบประเมินผล การปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานของสากลก็ตาม การนำทรัพยากร ข้อมูล ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสิ่งที่เราจะต้องคิด ปรับ ใช้ด้วยตนเองภายใต้บริบทต่างๆ สภาพแวดล้อม กำลังอำนาจแห่งชาติอย่างเหมาะสม เพราะไม่มีใครทราบจุดอ่อน จุดแข็ง ปัจจัยแวดล้อม ต่างๆ ได้ดีเท่าที่เราเองได้ การบริหารจัดการอย่างสอดคล้อง เหมาะสม จึงเป็นสิ่งที่เราจะต้องพึง กระทำเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดตกแก่ประเทศของเราเอง

แนวทางของต่างประเทศ

ดังกล่าวมาแล้วในบทที่ ๒ ว่า องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้มีอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ (Vienna Convention) ขึ้น หรือ อีกนัยหนึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. ๑๙๘๘” โดยอนุสัญญาฯ ฉบับนี้ได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายไว้หลายประการ เพื่อให้ประเทศ ที่เป็นสมาชิกรวมไปเป็นแนวทางในการแก้ไข หรือบัญญัติกฎหมายภายในให้มีความสอดคล้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับอนุสัญญาฯ ดังกล่าว ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีความประสงค์ ที่จะเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. ๑๙๘๘ โดยที่ประเทศไทยได้มีกฎหมาย รองรับมาตรการต่างๆ ตามที่อนุสัญญาฯ ได้กำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์ให้แก่ประเทศที่ประสงค์ จะเข้าเป็นภาคีสมาชิก

พืร์พันธ์ เปรมภูติ (๒๕๔๖ : ๕๙-๖๒) กล่าวสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กับบทบาทที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินก็เช่นเดียวกัน นอกจากอำนาจหน้าที่ในด้านการบังคับใช้กฎหมายฟอกเงินแล้ว สำนักงาน ป.ง. ยังมีหน้าที่เป็น หน่วยงานที่ดำเนินการด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ตลอดจน ประสานความร่วมมือในลักษณะการดำเนินการกับอาชญากรข้ามชาติ ดังนี้

๑. ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่อต้านการฟอกเงินแห่งเอเชีย แปซิฟิก (Asia Pacific Group on Money Laundering หรือ APG)

๒. เป็นสมาชิกของกลุ่มเอ็กมอนต์ (Egmont Group) ซึ่งเป็นกลุ่มความร่วมมือของ หน่วยงานสืบสวนทางการเงิน (Financial Intelligence Unit หรือ FIU) ของประเทศต่าง ๆ ๘๔ ประเทศ

๓. เป็นเจ้าภาพร่วมกับกระทรวงยุติธรรมสหรัฐอเมริกา จัดการสัมมนาระดับภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก เกี่ยวกับการริบทรัพย์ที่ได้จากการกระทำความผิด มีเข้าร่วม ๑๕ ประเทศต่าง ๆ

๔. ได้รับอนุมัติเงินช่วยเหลือจำนวน ๓.๘ ล้านบาท จากสำนักงานงบประมาณ ความช่วยเหลือป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (Narcotics Affairs Section) สถานเอกอัครราชทูต สหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย และได้รับการแบ่งเงินรายได้จากทางการสหรัฐอเมริกา อันเป็นผล มาจากการให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ในการสืบสวนคดีแก่สหรัฐอเมริกา จำนวนประมาณ ๑๙,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ

๕. ได้รับความร่วมมือจาก AUSTRAC ประเทศออสเตรเลีย Fin – CEN สหรัฐอเมริกา และสถานทูตฮอลแลนด์ ในการจัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ

๖. ประเทศอังกฤษได้เสนอโครงการต่อต้านการฟอกเงิน ในกรอบประชุมเอเชีย-ยุโรป (ASEM) โดยขอให้ประเทศไทยเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการและสถานที่ โดยเน้นการฝึกอบรมให้กับประเทศที่ยังไม่มีกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบบันทึกข้อตกลงระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรปแล้ว

๗. ประสานงานและประชุมร่วมกับสถานทูตออสเตรเลีย และสถานทูตสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับพฤติการณ์ที่น่าสงสัยว่า มีการใช้สถานที่ในประเทศไทยในการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่งอาจเป็นการกระทำอันเป็นการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์โดยไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งประสานงานที่เกี่ยวกับข่าวสาร และข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ตำรวจฮ่องกง ในการรวบรวมพยานหลักฐานสำคัญๆ เพื่อประกอบการดำเนินคดี

สำหรับมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของต่างประเทศนั้น ได้มีการกำหนดมาตรการและบทบัญญัติทางกฎหมาย เพื่อให้มีผลบังคับใช้ทั้งภายในประเทศของตน และครอบคลุมไปถึงการมีผลบังคับบนอกราชอาณาจักรด้วย เพื่อใช้ในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยมีทั้งมาตรการที่จะดำเนินการเอาผิดแก่บุคคลผู้กระทำความผิดและมาตรการในการเอาผิดแก่บุคคลผู้ร่วมขบวนการ ตามที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ ๓ มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่เนื่องจากยังมีข้อจำกัดความผิดอันเป็นที่มาของมาตรการต่างๆ ตามกฎหมายฟอกเงินในการบังคับใช้กฎหมายฟอกเงินของแต่ละประเทศ ตลอดจนขอบเขตการบังคับใช้ที่จำกัดเฉพาะภายในดินแดนของตน บางประเทศก็ยังไม่มีการบัญญัติกฎหมายฟอกเงิน หรือหากมีกฎหมายฟอกเงินก็จะมีบทบัญญัติที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดฐานความผิดฟอกเงิน วิธีการรับทรัพย์สิน เป็นต้น มาตรการทางกฎหมายฟอกเงินจึงต้องเพิ่มเติมในส่วนของการร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกับการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ

สำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้น มี ๓ รูปแบบ คือ

๑. การทำข้อตกลงสองฝ่าย (Bilateral Agreement) ได้แก่ การทำความตกลงในรูปแบบสนธิสัญญา (Treaty) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศภาคีสองฝ่าย เพื่อการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการปราบปรามการฟอกเงิน และเพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร

๒. การทำข้อตกลงหลายฝ่าย (Multilateral Agreement) ได้แก่ การตกลงในรูปแบบอนุสัญญา (Convention) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศมากกว่าสองประเทศขึ้นไป และเปิดโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของความร่วมมือในการปราบปรามการฟอกเงินสามารถเข้าร่วมเป็นภาคีได้ เช่น อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ อนุสัญญาต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ค.ศ. เป็นต้น

๓. ความร่วมมือในระดับภูมิภาค (Region Co-operation) เป็นความร่วมมือในกลุ่มประเทศแถบใดแถบหนึ่ง ซึ่งมีแนวคิดตรงกันในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เช่น ความร่วมมือของกลุ่ม APEC กลุ่มประชาคมยุโรป เป็นต้น

จะเห็นว่าประเทศต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญกับการให้ความร่วมมือ เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยเฉพาะในส่วนของกำหนัดความผิดมูลฐาน ดังจะเห็นได้จาก อนุสัญญาต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ค.ศ.๒๐๐๐ ซึ่งได้กำหนดให้รัฐภาคีต้องผนวกรวมความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินของแต่ละประเทศไว้ ๔ ลักษณะ คือ

๑. ความผิดฐานเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรม

๒. ความผิดฐานคอร์รัปชัน

๓. ความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม

๔. ความผิดที่มีอัตราโทษขั้นสูง จำคุกตั้งแต่ ๔ ปีขึ้นไป

ข้อกำหนดดังกล่าว เป็นความพยายามของประชาคมโลกที่ต้องการผลักดันให้ความผิดทั้ง ๔ ลักษณะ รวมถึงการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน เป็นความผิดมูลฐานร่วมหรือความผิดมูลฐานสากล เพื่อให้มีผลในทางป้องกันและปราบปรามมิให้อาชญากร ไม่ว่าจะเป็นาชญากรของแต่ละประเทศ หรืออาชญากรข้ามชาติ หลุดพ้นไปจากความผิดโดยง่าย แม้ว่าจะไม่ได้เป็นการกระทำเพื่อฟอกเงินโดยตรงก็ตาม

ในส่วนร่วมของการร่วมกันกำหนดความผิดฐานเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมนั้น เกิดขึ้นจากการที่ประชาคมโลกมีความตระหนักว่า องค์การอาชญากรรมจะมีวิธีและรูปแบบดำเนินการที่แตกต่างไปจากอาชญากรรมธรรมดา กล่าวคือ มีวิธีการที่สลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นมีการจัดรูปแบบและโครงสร้างองค์กรเหมือนการดำเนินธุรกิจประเภทหนึ่ง มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ มีข่ายงานโยงใยทั้งในและนอกประเทศ มีการวางแผน เตรียมการปกป้องผู้อยู่เบื้องหลังการประกอบอาชญากรรม ทำให้ตัวการใหญ่หรือผู้บงการอยู่เบื้องหลัง มักจะหลุดรอดจากการถูกลงโทษตามกฎหมาย เนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะเชื่อมโยงไปถึง และธุรกิจนอกกฎหมายขององค์กรอาชญากรรม ก็มักจะสร้างรายได้ให้อย่างมหาศาล เช่น ธุรกิจการค้ายาเสพติด การค้าหญิงข้ามชาติ หรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ เป็นต้น ผลประโยชน์มหาศาลดังกล่าว ช่วยให้สมาชิกองค์กรได้รับส่วนแบ่งค่าตอบแทนที่ดี ไม่ต้องรับโทษเมื่อถูกจับกุม โดยการติดสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถึงแม้จะถูกลงโทษไปแล้วก็ตาม ข่ายงานการประกอบอาชญากรรมขององค์กรก็ยังดำเนินการต่อไปได้ เพราะยังมีเงินทุน ดังนั้นมาตรการตามกฎหมายธรรมดา จึงมีอุปสรรคในการดำเนินการต่อบุคคล เนื่องจากไม่สามารถเอื้อมไปถึงตัวผู้บงการได้ และยากต่อการปราบปราม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดเป็นความผิดฐานใหม่ที่มีลักษณะพิเศษ แตกต่างจากหลักกฎหมายอาญาทั่วไปที่มีอยู่เดิม แต่ลำพังการกำหนดความผิดอาญาฐานเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมนั้นยังไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องใช้มาตรการต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดฐานนี้ ดังนั้น เพื่อให้มาตรการที่จะใช้ในการดำเนินการต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดฐานนี้บรรลุผล ก็ควรกำหนดความผิดฐานนี้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินด้วย

ในส่วนความผิดฐานคอร์รัปชัน และความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรมนั้น เป็นความผิดที่ช่วยเหลือ และส่งเสริมไม่ให้สมาชิก หรือบุคคลผู้ร่วมขบวนการอาชญากรรม ต้องถูกบังคับลงโทษตามกฎหมาย เพราะเมื่อถูกจับกุม ผู้กระทำความผิดก็จะติดสินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพยานในกระบวนการพิจารณาที่จะนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ การช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่รัฐหรือพยานดังกล่าวช่วยทำให้ผู้กระทำความผิดหลุดรอดเจ็อมือของกฎหมายไปได้ จึงทำให้การปราบปราม

องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเป็นไปโดยลำบากยิ่งขึ้น ดังนั้นประชาคมโลกจึงเห็นสมควรที่จะกำหนดความผิดสองฐานนี้รวมเข้าไว้ในความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินของแต่ละประเทศ

ในส่วนความผิดที่มีอัตราโทษขั้นสูงคือจำคุกตั้งแต่ ๔ ปีขึ้นไปนั้น แม้จะเป็นการกำหนดลักษณะความผิดแบบกว้างๆ ตามอัตราโทษ ซึ่งหากมองอย่างผิวเผินดูเหมือนทำให้มีขอบเขตสูง การกำหนดให้จำคุกตั้งแต่ ๔ ปีขึ้นไปนี้ สะท้อนให้เห็นว่า ความผิดดังกล่าวเป็นอาชญากรรมประเภทที่เป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมประเทศนั้น ๆ เพราะมีเช่นนั้นแล้ว กฎหมายภายในของประเทศนั้นๆ คงไม่กำหนดโทษที่รุนแรง ผลร้ายของความผิดดังกล่าว ย่อมกระทบและมีส่วนทำลายสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนมนุษยชาติในวงกว้าง ดังนั้น ประชาคมโลกจึงเห็นสมควรที่จะกำหนดความผิดลักษณะนี้รวมเข้าไว้ในความผิดมูลฐาน ตามกฎหมายฟอกเงินของแต่ละประเทศด้วย

นาย ไชยยศ เหมะรัชตะ (๒๕๔๐ : ๓๖ - ๕๗) กล่าวถึง **มาตรการทางกฎหมาย** เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของต่างประเทศและหลักกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงินของต่างประเทศ ว่า

การต่อต้านการกระทำอันมีวัตถุประสงค์ในการฟอกเงินภายใต้กฎหมายของประเทศต่างๆ ยังมีวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกันไปหลายเรื่อง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ของกฎหมายภายในของประเทศนั้นๆ ส่วนหลักกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงินของประเทศต่างๆ อันกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้น ได้แก่

๑. ประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้าได้เกิดองค์กรอาชญากรรมซึ่งเรียกกันว่า “มาเฟีย” (Mafia) ในประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อดำเนินกิจการต่างๆ อันผิดกฎหมาย เช่น การค้าประเวณี การค้ายาเสพติด บ่อนการพนัน กรรโชกทรัพย์ และรับของโจร เป็นต้น โดยองค์กรอาชญากรรมนี้ ได้นำรายได้จากการดำเนินกิจการอันผิดกฎหมายดังกล่าวไปลงทุนในธุรกิจที่ถูกกฎหมายเพื่อให้ได้ผลกำไร และทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจสืบสาวถึงแหล่งที่มาของเงินทุนที่มาจากการประกอบอาชญากรรมได้ ส่วนผลที่ตามมาได้แก่การขยายขอบข่ายขององค์กรอันทำให้เกิดการละเมิดต่อกฎหมายและความไม่สงบในสังคมมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยเหตุนี้ ทางรัฐบาลกลางของสหรัฐอเมริกาจึงได้เริ่มบัญญัติกฎหมายขึ้นหลายฉบับเพื่อต่อต้านการดำเนินการใดอันเกี่ยวกับรายได้อันไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรอาชญากรรม หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่าเป็นการฟอกเงินนั่นเอง โดยกฎหมายเหล่านั้น ได้แก่ (ปิยะพันธ์ สารกรบริรักษ์ ๒๕๓๕ : ๑๐ - ๑๒)

๑.๑ Federal Crimes and Criminal Procedure เป็นหลักกฎหมายเบื้องต้นในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา อันได้แก่

๑.๑.๑ การกระทำหรือพยายามกระทำการ ดังนี้

๑.๑.๑.๑ สนับสนุน หรือช่วยเหลือในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเงิน

๑.๑.๑.๒ ปกปิด หรือซ่อนเร้นในการกระทำความผิด

๑.๑.๑.๓ หลีกเลี่ยงไม่รายงานการโอนเงิน

ให้ระวางโทษ ปรับไม่เกิน ๕๐๐๐,๐๐๐ เหรียญ หรือปรับไม่เกินสองเท่าของมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่าจำนวนใดจะสูงกว่ากัน หรือจำคุกไม่เกิน ๒๐ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑.๑.๒ การกระทำ หรือพยายามนำเข้า หรือนำออกไปซึ่งตราสารหรือเอกสารทางการเงิน (Money Instrument) เช่น เงินตราของทุกประเทศ เช็คเดินทาง เช็คธนาคาร ตั๋วเงิน และตั๋วสัญญาใช้เงิน เป็นต้น ให้ระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ เหรียญ หรือสองเท่าของมูลค่านั้น ทั้งนี้ แล้วแต่ว่าจำนวนใดจะสูงกว่ากัน หรือจำคุกไม่เกิน ๒๐ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑.๑.๓ ผู้กระทำความผิดทั้งสองกรณีดังที่กล่าวมานี้ต้องรับผิดทางแพ่งไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินนั้น หรือไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ เหรียญ

๑.๒ Bank Secrecy Act 1970 ในปี พ.ศ.๒๕๑๓ รัฐบาลกลางของสหรัฐอเมริกาได้กฎหมายเกี่ยวกับการรายงานในเรื่องการหมุนเวียนของเงินตราและการโอนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายแห่งสหรัฐอเมริกา บรรพ ๓๑ โดยเรียกกันว่า “Bank Secrecy Act” อันมีวัตถุประสงค์ดังนี้

ประการแรก เพื่อการพิสูจน์ทราบแหล่งที่มาของจำนวนเงินที่ต้องสงสัยในสถาบันการเงิน

ประการที่สอง เพื่อทราบการหมุนเวียนของกระแสการเงินที่มีการนำเข้าหรือส่งออกนอกประเทศ

ประการสุดท้าย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถทำการตรวจสอบและสืบสวนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายอาญาและกฎหมายเกี่ยวกับภาษี

หลักกฎหมายในเรื่องนี้ มีสาระสำคัญ คือ (ศักดิ์ชัย ศักดิ์กุลวงศ์ ๒๕๓๗ : ๓๘-๔๐)

๑.๒.๑ ให้สถาบันการเงินภายในประเทศรายงานการโอนเงิน การจ่ายเงิน และการรับเงินตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ เหรียญขึ้นไปผ่านทางสถาบันการเงิน

๑.๒.๒ ให้บุคคลใดหรือบุคคลผู้ได้รับมอบหมายให้นำเข้าหรือนำออกซึ่งเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐ เหรียญ ต้องรายงานดังกล่าวต่อทางการ

หากสถาบันการเงินหรือผู้ใดฝ่าฝืนกฎหมายที่กล่าวมานี้ จะต้องรับโทษทางอาญาซึ่งมีโทษทั้งปรับและจำคุก

อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้กฎหมายเรื่องนี้ยังไม่สามารถปราบปรามการกระทำความผิดได้ เนื่องจาก

ประการแรก แม้จะสามารถติดตามร่องรอยทางบัญชีจากที่มีการแจ้งการโอนเงินของบุคคลใดและทราบว่าเงินจำนวนนั้นเป็นเงินที่ได้มาจากธุรกรรมผิดกฎหมายก็ตาม แต่หากว่าไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอ ก็ไม่อาจทำการจับกุมบุคคลนั้นได้

ประการที่สอง หากบุคคลนั้นนำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดไปทำธุรกรรมอันชอบด้วยกฎหมายแล้ว ย่อมทำให้เงินที่ได้มากลายเป็นเงินที่ชอบด้วยกฎหมายหรือกลายเป็นเงินที่ชอบด้วยกฎหมายนั่นเอง

ประการที่สาม หากมีการตรวจพบร่องรอยของการโอนหรือย้ายเงินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ก็ไม่สามารถยึดเงินจำนวนนั้นได้ อันเป็นผลให้บุคคลนั้นสามารถนำเงินไปทำธุรกรรมที่ผิดกฎหมายต่อไปได้

ประการที่สี่ ไม่มีการกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดทั้งทางอาญาหรือทางแพ่ง

๑.๓ Money Laundering Control Act 1968 (MLCA) ด้วยเหตุที่กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ยังมีช่องโหว่ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๙ จึงได้มีการประกาศใช้กฎหมาย Anti-Drug Act of 1986 ซึ่งเรียกกันทั่วไปว่า “กฎหมายควบคุมการฟอกเงิน” (Money Laundering Control Act of 1968 หรือ MLCA โดยบัญญัติไว้ในบรรพ ๑๘ ของกฎหมายสหรัฐอเมริกา มาตรา ๑๕๙๖ (18 U.S.C. Section, 1956) เพื่อเป็นการต่อต้านอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ด้วยการกระทำการในลักษณะเป็นเครื่องมือในการฟอกเงิน อันมีหลักเกณฑ์ดังนี้ (ปิยะพันธุ์ สารากรบริรักษ์, ๒๕๓๗ : ๕๓ – ๕๕)

๑.๓.๑ บุคคลใดก็ตามดำเนินการ หรือพยายามที่จะดำเนินธุรกรรมทางการเงิน (financial transaction) อันเกี่ยวเนื่องกับเงินที่ได้มาจากการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย (unlawful activity) โดยรู้ถึงที่มาของเงินในการดำเนินธุรกรรมดังกล่าว ว่าจะโดยเจตนาช่วยเหลือในการกระทำความผิดด้วยกฎหมาย หรือรู้ว่ามีธุรกรรมทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งกระทำดังกล่าวนั้น เพื่อ

ปกปิด หรือลวงสภาพ ที่ตั้ง แหล่งที่มา ความเป็นเจ้าของ หรือการควบคุมรายได้ของการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ

หลีกเลี่ยงการรายงานธุรกรรมซึ่งกำหนดไว้ภายใต้กฎหมายของมลรัฐ หรือกฎหมายของสหรัฐ

จะต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ เหรียญ หรือปรับเป็นจำนวนสองเท่าของมูลค่าทรัพย์สินซึ่งเกี่ยวกับธุรกรรม แล้วแต่ว่าจำนวนใดมากกว่ากัน หรือจำคุกไม่เกินยี่สิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

๑.๓.๒ บุคคลใดก็ตาม ทำการส่ง หรือพยายามที่จะส่งตราสารทางการเงิน (monetary instrument) หรือเงินทุน (funds) ภายในสหรัฐ ออกหรือผ่านไปยังสถานที่แห่งใดภายนอกสหรัฐ หรือนำเข้าซึ่งตราสารหรือเงินทุนใด ๆ ยังสหรัฐ จากหรือผ่านที่แห่งใดภายนอกสหรัฐ ไม่ว่าจะโดยเจตนาช่วยเหลือในการกระทำความผิดด้วยกฎหมายหรือรู้ว่าการส่งตราสารทางการเงินหรือเงินทุนดังกล่าวเกี่ยวข้องกับเงินซึ่งได้มาจากการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายและรู้ว่าการส่งหรือนำเข้าเงินทั้งหมดหรือบางส่วนดังกล่าวนั้น เพื่อ

ปกปิด หรือลวงสภาพ ที่ตั้ง แหล่งที่มา ความเป็นเจ้าของ หรือการควบคุมรายได้ของการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หรือหลีกเลี่ยงการรายงานการส่งการหรือนำเข้า เงินซึ่งกำหนดไว้ภายใต้กฎหมายของมลรัฐหรือกฎหมายของสหรัฐ

จะต้องระวางโทษปรับ ๕๐,๐๐๐ เหรียญ หรือเป็นจำนวนสองเท่าของมูลค่าของตราสารทางการเงินหรือเงินทุนในการกระทำความผิดนั้น แล้วแต่ว่าจำนวนใดมากกว่ากัน หรือจำคุกไม่เกินยี่สิบปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

๑.๓.๓ บุคคลใดก็ตามดำเนินการหรือพยายามดำเนินการธุรกรรมดังกล่าวมาในข้อ ๑.๓.๑ หรือส่งหรือนำเข้าหรือพยายามส่งหรือนำเข้าดังที่กล่าวมาในข้อ ๑.๓.๒ ต้องรับผิดชอบทางแพ่งต่อสหรัฐ เป็นจำนวนไม่เกินกว่ามูลค่าของทรัพย์สิน เงินทุน หรือตราสารทางการเงินซึ่งเกี่ยวกับธุรกรรมหรือเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ เหรียญ

๒. ประเทศแคนาดา ด้วยเหตุที่มีประเทศแคนาดามีอาณาเขตติดกัน และมีความสัมพันธ์ทางการค้าอย่างมากกับประเทศสหรัฐอเมริกา เหล่าองค์กรอาชญากรรมและผู้กระทำความผิดในประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวนมากจึงใช้ประเทศแคนาดาเป็นแหล่งฟอกเงิน เพื่อทำการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม โดยกฎหมายเดิมที่มีอยู่ของประเทศแคนาดาก็ไม่สามารถดำเนินการใดๆ กับผู้ทำการฟอกเงิน เนื่องจากการกระทำใดเพื่อเป็นการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินต่างๆ ที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้นยังไม่ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย ดังนั้น จึงได้มีการปรับปรุงกฎหมายต่างๆ ขึ้นมาใหม่ เพื่อให้สามารถใช้เป็นมาตรการในการปราบปรามการฟอกเงินด้วยการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาของประเทศแคนาดา

มาตรา ๔๖๒.๓๑ ของประมวลกฎหมายอาญา ให้ถือว่าการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินจากการประกอบอาชญากรรม เป็นความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี ส่วนการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินอันเป็นความผิดได้แก่การกระทำในลักษณะการเปลี่ยนโอนกรรมสิทธิ์ การครอบครอง หรือส่งมอบแก่บุคคล ณ สถานที่ใดๆ โดยการขนส่ง ส่งผ่าน เปลี่ยนแปลง จำหน่าย หรือกระทำประการอื่นๆ ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีการใดๆ ต่อทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์แห่งทรัพย์สินนั้นด้วย โดยมีเจตนาเพื่อปกปิด หรือเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ของทรัพย์สินดังกล่าว โดยรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น ได้รับมาจากหรือมีแหล่งที่มาโดยตรงหรือทางอ้อมจากผลของการกระทำความผิด ดังต่อไปนี้ (ศูนย์บริการข้อมูลและกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๒๕๓๗ : ๒๕ - ๒๗ และวาทิน คำทรงศรี ๒๕๓๙ : ๑๕๗ - ๑๕๘)

๒.๑ การประกอบวิสามันฐานอาชญากรรม ซึ่งได้แก่การกระทำความผิดต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ๒.๑.๑ การติดสินบนเจ้าพนักงานในการยุติธรรม
- ๒.๑.๒ การติดสินบนพนักงานเจ้าหน้าที่
- ๒.๑.๓ การทุจริตต่อราชการ
- ๒.๑.๔ การกระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการ
- ๒.๑.๕ การประพฤติดมิชอบในวงราชการ
- ๒.๑.๖ การลักลอบเปิดบ่อนการพนัน
- ๒.๑.๗ การเล่นการพนัน
- ๒.๑.๘ การดำเนินกิจการชองโสเภณี
- ๒.๑.๙ การจัดหาหญิงมาเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่น
- ๒.๑.๑๐ การฆาตกรรม
- ๒.๑.๑๑ การฆาตกรรม
- ๒.๑.๑๒ การปล้นทรัพย์
- ๒.๑.๑๓ การเรียกค่าคุ้มครอง

๒.๑.๑๔ การปลอมแปลงเอกสาร

๒.๑.๑๕ การใช้เอกสารปลอม

๒.๑.๑๖ การฉ้อโกง

๒.๑.๑๗ การฉ้อโกงหุ้น

๒.๑.๑๘ การกระทำความผิดเป็นองค์การใต้ดิน

๒.๑.๑๙ การลอบวางเพลิง

๒.๑.๒๐ การปลอมแปลงเงินตรา

๒.๑.๒๑ การใช้เงินตราปลอม

๒.๑.๒๒ การเปลี่ยนสภาพผลประโยชน์ซึ่งได้รับมาจากการประกอบอาชญากรรม

๒.๒ การกระทำความผิดเฉพาะ ตลอดจนการสมคบหรือการพยายามที่จะกระทำความผิดเฉพาะซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ อันได้แก่

๒.๒.๑ การลักลอบค้ายาอันตรายตามกฎหมายอาหารและยา

๒.๒.๒ การครอบครองทรัพย์สินหรือผลกำไรจากทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการลักลอบค้ายาอันตราย

๒.๒.๓ การแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้รับมานั้นไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อมจากการลักลอบค้ายาอันตราย

๒.๒.๔ การลักลอบค้ายาควบคุมพิเศษตามกฎหมายอาหารและยา

๒.๒.๕ การครอบครองทรัพย์สิน หรือผลกำไรจากการลักลอบค้ายาควบคุมพิเศษ

๒.๒.๖ การแปรสภาพทรัพย์สินซึ่งได้รับมาจากการลักลอบค้ายาควบคุมพิเศษ

๒.๒.๗ การลักลอบค้ายาเสพติดตามกฎหมายควบคุมยาเสพติด

๒.๒.๘ การลักลอบนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติด

๒.๒.๙ การลักลอบปลูกฝิ่น

๒.๒.๑๐ การครอบครองทรัพย์สิน หรือผลกำไรจากทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการลักลอบค้ายาเสพติด จากการลักลอบนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติด หรือจากการลักลอบปลูกฝิ่นหรือปลูกกัญชา

๒.๒.๑๑ การแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการลักลอบค้ายาเสพติดจากการนำเข้าหรือส่งออกยาเสพติด หรือจากการลักลอบนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติด หรือจากการลักลอบปลูกฝิ่นหรือปลูกกัญชา

ส่วนในกรณีที่บุคคลใดมิไว้ในครอบครองซึ่งทรัพย์สิน หรือเงินโดยรู้ว่าทรัพย์สิน หรือเงินดังกล่าวได้มา ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากการกระทำความผิด ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หากความผิดเกิดจากทรัพย์สินมูลค่าเกิน ๑,๐๐๐ เหรียญ หรือต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หากว่าความผิดเกิดจากทรัพย์สินมูลค่าต่ำกว่า ๑,๐๐๐ เหรียญ

นอกจากนี้ ได้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อให้ได้ผลในการบังคับใช้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาซึ่งว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยกำหนดให้สถาบันการเงินมีหน้าที่ต้องบันทึกรายละเอียดของลูกค้า ผู้ที่ทำการโอนเงินตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ เหรียญแคนาดาขึ้นไป ลงในแผ่นไมโครฟิล์มหรือจัดเก็บด้วย

เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ และต้องเก็บข้อมูลดังกล่าวไว้อย่างน้อยห้าปี เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลสามารถทำการตรวจสอบเป็นหลักฐานสำหรับการดำเนินคดีในความผิดฐานฟอกเงินได้ ในส่วนรายละเอียดอื่นต้องทำการบันทึกนั้น เช่น แหล่งที่มาของเงิน ชื่อบัญชีเงินฝาก ที่อยู่ของผู้โอนหรือผู้รับโอน เป็นต้น

๓. ประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรป ประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรปได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท พ.ศ.๒๕๓๑ หรือที่เรียกกันว่า อนุสัญญาเวียนนา นอกจากนี้ บางประเทศยังได้เข้าร่วมในโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศที่เรียกว่า Financial Action Task Force (FATF) อีกด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากการขยายขอบเขตของการประกอบอาชญากรรมในประเทศที่พัฒนาแล้ว ได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็วตามสภาพของสังคมเมือง โดยที่มาของความสามารถในการขยายขอบข่ายขององค์กรอาชญากรรมเกิดจากผลประโยชน์ที่ได้มาด้วยการฟอกเงิน โดยใช้บางประเทศเป็นแหล่งในการฟอกเงิน ด้วยเหตุนี้ แต่ละประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรปจึงได้พยายามปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในของตนเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาเวียนนาและข้อตกลงต่างๆ อันเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

อย่างไรก็ตาม ด้วยพื้นฐานทางกฎหมายและการเมืองอันแตกต่างกันของแต่ละประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรป จึงทำให้รายละเอียดของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศต่างๆ มีความแตกต่างไปบ้าง อันจะได้กล่าวถึงสาระสำคัญของหลักกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินในบางประเทศที่สำคัญของกลุ่มประชาคมยุโรปแต่พอสังเขปไว้ ดังนี้ คือ

๓.๑ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ด้วยเหตุที่ผู้กระทำความผิดเป็นจำนวนมากนิยมไปทำการฟอกเงินในประเทศสวิตเซอร์แลนด์นี้ เพราะมีกฎหมายคุ้มครองความลับของลูกค้าของสถาบันการเงินในอดีตรัฐบาลของประเทศสวิตเซอร์แลนด์จึงประสบปัญหาในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้ได้ผลเป็นอย่างมาก ดังนั้น ในปี พ.ศ.๒๕๓๓ จึงได้มีการตรากฎหมายกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๕ ทวิ และมาตรา ๓๐๕ ตรี ซึ่งกำหนดโทษจำคุกและปรับ ตลอดจนบทบัญญัติดังกล่าวมิได้ใช้เฉพาะการฟอกเงินที่มีที่มาจากเรื่องยาเสพติดเท่านั้น แต่ยังขยายให้รวมถึงการฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดฐานอื่นๆ อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามกฎหมายอาญาดังกล่าว ไม่ค่อยได้ผลตามเจตนารมณ์เท่าใดนัก เนื่องจากรับความร่วมมืออย่างน้อยมากจากสถาบันการเงินและได้มีการฝ่าฝืนในเรื่องต่างๆ ดังเช่นการที่ต้องเสนอรายงานการโอนเงินที่ต้องสงสัยว่ามีที่มาจากไม่ชอบด้วยกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายที่เรียกว่า “Federal Banking and Credit Institutions law” ในปี พ.ศ.๒๕๓๓ เช่นกัน โดยคณะกรรมการธนาคารกลางแห่งสวิส (Swiss Federal Banking Commission “EBK”) ได้ออกแถลงการณ์ยกเลิกการใช้บัญชีธนาคารซึ่งปกปิดชื่อจริงของลูกค้าในธนาคารสวิสทั้งหมด และมีการนำแบบฟอร์มมาใช้ ซึ่งเป็นเอกสารคำขอเกี่ยวกับการแสดงตนของผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของบัญชี ผู้เปิดบัญชีใหม่จะต้องแสดงตนและจดทะเบียนไว้กับ EBK นอกจากนี้ EBK ได้พยายามหามาตรการต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการควบคุมการฟอกเงิน ตลอดจนมีการพัฒนาระบบการอนุญาตสำหรับการค้าเงินตรา หากผู้ได้รับอนุญาตไม่มีระบบการป้องกันการฟอกเงินอย่างรัดกุมแล้ว คณะกรรมการบริหารจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายด้วย

๓.๒ ประเทศอังกฤษ ศูนย์กลางทางการเงินที่สำคัญของโลกอีกแห่งหนึ่ง ได้แก่ ประเทศอังกฤษ การหมุนเวียนของเงินตราต่างประเทศจึงมีเงินจำนวนมาก และการประกอบอาชญากรรม ขึ้นรุนแรงโดยเฉพาะซึ่งมีที่มาจากการค้ายาเสพติดอันเกิดจากปัญหาต่างๆ ตามความเปลี่ยนแปลงของ สภาวะสังคมได้ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยเงินทุนเป็นจำนวนมากที่เหล่าอาชญากรได้ใช้ในการ ดำเนินงานรูปแบบต่างๆ และมีการแปรสภาพเพื่อหาผลประโยชน์เพิ่มขึ้นสำหรับใช้ขยายขอบข่าย ในการดำเนินงานอันไม่ชอบด้วยกฎหมายต่างๆ ด้วยเหตุนี้ ในปี พ.ศ.๒๕๒๙ รัฐสภาอังกฤษจึงได้ตรา พระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (Drug Trafficking Offence ACT) เพื่อกำหนดให้การ พอกเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดเป็นความผิด รวมทั้งมีบทกำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำ หรือการให้ความสะดวกในการเก็บรักษาควบคุม ดูแลหรือลงทุนให้แก่ผู้อื่น โดยรู้หรือควรรู้ว่าผู้นั้น ค้ายาเสพติดเป็นความผิดและมีโทษทางอาญาด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ ถ้าสถาบันการเงินใดไม่รายงานต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในกรณีที่มีเหตุ สงสัยหรือเชื่อได้ว่าเงินหรือการลงทุนหรือการลงทุนของลูกค้าเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด สถาบัน การเงินนั้นจะต้องมีความผิด รวมทั้งให้ศาลกำหนดข้อสันนิษฐานว่าทรัพย์สินของผู้ค้ายาเสพติดในช่วง หกปีย้อนหลังเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด แต่อนุญาตให้ผู้เป็นเจ้าของพิสูจน์ความเป็นมา ของทรัพย์สินได้ และให้ถือว่าผู้รายงานการโอนเงินซึ่งทราบ หรือต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการพอกเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด ไม่ต้องรับผิดชอบเปิดเผยความลับของลูกค้า

ในปี พ.ศ.๒๕๓๓ ยังได้มีการตราพระราชบัญญัติความยุติธรรมทางอาญา (Criminal Justice Act) โดยการกำหนดความผิดทางอาญาสำหรับการเคลื่อนย้ายหรือสนับสนุน ในการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด เมื่อได้ทราบหรือสงสัยว่าทรัพย์สินนั้นเป็น ทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด รวมทั้งให้ศาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจในการยึดเงินสด ซึ่งต้องสงสัยว่าได้รับขนานเนื่องมาจากการค้ายาเสพติด

๓.๓ ประเทศฝรั่งเศส เนื่องจากเป็นประเทศที่มีชาวต่างชาติจำนวนมากเดินทาง ผ่านเข้าออกเพื่อท่องเที่ยว และเป็นแหล่งทางการเงินและอุตสาหกรรมของยุโรปเช่นกันการพอกเงิน จึงเกิดขึ้นอย่างมาก รัฐบาลฝรั่งเศสจึงได้ออกกฎหมายเพื่อการปราบปรามการพอกเงิน โดยให้ถือว่า การพอกเงิน และการโอนเงินระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดเป็นความผิดทางอาญา รวมทั้งกำหนดให้สถาบันการเงินมีหน้าที่ต้องเปิดเผยลักษณะ และจำนวนของการโอนเงินใดๆ ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นรายได้จากการค้ายาเสพติด ตลอดจนกำหนดให้ลูกค้าของสถาบันการเงิน จะต้องแสดงตนทั้งก่อนเปิดบัญชี หรือเมื่อมีการโอนเงินในจำนวนที่มากกว่า ๕๐,๐๐๐ ฟรังก์ หากมี การฝ่าฝืนถือว่ามีความผิด

๓.๔ ประเทศอิตาลี ด้วยเหตุที่เป็นแหล่งกำเนิดขององค์กรอาชญากรรมหรือที่เรียก กันโดยทั่วไปว่ามาเฟีย และมีการประกอบอาชญากรรมในลักษณะต่างๆ มากมาย โดยขยายเครือข่าย ทั้งในและนอกประเทศ อันทำให้มีการขยายขอบเขตของการพอกเงินของมาเฟีย เหล่านั้นไปยังทั่วโลก รัฐบาลอิตาลีจึงได้ออกกฎหมายกำหนดให้การโอนเงินของบุคคลใดมากกว่า ๒๐ ล้านลิราขึ้นไป จะต้อง กระทำผ่านผู้เป็นกลางที่ได้รับอนุญาตและสามารถสืบสวนหรือตรวจสอบได้ง่าย ผู้เป็นตัวกลางจะต้อง เก็บรักษาสลิปและรายงานต่อหน่วยงานของรัฐบาลที่กำหนดไว้

๓.๕ ประเทศลักเซมเบิร์ก อาชญากรจำนวนมากนิยมไปทำการฟอกเงินในประเทศลักเซมเบิร์ก เนื่องจากเป็นประเทศเล็กๆ ที่ใกล้กับแหล่งอาชญากรรมทางด้านการค้ายาเสพติดและโสเภณีที่เกิดขึ้นแพร่หลายในประเทศต่างๆ บนภาคพื้นยุโรป รัฐบาลลักเซมเบิร์กจึงได้กำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอย่างเข้มงวด ด้วยการที่ออกกฎหมายมีสาระสำคัญกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญาและกำหนดโทษบุคคลผู้ปิดบังแหล่งที่มาของรายได้จากการค้ายาเสพติดหรือแก่บุคคลซึ่งโดยอาชีพรู้ หรือโดยประมาทหรือสนับสนุนในการฟอกเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด รวมทั้งกำหนดให้มีการยึดทรัพย์และริบทรัพย์ที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดซึ่งนำมาเปลี่ยนสภาพหรือทำการฟอกนั้น

ส่วนในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสถาบันการเงินนั้น ก็ได้มีการส่งหนังสือเวียนซึ่งกำหนดหน้าที่ของสถาบันการเงินในการที่จะต้องใช้ความระมัดระวังตามสมควร โดยให้สถาบันการเงินจัดให้ผู้รับประโยชน์จากบัญชีใหม่ต้องแสดงตน แลเก็บรักษาบันทึกเกี่ยวกับผู้รับประโยชน์ไว้เพื่อการตรวจสอบ อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมา รัฐบาลลักเซมเบิร์กได้ทำการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองความลับทางการค้าให้เข้มงวดขึ้น แต่ประเทศลักเซมเบิร์กก็ยังให้ความร่วมมือกับต่างประเทศในการสืบสวนสอบสวนการกระทำใดๆ ซึ่งต้องสงสัยว่าเป็นการฟอกเงินระหว่างประเทศโดยเข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาเวียนนา และได้ร่วมในโครงการร่วมมือระหว่างประเทศ FATF ด้วย

๔. ประเทศออสเตรเลีย เป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางการเงินประเทศหนึ่งในโลก และมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การเป็นที่หลบซ่อนพักพิงของผู้กระทำความผิดต่างๆ ดังนั้น เหล่าอาชญากรจึงมักนำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวไปใช้จ่ายหรือทำการเปลี่ยนสภาพเพื่อปกปิดการกระทำความผิดและเพื่อหาผลประโยชน์เพิ่มขึ้นในประเทศออสเตรเลีย รัฐบาลของประเทศออสเตรเลียจึงได้ตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งมีอยู่ ๔ ฉบับ ได้แก่

๔.๑ Custom Act 1901 กฎหมายฉบับนี้ กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า ให้รัฐมีอำนาจยึดรายได้ ซึ่งมีที่มาจาก การซื้อขายยาเสพติดไม่ว่ารายได้นั้น จะเป็นเงินสด เช็ค หรือทรัพย์สินก็ตาม (มาตรา ๒๒๙เอ) รวมทั้งกำหนดให้อำนาจศาลสั่งปรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ในจำนวนที่สูงเท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการซื้อขายยาเสพติด (มาตรา ๒๔๓)

๔.๒ Proceed of Crime Act 1978 กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า

๔.๒.๑ ให้อำนาจศาลสั่งยึดทรัพย์สินที่ใช้หรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

๔.๒.๒ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถขออำนาจศาล สั่งให้สถาบันการเงินส่งข้อมูลของบุคคลใดให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยหรือเชื่อว่าข้อมูลซึ่งอยู่ที่สถาบันการเงินนั้น แสดงว่าบุคคลนั้นกำลังหรือกำลังจะกระทำหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรง (serious offence) อันได้แก่ การค้ายาเสพติด การร่วมกันฉ้อโกง การเลียงภาษา และการฟอกเงิน หรือแสดงว่าบุคคลนั้นได้รับหรือกำลังจะได้รับผลประโยชน์ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการกระทำความผิด

๔.๒.๓ ให้สถาบันการเงินต้องทำการเก็บรักษาหลักฐานทางการเงินไว้อย่างน้อยเจ็ดปี

๔.๒.๔ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถขอยกหมายค้นจากศาลได้หรือให้ขอยกหมายค้นจากศาลโดยทางโทรศัพท์ได้ ในกรณีมีเหตุเร่งด่วนหากเจ้าหน้าที่ตำรวจเชื่อว่าผู้ใดมีทรัพย์สินซึ่งได้มาจากการกระทำความผิดไว้ในครอบครอง

๔.๒.๕ บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการฟอกเงิน ได้แก่ ในกรณีผู้กระทำเป็นบุคคลธรรมดา ให้ปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ เหรียญ หรือจำคุกไม่เกิน ๒๐ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีผู้กระทำเป็นนิติบุคคล ให้ปรับไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ เหรียญ

๔.๓ Financial Transaction Reports ACT1988 กฎหมายฉบับนี้เดิมเรียกกันว่า “Cash Transaction Reports Act” แต่เพิ่งมาได้รับการเปลี่ยนชื่อเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๕ ที่ผ่านมา เพื่อให้เป็นที่เข้าใจกันว่ากฎหมายฉบับนี้ มีหลักการครอบคลุมถึงธุรกรรมเกี่ยวกับการเงินทุกประเภท ไม่จำกัดเฉพาะทรัพย์สิน ในลักษณะที่เป็นเงินสดเท่านั้น (AUSTRAC 1922 : 6) โดยกฎหมายฉบับนี้มีเจตนารมณ์ใช้เป็นเครื่องมือในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดต่างๆ เช่น การหลีกเลี่ยงภาษี การกระทำความผิดตามกฎหมายหุ้นส่วนบริษัท การฟอกเงินจากการค้ายาเสพติดและองค์กรอาชญากรรม เป็นต้น ส่วนการดำเนินงานต่างๆ ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานซึ่งเรียกว่า “Australian Transaction Reports and Analysis Centre (AUSTRAC)” ซึ่งก่อตั้งขึ้นแทน Cash Transaction Reports Agency (CTRA) อันเป็นหน่วยงานเดิมที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายคือ AUSTRAC ตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่

๔.๓.๑ การรายงานธุรกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการโอนเงินสด เป็นการกำหนดให้ต้องรายงานไว้สองกรณี คือ

กรณีแรก บุคคลใดโอนเงินตราออสเตรเลียหรือเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ เหรียญออสเตรเลียหรือเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ เหรียญออสเตรเลีย ออกภายนอกประเทศหรือภายในประเทศออสเตรเลีย (มาตรา ๑๕ (๑))

กรณีที่สอง บุคคลใดได้รับโอนจากอีกบุคคลหนึ่งซึ่งเงินตราออสเตรเลียหรือเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ เหรียญออสเตรเลียจากภายนอกประเทศออสเตรเลีย (มาตรา ๑๕ (๕))

๔.๓.๒ การรายงานธุรกรรมซึ่งมีเหตุอันน่าสงสัย ซึ่งกำหนดให้ผู้ค้าเงินสด (cash dealer) ผู้เป็นคู่ค้าฝ่ายหนึ่งของธุรกรรมต้องรายงานธุรกรรมดังกล่าว เมื่อมีข้อมูลซึ่งเกี่ยวกับกรณี ดังนี้

กรณีแรก การสืบสวนในการหลบเลี่ยงหรือพยายามหลบเลี่ยงภาษีตามกฎหมายภาษี หรือ

กรณีที่สอง การสืบสวนหรือวิธีพิจารณาความบุคคลใดในความผิดต่อกฎหมายแห่งเครือจักรภพหรือประเทศออสเตรเลีย หรือ

กรณีที่สาม การสนับสนุนในการบังคับใช้กฎหมาย Proceed of Crime Act 1987 หรือกฎข้อบังคับซึ่งออกมาภายใต้กฎหมายฉบับดังกล่าว (มาตรา ๑๖ (๑))

เมื่อผู้ค้าเงินสดได้รายงานข้อมูลดังกล่าวไปแล้ว ต้องไม่เปิดเผยการรายงานนั้นแก่บุคคลใด มิฉะนั้น จะมีความผิดตามกฎหมายฉบับนี้ และต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ เหรียญ หรือจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๑๖ (๕ เอ) และมาตรา ๑๖ (๕ บี))

หากผู้ค้าไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าวนี้ จะต้องมีความผิดและมีบทกำหนดโทษ คือ ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ เหรียญ หรือจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และถ้าผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ เหรียญ (มาตรา ๒๘)

๔.๓.๓ การรายงานคำสั่งเกี่ยวกับการโอนเงินระหว่างประเทศจากลูกค้า โดยกำหนดให้ผู้ค้าเงินสดผู้กระทำการแทนหรือตามคำร้องขอของบุคคลใดซึ่งไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ หรือผู้ค้านั้นไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ ต้องรายงานธุรกรรมดังกล่าว ในกรณีดังนี้

กรณีแรก ผู้ค้านั้นเป็นผู้ที่ส่งเงินระหว่างประเทศออกนอกประเทศ ออสเตรเลีย หรือ

กรณีที่สอง ผู้ค้านั้นเป็นผู้รับเงินระหว่างประเทศซึ่งได้ทำส่งในประเทศออสเตรเลีย (มาตรา ๑๗ บี)

หากผู้ค้าไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าวนี้ จะต้องมีความผิดและมีบทกำหนดโทษ คือ ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ เหรียญ หรือจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และถ้าผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ เหรียญ (มาตรา ๒๘)

๔.๔ Telecommunications Act 1991 กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถขอหมายศาล เพื่อดักฟังทางโทรศัพท์ได้ในคดีที่สำคัญ ๆ เช่น คดีฆาตกรรม ยาเสพติด การลักพา และการหลอกลวงทางภาษี เป็นต้น จึงเป็นกฎหมายที่สนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน เพื่อตรวจสอบและทราบข้อมูลที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด

สำหรับการนำข้อมูลจากรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือกลไกสำคัญของหน่วยงานการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของภาคีสมาชิกตามอนุสัญญาฯ ดังกล่าว หรือ ปปง. ทั่วโลกนั้น หมายถึง FIU (Financial intelligence units) หรือหน่วยข่าวกรองทางการเงิน ของแต่ละประเทศที่เป็นภาคีสมาชิก ในแต่ละประเทศ FIU มีหน้าที่สำคัญเหมือนกัน คือ การรับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินจากสถาบันการเงิน และผู้มีหน้าที่ในการรายงานมายังหน่วย FIU การนำรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนั้น มาทำการวิเคราะห์และส่งผลการวิเคราะห์ไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ปัจจุบัน มีประเทศสมาชิกที่อยู่ในภาคพื้นแปซิฟิก (APG) จำนวน ๔๑ ประเทศซึ่งไทยเป็นหนึ่งในนั้น นอกจากนี้ ไทยยังเป็นสมาชิกของ ปปง. ทั่วโลก หรือเรียกว่า Egmont Group มีประเทศสมาชิกจำนวน ๑๕๑ ประเทศทั่วโลก เช่น

๓. ประเทศออสเตรเลีย

โครงสร้างรูปแบบในรายงานธุรกรรมข่าวกรองทางการเงินออสเตรเลีย (AUSTRAC) เพื่อแจ้งเบาะแสไปยังหน่วยข่าวกรองระหว่างประเทศเพื่อใช้ในการพิจารณาสืบสวนขยายผลนั้น AUSTRAC จะดำเนินการการติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้มีหน้าที่รายงานตามกฎหมายว่าด้วย

(AML/CTF) ซึ่งมีประมาณ ๑๔,๐๐๐ แห่งในออสเตรเลีย และ AUSTRAC จะวิเคราะห์ข้อมูลธุรกรรม ร่วมกับการวิเคราะห์แนวโน้มปัจจุบันและแนวโน้มการฟอกเงินที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยนำมาจัดประเภทรูปแบบทางอาญาที่เกิดขึ้นใหม่และรวมถึงการจัดประเภทลูกค้าและธุรกิจ ซึ่งมีข้อบ่งชี้ทางพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน โดย AUSTRAC จับคู่ข้อมูลทีวิเคราะห์กับ ประเทศที่เกี่ยวข้อง ต้นทาง ปลายทาง และประเทศที่พบความเชื่อมโยงลักษณะเครือข่ายฟอกเงิน โดยโครงสร้างรูปแบบในรายงานธุรกรรมจะประกอบไปด้วย

๓.๑ การเป็นเจ้าของบัญชีธนาคารจำนวนมากอย่างไม่สมเหตุผล หรือผิดปกติวิสัย ของบุคคลทั่วไป

๓.๒ การเป็นเจ้าของบัญชีธนาคารที่มีการรับโอนเงินจากหลายบุคคลในมูลค่าสูง ผิดปกติ ที่ไม่ทราบความสัมพันธ์ หรือไม่มีหลักฐานแสดงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยเฉพาะการรับโอน จากบุคคลในพื้นที่เสี่ยงบริเวณเมืองท่า

๓.๓ การเป็นเจ้าของบัญชีธนาคารที่มีการรับโอนเงินจากกลุ่มผู้ทำธุรกรรมที่ถูก รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (STR) เป็นประจำ หลายกลุ่ม หรือเป็นจำนวนหลายรายการ

๓.๔ การมีประวัติทำธุรกรรมร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิด

๓.๕ การลักลอบขนเงินสดออกนอกประเทศ โดยทั้งที่เป็นการโอนเงินระหว่างกัน โดยตรง และเป็นการโอนต่อกันเป็นทอด

๓.๖ การมีเงินหมุนเวียนในบัญชีธนาคารเป็นมูลค่าสูงและมีความถี่อย่างผิดปกติ ไม่สอดคล้องกับอาชีพ รายได้ หรือสถานภาพทางการเงิน โดยไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน

๓.๗ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมกับเจ้าหน้าที่ ที่มีลักษณะปกปิดข้อเท็จจริง หรือ กล่าวอ้างข้อมูลที่ไม่มีความเป็นไปได้ในเชิงธุรกิจ

๓.๘ บริษัทธุรกิจที่มีมูลค่าการทำธุรกรรม ไม่สอดคล้องกับผลประกอบการ หรือไม่ สอดคล้องกับมูลค่าสินค้า

๓.๙ บริษัทธุรกิจที่มีมูลค่าการเสียภาษีไม่สอดคล้องกับจำนวนเงินรายได้ หรือไม่ สอดคล้องกับมูลค่าการทำธุรกรรม

๔. ประเทศสหรัฐอเมริกา (กระบวนการการวิเคราะห์ข้อมูลของหน่วยข่าวกรองทาง การเงินอเมริกา (FinCen) จะมีลักษณะโครงสร้างรูปแบบในรายงานธุรกรรมข่าวกรองคล้ายกับทาง ออสเตรเลีย)

๕. ประเทศเจอร์ซีย์

โครงสร้างรูปแบบในรายงานธุรกรรมข่าวกรองทางการเงินเจอร์ซีย์ The Joint Financial Crimes Unit's (JFCU) เพื่อแจ้งเบาะแสไปยังหน่วยข่าวกรองระหว่างประเทศเพื่อใช้ในการ พิจารณาสืบสวนขยายผลนั้นด้วยอาจเรียกได้ว่าประเทศเจอร์ซีย์ เป็นศูนย์กลางทางการเงินระหว่าง ประเทศ (Offshore Financial Center) หรือ Tax Havens เนื่องจากเป็นประเทศที่มีระบบกฎหมาย ภายใน หรือระบบกฎหมายภาษีพิเศษเป็นของตนเองที่เรียกว่า No-tax Jurisdiction คือเป็นดินแดน ที่ปราศจากภาษี ซึ่งเอื้อต่อการโยกย้าย หรือเก็บกักเงินทุนของกลุ่มทุนข้ามชาติ เพื่อประโยชน์ในการ หลีกเลี่ยงภาระภาษีระหว่างประเทศ ถือเป็นแหล่งสำคัญในการฟอกเงินของนักการเมืองทั่วโลก ดังนั้น จึงมีกลุ่มธุรกิจทุนข้ามชาติจำนวนมากก็มาจดทะเบียนการจัดตั้งบริษัทที่ประเทศเจอร์ซีย์ ดังนั้นลักษณะ

หรือโครงสร้างรูปแบบในรายงานธุรกรรมข่าวกรองที่ สำนักงาน ปปง. มักได้รับจากหน่วยข่าวกรองทางการเงินเจอร์ซี เพื่อใช้ในการพิจารณาสืบสวนขยายนั่น จะเป็นการแจ้งข้อมูลของบุคคลและหรือนิติบุคคลสัญชาติไทย หรือบุคคลชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและใช้ที่อยู่ที่อยู่ประเทศไทยเป็นที่อยู่ในการติดต่อ โดยโครงสร้างรูปแบบในรายงานธุรกรรมจะประกอบไปด้วย

๕.๑ พบการเป็นเจ้าของบัญชีธนาคารจำนวนมากในเจอร์ซี โดยไม่สามารถชี้แจงหรือให้เอกสารในการเปิดบัญชีได้อย่างครบถ้วน

๕.๒ จัดทะเบียนบริษัทในเจอร์ซี และมีการโอนเงินเข้ามาในบัญชีบริษัทในลักษณะที่ผิดปกติ

๕.๓ ซื้อกองทุน ซื้ออสังหาริมทรัพย์ ในมูลค่าที่สูง

๕.๔ พบการโอนเงินมากผิดปกติ โดยไม่สามารถชี้แจงข้อมูลหรือให้เอกสารรับรองเพื่อเป็นหลักฐานของแหล่งที่มาการโอนเงินได้

๕.๕ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรม ที่มีลักษณะปกปิดข้อเท็จจริง

ประเทศไทยมีแนวทางการดำเนินการคล้ายกันกับต่างประเทศตามรูปแบบของการเป็นหน่วยข่าวกรองทางการเงินมีการดำเนินการที่มีรูปแบบมาจากต่างประเทศและสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้เป็นหลัก แต่ทั้งนี้ข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมินำมาใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์หลักที่มีการกำหนดไว้

แต่การนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาประยุกต์ใช้ในด้านมาตรการเชิงรุกด้านการข่าวกรองทางการเงินเพื่อป้องกันเหตุนี้จากกล่าวได้ว่ายังไม่มีประเทศใดในโลกมีแนวคิดในการดำเนินการเรื่องนี้มาก่อน ผลสำเร็จที่เป็นตัวชี้วัดสำคัญคือนำไปใช้ในมาตรการใดแล้วบรรลุเป้าประสงค์ที่คาดหวังไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นคือการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวกรองทางการเงินที่สมบูรณ์แบบแล้วนั่นเอง

แนวทางการแก้ปัญหาด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินต่อสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

ปัญหาการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้เป็นผลประโยชน์แห่งชาติในด้านการเสริมสร้างความมั่นคงและในด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการจากสาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีการนำประเด็นความเชื่อมโยงของเรื่องชาติพันธุ์ ศาสนา ที่ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นปัญหาให้เกิดความรำคาญความไม่ไว้วางใจระหว่างคนไทยในพื้นที่ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาแตกต่างจากคนไทย การก่อเหตุการณ์ ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เป็นหนึ่งในรูปแบบของดำเนินงานของกลุ่มผู้การณ์นอกเหนือจากการก่อเหตุด้วยความรุนแรงในพื้นที่แล้วมีการแบ่งหน้าที่กันทำทั้งการทำ การค้าปกติ การประชาสัมพันธ์ การรวมกลุ่มกันเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ทางสังคมซึ่งไม่จำกัดเฉพาะแต่ผู้ที่ทำหน้าที่ในการลงมือก่อเหตุการณ์ความไม่สงบเท่านั้น การติดตามจับกุมผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบจึงเป็นการแก้ไขปัญหาเพียงด้านหนึ่งจากหลายๆ ด้านเท่านั้นและมีความยากลำบากเนื่องจากพื้นที่ของสามจังหวัดชายแดนใต้มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน การแก้ไขปัญหา

ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้จึงต้องครอบคลุมทั้งในมิติของกลุ่มผู้ก่อเหตุการณ์ ความไม่สงบโดยเปิดเผยกับในมิติของกลุ่มที่อยู่ในสังคมปกติในพื้นที่ซึ่งมีการประกอบอาชีพ กิจการต่างๆ เฉกเช่นคนทั่วไปหรือในมิติของการเป็นนักการเมืองท้องถิ่นหรือนักการเมืองระดับประเทศ หรือในมิติของกลุ่มผู้กระทำความผิดที่ก่ออาชญากรรมอื่นๆ ที่ไม่ใช่การก่อความไม่สงบในพื้นที่ซึ่งกลุ่ม เหล่านี้หากได้สนับสนุนกลุ่มการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบโดยไม่เปิดเผยทั้งมีการตัดตอนความสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มไว้อย่างชัดเจน ฝ่ายรัฐจะมีแนวทางและวิธีการใช้มาตรการ เครื่องมือ ในการดำเนินการ กับคนกลุ่มนี้อย่างไรจึงจะสามารถตัดเชื่อมต่อแนวโน้มว่าทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือวิธีการใดๆ ให้กับกลุ่มที่ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลจากการข่าวกรองของฝ่ายความมั่นคงหรือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ที่ได้มาจากการผู้เกี่ยวข้องกับการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบส่วนหนึ่ง จากบุคคลในพื้นที่ซึ่งทราบ การเคลื่อนไหวส่วนหนึ่ง ข้อมูลจากการติดต่อ สื่อสาร ส่วนหนึ่ง การข่าวที่มีแหล่งข่าวจากแหล่งข่าวๆ ส่วนหนึ่งที่จะทำให้พอทราบถึงตัวบุคคลที่ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบ ผู้เกี่ยวข้องในการนั้น แต่ไม่ ครอบคลุมไปถึงกลุ่มคนในมิติต่างๆ ดังกล่าวมาในข้างต้นในเชิงประจักษ์หรือพอที่จะปรากฏ พยานหลักฐานนำไปสู่การดำเนินการปราบปรามบังคับใช้โดยกฎหมายได้ จึงทำให้กลุ่มคนในมิติต่างๆ นี้ยังคงอยู่ในสังคมในพื้นที่ได้อย่างเป็นปกติ คนในกลุ่มเหล่านี้ฝ่ายรัฐจึงควรจะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน โดยใช้มาตรการที่เหมาะสมตามเครื่องมือที่มีอยู่ในปกติแต่ต้องดำเนินการด้วยความเฉียบขาด เพื่อมิให้สามารถส่งต่อแนวโน้มไปให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่หรือสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่ม อื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันได้

ฝ่ายรัฐต้องกำหนดนโยบาย มาตรการ แผนงาน รองรับเพื่อดำเนินการกับกลุ่มคน เหล่านี้ไว้แล้วอย่างไรบ้างหรือไม่ หรือยังไม่ทราบเลยว่ามีบุคคลใดที่เกี่ยวข้องและอยู่ในกลุ่มนั้นบ้าง ที่ผ่านมาอาจเป็นเพียงการคาดคะเนว่ามีบุคคลใดที่เกี่ยวข้องแต่ยังไม่มีมาตรการ แผนงานใดๆ ที่เหมาะสมจะนำไปดำเนินการกับกลุ่มบุคคลนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อ การคงอยู่และการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ จึงอาจกล่าวได้ว่าข้อมูลด้านการข่าวกรอง ของฝ่ายรัฐขาดหายไปในด้านนี้จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขกำหนดมาตรการ แผนงานที่เหมาะสม ขับเคลื่อนไปพร้อมกันกับการใช้มาตรการในการปราบปรามผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สาม จังหวัดชายแดนใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ ๔-๑ สมมติฐานของผู้ศึกษาที่ตั้งไว้

สมมติฐานของผู้ศึกษาที่ตั้งไว้คือ การเหตุต่อเนื่องมาเป็นระยะของแต่ละรอบเดือนตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา กลุ่มผู้ก่อเหตุเมื่อก่อเหตุแล้วต้องหลบหนีการติดตามจับกุมของเจ้าหน้าที่ยอมไม่อาจไปประกอบกิจการงานอย่างเช่นคนปกติทั่วไปได้ การหลบหนี การฝึกการเตรียมความพร้อมในการก่อเหตุ ยุทธปัจจัย อาวุธ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค หรือเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารยอมต้องจ่ายเงินเป็นปัจจัยหลักในการสนับสนุนการคงอยู่ของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบทั้งสิ้น

ฉะนั้น จะต้องมียุทธวิธีที่ไม่ได้เป็นฝ่ายผู้ก่อเหตุแต่**มีการแบ่งหน้าที่กันทำเพื่อทำหน้าที่ในการหารายได้มาสนับสนุน**กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่ และหากมีการรวบรวมเงินเพื่อสนับสนุนในการก่อเหตุจะต้อง**มีการส่งให้ต่อกับผู้ก่อเหตุในรูปแบบต่างๆ** การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบสถาบันการเงินเป็นช่องทางหนึ่ง**ที่อาจถูกใช้ในการส่งผ่านเงิน**ให้กับกลุ่มผู้ก่อเหตุในพื้นที่**โดยบุคคลที่ภายนอกดูเหมือนผู้มีการประกอบกิจการอาชีพปกติ**เช่นบุคคลทั่วไป

วิเคราะห์จากรายละเอียดของการทำธุรกรรมทางการเงินกับ**ข้อเท็จจริงในพื้นที่**ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้มาพิจารณาประกอบกันอีกชั้นหนึ่งจะได้ข้อมูลที่**สามารถทำให้วิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าผู้ที่ทำธุรกรรมทางการเงินที่พบข้อมูลนั้นมีความสามารถจากการประกอบอาชีพเช่นบุคคลทั่วไปในอาชีพเดียวกัน**ในพื้นที่ใกล้เคียงกันแล้วมีผลกำไรหรือเงินหมุนเวียนได้ด้วยจำนวนเพียงใด**เหมาะสมกับธุรกรรมทางการเงินที่พบข้อมูลหรือไม่** หากไม่มีความเหมาะสมกัน เงินที่รับโอนมา หรือ โอนไปให้บุคคลอื่น**ได้มาจากแหล่งใด** การใช้ช่องทางสถาบันการเงินซึ่งหากมองเพียงผิวเผินว่าไม่น่าสงสัยอาจถูกใช้เป็นช่องทางในการปิดบังอำพรางแหล่งที่มาที่แท้จริงของเงินหรือทรัพย์สินนั้นและอาจเป็นเงินที่ถูกนำไปใช้ในการสนับสนุนให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่ได้

ธุรกรรมทางการเงินที่ปรากฏระบุลงในรายละเอียดได้ว่า บุคคลได้มีการทำธุรกรรมในแต่ละครั้ง เมื่อใด จำนวนเงินเท่าใด เป็นการทำการโอนเงินไปยังบุคคลอื่น หรือรับโอนมาจากบุคคลอื่น รวมทั้งการทำธุรกรรมในแต่ละครั้งเป็นการทำการโอนเงินหรือรับโอนจากในประเทศหรือต่างประเทศ ในการศึกษา คัดกรองข้อมูล แล้วทำการวิเคราะห์จึงมีความแม่นยำ ชัดเจน พิสูจน์ทราบตัวตนของบุคคลผู้ทำธุรกรรมทางการเงินได้ว่าเป็นใคร มีที่อยู่ใด รวมทั้งบุคคลใดเป็นผู้ทำธุรกรรมกับบุคคลดังกล่าว พฤติกรรมในการทำธุรกรรมทางการเงินเป็นอย่างไร ถิ่นหากมกน้อยเท่าใด

การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำนักงานปปง. มีอยู่และต้องนำมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินเพื่อประโยชน์ในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองเพื่อนำไปสู่ความมั่นคงของประเทศจึงเกี่ยวข้องโดยตรงกับผลประโยชน์แห่งชาติตามร่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของรัฐบาลทั้งในด้าน

๑. เป้าหมาย (Ends)

- ๑.๑ ผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest)
- ๑.๒ วัตถุประสงค์แห่งชาติ (National Objectives)

๒. วิธีการ (Ways)

- ๒.๑ การเสริมสร้างความมั่นคง
- ๒.๒ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ๒.๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- ๒.๔ การเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๒.๕ การสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๒.๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบราชการ

๓. ทรัพยากร (Means)

๓.๑ พลังอำนาจแห่งชาติ (National Power) ภาพรวม

๓.๒ พลังอำนาจแห่งชาติ (National Power) ในระดับกลุ่มกระทรวง

๓.๓ พลังอำนาจแห่งชาติ (National Power) ในระดับกระทรวง

การที่กฎหมายบัญญัติให้หน่วยงานมีเครื่องมือ กลไก พิเศษที่หน่วยงานอื่นไม่มีและหน่วยงานนั้นได้ปฏิบัติการให้เป็นไปตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้แล้ว นับว่าเป็นการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานนั้นแล้วก็ตาม แต่หากเครื่องมือ กลไก ที่หน่วยงานนั้นมีเป็นการเฉพาะมีการนำไปใช้ประโยชน์ในบริบทของหน่วยงานอื่นที่แม้จะไม่ใช่ภารกิจของหน่วยงานหลักที่เป็นเจ้าของเครื่องมือ กลไกดังกล่าวก็ตามซึ่งเป็นคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม ประเทศชาติ นับว่าเป็นการนำมาใช้ประโยชน์เพื่อประโยชน์ที่ตกแก่แผ่นดิน ไม่ว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นในด้านก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ความมั่นคงของประเทศ ด้านเศรษฐกิจ สังคม ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ฉะนั้นหน่วยงานนั้นจึงควรที่จะต้องให้ความสำคัญในการนำเครื่องมือ กลไก นั้นมาสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานอื่นเพื่อให้สมประโยชน์อันเป็นเป้าหมายปลายทางเดียวกันประชาชนอยู่ดีมีสุข ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อประเทศมีความมั่นคงนำไปสู่ความมั่งคั่งและความยั่งยืนโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง สำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เครื่องมือ กลไก หนึ่งในที่สำคัญที่กฎหมายให้มาคือ รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานตามกฎหมายมายังสำนักงาน ปปง. ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่หน่วยงานอื่นไม่มี การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ตามกฎหมายนั้น มีทั้งการใช้ประโยชน์เพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำ ความผิดจากการทำความผิดมูลฐาน ความผิดอาญาฐานฟอกเงิน และเพื่อประโยชน์ตามกฎหมายอื่น ซึ่งมีทั้งการใช้เป็นพยานหลักฐานทางคดี และการสนับสนุนข้อมูลตามที่ได้รับการร้องขอเพื่อใช้ในการสืบสวนสอบสวนที่เป็นการเฉพาะรายตามแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงกรณีใดที่เกิดขึ้นเป็นสำคัญ กรณีเช่นนี้จึงถือว่าเป็นภารกิจของสำนักงาน ปปง. ที่มีการดำเนินการอยู่เป็นปกติ อันเป็นการใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่เป็นข้อมูลสำคัญและเป็นหน่วยงานเดียวที่มีได้ไม่เต็มอย่างที่ควรจะเป็น ผู้ศึกษาวิจัยเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์จากข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สำนักงาน ปปง. มีที่จะนำมาใช้ในด้านข่าวกรองทางการเงินเพื่อประโยชน์ด้านความมั่นคงของประเทศในมิติต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นเป็นความจริงมีความชัดเจน ถูกต้อง แม่นยำ ทั้งเป็นเครื่องมือที่บ่งชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์ทางการเงินในบริบทต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

สำนักงาน ปปง. จะต้องนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปทำการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อใช้ประโยชน์ในมิติต่างๆ และบริบทของสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ ห้วงเวลา ไม่ว่าจะเป็นพยานหลักฐานทางคดี สอบสวนความถูกต้อง ครอบคลุมของรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงาน การประยุกต์นำรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในแง่มุมต่างๆ ซึ่งที่ผ่านมาการนำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์มีจำนวนค่อนข้างน้อย ส่วนหนึ่งมาจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านการวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงินขาดประสบการณ์ในการสืบสวน สอบสวน

การเปิดกว้างทางด้านความคิดที่หลากหลายในการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินจึงขึ้นอยู่กับผู้ทำการศึกษา วิเคราะห์ว่ามีประสิทธิภาพ ความเชี่ยวชาญ มีความเป็นสหวิทยาการ ทั้งยังมีความเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์อยู่ในตัวโดยจะต้องอยู่ภายใต้หลักของความเป็นเหตุและผล ความเป็นธรรม คุณธรรม การคิดแบบไม่มีอคติต่อข้อมูลต่างๆ

ในบริบทของการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งสถานการณ์เกิดเหตุความรุนแรงในพื้นที่ที่มีอยู่ต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายปีการประกอบธุรกิจการค้าเงินหมุนเวียนควรจะต้องซบเซาเนื่องจากผลพวงจากเหตุการณ์การก่อความไม่สงบที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อความรู้สึกและการลงทุน การประกอบกิจการค้า โดยตรงและโดยอ้อมต่อประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก การนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินจากฐานข้อมูลของสำนักงาน ป.ง. ที่ได้รับการรายงานจากสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาทำการศึกษา วิเคราะห์ โดยในรายงานการศึกษานี้มุ่งเปรียบเทียบกับข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ก่อความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้โดยทำการสังเคราะห์ว่าพื้นที่ในการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ถิ่นที่อยู่ของผู้ทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมีความสัมพันธ์กับพื้นที่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในแต่ละวันหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการนำผลจากการศึกษานี้ไปบูรณาการกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ไม่ว่าจะเป็น ทหาร ตำรวจ หรือสรรพากรจากการตรวจสอบกระแสการเงินที่พบหมุนเวียนในพื้นที่ว่าในด้านการเสียภาษีมีความถูกต้องใกล้เคียงกับการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีหรือไม่ นับแต่การรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาทำการศึกษา วิเคราะห์ ในอีกมิติหนึ่งจากฐานข้อมูลเดียวกันของรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สิน ซึ่งยังไม่เคยมีการศึกษา วิเคราะห์ในลักษณะนี้มาก่อนทั้งในต่างประเทศและประเทศไทย ทั้ง ยังสามารถใช้ผลจากการศึกษาวิเคราะห์นี้รายงานเป็นผลงานการนำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่มาใช้ประโยชน์ต่อ FATF (Financial Action Task Force) หรือคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน ซึ่งมาทำการตรวจประเมินประเทศไทยเป็นระยะว่า รวมทั้งเป็นการส่งผลการปฏิบัติย้อนกลับไปให้สถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานว่าสำนักงาน ป.ง. มีการนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่มีการรายงานมาไปใช้ประโยชน์อย่างไรเพื่อทางผู้มีหน้าที่รายงานจะได้นำไปปรับปรุงประสิทธิภาพของการรายงานในโอกาสต่อไปเพื่อให้สอดคล้องกับการนำเอาไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่จะผดุงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและประเทศไทย เป็นการสร้างความมั่นคงของประเทศได้เป็นอย่างดี

แนวทางในการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ด้านการการข่าวกรองทางการเงินนั้น โดยรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกิดขึ้นนำมาเป็นข้อมูลตั้งต้นแล้วทำการคัดกรองจำแนกข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญทั้ง วันที่เวลาเกิดเหตุ วันทำธุรกรรม สถานที่เกิดเหตุ สถานที่ทำธุรกรรม ภูมิลาเนาที่อยู่อยู่ที่ประกอบกิจการ ตลอดจนขนาดของนิติบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งเพื่อประโยชน์ในการศึกษานี้จะไม่ใช้ชื่อสกุลจริงโดยได้ใช้ชื่อบุคคลและนิติบุคคลสมมติขึ้นแทน เมื่อได้คัดกรองข้อมูลมาเป็นชั้นที่ ๑ แล้ว จากนั้นจึงทำการนำข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองมาทำการคัดกรองหาที่อยู่ที่อยู่อาศัยของผู้ทำธุรกรรมทางการเงินว่ามีถิ่นที่อยู่ใดบ้าง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ หาความเชื่อมโยงว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไรหรือไม่

ระหว่างจุดหรือสถานที่ที่มีการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นกับพฤติการณ์และถิ่นที่อยู่หรือประกอบกิจการของผู้ทำธุรกรรมทางการเงินเป็นการคัดกรองข้อมูลชั้นที่ ๒

จากนั้นทำการคัดกรองข้อมูลในชั้นที่ ๓ ว่า การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบมีความถี่ห่างมากน้อยในท้องที่ ตำบล อำเภอ อะไร เพียงใด แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองทั้ง ๓ ชั้น มาทำการศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ สังเคราะห์ข้อมูล ด้วยเหตุผลธรรมชาติกับสิ่งที่วิญญูชนทั่วไปพึงกระทำกัน เพื่อทราบผลว่า การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในแต่ละท้องที่ มีความสัมพันธ์อย่างไรกับบุคคลผู้ทำธุรกรรมทางการเงินซึ่งอาจที่มีถิ่นที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส หรือ นอกพื้นที่ จังหวัดนราธิวาส และทำการวิเคราะห์ลงในรายละเอียดว่า ผู้ทำธุรกรรมนั้นมีการทำธุรกรรมมีความถี่ห่างมากน้อยกันอย่างไรในแต่ละเดือน มีการทำธุรกรรมบ่อยครั้งหรือไม่ด้วยจำนวนเงินแต่ละครั้งจำนวนเท่าใดมีการทำธุรกรรมที่เป็นวงรอบหรือไม่ สมมติฐานของผู้ศึกษาที่ตั้งไว้คือการเหตุต่อเนื่องมาเป็นระยะของแต่ละรอบเดือนตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา กลุ่มผู้ก่อเหตุเมื่อก่อเหตุแล้วต้องหลบหนีการติดตามจับกุมของเจ้าหน้าที่ย่อมไม่อาจไปประกอบกิจการงานอย่างเช่น คนปกติทั่วไปได้ การหลบหนี การฝึก การเตรียมความพร้อมในการก่อเหตุ ยุทธปัจจัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค หรือเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารย่อมต้องใช้เงินเป็นปัจจัยหลักในการสนับสนุนการคงอยู่ของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบทั้งสิ้น ฉะนั้น จะต้องมียุทธปัจจัยอื่นที่ไม่ได้เป็นผู้ลงมือก่อเหตุแต่มีการแบ่งหน้าที่กันทำเพื่อทำหน้าที่ในการหารายได้มาสนับสนุนกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่ และหากมีการรวบรวมเงินเพื่อสนับสนุนในการก่อเหตุจะต้องมีการส่งให้ต่อไปให้กับผู้ก่อเหตุในรูปแบบต่างๆ การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบสถาบันการเงินเป็นช่องทางหนึ่งที่สามารถใช้ในการส่งผ่านเงินให้กับกลุ่มผู้ก่อเหตุในพื้นที่โดยบุคคลที่ภายนอกดูเหมือนผู้มีการประกอบกิจการอาชีพปกติเช่นบุคคลทั่วไป แต่หากพิจารณา วิเคราะห์จากรายละเอียดของการทำธุรกรรมทางการเงินกับข้อเท็จจริงในพื้นที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้มาพิจารณาประกอบกัน อีกชั้นหนึ่งจะได้ข้อมูลที่สามารถทำให้วิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าผู้ที่ทำธุรกรรมทางการเงินที่พบข้อมูลนั้นมีความสามารถจากการประกอบอาชีพเช่นบุคคลทั่วไปในอาชีพเดียวกันในพื้นที่ใกล้เคียงกันแล้วมีผลกำไรหรือเงินหมุนเวียนได้ด้วยจำนวนเพียงใดเหมาะสมกับธุรกรรมทางการเงินที่พบข้อมูลหรือไม่ หากไม่มีความเหมาะสมกัน เงินที่รับโอนมาหรือโอนไปให้บุคคลอื่นได้มาจากแหล่งใด การใช้ช่องทางสถาบันการเงินซึ่งหากมองเพียงผิวเผินว่าไม่น่าสงสัยอาจถูกใช้เป็นช่องทางในการปิดบังอำพรางแหล่งที่มาที่แท้จริงของเงินหรือทรัพย์สินนั้นและอาจเป็นเงินที่ถูกนำไปใช้ในการสนับสนุนให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่ได้

จากรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินที่ปรากฏ สามารถระบุลงในรายละเอียดได้ว่า บุคคลใดมีการทำธุรกรรมในแต่ละครั้ง เมื่อใด จำนวนเงินเท่าใด เป็นการทำธุรกรรมโอนไปยังบุคคลอื่นหรือ รับโอนมาจากบุคคลอื่น รวมทั้งการทำธุรกรรมในแต่ละครั้งเป็นการทำธุรกรรมโอนหรือรับโอนจากในประเทศหรือต่างประเทศ ในการศึกษา คัดกรองข้อมูล แล้วทำการวิเคราะห์จึงมีความแม่นยำชัดเจน พิสูจน์ทราบตัวตนของบุคคลผู้ทำธุรกรรมทางการเงินได้ว่าเป็นใคร มีที่อยู่ใด รวมทั้งบุคคลใดเป็นคู่ทำธุรกรรมกับบุคคลดังกล่าว พฤติกรรมในการทำธุรกรรมทางการเงินเป็นอย่างไร ถิ่นห่างมากน้อยเท่าใด ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่ารายงานการทำธุรกรรมทางการเงินมีจุดแข็งที่แตกต่างจากข้อมูลที่ได้จากการสืบสวน สอบสวน หรือ การข่าว ของหน่วยงานต่างๆ อย่างเห็นได้ชัด และเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์

แต่ละบุคคลมีพฤติกรรมในการทำธุรกรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไปเฉกเช่นเดียวกับพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกันไปสามารถวิเคราะห์ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

เมื่อทำการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลด้วยวิธีการในข้างต้น จะทำให้ได้รายชื่อบุคคลต่างๆ ที่มีพฤติกรรมที่น่าจะมีเงินหมุนเวียนหรือธุรกรรมทางการเงินได้ รายชื่อเหล่านี้เมื่อคัดกรองไว้เป็นขั้นที่ ๔ และสำนักงาน ปปง. ได้มีการประสาน บูรณาการกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่เพื่อสืบสวน ติดตามพฤติกรรม หาความเชื่อมโยงว่าบุคคลดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลใดที่อาจเป็นตัวเชื่อมอีกต่อหนึ่งไปยังกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบจะนำไปสู่การดำเนินการตัดเส้นทางการเงิน โดยการใช้มาตรการทางด้านกฎหมายที่มีโทษทางอาญา หรือมาตรการทางด้านภาษี ซึ่งจะมีผลให้การสนับสนุนทางการเงินให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบจะกั้นขาดความต่อเนื่องส่งผลให้การก่อเหตุมีปริมาณลดลง และหากมีการดำเนินการด้วยมาตรการด้านอื่นๆขนานกันไปจะทำให้การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบมีความคืบหน้าและประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

แผนภาพที่ ๔-๒ ขบวนการทางการเงิน

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบ กับพื้นที่การทำธุรกรรมทางการเงินและพื้นที่ถิ่นที่อยู่หรือการประกอบกิจการของบุคคลในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสในการเลือกพื้นที่ในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ในการศึกษาเปรียบเทียบกับพื้นที่ในการก่อเหตุตามสถิติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

๑. เป็นพื้นที่ ชุมชน ที่มีการประกอบการค้า ในตัวเมือง

กรณีนี้อาจเกิดจากก่อเหตุ มุ่งประสงค์เพื่อให้เกิดภาพของความน่าสะพรึงกลัว กระทบความน่าเชื่อถือในด้านความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และการค้า

๒. เป็นพื้นที่นอกชุมชน ที่ไม่ใช่ย่านการค้า เศรษฐกิจสำคัญ

กรณีนี้อาจเกิดจาก ความต้องการให้เห็นความ คงอยู่ของการก่อเหตุ ความต่อเนื่องของการเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ มีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

๓. เป็นพื้นที่เปิดในการเบี่ยงเบนความสนใจ ของฝ่ายรัฐ เมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในขณะเดียวกันอาจใช้พื้นที่ๆ ไม่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในห้วงเวลาเดียวกันเพื่อประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น เอื้อต่อการเคลื่อนไหวในการก่ออาชญากรรมประเภทอื่น เช่น การค้า ขนส่งยาเสพติด การลักลอบค้า-ขนส่ง สินค้าหนีภาษี เนื่องจากพื้นที่อยู่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านคือ มาเลเซีย จากข้อมูลการข่าวของฝ่ายความมั่นคงเชื่อว่า การก่ออาชญากรรมดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนต่อการก่อความรุนแรงในพื้นที่ในลักษณะพึ่งพาอาศัยประโยชน์ของการก่อความรุนแรงในพื้นที่เพื่อความสะดวกต่อการก่ออาชญากรรมนั้น

กรณีนี้ กรณีที่มีการเกิดเหตุความรุนแรงแบบมีนัยสำคัญทำให้เกิดพื้นที่ซึ่งปลอดการก่อเหตุอีกพื้นที่หนึ่งซึ่งเป็นโอกาสในการใช้เป็นเส้นทางในการก่ออาชญากรรมประเภทอื่น (พื้นที่เปิด) ที่เอื้อต่อความปลอดภัยของการก่ออาชญากรรมอื่นซึ่งเป็นภัยแทรกซ้อนของความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ เนื่องจากเป็นปกติธรรมดาเมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในจุดหรือพื้นที่ใดจะต้องมีการทุ่มเทกำลังพล ความสนใจของหน่วยงานของรัฐจะมุ่งไปที่เป้าหมายที่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงนั้น ประกอบกับข้อจำกัดของกำลังพลในพื้นที่

อย่างไรก็ตามมีข้อสงสัยและอยู่ในการสืบสวนหาข้อมูลถึงแหล่งเงินทุนหรือเส้นเลือดที่ใช้ในการหล่อเลี้ยงการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ผู้ลงมือก่อเหตุมีหน้าที่ในการก่อเหตุและหลบหนีการติดตาม การจับกุม จะประกอบอาชีพเถกเถกเช่นบุคคลสุจริตทั่วไปไม่ได้ แหล่งเงินทุนหรือเส้นเลือดในการหล่อเลี้ยงองค์กรนี้จึงมีความเป็นไปได้ว่า จะมีที่มาจาก

๑. บุคคลอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งไม่ได้เป็นผู้ลงมือในการก่อเหตุความรุนแรง แต่ในสังคมมีการประกอบอาชีพปกติเถกเถกเช่นบุคคลทั่วไป เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำที่ชัดเจน และ มีการตัดตอนไม่จำเป็นต้องรู้จักซึ่งกันและกันกับผู้ลงมือก่อเหตุความรุนแรง

๒. เงินช่วยเหลือจากภาครัฐในด้านการศึกษา องค์กรไม่แสวงผลกำไรต่างๆ งบประมาณราชการที่ลงมายังท้องถิ่น ซึ่งได้มีการใช้ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเงินหรืองบประมาณที่ได้รับแต่ได้มีนำไปใช้แบบแอบแฝงเพื่อการนี้

๓. จากการเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่อาจถูกใช้ประโยชน์จากการเรียกค่าคุ้มครอง เพื่อไม่ให้เกิดเหตุความรุนแรงต่อสถานประกอบการค้าในพื้นที่ กรณีนี้ผู้จ่ายไม่ประสงค์จะให้ภาครัฐทราบเพราะเห็นว่าอาจเกิดภัยอันตรายกับชีวิตร่างกายของคนและครอบครัว รวมทั้งการประกอบกิจการค้าของตนหากปล่อยให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ซึ่งไม่ทราบได้ว่าจะเกิดจุดหรือแหล่งใดใกล้กับแหล่งที่ประกอบการหรือพำนักอาศัยของตน อันเป็นการช่วยเหลือตัวเองให้พ้นภัยซึ่งไม่อาจทราบได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ยินยอมจ่ายค่าคุ้มครองนั่นเอง

๔. เงินจากการสนับสนุนจากการก่ออาชญากรรมอื่นในพื้นที่ เช่น การลักลอบค้า-ขนส่ง ยาเสพติด การลักลอบค้า-ขนส่งสินค้าหนีศุลกากร เป็นต้น เพื่อใช้โอกาสประโยชน์จากการก่อเหตุการณ์ความรุนแรงในเคลื่อนไหวเพื่อ ขนส่งสินค้า หรือก่ออาชญากรรมอื่นในห้วงเวลาเดียวกันกับที่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรง ซึ่งถือเป็นภัยแทรกซ้อนต่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

เมื่อได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลแล้วจึงต้องกำหนดแนวทางในการดำเนินการลำดับต่อไป เพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์โดยบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ถึง

๑. มีการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับการทำธุรกรรมทางการเงินที่พบข้อมูลหรือไม่ หากไม่สอดคล้องกับอาชีพที่มี บุคคลดังกล่าวจะมีรายได้มาจากใด เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรืออาชญากรรมประเภทใดหรือไม่ หรือ มีประวัติพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาญา มาก่อนหรือไม่ รวมทั้งบุคคลใกล้ชิด บุคคลผู้รับโอนเงินจากบุคคลดังกล่าวมีพฤติกรรมอย่างไร ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ การก่ออาชญากรรม การเหตุความรุนแรงในพื้นที่

๒. มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือเครือข่ายของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อความไม่สงบในพื้นที่หรือไม่ ในสถานะอย่างไร

๓. ผู้ทำธุรกรรมทางการเงินมีการอ้างแหล่งเงินได้ในตอนยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี ทางใดบ้าง มีเงินได้ก่อนเสียภาษีเท่าใด มีการเสียภาษีปีและเท่าใด

แผนภาพที่ ๔-๓ ข่วงรองทางการเงิน ชี้ให้เห็น เป้าหมาย อะไร

บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล
ใคร อยู่ที่ไหน ทำอะไร	ประกอบกิจการอะไร ทุนจดทะเบียน มีการเพิ่มทุนหรือไม่ ตั้งอยู่ใน นอก พื้นที่
มีการทำธุรกรรมมีความ ถี่ห่างอย่างไร มีวงรอบ สม่าเสมอ บอ กอะไร	มีการทำธุรกรรมมีความ ถี่ห่างอย่างไร มีวงรอบ สม่าเสมอ กิจการมี ความเป็นไปได้ สอดคล้อง กับธุรกรรมทางการเงินที่ปรากฏหรือไม่ อย่างไร
ฐานะ อาชีพ เป็นอย่างไร	ฐานะ อาชีพ เป็นอย่างไร
มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการก่อความไม่สงบในพื้นที่อย่างไร หรือไม่	มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการก่อความไม่สงบในพื้นที่อย่างไร หรือไม่
ปรากฏข้อมูลการข่าวว่า น่าจะมีความเกี่ยวข้อง กับการเกิดเหตุการณ์ ความไม่สงบ แต่ ไม่อาจหาพยานหลักฐานยืนยันที่จะดำเนินคดี ตามกฎหมายได้	ปรากฏข้อมูลการข่าวว่า น่าจะมีความเกี่ยวข้อง กับการเกิดเหตุการณ์ ความไม่สงบ แต่ ไม่อาจหาพยานหลักฐานยืนยันที่จะดำเนินคดี ตาม กฎหมายได้
ไม่ปรากฏข้อมูล หรือ พยานหลักฐาน ที่จะเชื่อมโยงได้ ว่ามีความ เกี่ยวข้องกับการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ แต่ เชื่อว่ามีความ เกี่ยวข้องกัน ในทางลับ	ไม่ปรากฏข้อมูล หรือ พยานหลักฐาน ที่จะเชื่อมโยงได้ ว่ามีความ เกี่ยวข้องกับการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ แต่ เชื่อว่ามีความเกี่ยวข้อง กัน ในทางลับ

แผนภาพที่ ๔-๔ บุคคลธรรมดา นิติบุคคล

การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งส่งผลกระทบด้านความมั่นคงของประเทศซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของแต่ละรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศ มาตรการในการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามเป็นแนวทางการดำเนินการด้านหนึ่ง โดยจะต้องมีแนวทางการดำเนินการกับกลุ่มบุคคลที่อยู่เบื้องหลังหรือเป็นผู้สนับสนุนเครือข่ายขบวนการในการก่อเหตุความไม่สงบ ซึ่งไม่อาจเชื่อมโยงจากพยานหลักฐานทางคดีได้ โดยการใช้การดำเนินการตามกฎหมายเฉกเช่นปกติทั่วไปเพื่อการสกัดกั้นรอนฐานอำนาจควบคุมให้อยู่ในวงจำกัดให้ได้ เพื่อมิให้เกิดการเติบโตขึ้นมา เช่น การควบคุม ตรวจสอบ กำกับ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการค้า การลงทุน การภาษี

สรุป

ผลการศึกษาในบทที่ ๔ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๓ เพื่อที่จะตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๓ เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาด้านข่าวกรองทางธุรกรรมทางการเงินกับสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์ปัญหาข้อขัดข้อง ผลการปฏิบัติที่ผ่านมา การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายหลัก และให้ความสำคัญมาโดยตลอด มาตรการต่างๆ เครื่องมือที่ฝ่ายรัฐมีและใช้งานอยู่อาจบรรลุผลในระดับหนึ่งแต่เป็นมาตรการเชิงการตั้งรับ ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ยังอาจจะลุได้ว่าจะเกิดความสงบสุข ความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้เมื่อใด ทั้งจากผลการปฏิบัติที่ผ่านมาจากการข่าวกรอง การทำธุรกรรมทางการเงินมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงิน เป็นเครื่องชี้วัดในเชิงประจักษ์ได้อย่างชัดเจนว่า การข่าวกรองในทุกๆ ด้านนั้นมีลักษณะของการตั้งรับสถานการณ์ทั้งสิ้นและใช้ในด้านเป็นข้อมูลสนับสนุนเพื่อดำเนินการปราบปรามผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบใน พื้นที่ที่สำคัญแต่ไม่อาจดำเนินการกับผู้ก่อเหตุว่า เชื่อว่าจะเป็นผู้สนับสนุนเงินทุน

ทรัพย์สินให้กับขบวนการนี้ได้เป็นอย่างดี ทั้งยังไม่ปรากฏข้อมูลพยานหลักฐานที่จะนำไปสู่การดำเนินการตามกฎหมายในการปราบปรามบุคคลซึ่งเป็นผู้สนับสนุนเงินทุน ทรัพย์สินให้กับขบวนการนี้ได้เลย กลุ่มผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบจึงได้มีการเคลื่อนไหวในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบได้อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

สำหรับแนวทางการดำเนินการของต่างประเทศ ที่นำมาทำการศึกษา คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา ประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรป ประเทศออสเตรเลีย ดังกล่าวนั้น ในช่วงต้นนั้นประเทศเหล่านั้นเป็นภาคีสมาชิกตามอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ.๑๙๘๘ แนวทางในการดำเนินการทั้งในกรอบของกฎหมาย รูปแบบ วิธีการ มีความสอดคล้องตามมาตรฐานสากลที่กำหนด รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งแต่ละประเทศได้มีการกำหนดแนวทางวิธีการในการปฏิบัติบนหลักการเดียวกันและรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินของแต่ละประเทศนั้น ถือเป็น “ข่าวกรองทางการเงิน” ซึ่งในหลักการของการวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงินที่ถือปฏิบัตินั้น เมื่อนำธุรกรรมทางการเงินมาทำการวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงหากพบความเชื่อมโยงกับผู้ก่ออาชญากรรมประเภทใดก็จะส่งข้อมูลนั้นไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินคดีตามกฎหมายโดยมีลักษณะของใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนกับพยานหลักฐานด้านอื่นๆ ซึ่งคล้ายกันกับแนวทางที่มีการดำเนินการในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และการบังคับใช้กฎหมายทางอาญาของประเทศไทยที่เป็นอยู่ จากการตรวจประเมินประเทศไทยของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน หรือ FATF (Financial Action Task Force) ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ ระบุว่า การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินของประเทศไทยที่ผ่านมา ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควรและเป็นไปตามมาตรฐานสากล มีข้อบกพร่องสำคัญด้านกรอบกฎหมาย และมีข้อบกพร่องในด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงินขาดวิเคราะห์เชิงรุกและการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ขาดตัวอย่างคดีที่สามารถสืบสวนและดำเนินการได้จากรายงานวิเคราะห์ธุรกรรมเชิงรุก (คือ การเริ่มต้นสืบสวนทางคดีทั้งคดีอาญาและการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่ใช้รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินเป็นจุดเริ่มต้น) ซึ่งแนวทางในการบริหารจัดการข้อมูลข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินซึ่งทำการศึกษาวิจัยนี้ มีความแตกต่างจากการใช้ประโยชน์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินตามแนวทางหลักการของหน่วยข่าวกรองทางการเงินทั่วโลกที่มุ่งเน้นในด้านการปราบปรามอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ และผลประโยชน์ด้านทรัพย์สินขององค์กร ซึ่งการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ มิใช่มีมูลเหตุจูงใจที่หวังต่อผลประโยชน์ด้านทรัพย์สิน แต่อย่างไรก็ตามมีการก่ออาชญากรรมที่ถือเป็นภัยแทรกซ้อนในพื้นที่ที่ก่อให้เกิดรายได้และผลประโยชน์ด้านทรัพย์สินที่อาจถูกนำมาสนับสนุนทางการเงินให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบนี้ อีกทางหนึ่งเช่นกัน การนำข้อมูลข่าวกรองทางการเงินมาใช้ประโยชน์ด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้จึงต้องประยุกต์การศึกษาและวิเคราะห์ให้มีความเหมาะสมกับบริบทและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งเป็นความแตกต่างจากที่นานาประเทศนำมาใช้ประโยชน์

แนวทางการแก้ปัญหา การนำข้อมูลข่าวกรองทางการเงินซึ่งนำมาใช้ประโยชน์ด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้ก็นำมาวิเคราะห์เพื่อใช้บริหารจัดการสถานการณ์ทั่วไป สถานการณ์การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ทั้งสนับสนุนในด้านมาตรการในการปราบปราม และมาตรการเชิงรุกในการป้องกันไปในเวลาเดียวกันไม่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบหรือมีการก่ออาชญากรรมขึ้นก่อน ซึ่งเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแล้วจึงสืบสวนหาตัวคนร้าย รัฐควรมีการปรับเปลี่ยนแนวทาง มาตรการ แผนงาน จากการตั้งรับมาใช้มาตรการในเชิงรุกโดยการโดยใช้ข้อมูลด้านการข่าวกรองทางการเงินมาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ พฤติกรรมทางการเงินของบุคคล นิติบุคคล กับ ห้วงวันเวลา ก่อน ขณะ หลัง การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางหนึ่ง มีความสอดคล้อง เชื่อมโยง กันหรือไม่ รวมทั้งพฤติกรรมในการทำธุรกรรมทางการเงินที่พบความถี่ วงรอบ ลักษณะการโอน รับโอน ภายในประเทศ หรือ เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ มีความเหมาะสมกับฐานะ อาชีพ การประกอบกิจการหรือไม่ เป็นการจำกัดเป้าหมาย ชี้เป้า ไม่มีลักษณะของการเหวี่ยงแห เพื่อหาตัวบุคคลที่มีความเป็นไปได้ที่อาจช่วยเหลือสนับสนุนเครือข่ายขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่ซึ่งภาพลักษณ์ภายนอกมีสถานะในสังคมเหมือนคนปกติทั่วไป มีการอำพรางตัวเองในการช่วยเหลือ สนับสนุนทางการเงินและทรัพย์สินของ เครือข่ายขบวนการในรูปแบบต่างๆของกิจกรรมทางสังคม หากปรากฏข้อมูลพยานหลักฐานที่ชัดเจนว่าบุคคลนั้นมีความเชื่อมโยงไปถึงการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบหรือสนับสนุนช่วยเหลือด้านการเงินและด้านอื่นๆเหตุการณ์ใดก็ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำความผิดเหตุการณ์นั้นโดยเลือกใช้ในวิธีการบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ตามปกติให้เหมาะสมและหากมองจากภาพภายนอกมิได้เป็นการมุ่งเจาะจงที่ต้องใช้มาตรการพิเศษกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งหากเป็นมาตรการพิเศษจะสร้างความรู้สึกหวาด ระวัง ไม่เป็นมิตร ในภาพลักษณ์ของรัฐกับคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มากขึ้นไป ทั้งรัฐยังสามารถอธิบายความเป็นเหตุเป็นผลให้กับประชาชนในพื้นที่ และองค์กรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศซึ่งเฝ้าระวังเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี

แผนภาพที่ ๔-๕ ขบวนการทางการเงินที่ส่งให้กับหน่วยความมั่นคงในพื้นที่เพื่อกำหนดมาตรการแผนงาน

กับทั้งการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ด้านการขบวนการทางการเงินยังมีความสอดคล้องในด้านความมั่นคงของประเทศตามร่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของรัฐบาลทั้งในด้าน เป้าหมาย (Ends) วิธีการ (Ways) ทรัพยากร (Means) และเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ ที่จะเชื่อมโยงไปสู่การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคง ในจังหวัดชายแดนใต้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ ๓ ข้อ ประกอบด้วย ๑. เพื่อศึกษาปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้กับงานด้านข่าวกรอง ธุรกรรมทางการเงิน ๒. เพื่อศึกษาปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของ สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ ๓. เพื่อศึกษาแนวทางในการนำธุรกรรมทางการเงิน มาใช้ในการกำหนดนโยบายด้านความมั่นคง การวางแผน และมาตรการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหา การก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้อย่างเหมาะสม

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากหลายแหล่งข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ ข้อมูลที่ได้มีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นหลัก โดยเมื่อนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดระเบียบแล้ว นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประกอบกับ แนวความคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจนกระทั่งได้การบริหารจัดการธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุน งานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งในบทที่ ๕ นี้ จะนำเสนอ ๒ ประเด็น คือ สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากผลการวิจัย โดยมีรายการดังต่อไปนี้

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ ๑ สรุปได้ว่า การศึกษาปัญหาการก่อความไม่สงบ ในสามจังหวัดชายแดนใต้ กับงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน สรุปได้ว่าการเกิดเหตุการณ์ ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งทวีความรุนแรง ต่อเนื่องมาตลอดนับแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๗ เป็นต้น และยังไม่ท่าทีว่าจะสงบลงได้เมื่อใด ข้อมูลด้านข่าวกรองทางการเงินที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน มีการนำมาใช้ประโยชน์เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นแล้วในเชิงข้อมูลสนับสนุนประกอบด้าน การสืบสวนหาตัวผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และการเคลื่อนไหว ทางการเงินเกี่ยวกับผู้ก่อเหตุในแต่ละครั้งเป็นสำคัญ นอกจากนี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา สั่งการในการดำเนินการต่างๆ ในการประชุมด้านความมั่นคงเท่านั้น การคงอยู่ของเหตุการณ์ที่มีอยู่ อย่างยาวนานนั้นจำเป็นจะต้องมีเงินทุน ทรัพย์สินมาสนับสนุนการคงอยู่นั้นทั้งฝ่ายตรงข้ามกับรัฐหรือ แม้แต่ฝ่ายรัฐเองยังต้องมีการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีเป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นข้อสรุปและใช้ในการประเมินผลให้เห็นว่ามาตรการ ด้านต่างๆ ที่รัฐใช้ในดำเนินการอยู่นั้นยังไม่บรรลุผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในพื้นที่ สามจังหวัดชายแดนใต้รวมทั้งการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการข่าวกรองทางการเงินนี้ด้วย

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ ๒ สรุปได้ว่า การศึกษาปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ สรุปได้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้การนำข้อมูลด้านข่าวกรองรวมทั้งข้อมูลข่าวกรองทางการเงินมีลักษณะของการตั้งรับการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นมาแล้วใช้ประโยชน์ในด้านการสืบสวน การรวบรวมพยานหลักฐาน ว่ามีบุคคลใดบ้างเป็นผู้ก่อเหตุเพื่อทำการออกหมายจับ สืบจับ นำตัวมาดำเนินคดีตามกฎหมายมาโดยตลอดซึ่งเป็นแนวทางที่ฝ่ายรัฐมีความจำเป็นต้องใช้เป็นเครื่องมือด้านการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่คู่ขนานไปกับมาตรการด้านอื่นๆ ที่มีการดำเนินการอยู่ในขณะที่ข้อมูลการข่าวกรองทางการเงินของสำนักงาน ป.ป.ง. นั้นได้มีการนำมาใช้ประโยชน์ในด้านข้อมูลสนับสนุนเมื่อได้รับการร้องขอจากฝ่ายความมั่นคงเพื่อใช้ประกอบการสืบสวนดำเนินคดีการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ทางนี้มีความจำเป็นที่ ซึ่งแนวทางดังกล่าวเป็นการนำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ได้ค่อนข้างน้อยไม่ถึง ๕๐% ของคุณค่าที่ควรนำมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นความจริงในเชิงประจักษ์มีความถูกต้องและแม่นยำการนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการข่าวกรองทางการเงินเท่าที่ผ่านมาจึงมีข้อจำกัดเฉพาะเป็นข้อมูลสนับสนุนการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด ประกอบข้อสั่งการต่างๆ แต่เพียงเท่านั้น

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ ๓ สรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์ปัญหาข้อขัดข้องผลการปฏิบัติที่ผ่านมา การแก้ไขปัญหการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายหลักและให้ความสำคัญมาโดยตลอด มาตรการต่างๆ เครื่องมือที่ฝ่ายรัฐมีและใช้งานอยู่อาจบรรลุผลในระดับหนึ่งแต่เป็นมาตรการเชิงการตั้งรับ ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ยังอาจจะบู่ได้ว่าจะเกิดความสงบสุข ความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้เมื่อใด ทั้งจากผลการปฏิบัติที่ผ่านมาจากการข่าวกรอง การทำธุรกรรมทางการเงินมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินเป็นเครื่องชี้วัดในเชิงประจักษ์ได้อย่างชัดเจนว่า การข่าวกรองในทุกๆ ด้านนั้นมีลักษณะของการตั้งรับสถานการณ์ทั้งสิ้นและใช้ในด้านเป็นข้อมูลสนับสนุนเพื่อดำเนินการปราบปรามผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบใน พื้นที่เป็นสำคัญแต่ไม่อาจดำเนินการกับผู้ใดที่คาดว่า เชื่อว่าจะเป็นผู้สนับสนุนเงินทุน ทรัพย์สินให้กับขบวนการนี้ได้อย่างเป็นผล ทั้งยังไม่ปรากฏข้อมูลพยานหลักฐานที่จะนำไปสู่การดำเนินการตามกฎหมายในการปราบปรามบุคคลซึ่งเป็นผู้สนับสนุนเงินทุน ทรัพย์สินให้กับขบวนการนี้ได้เลย กลุ่มผู้ก่อเหตุการณ์ความไม่สงบจึงได้มีการเคลื่อนไหวในการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

สำหรับแนวทางการดำเนินการของต่างประเทศ ที่นำมาทำการศึกษา คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา ประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรป ประเทศออสเตรเลีย ดังกล่าวมาในช่วงต้นนั้นประเทศเหล่านั้นเป็นภาคีสมาชิกตามอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ.๑๙๘๘ แนวทางในการดำเนินการทั้งในกรอบของกฎหมาย รูปแบบ วิธีการ มีความสอดคล้องตามมาตรฐานสากลที่กำหนดรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินซึ่งแต่ละประเทศได้มีการกำหนดแนวทางวิธีการในการปฏิบัติบนหลักการเดียวกันและรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินของแต่ละประเทศนั้นถือเป็น

“ข่าวกรองทางการเงิน” ซึ่งในหลักการของการวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงินที่ถือปฏิบัติกัน เมื่อนำธุรกรรมทางการเงินมาทำการวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงหากพบความเชื่อมโยงกับผู้ก่ออาชญากรรมประเภทใดก็จะส่งข้อมูลนั้นไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นเพื่อใช้ประโยชน์ ซึ่งในการดำเนินคดีตามกฎหมายโดยมีลักษณะของใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนกับพยานหลักฐานด้านอื่นๆ คล้ายกันกับแนวทางที่มีการดำเนินการในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และการบังคับใช้กฎหมายทางอาญาของประเทศไทยที่เป็นอยู่ จากการตรวจประเมินประเทศไทยของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน หรือ FATF (Financial Action Task Force) ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ ระบุว่า การนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินของประเทศไทยที่ผ่านมายังไม่บรรลุผลเท่าที่ควรและเป็นไปตามมาตรฐานสากล มีข้อบกพร่องสำคัญด้านกรอบกฎหมาย และมีข้อบกพร่องในด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงินชาติวิเคราะห์เชิงรุก และการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ขาดตัวอย่างคดีที่สามารถสืบสวนและดำเนินการได้จากรายงานวิเคราะห์ธุรกรรมเชิงรุก (คือ การเริ่มต้นสืบสวนทางคดีทั้งคดีอาญาและการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่ใช้รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินเป็นจุดเริ่มต้น) ซึ่งแนวทางในการบริหารจัดการข้อมูลข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินซึ่งทำการศึกษาวิจัยนี้มีความแตกต่างจากการใช้ประโยชน์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินตามแนวทางหลักการของหน่วยข่าวกรองทางการเงินทั่วโลก ที่มุ่งเน้นในด้านการปราบปรามอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดรายได้และผลประโยชน์ด้านทรัพย์สินขององค์กร ซึ่งการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มิใช่มีมูลเหตุจูงใจที่หวังต่อผลประโยชน์ด้านทรัพย์สิน แต่อย่างไรก็ตามมีการก่ออาชญากรรมที่ถือเป็นภัยแทรกซ้อนในพื้นที่ที่ก่อให้เกิดรายได้และผลประโยชน์ด้านทรัพย์สินที่อาจถูกนำมาสนับสนุนทางการเงินให้กับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบนี้ อีกทางหนึ่งเช่นกันการนำข้อมูลข่าวกรองทางการเงินมาใช้ประโยชน์ด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้จึงต้องประยุกต์การศึกษาและวิเคราะห์ให้มีความเหมาะสมกับบริบทและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งเป็นความแตกต่างจากที่นานาประเทศนำมาใช้ประโยชน์

แนวทางการแก้ปัญหา การนำข้อมูลข่าวกรองทางการเงินซึ่งนำมาใช้ประโยชน์ด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้ก็นำมาวิเคราะห์เพื่อใช้บริหารจัดการสถานการณ์ทั่วไป สถานการณ์การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ทั้งสนับสนุนในด้านมาตรการในการปราบปราม และมาตรการเชิงรุกในการป้องกันไปในเวลาเดียวกันไม่รอให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบหรือมีการก่ออาชญากรรมขึ้นก่อน ซึ่งเป็นการรอให้เกิดความเสียหายขึ้นแล้วจึงสืบสวนหาตัวคนร้าย รัฐควรมีการปรับเปลี่ยนแนวทาง มาตรการ แผนงาน จากการตั้งรับมาใช้มาตรการในเชิงรุกโดยการโดยใช้ข้อมูลด้านการข่าวกรองทางการเงินมาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ พฤติกรรมทางการเงินของบุคคล นิติบุคคล กับห้วงวันเวลา ก่อน ขณะ หลัง การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางหนึ่ง มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกันหรือไม่ รวมทั้งพฤติกรรมในการทำธุรกรรมทางการเงินที่พบความถี่ วงรอบ ลักษณะการโอนรับโอน ภายในประเทศ หรือ เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ มีความเหมาะสมกับฐานะ อาชีพ การประกอบ

กิจการหรือไม่ เป็นการจำกัดเป้าหมาย ชี้เป้า ไม่มีลักษณะของการเหวี่ยงแห เพื่อหาตัวบุคคลที่มีความเป็นไปได้ที่อาจช่วยเหลือสนับสนุนเครือข่ายขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่ซึ่งภาพลักษณ์ภายนอกมีสถานะในสังคมเหมือนคนปกติทั่วไป มีการอำพรางตัวเองในการช่วยเหลือ สนับสนุนทางการเงินและทรัพย์สินของ เครือข่ายขบวนการในรูปแบบต่างๆของกิจกรรมทางสังคม หากปรากฏข้อมูลพยานหลักฐานที่ชัดเจนว่าบุคคลนั้นมีความเชื่อมโยงไปถึงการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบหรือสนับสนุนช่วยเหลือด้านการเงินและด้านอื่นๆ เหตุการณ์ใดก็ตามที่ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม หรือสนับสนุนการกระทำความผิดเหตุการณ์นั้นโดยเลือกใช้ในวิธีการบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ตามปกติให้เหมาะสมและหากมองจากภาพภายนอกมิได้เป็นการมุ่งเจาะจงที่ต้องใช้มาตรการพิเศษกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งหากเป็นมาตรการพิเศษจะสร้างความรู้สึกหวาดระแวงไม่เป็นมิตร ในภาพลักษณ์ของรัฐกับคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มากขึ้นไปทั้งรัฐยังสามารถอธิบายความเป็นเหตุเป็นผลให้กับประชาชนในพื้นที่ และองค์กรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเผื่อระวังเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี

กับทั้งการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงินยังมีความสอดคล้องในด้านความมั่นคงของประเทศตามร่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของรัฐบาลทั้งในด้าน เป้าหมาย (Ends) วิธีการ (Ways) ทรัพยากร (Means) และเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ ที่จะเชื่อมโยงไปสู่การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ ต้องมีการออกกฎหมายพิเศษเป็นการเฉพาะในการจัดทำ Big Data หรือ Data Analytics ที่เป็นประโยชน์ในด้านความมั่นคงเป็นการเฉพาะเพื่อรวมข้อมูลที่มีอยู่ของหน่วยงานต่างๆ มาไว้รวมกันรวมถึงข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งข้อมูลธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมีข้อแตกต่างจากข้อมูลข่าวกรองด้านอื่นเนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคล เป็นความลับของลูกค้าของสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงาน หากจะนำข้อมูลเรื่องนี้ไว้ใน Big Data ที่เป็นข้อมูลปกติทั่วไปอาจมีผลกระทบในด้านข้อกฎหมายที่ไม่อาจเปิดเผยข้อมูลได้ ทั้งนี้จะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบตามกฎหมายเพื่อบริหารจัดการข้อมูลเพื่อความมั่นคงซึ่งรวมถึงข้อมูลในเชิงลึกที่อยู่ในชั้นความลับมากของหน่วยงานต่างๆ เป็นการเฉพาะ โดยต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะด้านในการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาทำการวิเคราะห์ใช้ประโยชน์ในด้านความมั่นคงที่มีบริบทแตกต่างกันตามความประสงค์ได้อย่างเหมาะสม และต้องกำหนดมาตรการที่เข้มงวดในการรักษาความลับและกำหนดบทลงโทษในกรณีการนำข้อมูลข่าวกรองทางการเงินไปใช้เกิดประโยชน์กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่จะทำได้เปรียบในการแข่งขันทางการค้าหรือหลบเลี่ยงมิให้ถูกดำเนินการตามกฎหมายจากการใช้ประโยชน์จากการข่าวกรองทางการเงิน

๑.๒ กรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามข้อ ๑ ได้ หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการ รัฐบาลต้องมีข้อสั่งการให้สำนักงาน ป.ป.ง. จัดให้มีหน่วยงานภายในมีบุคลากรซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในการวิเคราะห์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ด้านข่าวกรองทางการเงินสนับสนุนการปฏิบัติงานหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นการเฉพาะเพื่อทราบศึกษา วิเคราะห์เกี่ยวกับสถานการณ์เกิดเหตุความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้กับถึงสภาวะการเคลื่อนไหวทางการเงินในพื้นที่และชี้เป้าบุคคลในพื้นที่ในการติดตามตรวจสอบ เพื่อกำหนดมาตรการในการดำเนินการกับเป้าหมายนั้นอย่างเหมาะสม

๒. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

๒.๑ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในต้องบรรจุกำลังพลจากสำนักงาน ป.ป.ง. ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาประจำที่ กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้าเพื่อปฏิบัติงานด้านข่าวกรองทางการเงินเป็นการเฉพาะเพื่อนำข่าวกรองทางการเงินมาทำการวิเคราะห์ในบริบทต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ทั้งนี้ กรณีที่มีการบรรจุกำลังพลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ง. มาปฏิบัติหน้าที่นี้จะต้องไม่ให้กระทบสิทธิประโยชน์ประจำตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นที่มีอยู่กับสำนักงาน ป.ป.ง. รวมถึงสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจาก กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้อยากลงมาปฏิบัติงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

๒.๒ ในระดับผู้บริหารของหน่วยงานด้านความมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ภาค ๔ ส่วนหน้า ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจชายแดนใต้ ตลอดจนหน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีการประสานหารือ กับผู้บริหารของสำนักงาน ป.ป.ง. เพื่อทราบและทำความเข้าใจถึงแนวทางและประโยชน์ที่จะได้จากการใช้ข้อมูลผลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์จากรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนี้ เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยในระดับปฏิบัติมีการประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ง. เพื่อหารือ ประสานงานกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อให้มีการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่จะต้องแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริงในพื้นที่เพิ่มเติมว่าบุคคลที่พบข้อมูลมีพฤติกรรมอย่างไร เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลใดบ้าง เพื่อนำไปสู่การดำเนินการตามกฎหมายต่อไป การตัดเส้นทางการเงินเปรียบเสมือนการตัดเส้นเลือดใหญ่ในร่างกายของมนุษย์หากมีการดำเนินการนำข้อมูลนี้ไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจังจะส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้ก่อเหตุการณความรุนแรงในจังหวัดชายแดนใต้อย่างแน่นอน

๒.๓ สำนักงาน ป.ป.ง. จะต้องพิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ ทักษะให้เหมาะสมกับกลไกเครื่องมือของกฎหมาย ป.ป.ง. เพื่อนำธุรกรรมทางการเงินมาใช้ประโยชน์ด้านความมั่นคงอย่างเต็มรูปแบบในเชิงรุก การจัดคนให้เหมาะกับงาน ให้มีการพัฒนา การฝึกอบรม เพิ่มทักษะเนื่องจากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามแนวทางที่ทำการศึกษา วิจัยนี้ มีรูปแบบ วิธีการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่แตกต่างไปจากการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงคดีอาญาทั่วไป หรือการบังคับ

ใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่เคยปฏิบัติ

๓. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ผู้ทำการศึกษาวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้มีการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่เป็นการข่าวกรองทางการเงินจะได้มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในบริบทด้านความมั่นคงและนำไปปรับใช้ในมิติอื่นๆ และในโอกาสต่อไปหากจะมีการศึกษา วิจัย ต่อยอดจากงานศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้ คือ การบริหารจัดการธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงพื้นที่จังหวัดตามตะเข็บชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งทั้งในด้านความมั่นคงทางทหาร ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ การควบคุมการเคลื่อนย้ายเงินทุนของชาวต่างชาติ และชาวไทย เข้าออกตามแนวชายแดนไทย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

วารสารและหนังสือพิมพ์

ธีรพงษ์ ดุลยวิจารณ์, พันตำรวจโท. “การสืบสวนทางการเงิน”, รพี ๒๕๕๗, ๒๕๕๗, หน้า ๗๕ - ๘๒.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

ไชยยศ เหมะรัชตะ. “มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน”.

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๔๐.

ณัฐชัย ใบเงิน, พลตรี. “แนวความคิดการพัฒนาระบบข่าวกรองของประเทศไทย”. เอกสารวิจัย

ส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๔๘.

พีรพันธุ์ เปรมภูติ. “แนวความคิดของตำรวจในประเทศต่างๆ เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๔๖.

พีรพันธุ์ เปรมภูติ. “สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับบทบาทที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๔๖.

วิษณุ ตาปสนันท์. “แนวความคิดการพัฒนาระบบข่าวกรองของประเทศไทย”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๕๐.

วิษณุ ตาปสนันท์. “ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติกับการบูรณาการทางการข่าวของไทย”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๕๐.

บรรยาย ปาฐกถา

วรพงษ์ สง่าเนตร, พลเอก. “บทบาทของกองทัพในการสนับสนุนนโยบายความมั่นคงของชาติ”, ๒๕๕๓.

กฎหมาย

“กฎหมายฟอกเงิน”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก, ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒, หน้า ๔๕.

“พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒”, ราชกิจจานุเบกษา. ๒๕๕๑, หน้า ๒๘.

“พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒”, ราชกิจจานุเบกษา. ๒๕๕๑, หน้า ๕.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. “ระบบเศรษฐกิจ๒๑”. เอกสาร วปอ.หมายเลข ๐๑๑. ๒๕๕๒.

ศักดิ์ชัย ศักดิ์กุลวงศ์. “Bank Secrecy Act”. ๒๕๓๗.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“ขั้นตอนของวิธีคิดเชิงวิเคราะห์”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : วิกีพีเดีย, ๒๕๕๒.

ณัฏ เดชทรัพย์. “ทฤษฎีการบริหารจัดการ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http : www.it. nation. ac.th/studentresearch/files/54090092.pdf.](http://www.it.nation.ac.th/studentresearch/files/54090092.pdf), ๒๕๖๐.

“ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theories)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http :www.theguide-light.com/wp-content/uploads/gravity_forms/1-a9d1b2e3ddebb512012aa4edbc30d75/2016/05/5.Doc.](http://www.theguide-light.com/wp-content/uploads/gravity_forms/1-a9d1b2e3ddebb512012aa4edbc30d75/2016/05/5.Doc.), ๒๕๖๐.

“แนวความคิดเรื่อง การก่อการร้าย”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้ [http:www.th.medicine-guidebook.com/psihologiya-pedagogika-voennaya_vidyi-terrorizma-terr~.html](http://www.th.medicine-guidebook.com/psihologiya-pedagogika-voennaya_vidyi-terrorizma-terr~.html), ๒๕๖๐.

“แนวความคิดเรื่อง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (ทางการเงิน)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http : www. thaindc.org/images/sub_1317847833/008%20Security.pdf](http://www.thaindc.org/images/sub_1317847833/008%20Security.pdf), ๒๕๖๐.

ฝ่ายกฎหมายกองทุนการเงินระหว่างประเทศ. “คำแปลอย่างไม่เป็นทางการรายงานผลการประเมินประเทศไทยด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย คั่นเมื่อ มิถุนายน ๕ ๒๕๕๙”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.amlo.go.th/amlofarm/farm/web/files/DAR_thai.pdf ;, ๒๕๕๐.

พล.ต.ต. ชัชวาลย์ สุขสมจิตร วิทยาลัยการยุติธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม. "งานวิจัยหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง อาชญากรรมทางเศรษฐกิจกับการบังคับใช้กฎหมาย ๒๔". (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http://elib.coj.go.th/Article/24.pdf.](http://elib.coj.go.th/Article/24.pdf), ๒๕๖๐.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน” (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://amlo.go.th/amlofarm/farm/web/files/๑_.pdf, ๒๕๕๘.

“ความหมายของ ธุรกรรม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http:www. guru.google.co.th/guru/thread?tid=711e2ae0727ff93e](http://www.guru.google.co.th/guru/thread?tid=711e2ae0727ff93e) ๒๕๕๑.

สำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ. “แนวความคิดเรื่อง ความมั่นคงแห่งชาติ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.thaindc.org/images/sub_1317847833/008%20Security.pdf, ๒๕๖๐.

ภาคผนวก

บทสัมภาษณ์ งานวิจัย วปอ.๖๐

บทสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลประกอบงานวิจัยส่วนบุคคล ของ พันตำรวจโท
ธีรพงษ์ ดุลยวิจารณ์ นักศึกษาหลักสูตร ป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๐ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันการป้องกันประเทศ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการงานข่าวกรองด้านความมั่นคงในจังหวัด
ชายแดนใต้” ชื่อ ผู้ถูกสัมภาษณ์.....

ถาม- ท่านรับราชการ ตำแหน่งใด สังกัดใด มีอำนาจหน้าที่อย่างไร

ตอบ.-

ถาม- ท่านเคยรับราชการในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้หรือไม่ ปฏิบัติหน้าที่อะไร

ตอบ.-

ถาม- แหล่งเงินหรือทรัพย์สินที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการก่อเหตุ หรือ สนับสนุนการก่อ
เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ มาจากแหล่งใดบ้าง มีการดำเนินการตามกฎหมาย
หรือตรวจสอบด้วยวิธีการใดๆ เพื่อมิให้มีการใช้เงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวในการก่อเหตุหรือสนับสนุน
การก่อเหตุอย่างไรบ้าง ผลเป็นอย่างไร

ตอบ.-

ถาม- ผลการปฏิบัติที่ผ่านมา เคยมีการพิสูจน์ทราบ หรือ ดำเนินคดีกับผู้สนับสนุน
ทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้บ้างหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร

ตอบ.-

ถาม- มีการดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลใดจากข้อเท็จจริงที่สนับสนุนทางการเงิน
ในการก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้บ้างหรือไม่ ผลการดำเนินการเป็นอย่างไร

ตอบ.-

ถาม- นอกจากหน่วยงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้แล้ว มีหน่วยงานอื่นมีการ
ดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลใดที่มาจากข้อเท็จจริงในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
บ้างหรือไม่ อย่างไร

ตอบ.-

ถาม- ในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี ใช้ ข้อมูล
หลักฐานจากแหล่งใดบ้าง เช่น บุคคล เอกสาร การเงิน การใช้โทรศัพท์ อื่นๆ ข้อมูลดังกล่าวมีที่มาจาก
ในพื้นที่หรือจากหน่วยงานนอกพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ มีการแลกเปลี่ยน สนับสนุนข้อมูลต่างๆ
เหล่านี้อย่างไรหรือไม่ (เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ)

ตอบ.-

ถาม.- นอกจากข้อมูลทางการเงินที่มีการขอข้อมูลจากสำนักงาน ปปง.เป็นรายบุคคลที่เป็นเป้าหมายจากเหตุการณ์ที่เกิด หรือ จากการข่าวที่ได้รับมาเกี่ยวกับบุคคล เคยได้รับข้อมูลนอกเหนือจากสำนักงาน ปปง.บ้างหรือไม่ มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร นอกจากนี้มีการนำข้อมูลด้านต่างๆมาใช้ในแนวทางการป้องกันเหตุ การเฝ้าระวัง ใช้มาตรการทางกฎหมายที่หลากหลายกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือ คาดว่าจะเกี่ยวข้องอย่างไรหรือไม่ ผลการดำเนินการเป็นอย่างไร

ตอบ.-

ถาม.- สถานการณ์ด้านการข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

ตอบ.-

ถาม.-การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ด้านการข่าวกรองที่ผ่านมาเกี่ยวข้องกับข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

ตอบ.-

ถาม.-ปัญหาข้อขัดข้องที่พบด้านข่าวกรองที่ผ่านมาเกี่ยวข้องกับข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินในสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

ตอบ.-

ถาม.-แนวทางการแก้ปัญหาด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินต่อสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

ตอบ.-

ถาม.-ความคาดหวัง หรือต้องการให้สนับสนุนอย่างไร เพื่อให้นำไปสู่การข่าวกรองการดำเนินการตามกฎหมายนั้น

ตอบ.-

ถาม.-มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร หรือไม่

ตอบ.-

ประวัติย่อผู้วิจัย

- ชื่อ : พันตำรวจโท อีรพงษ์ ดุลยวิจารณ์
- วัน เดือน ปีเกิด : ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๐๕
- การศึกษา : ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
: ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประวัติการทำงาน
โดยย่อ : ราชการตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผ่านงานด้านการ
สืบสวน สอบสวน มาประมาณ ๑๙ ปีโอนมารับราชการสำนักงาน
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ปี พ.ศ.๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน
ได้รับใบประกาศเกียรติคุณจากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงิน ในปี พ.ศ.๒๕๕๖ ว่าเป็นข้าราชการที่ได้
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม
จริยธรรม ในการปฏิบัติงานได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะที่
ปรึกษา คณะทำงานพิเศษด้านการข่าว กองอำนวยการรักษา
ความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ตามคำสั่งกองอำนวยการรักษาความ
มั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ที่ ๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕
มกราคม ๒๕๕๕
- ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสืบสวนสอบสวนทางการเงิน
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์

เรื่อง แนวทางบริหารจัดการงานข่าวกรองธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้

ผู้วิจัย พันตำรวจโท อธิพงษ์ ดุลยวิจารณ์ **หลักสูตร** วปอ. รุ่นที่ ๖๐

ตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสืบสวนสอบสวนทางการเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่มีต่อเนื่องยาวนาน การก่อเหตุมีเป้าหมายสำคัญ คือ การแบ่งแยกดินแดน พฤติการณ์การในการก่อเหตุการก่อความไม่สงบดังกล่าวมิใช่การก่ออาชญากรรมปกติทั่วไปที่มุ่งประสงค์ให้เกิดผลร้ายเฉพาะครั้งแล้วจบไปเป็นที่น่าสังเกตว่าเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เกิดขึ้นและมีอยู่อย่างต่อเนื่องยาวนานได้อย่างไร มีบุคคลที่เกี่ยวข้องในการก่อเหตุในแต่ละจังหวัดรวมกันเป็นจำนวนมากทั้งที่เสียชีวิตแล้วหลบหนี หรือถูกจับกุมได้บางส่วนแล้วก็ตาม การคงอยู่ของสถานการณ์ที่มีมาอย่างยาวนานนั้นใช้เงินหรือทรัพย์สินจากที่ใดมาสนับสนุน มีการบริหารจัดการอย่างไร อาจกล่าวได้ว่าจากข้อมูลด้านการข่าวที่ดีหรือจากผลการซักถามจากบุคคลในพื้นที่ก็ดีเป็นเพียงการตั้งสมมติฐานหรือการคาดคะเนจากการนำข้อมูลนั้นมาเชื่อมโยงกันแต่ยังไม่ถึงกับปรากฏพยานหลักฐานที่ชัดเจนที่น่าไปสู่การดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลนั้นได้ ทำให้รัฐไม่อาจตัดท่อน้ำเลี้ยงหรือการส่งกำลังบำรุงให้กับผู้ก่อเหตุการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ไม่ว่าทั้งทางตรงหรือทางอ้อมได้อย่างเป็นโดยส่วนมากการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในแต่ละพื้นที่นั้นมักเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นมาแล้วจึงค่อยหาข่าวว่าใครเป็นผู้ก่อเหตุ มูลเหตุจึงน่าจะมาจากเรื่องใด มีส่วนน้อยที่แต่ก่อนฝ่ายรัฐจะได้รับข้อมูลการข่าวก่อนเกิดเหตุจึงตกอยู่ในสภาพของการตั้งรับรอการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นโดยกรณีเช่นนี้ข้อมูลการข่าวที่ได้มักจะมาจากบุคคลเป็นสำคัญ จึงทำให้ฝ่ายรัฐไม่อาจทราบล่วงหน้าได้ก่อนแล้วสามารถวางแผนป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้นได้หรือเตรียมมาตรการในการตอบโต้ได้ทันต่อเหตุการณ์เพื่อมิให้เกิดการสูญเสียใดๆ การพัฒนาหาแหล่งข้อมูลการข่าวโดยวิธีการช่องทางอื่นนอกเหนือไปจากที่เคยกระทำมีบ้างหรือไม่

สำนักงาน ป.ง. เป็นหน่วยข่าวกรองทางการเงิน หรือ FIU (Financial intelligence units) จากการที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญากรุง เวียนนา ค.ศ.1988 แต่ละประเทศที่เป็นสมาชิกมีหน้าที่สำคัญเหมือนกัน คือ การรับรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินจากสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่ในการรายงานมายังหน่วย FIU การนำรายงานธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนั้นมาทำการวิเคราะห์และส่งผลการวิเคราะห์ไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามการฟอกเงิน นอกจากนี้การข่าวกรองทางการเงินยังนำมาใช้ประโยชน์ในด้านความมั่นคงของประเทศในมิติต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ กับงานด้านข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน
๒. เพื่อศึกษาปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานด้านข่าวกรองด้านธุรกรรมทางการเงินของสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้
๓. เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการข่าวกรองธุรกรรมทางการเงิน เพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ และข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ มาใช้เป็นกรอบของการศึกษาวิจัยเพื่อให้เห็นข้อเท็จจริงในเชิงประจักษ์ที่เกิดขึ้นในรอบหนึ่งปีของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบและการเกิดการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินในรอบปีเดียวกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัย

๑. การนำรายงานการทำธุรกรรมการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ด้านการข่าวกรองทางการเงิน โดยทำการศึกษา วิเคราะห์ กับข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ในบริบทที่แตกต่างกัน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายของรัฐ การวางแผน การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในด้านความมั่นคงได้ และในด้านอื่นๆ ตามบริบทของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา วิเคราะห์

๒. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินสามารถนำไปบูรณาการปฏิบัติงานกับหน่วยต่างๆ อันเป็นการนำนโยบายของรัฐแปลงไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. สำนักงาน ปปง. ควรใช้ประโยชน์นำรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินไปใช้ในการผลิตงานที่เป็นนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในบริบทต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติด้านความมั่นคงของประเทศ

ระบบข่าวกรองของประเทศไทยจึงต้องมีความหลากหลายของข้อมูลข่าวสารไม่จำกัด แต่เฉพาะการข่าวของการก่อเหตุ การใช้กำลัง การข่าวที่หลากหลายนั้นจะต้องมีการพัฒนาแล้วนำมาประเมินค่า วิเคราะห์ สนธิกรรม ตีความ มีความสำคัญโดยตรง หรือน่าจะมีความสำคัญต่อการวางแผนในการยุทธ การกำหนดยุทธศาสตร์ และนโยบายของชาติ และการกำหนดยุทธศาสตร์

ได้อย่างชั่วคราวทางการเงินที่สำนักงาน ปปง. มีอยู่จึงเป็นชั่วคราวที่มีความสำคัญอีกด้านหนึ่งที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้อย่างเหมาะสม การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้จึงไม่อาจบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แม้จะมีหน่วยงานต่างๆ รับผิดชอบตามภารกิจหน้าที่ของแต่ละหน่วยอยู่แล้วก็ตามแต่หากการดำเนินการต่างฝ่ายต่างทำไม่มีลักษณะของการเชื่อมโยงและสอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกันจึงเป็นสิ่งที่ยากที่จะทำให้การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้บรรลุผลเป็นลำดับได้ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน การใช้มาตรการด้านการทหาร การปราบปราม การบังคับใช้กฎหมายต่างๆ จึงไม่อาจแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้อย่างยั่งยืน จึงมีความจำเป็นจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อความมั่นคงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ ต้องมีการออกกฎหมายพิเศษเป็นการเฉพาะในการจัดทำ Big Data หรือ Data Analytics ที่เป็นประโยชน์ในด้านความมั่นคงเป็นการเฉพาะเพื่อรวมข้อมูลที่มีอยู่ของหน่วยงานต่างๆ มาไว้รวมกันรวมถึงข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หากจะนำข้อมูลเรื่องนี้ไว้ใน Big Data ที่เป็นข้อมูลปกติทั่วไปอาจมีผลกระทบในด้านข้อกฎหมายที่ไม่อาจเปิดเผยข้อมูลได้ ทั้งนี้จะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบตามกฎหมายเพื่อบริหารจัดการข้อมูลเพื่อความมั่นคงซึ่งรวมถึงข้อมูลในเชิงลึกที่อยู่ในชั้นความลับมากของหน่วยงานต่างๆ เป็นการเฉพาะ โดยต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะด้านและต้องกำหนดมาตรการที่เข้มงวดในการรักษาความลับและกำหนดบทลงโทษในกรณีมีการนำข้อมูลชั่วคราวทางการเงินไปใช้เกิดประโยชน์กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

๑.๒ กรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามข้อ ๑ ได้ หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการรัฐบาลต้องมีข้อสั่งการให้สำนักงาน ปปง. จัดให้มีหน่วยงานภายในมีบุคลากรซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาใช้ประโยชน์ด้านชั่วคราวทางการเงินสนับสนุนการปฏิบัติงานหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เพื่อกำหนดมาตรการในการดำเนินการกับเป้าหมายนั้นอย่างเหมาะสม

๒. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

๒.๑ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในต้องบรรจุกำลังพลจากสำนักงาน ปปง. ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินมาประจำที่ กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้าเพื่อปฏิบัติงานด้านชั่วคราวทางการเงินเป็นการเฉพาะเพื่อนำชั่วคราวทางการเงินมาทำการวิเคราะห์ในบริบทต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ทั้งนี้ กรณีที่มีการบรรจุกำลังพลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ปปง. มาปฏิบัติหน้าที่นี้จะต้องไม่ให้เกิดบทลิดีประโยชน์ประจำตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นที่มีอยู่กับสำนักงาน ปปง. รวมถึงสิทธิ

ประโยชน์ที่จะได้รับจาก กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้อยากลงมาปฏิบัติงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

๒.๒ ในระดับผู้บริหารของหน่วยงานด้านความมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ภาค ๔ ส่วนหน้า ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจชายแดนใต้ ตลอดจนหน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีการประสาน หรือ กับผู้บริหารของสำนักงาน ปปง. เพื่อทราบและทำความเข้าใจถึงแนวทางและประโยชน์ที่จะได้จากการใช้ข้อมูลผลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์จากรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินนี้ เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยในระดับปฏิบัติมีการประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ปปง. เพื่อหารือ ประสานงาน กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อให้มีการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่จะต้องแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริงในพื้นที่เพิ่มเติมว่าบุคคลที่พบข้อมูลมีพฤติกรรมอย่างไร เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลใดบ้าง เพื่อนำไปสู่การดำเนินการตามกฎหมายต่อไป การตัดเส้นทางการเงินเปรียบเสมือนการตัดเส้นเลือดใหญ่ในร่างกายของมนุษย์หากมีการดำเนินการนำข้อมูลนี้ไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจังจะส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้ก่อเหตุการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนใต้อย่างแน่นอน

๒.๓ สำนักงาน ปปง. จะต้องพิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ ทักษะให้เหมาะสมกับกลไกเครื่องมือของกฎหมาย ปปง. เพื่อนำธุรกรรมทางการเงินมาใช้ประโยชน์ด้านความมั่นคงอย่างเต็มรูปแบบในเชิงรุก การจัดคนให้เหมาะกับงาน ให้มีการพัฒนา การฝึกอบรมเพิ่มทักษะ เนื่องจากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามแนวทางที่ทำการศึกษา วิจัยนี้ มีรูปแบบวิธีการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่แตกต่างไปจากการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงคดีอาญาทั่วไปหรือการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่เคยปฏิบัติ

๓. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ผู้ทำการศึกษาวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้มีการนำข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินที่เป็นการข่าวกรองทางการเงินจะได้มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในบริบทด้านความมั่นคงและนำไปปรับใช้ในมิติอื่นๆ และในโอกาสต่อไปหากจะมีการศึกษา วิจัย ต่อยอดจากงานศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้ คือ การบริหารจัดการธุรกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงพื้นที่จังหวัดตามตะเข็บชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งทั้งในด้านความมั่นคงทางทหาร ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ การควบคุมการเคลื่อนย้ายเงินทุนของชาวต่างชาติ และชาวไทย เข้าออกตามแนวชายแดนไทย